imburgs agblad
Woensdag 8 december 1993
75e jaargang nr. 289
Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 12.
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

REISBILJET

Lekker languit bakken op een Spaans strand? Dat mag. Maar er zijn tegenwoordig zoveel andere mogelijkheden voor een vakantie. Met de trein Amerika doorkruisen of fietsen door Oostenrijk. Op safari in Zuid-Afrika of terug naar de natuur op een camping. In een speciale reisbijlage blikt het Limburgs Dagblad morgen vooruit naar de zomervakantie.

Gezamenlijke waarde 1,3 miljoen gulden

Vier platina netten gestolen bij DSM

Van onze verslaggever

GELEEN - DSM heeft de veiligheidsmaatregelen op haar terreinen in Geleen verscherpt nu er opnieuw kostbaar materiaal is gestolen. Afgelopen maandag verdwenen uit de salpeterzuurfabriek in Geleen vier fijnmazige platina netten met een gezamenlijke waarde van 1,3 miljoen gulden.

De netten worden [illegible] gebruikt bij het produktieproces. Als ze buiten gebruik zijn, worden ze bewaard in een kluis en [illegible]. Volgens woordvoerder Arthur Spierts heeft de beveiliging van DSM bij het [illegible] assistentie gevraagd van de [illegible] en de technische recherche. De diefstal moet hebben plaatsgevonden [illegible] Spierts [illegible] DSM [illegible]

De [illegible] Spierts [illegible] In 1990 [illegible] diefstal van netten [illegible] deze diefstal niet opgehelderd.

Zie verder pagina 15
● DSM geplaagd door diefstallen

PvdA schrikt van extra korting van minstens 250 miljoen

Coalitie ruziet nu over ww

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De onenigheid tussen CDA en PvdA over de wao en de bijstand is nog maar nauwelijks toegedekt, of een nieuw conflict over de ww dient zich aan. De PvdA schrikt terug voor een extra korting op de werkloosheidsuitkeringen van minstens 250 miljoen gulden en wil uitstel tot het voorjaar. CDA-fractievoorzitter Brinkman daarentegen dringt aan op daadkracht van het kabinet.

Vorige week bleek dat de voorgenomen bezuinigingen op de ww veel minder opbrengen dan verwacht. De strengere eisen om voor een ww-uitkering in aanmerking te komen, leveren geen 419 miljoen gulden op. Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) houdt rekening met minstens 250 miljoen minder, mogelijk oplopend tot ruim 300 miljoen.

Zowel Wallage als premier Lubbers benadrukte onmiddellijk dat aanvullende bezuinigingen onvermijdelijk zijn. Op de ww zelf, danwel elders in de sociale zekerheid. Wallage zal waarschijnlijk volgende week aangeven hoe hij de tegenvaller denkt op te vangen.

Dat het gat gedekt moet worden, is ook de overtuiging van beide regeringspartijen. Maar daarmee houdt de overeenstemming op. De PvdA meent dat de tegenvaller te groot is om alleen op de ww te verhalen. De strengere eisen waren afgelopen zomer al het resultaat van moeizame onderhandelingen tussen de regeringspartijen.

Verscherping

PvdA woordvoerster Van Nieuwenhoven kan zich alleen een verdere verscherping van de 'jaren-eis' in de ww voorstellen. Die eis bepaalt dat een werkloze recht heeft op een langere ww-uitkering als hij drie van de voorgaande vijf jaren heeft gewerkt. In de kabinetsplannen wordt dat drie uit vier jaar. Van Nieuwenhoven zegt te kunnen leven met vier uit vijf jaar, waardoor minder mensen recht hebben op een uitkering.

Andere besparingsmogelijkheden in de ww, zoals een lagere of kortere uitkering, wijst de PvdA resoluut van de hand. Binnen de fractie leeft de opvatting dat het ww-gat niet onmiddellijk gedekt hoeft te worden. Van Nieuwenhoven beaamt dat haar partij wil wachten op de Voorjaarsnota in 1994.

Het CDA verwerpt ieder uitstel. Informeel wordt er druk uitgeoefend op het kabinet snel een besluit te nemen. Een harde opstelling van het CDA dus, waarbij de PvdA niet zal worden ontzien. Van Nieuwenhoven ergert zich aan deze houding van het CDA. Zij wijst erop dat het kabinet door toedoen van het CDA de Nabestaandenwet heeft teruggenomen. „Ook dat levert een bezuinigingsverlies op van enkele honderden miljoenen, maar daar hoor je ze niet over."

Op de lange termijn zou het kabinet de Nabestaandenwet geheel achterwege kunnen laten, meent Van Nieuwenhoven. Een voorstel dat in alle verkiezingsprogramma's voorkomt. Steeds meer vrouwen en mannen hebben immers werk of een pensioen waardoor een nabestaandenuitkering overbodig is. Daarmee kan het rijk honderden miljoenen besparen, genoeg om het gat bij de ww te dekken.

● *'Kapitein-vlieger' W.A. van Oranje staat op de luchtmachtbasis Soesterberg te praten met een aantal Bosnische vluchtelingen die hij uit Italië naar Nederland bracht.* Foto ANP

Willem-Alexander kan niet in Sarajevo landen

Van onze redactie binnenland

SOESTERBERG - Het F-27-ambulancevliegtuig van de Koninklijke Luchtmacht met prins Willem Alexander als co-piloot heeft gisteren acht inwoners van Sarajevo overgevlogen van de Italiaanse stad Ancona naar Soesterberg.

Aanvankelijk was het de bedoeling drie gewonde Bosniërs met hun vijf familieleden op te halen in hun woonplaats. Door mistflarden slaagde de F-27 er echter niet in te landen op het vliegveld van de Bosnische hoofdstad. Een vliegtuig van de Canadese luchtmacht lukte het later op de dag wel de gewonden en hun familie op te halen en naar Ancona te brengen.

De F-27 bereikte wel het luchtruim boven de Bosnische hoofdstad, maar moest als gevolg van de weersomstandigheden onverrichterzake terugkeren naar de Italiaanse stad. De gewonden zijn in Nederland naar verschillende ziekenhuizen gebracht.

Prins Willem Alexander maakt sinds begin november voor een periode van anderhalve maand als kapitein-vlieger deel uit van het 334 transportsquadron van de luchtmacht. Dat is gestationeerd op de vliegbasis Eindhoven. Drie weken geleden was hij ook al eens als tweede piloot naar Ancona gevlogen om van daaruit in Sarajevo gewonden te gaan ophalen. Toen gaven de strijdende partijen uiteindelijk geen toestemming voor het gewondentransport.

De evacuatievlucht is de elfde die de luchtmacht heeft uitgevoerd. Het was de bedoeling op de heenvlucht humanitaire hulpgoederen en speelgoed voor kindertehuizen in Sarajevo af te leveren.

CDA twijfelt nog over invoering van referendum

DEN HAAG - Het CDA wijst de invoering van het referendum nog niet definitief af. Fractievoorzitter Brinkman [illegible] raadpleging van de kiezers [illegible] wetsvoorstel al door het parlement aangenomen is. Het CDA deed deze onverwachte toezegging na een dringende oproep van PvdA en D66 om het referendum niet af te wijzen. Dat bleek gisteravond in het afsluitende debat over de politieke, staatsrechtelijke en bestuurlijke vernieuwing.

Het voorstel om een volksraadpleging in te voeren als kiezers daar behoefte aan hebben, wordt voorlopig alleen gesteund door PvdA en D66. De VVD is vierkant tegen, terwijl het CDA er op dit moment weinig voor voelt. Fractievoorzitter Brinkman zei vooral 'praktische bezwaren' te hebben tegen het referendum omdat dat een 'wezensvreemd element' is in de vertegenwoordigende democratie. „Er moet een heel dwingende reden zijn om het gezag van de volksvertegenwoordiging ter discussie te stellen", aldus Brinkman. [illegible] zouden de kiezers [illegible] medestanders krijgen [illegible] aangenomen wetsvoorstel kunnen afwijzen.

Ook de onderwerpen waarover eventueel een referendum kan worden gehouden, zouden volgens de CDA'er van tevoren moeten worden begrensd. Na nadrukkelijke pleidooien van Van Mierlo (D66) en Wöltgens (PvdA) om het referendum nu niet af te wijzen, zei Brinkman geen 'overhaaste conclusies' te willen trekken.

Valse nota's nepfirma's

Van onze redactie economie

VENLO - De Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (Lozo) in Venlo kent minstens dertig nepfirma's die actief zijn in het sturen van valse nota's aan het bedrijfsleven. Mr. M. van den Booren van de juridische dienst heeft de afgelopen vijf jaren een zwarte lijst aangelegd aan de hand waarvan hij Limburgse ondernemers informeert. Sinds vijf jaar beantwoordt hij naar schatting drie keer per dag vragen van verontruste Limburgse zakenmensen die zich afvragen of de aan hun toegestuurde nota's wel echt zijn.

Gisteren heeft hij namens de Lozo opnieuw gewaarschuwd tegen een nepfirma. Deze keer betreft het Datel SA, gevestigd in Panama. Via een volgens de Lozo uitermate misleidende 'rekening' wordt de ondernemer verzocht een bedrag van 853 gulden met een cheque te betalen ten behoeve van een vermelding in de telefax gids 'Telefax-Service'. De cheque moet worden opgestuurd naar een postbusadres in Panama. De opmaak en de kleur van de rekening lijkt veel op die van de nota's van PTT Telecom.

Zie verder pagina 15
● Lozo adviseert cheques Datel SA te verscheuren

max. 8° C
min. 5° C

LATER REGEN

In de vroege ochtend zijn nog enkele opklaringen. Door een storing neemt de bewolking echter toe, in de middag gevolgd door regen en motregen. De wind is matig uit zuidwestelijke richting, maar neemt in de middag toe tot krachtig. De middagtemperatuur wordt ongeveer 8 graden. Komende nacht daalt het kwik tot circa 5 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 08.34 onder: 16.25
maan op: 02.11 onder: 13.19
MORGEN:
zon op: 08.35 onder: 16.24
maan op: 03.32 onder: 13.45

Griepvirus rukt op

„Schud eens even op!"

Jongetje (4) overlijdt aan nekkramp

MARGRATEN - De 4-jarige Lars Kleynen uit Margraten is maandag aan de gevolgen van nekkramp overleden. Volgens de directeur van de GGD in Maastricht, dr. J. Meijers, is dat het eerste geval van nekkramp sinds maanden in Zuid-Limburg.

Het is volgens Meijers een bacterieel geval van nekkramp. Mogelijk is de bacterie weer aanwezig door de recente forse temperatuurschommelingen, aldus de GGD-directeur.

(ADVERTENTIE)
NU IN DE SUPERMARKT
GRATIS 3-PAK Twix
BIJ 3 FLESSEN PEPSI 1,5 L

(ADVERTENTIE)
PLUSMARKT
WEEKEND VOORDEEL
CROKY CHIPS diverse smaken, uitdeeldoos à 12 zakjes 2,79
MAGERE YOGHURT literpak 0,99
VARKENSSCHNITZELS 500 gram 6,98
BOERENKOOL zak ca. 300 gram 0,98
Geldig van donderdag 9 t/m zaterdag 11 december 1993
PLUS MARKT
Als het Goed en Goedkoop moet zijn!

imburgs agblad
U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?
Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad iedere dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.
Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG
Naam
Adres
Postcode/Plaats
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging)
De betaling gebeurt automatisch: ƒ 28,40 per maand; ƒ 85,20 per kwartaal. via acceptgiro: ƒ 29,65 per maand; ƒ 86,45 per kwartaal
Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is
08-12
(Plaats hier uw handtekening)
Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:
parkerpen
memokubus
luxe handdoek
wekkertje
Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen
8 710404 400017

cd

Blue Guitars & Black Eyed Angels - Music From Heaven(PIAS)

DOOR GÉ BACKUS

De bands Blue Guitars en Black Eyed Angels zijn er met Music From Heaven niet echt in geslaagd om hemelse muziek af te leveren. Blue Guitars uit Deventer legt zich normaliter toe op melodieuze popmuziek, maar om welke reden dan ook besloot de band een countryplaat te maken. Daarbij werd de hulp ingeroepen van Black Eyed Angels. Het merendeel van de songs is geschreven door Dick Dijkman en het moet gezegd, er zitten enkele alleraardigste liedjes bij. Bovendien bespeelt Wim Elsinga vakkundig de steelgitaar, wat het beluisteren van de 35 minuten durende cd veraangenaamt. Men is overigens zo verstandig geweest om de echte grootheden uit het genre te eren. Van Gene Clark werd With Tomorrow gecoverd en van Gram Parsons het prachtige Blue Eyes. Music From Heaven heeft niets opzienbarends, er gebeuren geen schokkende dingen, maar is gewoon leuk om te beluisteren.

Gorki – Hij Leeft (Virgin)

DOOR LAURENS SCHELLEN

Stiekem maak ik mijzelf graag wijs dat de Vlaamse muzen mijn schietgebedjes hebben verhoord. Want ze zijn herrezen, de Gentse helden van Gorki. Onder een licht gestroomlijnde naam (voorheen Gorky), in een gewijzigde samenstelling en nog altijd onder dictatoriale leiding van de Almachtige Keizer van de Vlaamse Rocksong, Luc De Vos. Na Gorky's dramatische 'split' een jaar geleden, trok hij zich terug in zijn artistieke hol: het Gentse nachtleven. In compositorisch opzicht verloor De Vos er zijn wild(st)e haren, maar allerminst zijn geniale streken. Met zijn gloednieuwe Gorki's dook hij afgelopen zomer op in Senegal (!), in de privé-studio van Afropopster Youssou N'Dour. De Vos moet er een loutering hebben ondergaan. De verrukkelijke Kleine Piranha's en de zalige Anja's zijn verdwenen, en dat doet pijn. Maar De Vos besluipt zijn prooi ditmaal op een veel sluwere manier. Zelden een Benelux-album gehoord dat zo intens, zo puur en zo onversneden klinkt. Om over zijn zieldoorklievende poëzie-van-de-straat maar te zwijgen. Huiveringwekkend hoe De Vos zijn passies blijft preken.

Bright Blue Gorilla – Bright Blue Gorilla (Virgin)

DOOR PETER HAMANS

Robyn Rosenkrantz draagt Your Spirit Flew op aan haar zusje en een vriendin die zeven jaar geleden werden doodgereden door een dronken automobilist: 'Sister of laughter, I dream of you'. Het is een van 'n reeks opmerkelijke en intrigerende nummers op het titelloze debuut van Bright Blue Gorilla, het Amerikaanse echtpaar Robyn Rosenkrantz en Michael Glover. Afkomstig uit Los Angeles bespelen ze West-Europa vanuit Utrecht. Het is een verademing om singer-songwriters van dit kaliber aan het werk te horen in een door leeghoofden en housebroeken gedomineerde muziekscene. Hun persoonlijke relatie en een kritisch-humoristische kijk op de wereld zijn de hoofdthema's van hun debuutplaat. Het nummer House Of Spirits is gebaseerd op het gelijknamige boek van Isabel Allende en in Strange Strange Dream laten ze Madonna haar beste advies sinds jaren geven ('Never act like me'). Geen muzikale gorilla, maar bij vlagen teerhartige en intellectuele (pop)muziek, die ik reken tot het meest sympathieke debuut van 1993.

The Jayhawks steken singer-songwriter helpende hand toe

Joe Henry, maker van tijdloze liedjes

DOOR JAN HENSELS

MAASTRICHT – Uitgerekend in ons land trof de Amerikaanse *singer-songwriter* Joe Henry een platenzaak aan waar meer platen van hem dan van Madonna werden verkocht. Onmiddellijk stuurde Joe een fax naar zijn wereldberoemde schoonzus. „In Nederland is een platenzaak waar ze meer cd's van mij dan van jou verkopen."

Henry is gehuwd met Melanie Ciccone, zus van Madonna. Ook Melanie zit in de muziek-business. Zij is manager van Daniel Lanois, bekend als producent van U2- en Bob Dylan-platen maar ook als vertolker van sfeervolle luisterliedjes. Henry nam zijn laatste cd 'Kindness of the World' op in de studio van Lanois in New Orleans. Zo is de cirkel weer rond.

Henry was vrijdag even in Maastricht. In de studio van Omroep Limburg verzorgde hij een live-optreden, een tussendoortje op zijn Nederlandse toernee. De regionale omroep zendt de opnames uit op eerste kerstdag in het programma Vrij Spel dat om vijf uur begint.

Een nog opmerkelijk jong ogende Amerikaan met vale spijkerbroek en blauw geblokt hemd, nonchalant over de broek. Wel al vijf albums achter zijn naam staan. Een zelfbewust type. Verklaarde al als tiener dat hij liedjesschrijver was, zelfs voordat hij ooit een nummer had geschreven.

Ik dacht dat hij een stuk ouder was. Henry: „Gisteren ben ik 33 geworden. Ja, het beeld dat mensen hebben op grond van het horen van een stem klopt nooit met de werkelijkheid. Ik krijg ook wel eens te horen dat ik een zwarte stem heb." En inderdaad soms dringt zich een vergelijking met Lenny Kravitz op.

De zang op de vijf cd's van Henry klinkt in ieder geval opmerkelijk doorleefd voor een man van 33. Henry: „Toch heb ik geen zwaar leven achter de rug. Mijn jeugd was vrij zorgeloos. Mijn liedjes zijn bovendien niet autobiografisch."

● *Joe Henry* Foto: DAVID PERRY

De in Los Angeles woonachtige Henry verkoopt in met name Nederland en Italië meer cd's dan in eigen land. Met 'Kindness of the World' onderstreept hij zijn positie als talentvol liedjesmaker. In Nederland is altijd een publiek geweest voor makers van gevoelige luisterliedjes. „De Amerikaanse luisteraar heeft zijn bord veel sneller vol. Er is plaats voor countryster Garth Brooks en Pearl Jam. In Europa hebben de luisteraars plaats voor meer gangen op het bord. Daar staan ze over het algemeen meer open voor andere muziek. Voor een singer-songwriter is het niet gemakkelijk in Amerika. Een band is doorgaans beter te verkopen."

Henry maakt tijdloze luistermuziek. Op zijn tweede plaat Shuffletown klinkt hij introvert en dromerig. Tom Waits en Mink DeVille zijn hier de hoorbare invloeden. Een jazzy trompet hier, een Spaanse gitaar daar. Op zijn laatste platen klinken in de muziek beduidend meer country-invloeden door. De helpende hand die leden van countryrockgroep The Jayhawks toesteken op de laatste albums zijn daar slechts gedeeltelijk een verklaring voor.

Henry: „Nogal wat luisteraars ervaren Shuffletown als een ongemakkelijk album. Het is een introverte plaat. Ik wilde daarna meer directe liedjes maken. Countrymuziek is in principe muziek die zich daar goed voor leent."

Met countryrockers The Jayhawks, die afgelopen jaar op Pinkpop speelden en later in het jaar in de Sittardse schouwburg, is hij een aantal jaren geleden bevriend geraakt. „Mijn manager werkte tevens bij de platenmaatschappij waar The Jayhawks toen onder contract stonden. Ik was op zoek naar een band die me wilde begeleiden bij een plaatopname. Hij gaf me toen hun Blue Earth-cd mee. Een prachtig album. Dat leidde toen tot een gezamenlijke Amerikaanse toernee. Tijdens die toer raakte ik met hen bevriend."

Op 'Kindness of the World' is onder anderen zanger/gitarist Gary Louris van The Jayhawks prominent van de partij. Dat is bijzonder goed te horen. Sommige liedjes hadden op een Jayhawks-cd niet misstaan. „Op de voorganger 'Shortman's Room' schreef ik de liedjes helemaal toe naar The Jayhawks. Dat heb ik ditmaal minder gedaan. En hoewel jullie in Europa de muziek als countryrock bestempelen, zal dat in Nashville niemand doen. Het feit dat ik toevallig een steelgitaar gebruik, maakt de muziek nog niet tot country."

De liedjes van Henry worden bevolkt door dromerige types. Mensen die als het ware in een andere wereld en tijd leven. De muziek roept een tijdloze plattelandssfeer op. Over het door economische problemen geteisterde Amerika, over het hectische leven in LA, over gettovorming, kortom actuele problemen tref je niets aan. „Liedjes naar aanleiding van nieuwsberichten zijn binnen enkele dagen al verouderd. Ik streef naar liedjes die de tand des tijds kunnen doorstaan. Ik zal nooit armoede als onderwerp kiezen. Ik schrijf hoogstens over mensen die in armoedige omstandigheden leven. De liedjes schrijven zich vanzelf. Ik pak een pen en hoef alleen maar de natuurlijke loop van de woorden te volgen."

Blues, country en cajun in Roermonds café

ROERMOND – In het Roermondse café 't Babbeltje staan voor het komende weekeinde maar liefst drie band geprogrammeerd. Vrijdagavond bijt de Britse bluesrockformatie The Mick Clarke Band het spits af. In Duitsland, Zwitserland en België al langer een bekende formatie, in Nederland vooral via de bluesfestivals langzaam aan populariteit winnend.

De Amerikaanse countryband van Loose Diamonds speelt zondagmiddag om vijf uur, om acht uur gevolgd door Louisiana Radio. Een kruidige mix van cajun, zydeco en mayou uit het diepe zuiden van de Verenigde Staten, maar een volledig Nederlandse bezetting.

Bospop 1994 op nieuwe lokatie

WEERT – Het jaarlijkse Bospop-festival in Weert verandert van opzet. Voor 1994 is gekozen voor een eendaags festival, in plaats van de twee dagen die de afgelopen jaren gebruikelijk waren.

Bovendien wordt het openluchttheater De Lichtenberg verlaten. De nieuwe lokatie wordt naar alle waarschijnlijkheid het sportpark Boshoven. De voetbalclub FC ODA en B en W van Weert hebben hun goedkeuring verleend voor het gebruiken van het sportpark. Daarnaast gaat de Bospop-organisatie opnieuw samenwerken met Mojo Concerts, waardoor de organisatie hoopt grote namen naar Weert te halen. De veranderingen zijn ingegeven door de teleurstellende bezoekersaantallen van de laatste editie.

Ondanks ruime aandacht in de pers, goede weersomstandigheden en een brede muzikale programmering, bleef de publieke belangstelling achter bij de verwachtingen.

popagenda

DECEMBER

- ● 9 Boerderij Geleen, Loo Diamonds
- ● 9 Effenaar Eindhoven, Nemo
- ● 10 Exit in G Landgraaf, Poi Attack
- ● 10 Fenix Sittard, Soap Stone
- ● 10 Boerderij Geleen, Waiting f Columbus
- ● 10 Perron 55 Venlo, SFEQ
- ● 10 Maximiliaan Geleen, Sage Bluesband
- ● 10 Stoba Echt, Basic Blue
- ● 10 Vivaldi Heerlen, Blue Monday
- ● 10 Gemeenschapshuis Wijnandsrade, Fietsefreem
- ● 10 't Häöfke Roermond, No Tuxed
- ● 10 't Babbeltje Roermond, Mic Clarke Band
- ● 11 Tom Tom Heythuysen, Ter Lee Hale, Sonya Hunter
- ● 11 De Nor Heerlen, Dubonnet Ice
- ● 11 Unitas Brunssum, Channel Zer Scâm Luiz, Wicked Wonderlan Aura
- ● 11 Spuugh Vaals, Candy Dulfer
- ● 11 Benelux Beek, Fietsefreem
- ● 11 Canix Lottum, Bennie and t Amazing 20 Fingers
- ● 12 Pinkpop Binnen, m Marshmellow Steamhamme Burma Shave, Noordkaa Prodigal Sons, Scabs, Arno, Th Scene, Raymond van h Groenewoud, Rowwen Hèz Golden Earring
- ● 12 Cartouche Horst-Americ Jamrax
- ● 12 Azijnfabriek Roermond, Sha Wood
- ● 12 Le Journal Roermon Fietsefreem
- ● 12 't Babbeltje Roermond, Loo Diamonds (17.00), Louisia Radio (20.00)
- ● 12 Poat va Voelender Voerenda Angelike, Blue Suede Sho (16.00)
- ● 13 Bercy Parijs, UB40
- ● 14 Perron 55 Venlo, Riders on t Storm
- ● 17 Noorderligt Tilburg, Mr. Big
- ● 17 Fenix Sittard, The Gathering
- ● 17 Canix Lottum, Lung
- ● 18 Tom Tom Heythuysen, Vicio Velvet
- ● 18 Boerderij Geleen, Purple O Gazona, Soulcraft
- ● 18 Kasteel Mheer, Janse Bag Bend
- ● 18 Maximiliaan Geleen, T Bluespreachers (15.00)
- ● 19 Downtown Geleen, Oops Gogo (15.00)

de beste tien

1	(4)	The Black Rider – Tom Waits
2	(1)	Come on feel The Lemonheads – The Lemonheads
3	(3)	Together Alone – Crowded House
4	(2)	Vs. – Pearl Jam
5	(–)	Satisfied Mind – Th Walkabouts
6	(7)	Nemo – Nemo
7	(5)	Bright Blue Gorilla Bright Blue Gorilla
8	(–)	World Gone Wrong Bob Dylan
9	(9)	Kindness of the World – Joe Henry
10	(–)	Pass the Rizla – Cil Out

De Limburg cd Top 10 wordt wekelijks samengesteld door Omroep Limburg, op basis van de hitlijsten van 25 Euregionale popjournalisten. Omroep Limburg zendt De Beste Tien elke zaterdagmiddag om twee uur uit.

Candy Dulfer en band in Spuugh

VAALS – Nederlands bekendste saxofoniste Candy Dulfer geeft zaterdag met haar band een concert in het Vaalse jongerencentrum Spuugh. Candy, dochter van de eigenzinnige jazzmuzikant Hans Dulfer, beleeft momenteel gouden tijden met haar cd Sax-a-go-go, een smakelijke mix van funk, jazz en pop. De rietblaaster uit Broek in Waterland brak vijf jaar geleden internationaal door na een spraakmakend voorprogramma van het concert van Madonna in de Rotterdamse Kuip. Nadien musiceerde zij met muzikale grootheden als Prince, Dave Stewart (Eurythmics) en Van Morrison, en was ze regelmatig te horen op het North Sea Jazz-festival. Het twee uur durende optreden van Dulfer in Vaals begint om tien uur. Kaarten kosten 25 gulden.

concertrecensie

Brendan Croker zorgt voor surprise

DOOR GÉ BACKUS

HEYTHUYSEN - De negentig bezoekers die afgelopen zondag pakjesavond lieten voor wat het was en naar het Heythuysense cafe Tom Tom togen, werden verrast met een alleraardigst optreden van Brendan Croker en The Serious Offenders. De Engelse zanger en zijn drie Belgische begeleiders hadden het publiek in een mum van tijd voor zich gewonnen.

Croker leverde vakwerk af. Het hele concert bracht hij zittend door en vanuit die positie bestookte hij het publiek met zijn romantische luisterliedjes. Dat gebeurde in een ongedwongen, gezellige sfeer, waarbij er volop wisselwerking was tussen de groep en de toeschouwers. De muzikaal uiterst actieve Croker – hij werkte mee aan verschillende projecten waarvan The Notting Hillbillies met Mark Knopfler de bekendste is – speelde voornamelijk nieuw werk. Regelmatig deed zijn stem denken aan die van John Hiatt. De song 'I Be Good To You' zou zelfs op een Hiatt-album absoluut niet misstaan.

Het was de tweede maal dat de Engelsman Tom Tom aandeed. De eerste keer trad hij solo op, nu had hij drie zuiderburen om zich heen verzameld met wie hij in Belgie 'The Prison Tour' heeft gedaan. Daarbij werden de gevangenissen van Leuven, Brugge en Gent bezocht. De drie Belgen voegden iets wezenlijks toe aan Crokers muziek. Vooral de slide-gitaar van Wigbert van Lierde maakte indruk, en ook drummer Patrick de Witte en Patrick Riguelle op lapsteel en mandoline speelden een puik anderhalf uur durend concert.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

de pottenproever

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Honing-mosterdkip

DOOR HUUB MEIJER

Dit gerecht kan al enkele uren van tevoren bereid worden. De kip hoeft dan alleen maar even in de oven te worden gezet.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 stukken kipfilet, 1 el Limburgse mosterd, 1 el vloeibare honing, 1 volle el fijngehakte peterselie, 1 el tomatenketchup, 2-3 el olijfolie, 1 dl kippebouillon of droge witte wijn.

Snijd kipfilets met punt van mes 3-4 maal schuin in. Leg de filets in ondiepe ovenschaal. Roer in kommetje mosterd, honing, peterselie, ketchup, olijfolie en witte wijn of bouillon dooreen. Schenk dit over kipfilets en dek schaal af met huishoudfolie.

Zet schaal in koelkast en keer filets tussentijds om. Laat ze minimaal een uur in koelkast marineren.

Verwarm oven voor op 190°C. -stand 3-4. Schuif schaal in oven en bak kipfilets in marinade gaar in ongeveer 25-30 minuten. Keer filets tijdens bakken een keer en bedruip met marinade.

Serveer hierbij als garnituur kleine gebakken aardappels en groente of salade naar eigen smaak.

puzzel van de dag

P&P E2162

17	54	14	51	53	12	19	35	4	20	59	27	52	31	22

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 stand; 4 stamhoofd; 7 wapenkreet; 10 goochelkunstje; 11 bakplaats; 12 toevalligheid; 14 werktuig; 17 graanpakhuis; 19 alvorens; 20 vaartuig; 21 houten pin; 23 lijm; 24 zangnoot; 25 plant; 28 voorz.; 29 edele; 31 ontkenning; 32 pl. in N.-Brabant; 35 handelskorting; 37 drank; 40 voor; 41 onder andere; 42 paardeslee; 43 boom; 44 hemels voedsel; 47 gifslang; 49 vr. munt; 50 rechercheur; 52 schrijfvloeistof; 54 civ. ing.; 55 varenkruid; 58 in oprichting; 60 boom; 62 telw.; 63 pl. in Gelderl.; 64 zwarte stof; 65 weg met bomen; 67 maand; 69 muziekteken; 70 bijzonder vermogen; 71 vogel; 72 voorz.; 73 vogelaarsstok; 74 hok.

VERTIKAAL: 1 geestelijke; 2 hemellichaam; 3 grond om een boerderij; 4 vis; 4 riv. in Utrecht; 6 deel van Azië; 7 onderricht; 8 onvergelijkelijk; 9 vuiststoot; 13 smal stuk; 15 politiefunctionaris; 16 leer van het heldendicht; 18 jonge tak; 20 varkensrib; 22 stof; 25 langs; 26 zangnoot; 27 pl. op Ameland; 30 fijne geur; 33 krachtig; 34 graafwerktuig; 36 voorz.; 38 ondiepte; 39 sneeuwschaats; 45 papegaai; 46 strijdperk; 47 bloem; 48 griezelig; 49 stad in Italië; 51 bijb. plaats; 53 pl. in de Betuwe; 54 muziekinstrument; 56 riv. in België; 57 vrije keus; 59 tweehoevig dier; 61 edelknaap; 64 vr. munt; 66 grappenmaker; 68 zwemvogel; 69 kinbaardje.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2224

HORIZONTAAL: 1 wekker; 7 koppel; 13 egaal; 14 tol; 16 halma; 17 terp; 18 baret; 20 loom; 21 la; 22 vijftien; 24 te; 26 fret; 28 laks; 31 v.e.; 33 ijl; 34 gek; 36 p.a.; 37 mi; 38 elan; 40 baron; 42 slot; 44 rit; 45 dal; 46 nok; 47 are; 48 ster; 50 robijn; 52 spel; 53 te; 54 ijs; 56 pan; 57 we; 58 ll.; 59 spek; 61 Linz; 63 ha; 64 cabaret; 67 w.g.; 69 romp; 71 fitis; 72 raai; 74 amber; 76 geb.; 77 serge; 78 spatie; 79 sintel.

VERTIKAAL: 1 wet; 2 egel; 3 ka kap; 5 el; 6 mortier; 8 oh; 9 pal; plots; 11 emoe; 12 lam; 14 taf; 1 18 bijt; 19 tel; 22 vel; 23 nap; 25 ste; 27 Rijn; 29 kas; 30 mitella elite; 34 galop; 35 konijn; 37 more Ate; 40 bar; 41 non; 43 Lap; 49 51 bagatel; 52 sen; 55 sec; 57 w samba; 60 kaf; 61 les; 62 zwart homp; 65 big; 66 rib; 68 gage; 69 70 pet; 72 ren; 73 iel; 75 R.I.; 77

Winwoord: SCHIJFAANDRIJVI

Kaartenactie moet Nederlander in dodencel oppeppen

BUSSUM – „Wachten op je gratieverzoek in een gevangeniscel in Singapore is natuurlijk geen pretje. Uit humanitaire overwegingen ben ik daarom een kaartenactie voor hem begonnen. Een kerstkaart of een gewone, mooie kaart. Om Van Damme een hart onder de riem te steken. Of hij al dan niet schuldig is aan het smokkelen van heroïne, maakt me niet uit."

De Bussumse Christl Kop (42) trekt zich het lot aan van haar 57-jarige landgenoot Johannes van Damme tegen wie op 23 november in hoger beroep het doodvonnis door het Hooggerechtshof in Singapore werd bekrachtigd. „Ik heb hem die dag ook ontmoet in de rechtbank en even met hem kunnen babbelen. Het was een zeer aangrijpend en emotioneel contact," herinnert de Bussumse zich. Zij is inmiddels bevriend geraakt met de gevangene.

„Ik heb me zijn lot aangetrokken, gewoon uit mede-menselijkheid. Ik heb gevraagd wat ik voor hem kan doen." Niet veel, bleek al snel. Van Damme mag in de gevangenis namelijk geen bezoek ontvangen. Vanwege de gevangeniscensuur is alleen Engelstalige post toegestaan. Als assistent-purser bij de KLM neemt Kop regelmatig Engelse weekbladen en boeken mee. Eerder correspondeerde ze ook met Maria Krol die ook in Singapore werd verdacht van drugssmokkel, maar werd vrijgelaten.

Kop stelt dat de kaartenactie in eerste instantie bedoeld is om Van Damme te steunen in zijn dodencel. „Misschien helpt het bij het gratie-verzoek als ze zien hoeveel post hij ontvangt." Christl Kop heeft Van Damme gisteren per fax via diens maatschappelijk werker op de hoogte gesteld van de actie. „De kaarten met Engelse tekst worden doorgestuurd. En het is natuurlijk een beetje zuur om er 'gelukkig nieuwjaar' op te zetten, want of daar sprake van is, is nog maar de vraag."

(Mensen die Van Damme willen schrijven, kunnen hun kaart richten aan G. van Bladel, 'Dragon Mansion' Block A11-18, 18 Spottiswoode Park Road, Singapore 0208. De portokosten bedragen ƒ 1,60)

Uitvoerende Overgangsraad geïnstalleerd

Apartheid Zuid-Afrika nu officieel afgeschaft

Van onze redactie buitenland

JOHANNESBURG – De eerste fase van de overgang naar een democratisch bestel in Zuid-Afrika heeft gisteren haar beslag gekregen. De Uitvoerende Overgangsraad (UOR), waarin de zwarte bevolking voor het eerst zeggenschap krijgt over het regeringsbeleid, hield in Kaapstad haar eerste zitting. De UOR zal het land in de aanloop tot de eerste non-raciale verkiezingen in de geschiedenis, in april volgend jaar, samen met de huidige blanke minderheidsregering besturen.

De definitieve afbraak van de apartheid blijkt echter niet voor iedereen makkelijk te aanvaarden. Rond dertig extreem-rechtse blanken gewapend met geweren bezetten als reactie het monument Fort Schanskop bij Pretoria.

De bezetters kondigden aan het fort te zullen verdedigen. Leger- en politie-eenheden hebben het fort omsingeld, maar wilden gisteren nog niet tot ontruiming van het gebouw overgaan.

De installatie van de UOR vond plaats zonder de deelname van conservatieve blanke en zwarte partijen, zoals de Konservatie Partij en de Zulu-partij Inkatha, die samenwerken in de Vrijheidsalliantie (VA).

De regering en het ANC hebben tot het laatst geprobeerd om deze partijen alsnog bij de verdere democratisering van het land te betrekken, maar zagen hun pogingen op een mislukking uitlopen.

De VA wijst het nieuwe bestel af omdat de negen provincies waarin het toekomstige Zuid-Afrika wordt opgedeeld te weinig macht krijgen. De eerste zitting van de UOR werd opgeluisterd door korte toespraken van de vertegenwoordigers van de negentien partijen die aan de raad deelnemen. „We beginnen vandaag een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van ons land," zei ANC-leider Ramaphosa. Hij benadrukte dat de UOR samen met de regering het land zal besturen en niet alleen maar een adviesorgaan zal zijn, zoals de regering heeft verklaard.

Namens de regering sprak minister Meyer (Grondwetszaken) van een 'historisch ogenblik'. „De regering is in de aanloop naar de verkiezingen niet langer zowel speler als scheidsrechter," aldus de minister.

punt uit

● Deeltijd

Het kabinet wil het recht op deeltijdwerk niet wettelijk vastleggen. Een oproep daartoe van de Emancipatieraad wordt afgewezen. In plaats van een wettelijk recht dringt het kabinet er bij de sociale partners op aan cao-afspraken te maken over het recht op deeltijdwerk. Dat schrijft minister De Vries van Sociale Zaken in een gisteren naar de Tweede Kamer verstuurde brief.

● Berging

Het IJmuidense bergingsbedrijf Wijsmuller bestrijdt momenteel een dreigende olieverontreiniging voor de kust bij Izmir (Turkije). Vorige week is daar de bulkcarrier Calga op de rotsen gelopen. Het 200 meter lange schip bevatte ongeveer één miljoen liter zware stookolie, waarvan een deel is weggelekt. Het schip is over de gehele lengte aan de rechterzijde opengescheurd. Om verdere olievervuiling te voorkomen, gaat Wijsmuller een oliescherm om het schip leggen.

● Studenten

Studenten die frauderen met uitkeringen, krijgen een week gevangenisstraf per drieduizend gulden fraude, zo heeft Openbaar Ministerie bepaald. Overdag studeren met een bijstands- of rww-uitkering is vrijwel nooit toegestaan. Begin dit jaar werd door de ministerraad besloten de fraude boven tafel te halen door vergelijking van inschrijvingsregisters voor studenten en het register van de studiefinanciering met de gegevens van de sociale diensten.

● Geringe kans

De kans is zeer gering dat er in Nederland mensen besmet zijn geraakt met het aidsvirus door het gebruik van medicijnen die zijn gemaakt van Duits bloedplasma, aldus staatssecretaris Simons. Nadat bekend werd dat er in Duitsland op grote schaal besmet bloed circuleerde, haalde de Nederlandse importeur van een van Duits bloedplasma gemaakt medicijn terug. Dit middel wordt gebruikt bij een verstoord afweersysteem. In zijn brief aan de Kamer wijst Simons erop dat de besmettingskans bij lang houdbare bloedprodukten als Cytotect tot een minimum is teruggebracht door 'virusinactivatie'. Hierdoor worden mogelijk aanwezige ziekteverwekkers alsnog uitgeschakeld.

Beperking export kaas minder streng dan gevreesd

Bukman tevreden over nieuw landbouwakkoord

Van onze redactie buitenland

RUSSEL – De Nederlandse vel komt er goed af in het uwe Amerikaans-Europese bouwakkoord waarover erochtend toch nog overstemming is bereikt. Voor voor de export van Nederlse kaas is het akkoord gens minister Bukman be- dan eerdere versies.

man zei dat gistermiddag in sel, nadat de landbouwminisdoor de Europese Commissie de hoogte waren gesteld van de s van het akkoord. Het landwakkoord effende de weg naar ere Amerikaans-Europese overstemming over een hele reeks delskwesties. Ook Frankrijk de nu in met het akkoord. Aleen over de bescherming van de ursrechten in de Europese tv-film-industrie en over de Europese luchtvaartindustrie, werd in ssel geen overeenstemming bereikt. De onderhandelingen worden week in Genève voortgezet.

en 'enorm pluspunt' noemde Bukman de manier waarop de afgesproken verlaging van de gesubsidieerde landbouwexport wordt gerealiseerd. De oorspronkelijke ('Blair House'-)versie van het landbouwakkoord hield in dat Nederland met in 1995 al 49.000 ton kaas minder op de wereldmarkt zou kunnen zetten, en daarna zou dat nog iets verder dalen. Volgens Bukman zou dat in 1995 'een geweldige schok' in bedrijfstak teweeg hebben gebracht. De vermindering is nu voor eerste jaar op 14.000 ton gesteld, moet die concessie in latere jaren worden 'ingehaald'.

De bewindsman toonde zich ook tevreden met de Amerikaanse toezegging dat de komende negen jaar niet meer gefulmineerd zal worden tegen het Europese landbouwbeleid. Die wapenstilstand zou oorspronkelijk zes jaar duren.

Bukman verzette zich heftig tegen suggesties dat hij Frankrijk de kastanjes uit het vuur heeft laten halen bij het verzet tegen eerdere Amerikaans-Europese landbouwafspraken. „Het zijn niet degenen met de grootste bek die hier wat hebben gerealiseerd, maar de landen die zich constructief opstelden."

De Nederlandse minister voelt ook niets voor de Franse eis opnieuw de Europese landbouwuitgaven te verhogen, om zo de boeren te compenseren voor de negatieve gevolgen van het landbouwakkoord. „Die uitgaven zijn de afgelopen vier jaar met veertig procent gestegen. Dat houdt een keer op. De Fransen hebben altijd een verzoek in portefeuille dat geld kost, maar ik heb er nog nooit geld uit zien komen," aldus Bukman.

Zie ook pagina 5
'Die Fransen vragen altijd om meer geld'

Harinkje voor Danielle Mitterrand

● *Omringd door nieuwsgierige Amsterdammers hapt Danielle Mitterrand, de vrouw van de Franse president, in een harinkje op de Albert Cuypmarkt. De wandeling was een van de onderdelen van Danielle Mitterrands bezoek aan Nederland en bedoeld om haar een blik te gunnen op de multiculturele Nederlandse samenleving. De Franse presidentsvrouw heeft namelijk het initiatief genomen voor een Europees Paspoort tegen Racisme, een document waarmee mensen zich kunnen uitspreken vóór een kleurrijke samenleving. In Frankrijk zijn er al zo'n 300.000 van verkocht. In Nederland is het idee overgenomen door de Stichting Nederland Bekent Kleur.* Foto: REUTER

Lasten voor burger acht miljard hoger

DEN HAAG – De lasten voor de burger vallen dit jaar ruim acht miljard gulden hoger uit dan werd verwacht. Het gaat om de collectieve lastendruk: het beslag van belastingen en premies op elke verdiende gulden. Minister Kok heeft dit gisteren de Kamer laten weten in antwoorden op vragen over de Najaarsnota, waarin het verloop van de begroting '93 wordt aangegeven.

Kok suggereert dat de hogere lasten alleen op papier ontstaan nu de economische groei terugzakt. Dat zou vooral na het uitbrengen van de Miljoenennota 1994 in september zijn gebeurd, waarin een nulgroei stond voor de economie.

De bewindsman meldt de Kamer verder dat er tot november 2,5 miljard gulden meer aan belastingen is binnengekomen dan was voorzien. Desondanks ziet hij geen aanleiding de raming voor de belastinginkomsten in 1993 bij te stellen.

Illegalen met aparte charters richting huis

HAARLEM – De Directie Vreemdelingenzaken van het ministerie van Justitie is begonnen illegalen en uitgewezen asielzoekers per chartervliegtuig terug te brengen naar het land van herkomst. Onder meer werd een 272 stoelen tellende Boeing 767 van Martinair gehuurd om eind november 25 Ghanezen naar Accra te vliegen. Het toestel bleef verder leeg. De maatregel werd genomen naar aanleiding van incidenten in KLM-lijntoestellen waarbij vechtpartijen, geschreeuw en andere ongeregeldheden zulke vormen aannamen dat gezagvoerders weigerden te vertrekken.

Woordvoerder Ed Moeksis van Justitie zei gisterochtend dat het nieuwe beleid zal worden voortgezet omdat het 'vele voordelen' heeft. Moeksis: „De financiële kant is daarbij niet het onbelangrijkste. Voor de uitwijzing van de 25 Ghanezen via een lijntoestel waren we 343.000 gulden kwijt geweest. Het charteren van het Martinairvliegtuig kostte ons 168.850 gulden. Het rekensommetje is dan vlug gemaakt."

Weer lijk door jagers gevonden

DRONTEN – Jagers hebben in een bos bij Dronten een dode vrouw gevonden. De vrouw is vermoedelijk door een misdrijf om het leven gekomen. Haar identiteit is nog niet bekend.

Sinds de opening van het jachtseizoen op groot wild hebben jagers op vier andere plaatsen ook lijken gevonden. Even buiten Arcen (Limburg), in de bossen tussen Veldhoven en Eersel, bij Apeldoorn, en bij Stroe (Veluwe). Alle lichamen hebben enige tijd op de vindplaatsen gelegen. Het lichaam dat in Arcen werd gevonden, is vermoedelijk van een Duitse man. Het lichaam dat in de bossen bij Veldhoven lag, was van een vermiste Nederlandse vrouw. Het lichaam dat in de bossen bij Apeldoorn werd aangetroffen, is waarschijnlijk van een man uit Amsterdam die sinds juni vermist werd. De twee lichamen die het afgelopen weekeinde in Stroe werden gevonden, waren van twee mannen. Zij waren doodgeschoten en hebben zeker enkele maanden verstopt gelegen.

(ADVERTENTIE)

NEPAL NU BETAALBAAR

onze aanbiedingen:

150 x 90	nu 230,-	250 x 200	nu 830,-
180 x 120	nu 365,-	300 x 200	nu 990,-
200 x 145	nu 480,-	300 x 250	nu 1250,-
240 x 170	nu 675,-	350 x 250	nu 1470,-

KOREMAN. Oosterse Tapijten

Honigmanstraat 31, Heerlen. Tel. 045-714914

Sinds meer dan 20 jaar de specialzaak in alle soorten Perzische en Oosterse tapijten

Door eigen import steeds een grote voorraad tegen voordelige prijzen

t.o. Dom v/d Bergh

Alleen GroenLinks handhaaft bezwaren

Senaat aanvaardt identificatieplicht

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Alle fracties in de Eerste Kamer behalve GroenLinks hebben gisteren ingestemd met de invoering van de identificatieplicht. Het tumult waarmee de politieke discussie over de identificatieplicht vorig jaar begon, is geëindigd met een instemmend gemompel.

PvdA-fractieleider Wöltgens keerde zich vorig jaar fel tegen de wet op de identificatieplicht. Vooral de identificatieplicht voor werknemers op het werk stuitte op grote bezwaren van de PvdA. Enkele maanden later stemde de PvdA-fractie in de Tweede Kamer toch in met de wet. Na het toestemmen in de registratie door de werkgever van de persoonsgegevens van de werknemers, ging de partij overstag.

De kritiek van D66 keerde zich in de Tweede Kamer vooral tegen de beperktheid van de identificatieplicht. De wet omschrijft een aantal situaties waarbij om het identiteitsbewijs kan worden gevraagd, zoals bij het aanvragen van bijstandsuitkering, bij zwartrijden in het openbaar vervoer en binnenlands toezicht op vreemdelingen.

D66 vreesde dat die opzet gemakkelijk tot selectieve controle zal leiden. Bij het toezicht op vreemdelingen zullen immers eerder donker gekleurde mensen worden aangehouden voor identificatie. GroenLinks was uiteindelijk echter de enige partij die volmondig tegen de wet stemde.

Die partij herhaalde zich gisteren in de Eerste Kamer. De kritiek van de PvdA op de wet zelf was volledig verstomd. D66 en VVD herhaalden hun pleidooi voor een algemene identificatieplicht. Het CDA stemde stilzwijgend in. En GroenLinks bleef bij haar standpunt en noemde de wet een 'symptoomoplossing'. De minister zou er volgens Senaatslid Pitstra (GL) beter aan doen meer controleurs op de trams te zetten en het toezicht in voetbalstadions te vergroten.

Verzoek lijstverbinding afgewezen

PvdA en D66 wijzen GroenLinks de deur

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – PvdA en D66 willen geen lijstverbinding met GroenLinks bij de komende Tweede Kamerverkiezingen. Een verzoek daartoe van het partijbestuur van GroenLinks werd gisteren afgewezen. Volgens D66-partijvoorzitter Vrijhoef leidt een dergelijke lijstverbinding alleen maar tot onduidelijkheid.

Met de lijstverbinding wil GroenLinks voorkomen dat restzetels, die ontstaan bij de verdeling van de Kamerzetels, bij CDA of VVD terechtkomen. Volgens GroenLinks zijn de overeenkomsten met PvdA en D66 voldoende om tot lijstverbinding te komen.

Vrijhoef deelt die mening niet. Het werkt volgens hem onduidelijkheid in de hand als een regeringspartij en twee oppositiepartijen een lijstverbinding aangaan. De meningsverschillen zijn volgens Vrijhoef talrijk en diepgaand, zoals tijdens het debat over de wao wel bleek. „De duidelijkheid in de politiek mag het niet verliezen van de eventuele winst bij een restzetels," aldus Vrijhoef.

PvdA-voorzitter Rottenberg verklaarde eveneens weinig voor de lijstverbinding met GroenLinks en D66 te voelen. Helemaal verwerpen doet de PvdA het nog niet. „Het voorstel van GroenLinks verdient nadere bestudering," aldus Rottenberg.

PvdA en D66 werken wel op lokaal niveau steeds meer samen. In de Rotterdamse deelgemeente Hoogvliet vormen de partijen één lijst bij de deelraadsverkiezingen. Volgens een woordvoerder van de PvdA is dit in vier andere steden eveneens het geval. Hij sluit niet uit dat dit aantal verder stijgt.

Vrijhoef zegt, net als de PvdA-woordvoerder, absoluut geen bezwaar te hebben tegen samenwerking tussen D66 en PvdA op lokaal niveau. „De problemen daar zijn van een heel andere aard dan in de landelijke politiek. Op gemeentelijk of deelraadsniveau is het samenvoegen van lijsten soms heel zinnig," aldus Vrijhoef.

(ADVERTENTIE)

Beleg maar bij Delta Lloyd tot u op zolder een vergeten Rembrandt vindt.

Wie dit jaar had geparticipeerd in het Delta Lloyd Mix Fonds zou maar liefst

25% rendement

gehaald hebben uit zijn belegging in dit flexibele, op risicospreiding gerichte beleggingsfonds. Daarmee realiseerde Delta Lloyd een prima beleggingsresultaat*.

Droom daarom niet verder over die Rembrandt op zolder. Maar profiteer van de deskundigheid van onze beleggingsadviseurs. Die bieden u maar liefst 7 verschillende beleggingsfondsen waarmee u een uitstekende kans maakt op een zo hoog mogelijk resultaat van uw belegging. U kunt gemakkelijk en tegen lage kosten deelnemen via de Delta Lloyd Beleggings-Plus Rekening.

Wilt u meer informatie? Vul dan de onderstaande bon in of informeer bij uw assurantie-adviseur. U kunt Delta Lloyd Bank ook bellen, tijdens kantooruren 020-5608345. Wij sturen u dan snel alle documentatie toe.

*Van 31.12.1992 tot 6.11.1993, inclusief dividend. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

de heer / mevr. ____________ voorl. ______

adres ____________

postcode / plaats ____________

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar:
Delta Lloyd Bank,
Antwoordnummer 10181,
1000 PA Amsterdam.

LD

de beleggingsfondsen van delta lloyd

Investment Fund, Jade Fonds, Mix Fonds, Rente Fonds
Netto Groeifonds, Dollar Fonds, ECU Fonds.

Fotografen voeren actie voor ex-Joegoslavië

HEERLEN - Honderden fotografen voeren vandaag actie tegen het voortdurende oorlogsgeweld in ex-Joegoslavië.
Er worden pagina-grote oproepen en foto's geplaatst in een aantal landelijke en regionale dag- en weekbladen.
Op deze manier willen de Nederlandse fotografen opnieuw aandacht vragen voor de gruwelen van deze oorlog.

Inmiddels hebben meer dan 400 fotojournalisten zich eenmalig gebundeld in het Fotografenplatform. Initiatiefnemer Sander Veeneman: „Wij vinden dat de apathie en de vermoeidheid onder het Nederlandse publiek enorm groot is, terwijl er daar verschrikkelijke dingen gebeuren. Alleen daarom al slaan we alarm.

Naast fotografen zijn we ook als persoon betrokken bij wat we daar meemaken. Daarom willen we mensen aanzetten tot actie. Op deze manier willen we hen opnieuw confronteren met het drama op de Balkan."
Ook biedt het platform een mogelijkheid om iets te doen.
Onder het gratis telefoonnummer 06-300093 kan tot en met 15 december iedereen terecht met vragen, initiatieven en ideeën over hulp. Meer dan 100 vrijwilligers zitten continu van tien uur 's morgens tot tien uur 's avonds aan 20 telefoonlijnen.

Over de telefoonactie is overleg geweest met hulporganisaties als Pax Christi, Amnesty International, Artsen zonder Grenzen en een Joegoslavische organisatie.

Kolonisten: 'Joden moeten overal kunnen wonen'

Wraakgevoel heerst op Westelijke Jordaanoever

DOOR AD BLOEMENDAAL

HEBRON – Zaterdagmiddag wordt de Palestijnse groentehandelaar Talal Rushdie Bakri in de buurt van Hebron door het hoofd geschoten. De politie arresteert een kolonist uit de naburige militante nederzetting Kiryat Arba. Als Bakri op zondag wordt begraven, zweren jonge Palestijnen via megafoons dat ze uit wraak twee of drie kolonisten zullen vermoorden. Maandagmiddag maken acht kogels een eind aan het leven van een vader en zoon uit Kiryat Arba. De geweldscyclus op de Westelijke Jordaanoever voltrekt zich in een steeds sneller tempo. Het geeft Israëli's en Palestijnen het onbehaaglijke gevoel dat ze de situatie niet meer in de hand hebben. De steun voor het vredesproces neemt met de dag af.

achtergrond

Nu het Palestijnse zelfbestuur nadert, lijken de dagen van Kiryat Arba geteld. Maar wie dat meent, kent de kolonisten niet. „We zijn hier al twintig jaar en we zijn sterk," zegt Yigal Kutai, een 38-jarige inwoner van de nederzetting. „We zijn van plan gewoon door te bouwen. Onze kinderen blijven naar school gaan. Aan moeilijkheden zijn we gewend geraakt en we vertrekken hier nooit."
Hij wijst op twee rijen nieuwe huizen op een naburige heuvel. „Die zijn gebouwd toen Ariel Sharon minister van huisvesting was. De nieuwe regering verbood ons erin te trekken wegens de door de Amerikanen afgedwongen bouwstop in de nederzettingen. Maar nu zijn ze bewoond. We hebben geen zin meer op vergunning van de regering te wachten."

Levinger

Een grote groep kolonisten is op deze zonnige maandagochtend aanwezig bij een herdenkingsplechtigheid voor Efraim Ayoubi, de chauffeur van rabbijn Chaim Druckman die dertig dagen geleden in de buurt van Kiryat Arba om het leven kwam bij een Palestijnse aanslag. Er wordt een plein in de nederzetting naar hem genoemd.

Onder de aanwezigen bevindt zich een lange man met een kaal hoofd en een lange baard: rabbijn Moshe Levinger. Onlangs vroeg een Israëlische krant aan tien bekende mensen van allerlei politieke achtergronden de man aan te wijzen die de grootste invloed heeft gehad sinds de stichting van de staat. Vier van de tien noemden Levinger. Hij was de man die in 1968, een jaar nadat Israël in de Zesdaagse Oorlog de Westelijke Jordaanoever veroverde, samen met zeventig aanhangers zijn intrek nam in het Park Hotel in Hebron. Ze kondigden aan een maand te zullen blijven, maar ze zijn nooit meer uit de stad weggegaan.

De toenmalige regering van de Arbeiderspartij wist niet goed raad met de situatie. De kolonisten werden naar een legerkamp in de buurt overgebracht, maar bleven daar halsstarrig zitten tot ze na drie jaar toestemming kregen voor de bouw van Kiryat Arba.

Succes

Levingers politiek van het scheppen van voldongen feiten heeft succes opgeleverd. Nu is Kiryat Arba een bloeiende nederzetting, die zich heeft uitgebreid langs de noordoostelijke kant van Hebron. Hier en daar ligt de bebouwing op niet meer dan een steenworp afstand van de dichtstbijzijnde Arabische huizen. En een steenworp is in Hebron meer dan alleen een globale maat.
Na de verovering van Kiryat Arba richtten Levinger en zijn volgelingen de blik op het centrum van Hebron, dat ooit een bloeiende joodse wijk had. In 1929 waren de laatste joden vertrokken, na een bloedige Arabische pogrom. Hebron is een belangrijk joods religieus centrum door de aanwezigheid van de Grot van Machpelah, de plaats waar de aartsvaders en hun vrouwen begraven liggen. Boven de grot is een fort-achtig bouwwerk verrezen met een grote moskee, want ook voor de moslims is het graf van Abraham een heilige plaats.

Tot onder het Jordaanse bewind mochten joden niet verder komen dan de zevende trede van de trap die naar de ingang leidt. Nu is de heilige plaats verdeeld in joodse en islamitische afdelingen en er zijn afzonderlijke bidtijden vastgesteld voor de twee godsdiensten. Niet iedereen heeft die regeling in dank afgenomen en in de onmiddellijke omgeving van Machpelah zijn de afgelopen jaren tientallen Israëli's neergestoken.

Voor altijd

Niet ver van de grot staat het in 1893 als een joods hospitaal gebouwde Hadassah Huis. Rabbijn Levinger bestemde het als basis voor nieuwe joodse vestiging in de stad. Toen het leger een paar maal groepen mannen uit het gebouw had verwijderd, uit angst voor frictie met de Arabische omgeving, trok in 1979 zijn vrouw Miriam erin, samen met andere joodse vrouwen. Ze woonden er onder primitieve omstandigheden, tot bij een Palestijnse aanslag in hetzelfde jaar zes vrouwen uit het huis om het leven kwamen. Toen kwam er toestemming van de Israëlische overheid. Er verrezen twee extra verdiepingen op het gebouw en ook elders in de oude joodse wijk kon worden gebouwd.

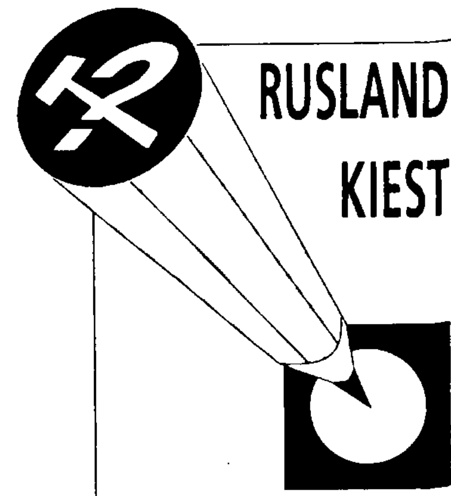
● *Een joodse kolonist troost zijn zoontje tijdens een rouwgebed voor twee kolonisten die dinsdag door Palestijnen werden doodgeschoten.* Foto: EPA

Nu wonen er vierhonderd Israëli's in het centrum van Hebron. Geen mensen die op het eerste verzoek van premier Rabin hun koffers zullen pakken. „Wij wonen hier voor altijd. Zelfs als Hebron onder Arabisch bestuur zou komen vertrekken we niet," zegt Ruth Hizan. Ze woont al zes jaar in het Hadassah Huis, samen met haar man, die Tora-rollen kopieert, en hun vier kinderen.
De oudste zoon van 13 speelt op straat, samen met andere joodse jongens. Met haar Arabische buren spreekt Ruth niet, maar ze merkt een verandering. „Vooral sinds het vredesverdrag met Arafat zijn ze brutaler geworden. Ze hebben minder respect voor het leger. Je ziet het in hun ogen". Het is niet gemakkelijk kinderen groot te brengen in een vijandige omgeving. „Maar mijn kinderen zijn gelukkig trots," zegt Ruth. „Ze weten dat we niet meer in de diaspora leven en dat joden overal moeten kunnen wonen, juist in Hebron."

In de woonkamer van de Hizans hangt een portret van de drie jaar geleden in New York vermoorde rabbijn Meir Kahane, leider van de rechtsextremistische Kach-beweging. Hij heeft nooit een geheim gemaakt van zijn plannen voor een massale verbanning van Arabieren. Ook Ruth Hizan meent dat 'alle Arabieren die zich niet weten te gedragen' verwijderd moeten worden. „Wij vermoorden niemand en als wij geweld gebruiken dan doen we dat alleen als reactie," zegt ze. „Als de Arabieren merken dat we bang zijn, zijn we verloren."

Russische vrouwen bundelen krachten

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU - Omdat ze menen dat bij de omvorming van Rusland in een democratie de belangen van vrouwen niet voldoende worden behartigd, hebben drie Russische vrouwenorganisaties een blok gevormd dat bij de verkiezingen van zondag gaat proberen in het parlement te komen.

Het blok, de Beweging van Vrouwen van Rusland, wil onder andere dat een aantal voorzieningen uit het Sovjet-tijdperk, zoals gratis kinderopvang en gratis medicijnen, in ere wordt hersteld.
De beweging ziet zich voor een enorme taak gesteld. De marktgerichte economische hervormingen hebben meer nadelige gevolgen voor vrouwen dan voor mannen en het feminisme zoals we dat in het Westen kennen heeft in Rusland nog nauwelijks voet aan de grond gekregen.

In het communistische Sovjettijdperk waren vrouwen officieel gelijk aan mannen. In de praktijk was van deze status echter weinig merkbaar. En de ingrijpende hervormingen die zijn doorgevoerd na de val van het communisme kenmerken zich door een vrijwel volledig gebrek aan aandacht voor de belangen van vrouwen.
„We zijn bezig een democratische samenleving op te bouwen, terwijl vrouwen worden buitengesloten van het besluitvormingsproces," zegt Alevtina Fedoelova, de lijsttrekster van de Beweging van Vrouwen van Rusland.

De door president Boris Jeltsin doorgevoerde economische hervormingen hebben vooral vrouwen hard getroffen. In het Sovjet-tijdperk verdienden vrouwen 70 procent van wat mannen verdienden. Volgens Fedoelova verdienen ze nu nog slechts 40 procent van wat mannen verdienen. Volgens de landelijke dienst werkgelegenheid is 70 procent van de werklozen vrouw.

Het aantal echtscheidingen neemt toe, evenals het aantal alleenstaande moeders.
De leidsters van Vrouwen van Rusland zijn tegen de schoksgewijze manier waarop Jeltsin de markteconomie invoert en bepleiten een op sociale leest geschoeide economie, met de nadruk op landbouw, de bouw, de voedselproduktie en de dienstensector. Ook zijn ze voor de invoering van toeslagen voor alleenstaande ouders en arme gezinnen, door de overheid gefinancierde kleuterscholen, een staatspensioen voor huisvrouwen en willen ze dat vrouwen de garantie krijgen dat ze na te zijn bevallen hun baan terugkrijgen.

De Beweging van Vrouwen van Rusland kent geen lidmaatschap, waardoor het aantal aanhangers moeilijk is te schatten. Volgens recente opiniepeilingen heeft het blok, dat financieel wordt gesteund door banken en bedrijven, de steun van vijf procent van de Russen.
De beweging hoopt zes procent van de zetels te halen in het nieuwe lagerhuis van het parlement. Dat zou neerkomen op 27 van de 450 zetels.
Of de Beweging van Vrouwen van Rusland op korte termijn successen zal kunnen boeken is de vraag. „Tot op heden doen politieke waarnemers hun best om ons te negeren," zegt Fedoelova, „maar volgens astrologen hebben we een gunstig gesternte."
Nog een hoopvol teken: meer dan de helft van de 127.000 handtekeningen die de beweging verzamelde om te kunnen deelnemen aan de verkiezingen was afkomstig van mannen.

VS-minister krijgt partijen weer aan onderhandelingstafel

Doorbraak ophanden in overleg Israël en Syrië

Van onze redactie buitenland

JERUZALEM/CAIRO – Het doorbreken van de impasse in de onderhandelingen tussen Israël en Syrië is nabij. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, verklaarde gisteren dichtbij dit hoofddoel van zijn missie in het Midden-Oosten te zijn.

Zelf ging hij er niet nader op in, maar volgens de Israëlische radio heeft Christopher bereikt dat de onderhandelingen eind januari in Washington worden hervat. Daarentegen schreef de Engelstalige Syria Times gisteren dat Damascus alle verzekeringen uit Tel Aviv en Washington „zonder betekenis" acht zolang er geen omvattend akkoord is en Israël niet eerst volledige terugtrekking uit de bezette hoogvlakte van Golan garandeert.

Met nadruk verklaarde de Amerikaanse minister dat hij zich niet van zijn hoofddoel zal laten afleiden door te pogen te bemiddelen tussen Israël en de PLO. Ze konden het ook dinsdag in Cairo nog niet eens worden over de voorwaarden voor de terugtrekking van Israëlische troepen uit Gaza en Jericho, terwijl die al op maandag 13 december zou moeten beginnen. Een delegatie van Palestijnen drong er gisteren opnieuw bij Christopher op aan Israël ertoe te bewegen zich aan die datum te houden en Palestijnse gevangenen vrij te laten. Maar de minister zei dat hij zich alleen in de onderhandelingen zal mengen als ook Israël daar om vraagt.

Israëlische functionarissen verklaarden dat Israël en de PLO zijn overeengekomen het begin van de terugtrekking twee weken uit te stellen. Israël zal op 13 december wel een gebaar maken om het begin van de terugtrekking te markeren. Maar zo'n afspraak werd met kracht ontkend door de leider van de onderhandelingsdelegatie van de PLO, Nabil Shaath. Die zei in een interview met het Egyptische persbureau Mena dat de partijen morgen stukken willen uitwisselen, waarin zij hun voorstellen voor een oplossing neerleggen.

Christopher had maandagavond gewezen op de noodzaak van vooruitgang in het vredesproces op „alle vier fronten." Dat wil zeggen in de onderhandelingen van Israël niet alleen met de PLO en Syrië, maar ook met Jordanië, waarmee al een 'agenda' voor de besprekingen is overeengekomen, en met Libanon, wiens positie echter sterk wordt bepaald door wat Syrië doet.

De onderhandelingen met Syrië zitten al maanden vast. Dit komt doordat Damascus volledige normalisering van de betrekkingen met Israël – inclusief uitwisseling van ambassadeurs en vrije handel – afwijst en doordat Israël weigert zich te verplichten tot volledige terugtrekking uit de Golan.

Haast met uitvoering van het akkoord van Israël met de PLO lijkt waarnemers vooral geboden omdat elke vertraging tot meer geweld in de bezette gebieden kan leiden. De geweldspiraal versterkt zich in de afgelopen dagen vooral in de bezette westelijke Jordaanoever. Het Israëlische leger stelde daar maandagavond een uitgaansverbod in voor Hebron nadat fundamentalistische Palestijnen twee kolonisten hadden doodgeschoten, nagenoeg op dezelfde plek waar kolonisten zaterdag een Palestijn hadden vermoord. De veiligheidstroepen willen met het uitgaansverbod voor Hebron wraakacties van kolonisten voorkomen.

(ADVERTENTIE)

Kabinet: alleen proefboringen in Waddenzee

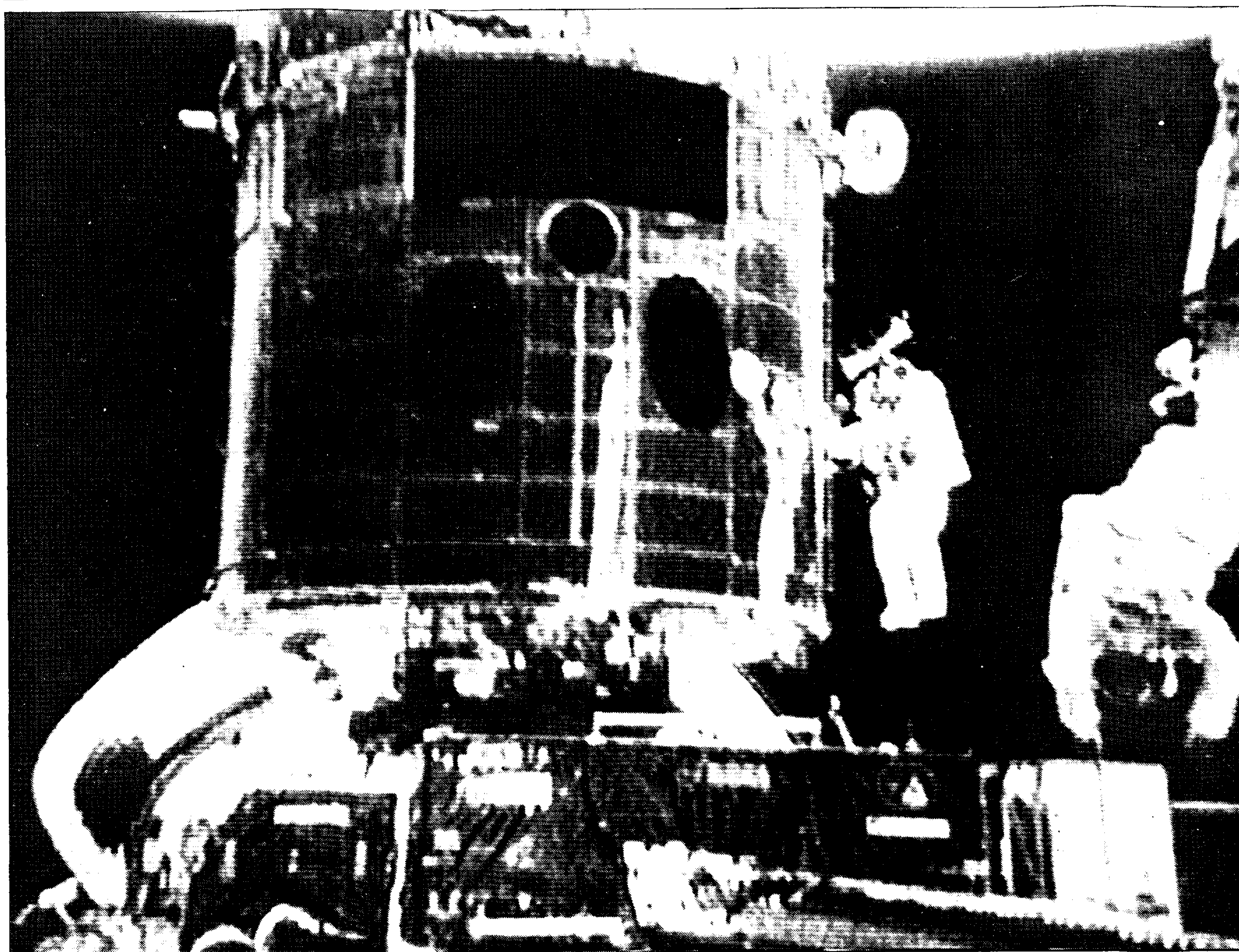
DEN HAAG – Het kabinet heeft er geen bezwaar tegen dat er boorplatforms in de Waddenzee komen, maar alleen voor proefboringen naar aardgas. Winning van het gas mag alleen via 'schuin' boren, vanaf de kust, de Waddeneilanden of de Noordzee.

De ministers Andriessen (Economische Zaken) en Alders (Milieu) overleggen hierover met de oliemaatschappijen NAM (Shell en Esso), Elf-Petroland en Mobil. Op 10 januari 1994 loopt het zogenoemde moratorium af. Dat is de periode van tien jaar uitstel van de boringen, tot stand gekomen in 1984 op grond van milieubezwaren. De maatschappijen hebben al concessies die dateren uit de jaren zestig. Vanaf 10 januari 1994 mogen de maatschappijen vergunning aanvragen om gas te gaan winnen dat onder de Waddenzee zit.

Het gaat om een voorraad ter waarde van vermoedelijk vijftien miljard gulden, waarvan een groot deel in de staatskas vloeit. De milieubeweging is fel tegen de gaswinning op de Waddenzee, en wijst ook de proefboringen vanaf booreilanden op het water af.

Deze zogeheten 'exploratieboringen' dienen om de gasvoorraad in kaart te brengen.

Oogartsen in het heelal

● *Astronaut Jeff Hoffman (rechts) hangt nog aan de mechanische arm van het ruimteveer, terwijl zijn collega Story Musgrave al bezig is met het beklimmen van de ruimte-telescoop Hubble.* Foto: EPA

Hubble krijgt contactlens

HOUSTON – De reparatie in de ruimte van de telescoop Hubble verloopt volgens plan. Astronauten van de Amerikaanse space-shuttle Endeavour plaatsten gisteren een nieuwe camera in het dertien meter lange observatorium.

De camera fungeert als contactlens voor de hoofdspiegel van de in 1990 gelanceerde telescoop, die niet kan scherpstellen als gevolg van een onjuiste afstelling. De speciale camera met spiegeltjes, een systeem met de omvang van een kleine piano, moet dit euvel verhelpen en het instrument eindelijk een scherpe kijk op het heelal geven.

Eerste tests door controleteams van het Johnson Space Center in Houston toonden aan dat de mechanische en elektronische verbindingen met de camera in orde zijn. De komende weken zal in verschillende proeven pas duidelijk worden of de camera werkt en de Hubble weer een volledig 'gezichtsvermogen' heeft. Bij succes zal de telescoop in staat zijn om sterren te ontdekken die tien keer verder verwijderd zijn dan de hemellichamen die het observatorium nu kan zien.

Na de installatie van de camera bevestigden de astronauten Jeffrey Hoffman en Story Musgrave met behulp van de ongeveer vijftien meter lange Endeavour-kraan twee nieuwe magnetometers op de telescoop. De apparaten bepalen de positie van de Hubble ten opzichte van de aarde. De oude magnetometers waren defect. Het was de eerste keer dat twee personen tegelijkertijd aan de mechanische arm van de space-shuttle waren bevestigd.

Tot vannacht zijn nog twee ruimtewandelingen gepland. De missie van de Endeavour, geheel in het teken van de reparatie van de kostbare Hubble-telescoop, heeft dan elf dagen geduurd. De afgelopen dagen monteerden de astronauten onder meer twee nieuwe, krimpvrije zonneschermen op het observatorium dat ongeveer vier miljard gulden heeft gekost.

Stalen smoelen stangen Nederland tijdens Gatt

'Die Fransen vragen altijd om meer geld'

DOOR PETER DE VRIES

BRUSSEL – Het is de week van de stalen smoelen, en Mickey Kantor lijkt vastbesloten niet als eerste met zijn ogen te knipperen. Heeft de speciale handelsafgezant van president Clinton geen haast, nu met rasse schreden de ultieme 'deadline' van 15 december voor een wereldhandelsakkoord nadert? Kantor vertrekt geen spier: „We hebben tijd zat," klinkt het wanneer hij dinsdagochtend om tien uur het Brusselse kantoorgebouw verlaat waar hij 24 uur lang aan één tafel heeft gezeten met zijn Europese tegenspeler.

Een paar uur later is het de beurt aan de Franse minister van Buitenlandse Zaken Juppé om een 'pokerface' op te zetten. Alsof Brussel zich nog niet blauw betaalt aan het Europese landbouwbeleid, vraagt Parijs extra geld voor de boeren. Aan de Franse instemming met een handelsakkoord hangt immers een prijskaartje.

De inzet is hoog: wie boort een doorsnee-gezin een verhoging van het besteedbaar jaarinkomen met een paar honderd gulden door de neus? Wie ontzegt de Europese bedrijven een extra afzet op de wereldmarkt van naar schatting 70 miljard dollar per jaar? Het zijn de simpele vragen die schuilgaan achter het code-woord Gatt, het wereldomvattende vrij-handelsakkoord waarover nu al zeven jaar wordt onderhandeld. De opbrengsten van zo'n akkoord kunnen even geweldig zijn als de prijs van de mislukking: handelsoorlogen en recessie.

Dinsdagavond laat vertrok het rondreizend diplomatieke Gatt-circus voor de slotronde naar de thuisbasis Genève, nadat eerder op de dag op de tussenhalte Brussel alle Europese landen hun lijstje met handelswensen nog eens hebben opgedreund. De Europese vergadering wordt, in de woorden van de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Kooijmans, een „opsomming van exorbitante verlangens," met traditiegetrouw Parijs in de veeleisende hoofdrol.

„Frankrijk is altijd zeer bedreven geweest in het formuleren van een maximalistisch standpunt. Veel vragen in de hoop dat er veel uitrolt. En wij laten ons daar altijd door op stang jagen," zegt Kooijmans nonchalant. Met schrille, afgemeten stem valt staatssecretaris Yvonne van Rooy, die de Gatt al jaren volgt, hem in de rede: „Nou, dat valt anders wel mee, hoor."

Zeven jaar lang kenmerkte het rondreizende Gatt-circus zich door het aparte taalgebruik van de deelnemende diplomaten. 'Frontloading', 'aggregatie' en 'blauw-watersituatie' waren termen waarin ingewikkelde handelsproblemen werden verwoord. Met de finish in zicht, zijn de naakte belangen zichtbaar geworden.

Een bijna-akkoord dat Kantor en de Europese onderhandelaar Sir Leon Brittan dinsdagochtend hebben bereikt, wordt 's middags door de twaalf EG-landen beoordeeld op de gevolgen voor de eigen industrie. Het 'onaanvaardbaar' klinkt opmerkelijk vaak: de Portugezen vrezen de harde concurrentie die een vrijere wereldhandel betekent voor hun textiel. Spanje maakt zich ernstige zorgen over de export van Middellandse Zee-fruit. Griekenland windt zich op over het zeetransport.

Alleen Nederland knort van tevredenheid: in de lange tabellen over invoerrechten op gepelde en ongepelde walnoten en bevroren of verse zwijnenlevers heeft minister Bukman (Landbouw) ontdekt dat onze kaas-industrie in 1995 niet 49.000 ton, maar slechts 14.000 ton kaas minder mag verkopen. Frau Antje is tevreden.

En Frankrijk? Meer dan een jaar gijzelde Parijs de rest van Europa door zich halsstarrig te verzetten tegen een vermindering van de landbouw-uitvoer. Maandagavond nog schermt minister Juppé voor de tv met een 'onaanvaardbaar'. Dinsdag lijkt Parijs bij te draaien, maar in werkelijkheid wordt de inzet verhoogd.

Frankrijk wil een Gatt-deal niet blokkeren. Parijs wil nu juist dat Brussel de Franse boeren schadeloos stelt voor het handelsakkoord en meer geld uittrekt voor de landbouw. Minister Bukman laat zich op stang jagen: „De Fransen willen altijd meer geld, hebben altijd plannen in portefeuille die geld kosten. De Europese landbouwbegroting is in vier jaar met veertig procent gegroeid. Dat moet toch een keer ophouden?"

Het Gatt-slagveld is verlaten, en ingewisseld voor het Europese. Hier en der in Brussel wordt al gesuggereerd dat dat ook precies de bedoeling is geweest van Kantor en Brittan toen ze hun 'bijna-akkoord' presenteerden: stoom afblazen, en kijken of de twaalf Europese landen het niet onder elkaar kunnen uitvechten.

Klopjacht legertje agenten, scannerfreaks en tv-ploegen

Tamme 'Wolfie' zette Amsterdam op stelten

DOOR THEA VAN BEEK

AMSTERDAM – Romulus loopt weer onbelemmerd door zijn kooi, alsof er nooit vier uur lang jacht op hem is gemaakt. Wat schuwer dan anders en met beschadigde voetzolen weliswaar, „maar verder gaat het prima met Wolfie," zegt beheerder Pieter Wijkmans opgelucht.

Het was een kortstondig maar hevig avontuur voor de tamme wolf Romulus, uit het dierenopvangcentrum De Zwaan in Amsterdam. Wijkmans zelf lijkt er meer door van streek dan 'Wolfie' zelf. „Voor de vierde keer binnen een maand is hier ingebroken. Volgens mij is het steeds weer dezelfde gek en steeds is het weer een grote puinhoop. Vogels los, fretten los, om maar te zwijgen over de schade die wordt aangericht."

Maandag was het voor de vierde keer raak. Dit keer bleek de omverlaat een stuk hek te hebben doorgeknipt. Uitgerekend daar, waar de roedel met twee wolven en twee herdershonden verblijft. Vrouwtjeswolf Remus is te schuw om te durven ontsnappen. Maar Romulus en de twee herders namen de kuierlatten.

De beide herders keerden op eigen houtje van hun baas weer snel terug in het hok. Voor mannetjeswolf Romulus, alias Wolfie, begon een lange zwerftocht door het westelijk deel van de stad. In zijn kielzog een achttien man tellend legertje politiemensen, een forse sleep scannerfreaks op brommers, fotografen, tv-ploegen en nieuwsgierige buurtbewoners. Het geheel werd nog eens uit de lucht gadegeslagen door een politiehelikopter.

„Dat beest werd volkomen dol door die achtervolging. Vooral die idioten met hun scanner, die maakten hem helemaal gek. Die reden als een stelletje idioten achter hem aan," verklaart een verontwaardigde Wijkmans een dag later. Onafgebroken rinkelt bij hem de telefoon. „Allemaal mensen die verontwaardigd reageren na het zien van de journaalbeelden."

Het inmiddels door een verdovingsgeweer wat versufte dier, werd op zijn vlucht aangereden door een politiewagen. Pas toen kon de wolf worden ingerekend en overgebracht naar het dierenverblijf.

Het opvangcentrum De Zwaan kwam anderhalf jaar geleden in het bezit van beide wolven. Aangeleverd door een anonieme Nederlander die twee wolfsjongen in het voormalige Tsjechoslowakije van een nekschot wist te redden. „Wij kijken nergens meer van op," zegt beheerder Wijkmans. „We hebben hier, behalve honden en katten, van alles rondlopen en vliegen."

De Zwaan bestaat inmiddels elf jaar en steeds meer weet men het opvangcentrum te vinden. Het afgelopen jaar was dat een record van 2.500 binnengebrachte dieren. Daaronder bijna negentig door de politie in beslag genomen exotische dieren. Maar ook een door de eigenaar verwaarloosde kudde schapen, een Nijlvarraan, vogelspinnen, slangen, hagedissen, een leguaan, een ooievaar en roofvogels.

Een deel verblijft tijdelijk bij De Zwaan en gaat vervolgens naar een dierentuin. Andere blijven er voor altijd, zoals de beide wolven. Wijkmans: „Maandag stond de telefoon roodgloeiend van angstige ouders die vroegen of hun kind nog wel rustig op straat kon spelen. Onzin. Die wolven zijn zo tam als wat. Ze lopen hier regelmatig vrij rond en komen zelfs bij de schaapskudde."

Maar met die vandalistische omverlaat, is hij nog niet klaar. „Duizend gulden beloning heb ik voor de gouden tip die leidt tot aanhouding van de dader."

● *Romulus, alias Wolfie, komt bij van alle doorgestane emoties.* Foto: GPD

Bankiers staken na zoveelste moord op collega

Criminelen moorden er in Moskou lustig op los

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU – Ruslands financiële wereld is verontwaardigd en voelt zich bedreigd. Banken en geldbeurzen staakten gisteren bij de begrafenis van de vorige week donderdag vermoorde topbankier Nikolai Lichatsjov, van de Rosselchozbank, een staatsbank in de agrarische sector. De bankwereld verwijt de politie passiviteit bij het onderzoek naar acht eerder dit jaar gepleegde 'bankiersmoorden' alsmede onvoldoende bescherming tegen de maffia.

De Vereniging van Russische Banken en de Moskouse Bankunie, twee organisaties waarbij vrijwel alle privé-banken zijn aangesloten, verklaarden dat de staking geen politiek doel had. „Het is een gezamenlijk protest tegen de inactiviteit van politie en veiligheidsdiensten," aldus een in het dagblad Izvestia afgedrukte verklaring.

Volgens Izvestia willen de bankiers echter dat er aan de top van Binnenlandse Zaken en veiligheidsdiensten ontslagen vallen. De politie geeft de kritiek impliciet toe. De verontwaardiging van de bankwereld is begrijpelijk, aldus woordvoerders van politie en Binnenlandse Zaken. Volgens hen wordt de politie gehinderd door het ontbreken van coördinatie met de binnenlandse veiligheidsdienst, voorheen de KGB.

Izvestia schreef gisteren dat de politie wordt overspoeld door een gigantische moordgolf in Moskou. In 486 gevallen is nog niet eens een onderzoek geopend. Volgens de krant zijn er de afgelopen twaalf maanden dertig bankiers en bankemployés door huurmoordenaars om het leven gebracht. Daar bovenop komen nog eens de talloze gevallen van bedreiging en afpersing, zoals de kidnapping van het 2-jarig dochtertje van de chef-accountant van een bank in St. Petersburg.

Binnen de bankwereld gelooft men dat politie en veiligheidsdiensten nog van 'de oude stempel' zijn en de nieuwe privé-financiers met socialistische achterdocht bekijken. Dit wordt door Binnenlandse Zaken en het Veiligheidsministerie ontkent.

Volgens politie en veiligheidsdiensten is het uiterst moeilijk zijn in de gelederen van de financiële maffiosi te infiltreren.

Het moorden gaat intussen lustig door. Moskou steekt beruchte steden als Chicago en New York in dit opzicht al naar de kroon. Gisteren werden in hartje Moskou een zakenman en zijn chauffeur in hun auto onder vuur genomen vanuit een passerende snelle BMW. Beiden werden gedood, de daders ontkwamen. Deze aanslag op klaarlichte dag is de derde binnen een week.

(ADVERTENTIE)

TOYOTA
KOM DEZE WEEK NAAR ONZE SHOWROOM.
Veel nieuwe modellen en occasions
AUTOM. BEDRIJF MENGELERS B.V.

Winst beurs-nv's weinig gestegen

VOORBURG – Ter beurze genoteerde bedrijven hebben in de eerste helft van dit jaar per saldo een nettowinst geboekt van nagenoeg f 7,9 miljard tegen f 7,68 miljard in de eerste zes maanden van 1992. De uitkomst van dit jaar ontstond door winsten van f 8,4 miljard en verliezen van f 0,5 miljard.

Dat blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek naar de halfjaarcijfers van honderd beurs-nv's. Financiële instellingen, zoals banken en verzekeringsmaatschappijen zijn buiten beschouwing gebleven.

Bij de internationals (Akzo, Hoogovens, Koninklijke/Shell, Philips en Unilever) steeg de winst van f 4,95 miljard naar f 5,7 miljard. Bij de overige ondernemingen daalde de winst van f 2,73 miljard tot bijna f 2,2 miljard.

De omzet van de internationaal genoteerde concerns steeg met f 5 miljard, terwijl het bedrijfsresultaat, uitgedrukt als omzet minus kosten, niet veranderde. De financiële resultaten van de internationals, waarin begrepen ontvangen dividenden en rente, verbeterden met f 2 miljard, terwijl zij in de eerste zes maanden van 1992 nog f 1 miljard negatief uitvielen.

Bij de overige beurs-nv's steeg de omzet in het eerste zes maanden met f 2 miljard. Door de sterkere stijging van de kosten daalde het bedrijfsresultaat voor deze groep met f 0,5 miljard; ook de financiële resultaten vertoonden een lichte achteruitgang.

Akkoord over afslanking DSM kunstmestfabriek

HEERLEN – De vakorganisaties en de directie van DSM Agro zijn het gisteren in IJmuiden eens geworden over een sociaal plan voor de medewerkers die moeten verdwijnen door de reorganisatie van de kunstmestfabriek van DSM in IJmuiden. Het plan omvat verschillende regelingen voor de medewerkers, die 1 januari van kracht zullen worden. Zo komt er een regeling voor werknemers ouder dan 55 jaar. Verder komen er voorzieningen voor personeelsleden die gebruikmaken van out-placement en aanvullingen voor mensen die in de inkomen achteruitgaan. Ook is er een vertrek-stimuleringsregeling voor medewerkers die zelf ander werk proberen te vinden. Tot twee keer toe hebben vertegenwoordigers van de DSM-personeelsleden uit IJmuiden in Limburg betoogd tegen het vertrek van 255 van de 365 medewerkers moeten weg.

Vakbonden reageren uiterst teleurgesteld

Fusie Ballast Nedam en Boskalis mislukt

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – De aannemingsbedrijven Boskalis Westminster en Ballast Nedam gaan geen fusie aan. De twee ondernemingen hebben gisteren meegedeeld dat zij niet langer streven naar een volledig samengaan. In verband daarmee zijn de besprekingen tussen baggeraar Boskalis en British Aerospace, de moedermaatschappij van bouwer Ballast Nedam, over een algehele overneming van het aandelenpakket Ballast, door Boskalis beëindigd.

Het lag in de bedoeling dat de fusie gestalte zou krijgen door overneming van Ballast Nedam door Boskalis, die notering aan de Amsterdamse beurs heeft maar veel kleiner is dan Ballast Nedam. In verband daarmee zou Boskalis nieuwe aandelen uitgeven, maar ook dat is nu niet meer aan de orde.

Geen van de betrokkenen wilde toelichten om welke redenen de besprekingen zijn mislukt. Boskalis behoudt wel belangstelling voor toekomstige vormen van samenwerking met Ballast Nedam. Daartoe zullen de contacten tussen Boskalis, Ballast Nedam en British Aerospace worden „aangehouden", zij het niet meer op basis van exclusiviteit.

Met de voorgenomen transactie zou een half miljard gulden zijn gemoeid. Ter financiering van een deel daarvan zou Boskalis voor f 300 miljoen nieuwe aandelen uitgeven; de rest zou uit eigen z[…] worden betaald. Als de fusie w[…] doorgegaan, was een concern vo[…] natte en droge waterbouw met e[…] omzet van ongeveer f 3 miljard […] 7.700 man personeel ontstaan. B[…] Boskalis is het overgrote deel v[…] de 2.700 werknemers betrokken b[…] het baggeren, bij Ballast Neda[…] gaat het om 500 mensen.

De Hout- en Bouwbond CNV he[…] teleurgesteld gereageerd op het […] ketsen van de fusie. Bestuurd[…] Arend van Wijngaarden wijst er[…] dat het baggerbedrijf steeds me[…] concurrentie krijgt uit Oost-Euro[…] en Azië. „Met het oog daarop w[…] een fusie tussen twee grote bagg[…] raars een logische stap," merkt […] op.

Angst

De bond zoekt de oorzaak van […] mislukkking in de angst van Balla[…] Nedam dat de fusie zou leiden t[…] het afstoten van een aantal wer[…] maatschappijen. Volgens Van Wij[…] gaarden was deze angst, gezien […] toezeggingen van de raden bestu[…] in gesprekken met de bonden, o[…] gegrond. De ondernemingsraad v[…] Ballast Nedam vreest dat Briti[…] Aerospace nu zal proberen het b[…] drijf in onderdelen te verkopen.

Boskalis en Ballast Nedam geniet[…] grote faam op het gebied van inf[…] structuur in en rond het water. M[…] de samenwerking wilden zij de[…] kernactiviteit verder tot ontwikk[…] ling brengen. Tevens was het st[…] ven gericht op behoud en uitbr[…] ding van de speciale marktposit[…] van Ballast Nedam in Saoedi-Ar[…] bië; zestig procent van de omz[…] komt daar vandaan.

Hooggespannen verwachtingen nooit waargemaakt

Begemann-groep koopt aandelen Docdata op

Van onze redactie economie

VENLO - De ooit veelbelovende, kleine uitvindersonderneming Docdata verdwijnt uit de prijscourant van de Amsterdamse effectenbeurs. Begemann betaalt in totaal f 62 miljoen voor Docdata, waarvan de aandelen voor ruim 90 procent in handen zijn van de gebroeders Van den Nieuwenhuyzen, die tevens grootaandeelhouders van Begemann zijn. In november 1991 legden de Van den Nieuwenhuyzens f 24 miljoen op tafel voor het toen op de rand van de afgrond balancerende Docdata.

Het in 1976 opgerichte Docdata kwam in 1984 met veel heisa naar de beurs. De directie was er vast van overtuigd dat zij een massagebeugen, het zogenaamde Docwheel, kon ontwikkelen. Hiervoor deed zij via de beurs een beroep op de kapitaalmarkt. Veel beleggers waren bereid een gokje te wagen.

Hoewel succes van de uitvindersdirecteuren van Docdata nog wel jaren op zich zou laten wachten, klonk de beursintroductie als een klok. Gespeend van technische kennis prezen beleggingsanalisten het fondsje de zevende hemel in. De beurskoers reageerde daar explosief op. In 1985 werd een hoogste koers van f 31 behaald, maar daarna begon het pas goed.

Beleggingsadviseurs attendeerden zelfs via de televisie het publiek op de 'goudmijn' Docdata en grote papieren successen waren het gevolg. Tot verbazing van beleggers en doorgewinterde beurshandelaren stoof de koers van het Venlose fondsje naar ongekende hoogten. In 1986 werd een topkoers van f 193 bereikt. Iedereen verwachtte een nieuwe uitvinding van het 'wheel'. Maar successen bleven uit en jaarverslagen waren niet meer dan beduimelde vodjes zonder balansen of ander deugdelijk cijfermateriaal.

Op jaarvergaderingen kwamen aandeelhouders telkens weer bedrogen uit. Pas in september 1990 verscheen er een heuse resultatenrekening met een verlies van f 13,5 miljoen.

De opgeblazen ballon kreeg talloze speldeprikken te verduren en liep onherstelbaar leeg. Uitstel van behandeling van de jaarrekening werd al gauw uitstel van betaling. De aandelen werden afgestempeld van f 10 tot f 1. In november 1991 meldden de Van Nieuwenhuyzens zich en werd Docdata ingelijfd in hun onderneming van optische discs ODSC. Het fonds kon van de strafbank terugkeren naar de officiële parallelmarkt omdat de nieuwe eigenaars 10 procent van het kapitaal in omloop brachten.

De oude aandeelhouders bleef weinig over dan tandenknarsend akkoord te gaan met de redders uit Brabant. De oprichters-directeuren Beaujan en Gijsen kregen een baantje aangeboden binnen ODSC als leiders van de onderzoeksafdeling. En zowaar. In 1991 boekte Docdatanieuwe stijl een winst van f 6 miljoen.

Maar eind 1992 werd de winstverwachting al weer neerwaarts bijgesteld. De winst kwam uit op f 5,37 miljoen. Dit jaar voelde Docdata de hete adem in de nek van de voortdurende prijsdalingen. In de eerste zes maanden ging de winst dan ook onderuit en kon slechts een povere f 382.000 worden gepresenteerd. Voor de tweede jaarhelft is een ten minste gelijk resultaat verwacht, zodat de jaarwinst op een kleine acht ton zou kunnen uitkomen.

ABN Amro stapt uit Roto Smeets

AMSTERDAM – De ABN Amro Bank heeft opnieuw een aandelenbelang in de drukkersgroep Roto Smeets de Boer afgestotén en is daarmee in één klap geen grootaandeelhouder in de Hilversumse onderneming meer. De bank heeft haar belang van 25 procent vrijwel geheel verkocht, op een luttele 0,14 procent na. Het is niet bekend wie de aandelen van ABN Amro heeft overgenomen. Ooit had ABN Amro als huisbankier een belang van 42 procent in De Boer Boekhoven. Toen deze de grafische bedrijven van VNU overnam, verwaterde het belang van de bank tot zo'n 30 procent. Begin november stootte de bank 5 procent af en nu dus de resterende 25 procent.

Uitvinder slaat flater

● *De demonstratie van het zogeheten bikeboard is gisteren niet geheel vlekkeloos verlopen. De ontwerper K. Willems wilde een stukje bikeboarden, maar viel bij het instappen pardoes in het water. Het bikeboard is een milieuvriendelijke marketing-innovatie op recreatief en watersportgebied en zal op de Hiswa worden geïntroduceerd.* Foto: ANP

Emissie Hoogovens groot succes

BEVERWIJK – De emissie van het staal- en aluminiumconcern Hoogovens is een groot succes geworden. De belangstelling van particuliere beleggers, die tot en met gisteren konden inschrijven, was zo groot dat er minder certificaten voor de institutionele beleggers over zijn gebleven.

De emissie – koers per certificaat f 40 – heeft in totaal f 362 miljoen opgebracht waarmee Hoogovens het verzwakte eigen vermogen kan versterken. Door de recessie op de staal- en aluminiummarkt was het eigen vermogen onder de twintig procent gezakt. Door de „grote overtekening" is de financiële toekomst van het bedrijf zekerder geworden. Banken hadden gedreigd de kredietlijn van f 1 miljard niet meer te verlengen als de emissie geen succes was worden.

Vorige week was al bekend geworden dat de uitgifte voor de institutionele beleggers was overtekend. Vooral Britse beleggers haddén veel interesse in de stukken. Gisteren is de inschrijvingstermijn voor de kleine, particuliere beleggers gesloten. Volgens een woordvoerder van Hoogovens werd ook die inschrijving overtekend. Door de grote vraag is besloten minder certificaten beschikbaar te stellen aan de grotere investeerders. Particuliere kopers die al stukken bezaten, kregen bij toewijzing voorrang boven andere inschrijvers.

Op de beurs in Amsterdam zakte de koers van Hoogovens gisteren met f 0,70 tot f 44,50 door winstnemingen. In de afgelopen dagen steeg de koers zeer sterk doordat institutionele beleggers stukken bijkochten.

'Schippers keren zich tegen hun beste klanten'

Graanhandel houdt vast aan vrije binnenvaart

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – De graanhandelaren houden vast aan vrij vrachtverkeer over de Europese binnenwateren. Op de jaarvergadering gistermiddag van de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren keerde voorzitter F.A. Mudde zich tegen acties van binnenschippers voor een toerbeurtsysteem en minimum-vrachttarieven. Hij vindt het op zichzelf al merkwaardig „dat schippers die zich in hun voortbestaan bedreigd voelen, zich keren tegen hun beste klanten: de handel en verwerkers van granen, zaden en veevoedergrondstoffen."

Volgens hem tasten de verschillen in vrachttarieven tussen ons land en het buitenland de Nederlandse concurrentiepositie aan. Als voorbeeld haalde Mudde aan dat vervoer van 800 ton grondstoffen van Amsterdam of Rotterdam naar het oosten van Nederland aan vrachtkosten drie tot vier gulden per ton méér kost dan het vervoer van dezelfde hoeveelheid naar een tien kilomet[…] verder gelegen plaats in Duitsland.

Mudde en voormalig EG-commiss[…] ris F. Andriessen keerden zich t[…] gen de financiële afwikkeling v[…] de landbouw in Europa, die volge[…] hen de hervorming van het Europ[…] se landbouwbeleid belemme[…] Andriessen stelde vast dat dit st[…] sel de landbouwsector buiten […] werkelijke monetaire ontwikkeli[…] gen plaatst.

Ecu

Tekenend daarvoor noemde hij h[…] koersverschil van 23 procent tuss[…] de ecu en de 'groene' ecu, waar[…] het gemeenschappelijk landbou[…] beleid wordt verrekend. Het gevo[…] daarvan is dat de afgesproken pri[…] dalingen niet effectief worden doo[…] gevoerd. Het stelsel kost volge[…] hem veel geld en verduistert het i[…] zicht in werkelijke kosten en o[…] brengsten en in de concurrentieve[…] schillen.

beurs

Populair

AMSTERDAM – Handelaren hebben gisteren met een ongeïnspireerde beurs te maken gekregen. Net als op de buitenlandse beurzen was de handel op Beursplein 5 rustig. Weliswaar kon de EOE-index met een nieuw 'all time high' sluiten, maar bleven de meeste investeerders op hun stukken zitten.

De EOE-index noteerde een winst van 0,78 punt op 392,93. De koersindex ging bescheiden omhoog met 0,5 punt naar 270,8. Er werd voor f 3,2 miljard omgezet, waarvan slechts f 877 miljoen aan aandelen.

De levensmiddelensector was populair. Bij dunne handel noteerden CSM, Heineken en BolsWessanen stijgende koersen. CSM was procentueel de sterkste stijger door het agressief optreden van een buitenlandse koper, waardoor CSM een winst boekte van f 1,70 op f 70.

Vraag naar Heineken deed de koers stijgen naar f 207,90, een winst van f 2,10. De holdingstukken dikten f 2,20 aan tot f 186,20. Het kaas- en borrelconcern BolsWessanen trok f 0,40 aan tot f 41,50.

Ahold en KLM waren de andere uitersten. Beleggers waren ontevreden over de prestaties van de Amerikaanse winkelketens, en Ahold leverde f 1,10 in op f 44,70. KLM lag slecht in de markt door de mogelijkheid van een aandelenuitgifte.

De 'klemmen' zakten f 0,90 tot f 40,90. Winstnemingen drukten Hoogovens. Nadat in de afgelopen dagen institutionele beleggers massaal Hoogovens hadden bijgekocht, verloor het staal- en aluminiumfonds zeven dubbeltjes op f 44,50. Boskalis zakte f 0,90 tot f 44,20. Na beurs werd bekend dat de fusieplannen tussen Boskalis en Ballast Nedam zijn mislukt.

Op een saaie optiebeurs gingen slechts 28.000 contracten om, waarvan 19.000 calls.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	ak
ABN Amro	71,80	72,50
ABN Amro A.in F.	80,20	80,20
ABN Amro L.Gr.F.	178,60	178,60
ABN Amro Obl.Gr.f.	206,40	206,50
Aegon	102,30	102,90
Ahold	45,80	44,70f
Akzo	182,70	183,80
Alrenta	265,20	265,50
Amev cert.	87,80	87,30
Bols Wes. c.	41,10	41,50
CSM cert.	68,30	70,00
Dordtsche Petr.	187,90	187,20
DSM	101,80	102,30
Elsevier	162,20	163,10
Fokker cert.	21,10	20,70
Gist-Broc. cert.	52,90	53,20
Heineken	205,80	207,90
Heineken Hold.	184,00	186,20
Hoogovens nrc	45,20	44,50
Hunter Douglas	73,20	73,30
Int.Ned.Gr. c.	86,30	87,20
KLM	41,80	40,90
Kon. KNP BT	41,00	41,10
Kon. Olie	200,00	200,00
Nedlloyd	53,90	54,10
Océ-v.d.Gr.	62,40	62,40
Pakhoed cert.	48,50	48,50
Philips	38,40	38,70
Polygram	73,00	72,50
Posth.Beleggf.	65,10	65,20
RG Florente F.	131,20	131,20
Robeco	117,80	118,40
Rodamco	50,70	50,80
Rolinco	118,50	119,30
Rorento	96,00f	96,50
Stork	38,20	38,50
Unilever cert.	219,80	219,40
Van Ommeren nrc	42,50	43,00
Ver.Bezit VNU	140,10	140,20
Wolters-Kluwer	111,50	112,00

Avondkoersen Amsterdam

Ahold	44,70 (44,70)
Kon.Olie	199,50-200,50 (200,00)
Philips	38,70 (38,70)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	ak
Aalberts Ind	60,70	61,50b
ABN AmroHld.pref.c.	6,40	6,30
ABN Amro pref.	71,70	72,40
ACF-Holding c.	56,50	56,80
Ahrend Groep c.	123,50a	123,50
Asd Options Tr.	10,80	10,80
Asd. Rubber	2,95	2,95
Ant. Verff.	350,00	300,00e
Atag Hold. cert	130,30	137,50
Athlon Groep	62,00	62,00
Athlon Groep nrc	60,00	60,00
Aut.Ind.R'dam	63,00	64,00
BAM Groep	100,20	110,00
Batenburg	137,00	137,00
Beers	117,00	117,10
Begemann Groep	46,30	45,50
Belindo	318,00	318,00
Blydenst.-Will.	25,50	25,60
Boer De Winkelb.	71,50	71,10
Borsumy Wehry	116,50	116,80
Boskalis c	45,00	44,20
Braat Beheer	27,20	27,80
Breevast	9,90	–
Burgman-Heybroek	1500,00	1500,00
Calvé-Delft pref	895,00	895,00
Calvé-Delft cert	1435,00	1432,00
Cap Volmac	21,40	21,70
Cindu Intern.	100,00	100,00
Claimindo	313,50	313,50
Content Beheer	21,50b	22,00
Credit LBN	39,80	40,00f
Crown v.G. cert.	137,00	135,20
CSM	68,20	69,20
Delft Instrum.	19,80	20,40
Dorp-Groep	41,00b	43,00
Draka Holding	35,00	34,50
Econosto	23,30	23,20
EMBA	170,00a	–
Eriks Holding	80,20	80,50
Flexovit Int.	54,50	55,00
Frans Maas cert.	45,80	46,00
Fugro McClelland	38,90	38,60
Gamma Holding	97,90	98,50
Gamma pref.	6,40	6,40
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	42,00	42,00
Geveke	26,30	26,00
Giessen-de N.	322,00	322,00
Goudsmit	29,00	28,50
Grolsch cert.	40,80	41,00
GTI-Holding	157,50	156,50
Hagemeyer	116,80	116,00
HAL Trust B	17,10	17,40
HAL Trust Unit	17,10	17,30
HBG	206,50	206,70
Hes Beheer c	19,50	19,20
Heijmans	45,90	45,60
Hoek's Mach.	77,50	77,50
Holl.Sea S.	0,18	0,18
Holl. Ind. Mij	53,20	52,10
Hoop Eff.bank	9,90	9,90
Hunter D.pref.	2,00	2,10
IHC Caland	41,00	40,60
Internat.Muell.	78,90	78,90
Int.Ned.Groep	8,11	8,11
Kas-Associatie	58,90	50,30
Kempen & Co	12,20	12,20
Klene Holding	91,70	–
Kondor Wessels	41,50	41,80
KBB	106,10	106,20
Kon. Sphinx	38,00	37,80
Koppelpoort	402,00	402,00
Krasnapolsky	158,00	157,20
Landré & Gl.	43,20	43,20
Macintosh	54,50	55,00
Maxwell Petr.	167,00	–
Moeara Enim	1630,00	1622,00
M.Enim OB-cert.	21000,00	21000,00
Moolen Holding	34,00	34,70
Mulder Boskoop	38,50	–
Multihouse	1,90	1,90a
Naeff	415,00	–
NAGRON	74,30	74,20
Nat. Inv. Bank	100,80	100,70
NBM-Amstelland	14,40	14,60
NEDAP	53,90	53,90
Nedcon Groep	54,80	–
NKF Holding	156,00	158,00
Ned.Part.Mij	48,60	49,50
Ned.Springst.	5150,00	5150,00
Norit	19,10	19,10
Nutricia GB	137,30	137,00
Nutricia VB	137,20	137,00
Nijv.-Ten Cate	90,00	90,00
OPG cert.	50,30	50,70
Orco Bank cert.	92,30	92,50
OTRA	276,00	275,00
Pirelli Tyre	13,30	13,40
Polynorm	122,50	124,50
Porc. Fles	26,20	28,00
Randstad	58,00	57,00
Reesink	88,00	89,00
Rothmans Int.	4,25	4,22
Roto Smeets Boer	39,70	39,30
Samas Groep	48,20	48,20
Sarakreek	13,00	13,00
Schuitema	1670,00	1670,00
Schuttersveld	38,00	38,00
Smit Intern.	24,80	25,00
St.Bankiers c.	16,60	16,50
Stad Rotterdam c	44,00	44,10
Telegraaf De	131,00	133,00b
Textielgr.Twente	70,00	70,00
Tulip Computers	14,10	14,10
Tw.Kabel Holding	188,50	189,00
Ubbink	85,00	85,50
Union	42,20	42,20
Vereenigde Glas	480,00	478,00
Volker Stevin	69,50	69,00
Vredestein	13,80	13,80
Wegener	106,00	101,80
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	76,50	75,00a
Wolters Kluwer	432,00	–
Wyers	21,10	21,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	ak
ABN Amro Aand.F.	98,40	98,00
ABN Amro Amer.F.	78,50	78,40
ABN Amro Eur. F.	87,30	86,70
ABN Amro Far EF.	74,00	74,30
ABN Amro Neth.F.	111,30	112,00
ABN Amro rent.div	160,10	160,10
Aegon Aandelenf.	47,60	47,70
Aegon Spaarplus	5,20b	5,20b
Aldollar BF $	31,80	31,90
Alg.Fondsenbez.	268,00	268,00
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	105,80	106,00
Asian Cap.F.$	60,80	61,20
Asian Tigers F.	114,40	115,00
Asian Select. F.	113,00	115,00
Austro Hung. F.	7,00	7,00
Bemco RentSel.	62,80	62,80
Bever Holding	3,70	3,70
CL Aandelenfonds	102,00	102,20
CLN Obl. Div. F.	120,20	120,50
CLN Obl.Waardef.	133,70	134,00
Delta Lloyd Inv.	34,30	34,30
DP America Gr.F.	36,50	36,50
EGF Investm.	153,50	153,50
EMF Rentefonds	87,20	87,30
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,20
Eng-Holl.Bel.Tl	10,00	10,00
Envir.Growth F.	45,00	45,00
Esmeralda part.	41,30	41,40
Eur.Ass. Trust	8,00	8,30
EMS Growth Fund	107,60	107,70
EMS Income Fund	103,10	103,30
EMS Offsh. Fund	108,70	108,80
EOE Index Fnd	421,00	424,00
Euro Growth Fund	58,50	58,50
Euro Spain Fund	7,90	7,90
Far East Sel.F.	84,00	83,00
Gim Global	66,90	66,60
Groeigarant	1,35	1,35
Holland Fund	86,00	86,10
Holl. Eur. Fund	60,50	60,70
Holl. Obl.Fonds	140,30	140,00
Holl. Pac. Fund	128,50	129,50
Holl. Sel.Fonds	99,50	99,70
Hooge Huys Hypf.	135,50	135,80
ING Bnk Dutch Fnd	60,40	60,60
ING Bnk Geldm.Fnd	58,97	59,00
ING Bnk Glob.Fund	56,90	55,90
ING Bnk Oblig.Fnd	39,00	39,10
ING Bnk Spaard.F.	105,60	105,60
ING Bnk Rentegr.F	137,80	137,90
ING Bnk Vastg.Fnd	26,00	26,00
Innovest	68,90	69,00
Interbonds	543,00	543,00
Intereffekt 500	28,30	28,30
Intereffekt wt	33,20	33,40
Investa part.	82,20	82,70
IS Himal.Fund $	14,60	14,60
Jade Fonds	213,00	215,80
Japan Fund	18,50	19,20
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,90	11,00
Leveraged Cap	64,40	64,50
Liquirent	53,20	53,20
Mal.Capital F.$	15,80	15,80
Mees Obl.Div.F.	130,80	130,80
Mexico Income F.	20,50	20,50
Mondibel	82,90	83,00
Nat.Res.Fund	77,10	77,20
New Asia Fund	11,20	11,40
Nomura Warr. F.	0,18	0,17b
Obam, Belegg.	325,50	327,00
OAMF Rentefonds	15,90	15,95
Orange Fund	25,00	25,10
Pac.Dimensions	133,00	135,50
Pac.Prop.Sec.F.	39,90	41,00
Pierson Rente	130,80	131,00
Postb.Aand.f.	59,80	59,80
Postb.Obl.f.	55,00	55,10
Postb.Verm.gr.f.	63,90	63,90
Rentalent Bel.	177,40	177,50
Rentotaal NV	41,10	41,10
RG America F.	138,00	139,00
RG Divirent F.	54,00	54,50
RG Europe F.	128,00	128,70
RG Nettorente F.	102,80	102,80
RG Pacific F.	131,50	133,50
RG SP Groen	64,90	64,90
RG SP Blauw	64,50	64,50
RG SP Geel	62,50	62,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,00	–
Schrod.Int.Pr.F	28,80	28,80
Sci/Tech $	17,20	17,10
Suez Liq.Grf.	196,10	196,10
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	215,00	215,00
Trans Eur.Fund	90,00	90,30
Transpac.F.	341,00	331,00
Uni-Invest	19,70	19,80
Unico Inv.Fund	81,00	81,10
Unifonds DM	33,00	33,00
Vaste Waard.Ned	60,00f	60,00a
VastNed	116,50	116,50
VIB NV	54,90	55,50
VSB Aand.Fonds	–	100,00
VSB Mix Fund	61,10	61,60
VSB Obl.Gr.f.	113,80	113,80
VSB Rente Fonds	114,90	114,90
WBO Intern.	78,60	78,00
Wereldhave NV	117,60	117,50
Yen Value Fund	86,00	85,40e
ZOM Florida F.$	28,00	–
Zonnespectrum	9,50	9,50

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	ak
Alanheri	30,90	30,90
ABF	118,20	118,50
ARTU Biol.	4,40	4,40
ASN Aandelenf.	54,50	54,50
Austria Global	1170,00	1170,00
Besouw Hold.	29,80	29,80
Biogrond Belegg.	10,70	10,50
Comm.Argeus F.	98,80	99,00
Comm.Benacus F.	90,70	89,70
Comm.Cea F.	101,00	101,10
De Drie Electr.	13,40	13,40
Delta Ll.Dollarf.	68,80	68,50
Delta Lloyd ECU	63,50	63,70
Delta Lloyd Mix	74,10	74,10
Delta Lloyd Rent	66,70	66,80
DOCdata	3,90	3,80b
E&L Belegg.1	90,10	90,80
E&L Belegg.2	90,30	90,60
E&L Belegg.3	114,80	114,80
E&L Belegg.4	90,30	90,00
E&L Kap.Rente F.	120,50	120,60
German City Est.	32,00	32,10
Gouda Vuurvast	64,50	64,50
Helvoet Holding	24,90	24,90
Inter/View Eur.	3,60	3,50
Management Share	1,20	1,20
Nedschroef Hdg	59,20	59,20
Neways	5,00	5,00
Ohra Aand.F.	66,40	66,70
Ohra Liq.GrF.	53,10	53,10
Ohra Obl.Df.	60,70	60,70
Ohra Obl.Grf	57,00	57,10
Ohra Onr.G.F.	66,90	67,10
Ohra Totaal F.	62,40	62,50
Pan Pac. Winkel	3,30	3,40
P & C Groep	112,00b	114,00b
Pie Medical	3,70	3,70
Pitcher	45,70	46,00
Satcom Hold.	16,70	16,70
Simac Techniek	11,30	11,40
Suez Gr.Fund	54,70	54,30
VHS Onr. Mij	3,60	3,60
Welna	41,20	42,10
Wereldhave	4,30	–
Wolff	51,80	49,50

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	ak
Bergh. Pap.	44,00	44,50
Dico Intern.	77,00	78,00
EHCO KLM	31,20	31,20
Free Record	24,90	24,90
Gelderse Pap.	56,10	56,60
Groenendijk	34,70	34,70
Grontmij	69,50	70,50
Holland Col.	56,20	56,30
Kühne+Heitz	38,50	37,70
LCI Comput.Gr.	1,90e	1,95
Melle, van nrc	65,30	66,00b
Ordina Beheer	18,00	18,00
Sligro Beheer	74,70	74,90
Vilenzo	38,60	38,70
Weweler	27,10	26,10

Wall Street

Wall Street		
allied signal	75¼	75⅛
amer.brands	34⅜	34¾
amer.tel.tel	55¼	55¼
amoco corp	52⅝	53⅛
asarco inc.	21⅜	21¼
bethl. steel	16⅝	17½
boeing co	38⅝	41
can.pacific	16⅝	16⅝
chevron	86⅝	86⅞
chiquita	10⅞	10¾
chrysler	54⅜	54¼
citicorp	36¼	36⅛
cons.edison	31¾	32⅛
digit.equipm.	36⅛	35¾
dupont nemours	48	47¼
eastman kodak	62⅞	61⅛
exxon corp	62⅝	62⅝
ford motor	62⅞	63⅛
gen. electric	100⅝	99¾
gen. motors	54⅞	54⅝
goodyear	45⅞	46¼
hewlett-pack.	78	76¾
int. bus.mach.	53¾	53⅝
int. tel.tel.	89	88¾
klm airlines	21¾	21⅜
mcdonnell	114¾	117⅛
merck co.	34¼	34⅛
mobil oil	75½	75¼
penn central	31½	31⅜
philips	20⅛	20⅜
primerica	42⅞	42⅛
royal dutch	104¾	104⅝
sears roebuck	52¼	54⅛
sfe-south.pac.	21¼	21¼
texaco inc.	62½	62⅞
united techn.	61¾	61⅞
westinghouse	14⅛	14
whitman corp	16⅛	16¼
woolworth	23⅝	24⅛

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,845	1,965
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,21	5,51
canad.dollar	1,380	1,500
deense kroon (100)	26,85	29,25
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,73	2,98
finse mark (100)	31,80	34,30
franse frank (100)	31,05	33,80
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	22,00	26,00
ierse pond	2,56	2,81
ital.lire (10.000)	10,30	12,00
jap.yen (10.000)	173,00	179,00
noorse kroon (100)	24,30	26,80
oost.schill. (100)	15,69	16,19
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,27	1,45
turkse lira (100)	0,0105	0,0175
zweedse kr. (100)	21,45	23,95
zwits.fr. (100)	127,50	132,00

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,90575-1,90825
antill.gulden	1,0575-1,0875
austr.dollar	1,2615-1,2715
belg.frank (100)	5,3625-5,3675
canad.dollar	1,43825-1,44075
deense kroon (100)	28,450-28,500
duitse mark (100)	112,0550-112,1050
engelse pond	2,8595-2,8645
franse frank (100)	32,555-32,605
griekse dr. (100)	0,7320-0,8320
hongk.dollar (100)	24,6050-24,8550
ierse pond	2,6950-2,7050
ital.lire (10.000)	11,390-11,440
jap.yen (10.000)	177,100-177,200
nwzeel.dollar	1,0450-1,0550
noorse kroon (100)	25,835-25,885
oostenr.sch. (100)	15,9350-15,9450
port. escudos (100)	1,0800-1,1200
spaanse pes. (100)	1,3680-1,3780
zweedse kr. (100)	22,995-23,045
zwits.frank (100)	130,345-130,395
e.c.u.	2,1565-2,1615

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	270,30	270,80
id excl.kon.olie	259,30	260,00
internationals	267,20	267,30
lokale ondernem.	275,80	276,60
id financieel	232,60	234,30
id niet-financ.	318,80	318,90

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	417,00	417,80
id excl.kon.olie	373,10	374,00
internationals	431,80	431,90
lokale ondernem.	398,90	400,10
id financieel	383,80	386,70
id niet-financ.	427,30	427,40

CBS-stemmingsindex (1963=100)

algemeen	139,70	139,80
internation	135,40	135,20
lokaal	140,20	140,40
fin.instell	176,80	177,80
niet-financ	133,50	133,60
industrie	135,10	135,50
transp/opsl	109,90	109,70

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,720-23,320, vorige 22,950-23,550, bewerkt 24,920 laten, vorige 25,550 laten.

Zilver onbewerkt 280-330, vorige 280-330, bewerkt 370 laten, vorige 370 laten.

Dow Jones

Industrie (3.710,77) +8,67

Optiebeurs

		serie	omzet	v.k.
abn amro	c jan	65,00	173	7,20
abn amro	c jan	67,50	227	5,30
abn amro	c jan	70,00	341	3,20b
abn amro	c jan	72,50	179	1,90
abn amro	c apr	67,50	576	6,70
abn amro	c j96	52,50	285	20,70
abn amro	p jan	65,00	145	0,20
ah	c jan	47,50	215	1,00
ah	p jan	47,50	143	2,90a
akzo	c dec	185,00	500	1,60
akzo	c jan	175,00	270	10,00
akzo	c jan	185,00	313	4,50
akzo	p dec	185,00	269	3,50
d/fl	c dec	190,00	312	2,30
d/fl	c jan	195,00	1095	1,60b
d/fl	c jun	200,00	315	4,20
d/fl	c jun	205,00	310	3,00
eoe	c dec	385,00	156	10,00
eoe	c dec	390,00	182	6,50
eoe	c dec	395,00	209	3,80
eoe	c dec	400,00	338	1,90
eoe	c jan	395,00	232	9,30b
eoe	c jan	400,00	405	7,10
eoe	p dec	380,00	195	0,20
eoe	p dec	370,00	313	0,40
eoe	p dec	390,00	328	3,30
eoe	p dec	395,00	181	5,30
eoe	p jan	395,00	203	9,80
eoe	p apr	370,00	210	6,20
gist	c jan	50,00	200	3,80
hoog	p jan	40,00	249	0,80
hoog	p jan	42,50	145	1,50
hoog	p jan	45,00	421	2,70
ing	c jan	80,00	152	7,10
ing	c jan	85,00	306	3,40
ing	c jan	90,00	663	1,20
ing	c apr	85,00	347	5,70
ing	c o97	80,00	100	14,90
ing	p jan	70,00	270	0,10
kpbt	c jan	37,00	441	4,80a
olie	c jan	200,00	136	5,60
olie	c o97	180,00	167	36,50
olie	p jan	195,00	275	2,10
olie	p jan	200,00	392	4,00
phil	c okt	45,00	669	2,20
top5	p dec	700,00	134	2,80
unil	p jan	210,00	300	1,70
unil	p jan	220,00	331	5,00
x018	c nov	–	250	3,90
x081	c okt	–	324	3,10

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige d[…]
f=gedaan+laten	ak=slotkoers gisteren

Tientallen broodsoorten uit verschillende landen

Kerststol is vorstelijk middelpunt kerstontbijt

DOOR ALFRED VAN DIJK

n ding hebben we nog niet t kerst. Het herdertjes-bijchte-brood. Maar het is vast zeker onderweg, want er n bakkers die zich verdiegn in de receptuur van brood t herders in afgelegen gebien van Italië voor eigen geiik bereidden. Het had de urzaamheid van een militair odrantsoen, maar was heel akelijk door de vulling, arbij olijven een rol speeltn. Wie weet bleef de herders bij nacht in het Bethlemse veld lagen, een beet n een soortgelijk brood in mond steken bij het vernen van engelenkoren.

en herderlijk brood bij het kerstbijt, dus, maar de gemiddelde derlandse bakkerswinkel heeft oeg ander brood te bieden. Gefnkeerd door de marsepeinen Monsters van de dinosaurusrage die k aan de bakkerij niet onopgekrkt is voorbijgegaan, liggen daar heerlijkheden opgetast die zot uit de oven zijn gekomen.

● *Voor een goede kerststol gebruikt een bakker de beste ingrediënten.* Foto: GPD

konden hebben. Met het aanbod van een moderne bakkerswinkel kan gemakkelijk een kerstontbijt met veel variatie in brood worden samengesteld. Bij een willekeurig gekozen bakker zagen we onlangs roombotercroissants, hamcroissants, chocoladecroissants en kaascroissants, vier van de veertien croissantvarianten die er volgens deskundigen zijn. Verder Surinaamse broodjes, maïsbroodjes, hawaïbroodjes, ham-kaas-vlinders, sesambolletjes, maanzaadbolletjes, tarwebolletjes, vloerkadetjes, pistoletjes, kaiserbroodjes, meergranenbroodjes en mueslibolletjes.

Van de meeste van deze kleine broodsoorten is direct duidelijk waardoor ze iets aparts hebben. Maar dat aan Surinaamse broodjes rijstmeel te pas is gekomen, mag wel even worden genoteerd. Maïsbroodjes zijn gemaakt van tarwe- en maïsmeel. Hawaïbroodjes zijn voorzien van ananas en kaas.

Voor elke broodsoort worden mengsels van meel gecomponeerd die de gewenste structuur en smaak opleveren. Bakkers onder elkaar gebruiken daarvoor termen als ovenwerking, bakaard en afbeet.

Steeds meer mensen leggen thuis de laatste hand aan hun brood, zodat ze niet alleen kunnen genieten van ovenvers warm brood, maar ook van de verrukkelijke bakgeur. Het zelf afbakken word je makkelijk gemaakt. Er is een enorm assortiment voorgebakken brood verkrijgbaar. Dit hoeft thuis alleen maar even in de oven de laatste fase van het bakken door te maken. Dat 'even' mag letterlijk worden genomen: in acht tot tien minuten is het brood klaar.

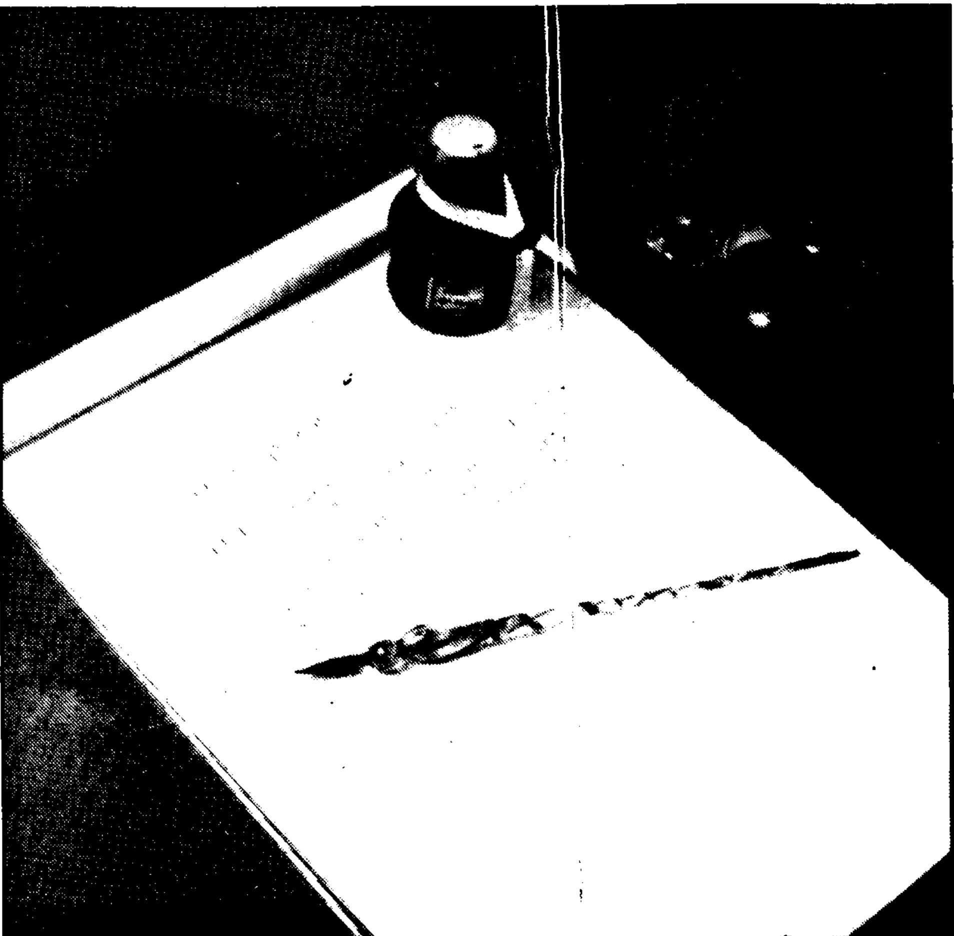
Pronkend

n ereplaats is er voor de vorst onr de broodsoorten van december, kerststol. Het was aanvankelijk n krentenbrood dat door het bakrsgilde in het Duitse plaatsje umburg speciaal werd gebakken or de kersttafel van de bisschop. t deden die bakkers niet omdat ze de man zo aardig vonden, maar als tegenprestatie voor een aantal privileges die hij hen toestond. De Naumburgse kerststollen vergden een imposante investering. De bakkers gebruikten namelijk de beste grondstoffen en allerlei specerijen die toen peperduur waren.

Voortreffelijke grondstoffen zijn niet langer het voorrecht van hooggeplaatste lieden. De kerststol is sinds de veertiende eeuw aanmerkelijk gedemocratiseerd. Het is een van de meest geliefde broodsoorten in de feestelijke weken van december. Pronkend op heel veel extra fraai gedekte tafels draagt hij bij tot de gezellige sfeer.

De kerststol is vanzelfsprekend ook het middelpunt van het kerstontbijt. Maar de bakkerij heeft meer te bieden. Er is een keus aan broodsoorten waarvan de Naumburgse bakkers van toen geen flauw idee

Helder schrijven met glazen pen

● *De glaspen is voor de tweede keer herontdekt.* Foto: GPD

Schrijven met glas....dat heeft een enigszins futuristische, science fiction-achtige klank. Alsof er bijzondere materialen als glasvezels aan te pas komen, of misschien zelfs wel laserlicht, geleid door een glazen pen. Het is echter gewoon zoals het er staat: schrijven met een pen van glas, maar die dan wel helemáál van glas is, dus niet alleen de houder, ook het schrijfgedeelte zelf.

Een 'glazen pennetje' dus, en dat klinkt wel weer naar iets nieuws. Dat klopt echter ook niet: de eerste glaspen ontstond rond 1865 tijdens materiaalexperimenten voor schrijfgereedschap, anders dan de ganzeveer. Wél nieuw is de sensatie die je ondergaat als je voor het eerst met zo'n pen schrijft. In eerste instantie sluit je zelfs uit dat het mogelijk is met zo'n glazen puntje ook maar één lijn op papier te zetten. Met gemengde gevoelens zul je de pen in het inktpotje dopen, hem daarna zachtjes op papier zetten om er vervolgens voorzichtig een trekkende beweging mee te maken.

En tot je stomme verbazing komt er dan een heel mooie, dunne, haarscherpe lijn op papier. Aan de kantlijn haal je de pen eraf en je begint een tweede lijn, en een derde. Dat gaat zo door tot je met slechts één keer indopen een paar meter lijn hebt getekend. Zo zuinig schrijft de glaspen. Glashelder en in alle richtingen, want in het papier 'happen' doet hij niet. Vanzelfsprekend kun je met de pen schrijven, je snelle handtekening zetten, tekenen, kortom, alles wat een gewone pen ook doet. Het enige verschil is dat de dikte van de lijn niet variabel is, zoals bij een metalen penpunt wel het geval is.

Nadat de glaspen sinds de uitvinding van de vulpen (door Waterman in 1885) in de vergetelheid raakte, werd hij tijdens de Tweede Wereldoorlog herontdekt. Vanwege het tekort aan staal zocht men naar andere materialen en zo ontstonden zelfs vulpennen met een glazen punt. Na de oorlog verdween die pen naar zolder, om nu weer een nieuw leven te beginnen.

De prijs van een glaspen varieert van ca 17 tot 47 gulden, afhankelijk van de grootte en de glassoort. Zo zijn er heel mooie pennen van geaderd of gekleurd glas, slank of sierlijk van vorm.
Voor verkoopadressen: 01621-22298.

De wijn wordt niet meer duur betaald

DOOR HANS NOOT

Het wijnverbouwende deel van de bevolking in de Bourgogne is in rep en roer. De wijnveiling van het Hospice de Beaune, traditioneel elke derde zondag van november en maatgevend voor de prijzen van de Bourgondische wijn, leverde voor het derde jaar in successie een forse prijsdaling op: dit jaar twintig procent voor zowel rode als witte wijn. De algemene verwachting vóór die zondag was dat de prijzen wat zouden stijgen, men dacht dat het dieptepunt tijdens de veiling van 1992 was bereikt, maar de wens was de vader van de gedachte: het dieptepunt ligt nog dieper.

De excessieve prijsstijgingen in de jaren tachtig lijken veroorzaakt door een combinatie van economisch goede tijden, interesse van speculanten en drie uitstekende millésimes, '88, '89 en '90. De economisch goede tijden gingen voorbij, de jaargangen '91 en '92 haalden het wat kwaliteit betreft niet bij de drie voorgaande jaren waardoor de speculanten hun interesse in wijn als snelle geldmaker kwijtraakten. Een vierde oorzaak zouden de anti-alcohol campagnes in bijvoorbeeld de Verenigde Staten kunnen zijn, waardoor het wijnverbruik daar is teruggelopen. In de Bourgogne zegt men niet voor niets: „Als Amerika dorst heeft, stijgen in Bourgogne de prijzen."

De prijsdaling deed zich niet alleen in de Bourgogne voor maar ook in de overige wijnstreken. Veel wijnboeren krijgen het financieel wat benauwd en horen wat vaker iets van hun kredietbank dan in de goede jaren.

De wat mindere goden in het wijnlandschap hebben niet zo goed kunnen profiteren van de prijsstijgingen als de 'grote jongens', die veel geld maakten en ook veel investeerden. Beroemde chateaux van de bordeaux, zoals Margaux en Mouton-Rothschild en de gaarden die daar net onder zijn geklasseerd, kunnen het in mindere tijden wel even uitzingen. De kleinere raken sneller in nood, zeker omdat een deel van de voorraden nog steeds onverkocht in de kelders ligt.

Onbetaalbaar

Bijkomend nadeel voor de 'petits chateaux' is dat de toppers, die een paar jaar geleden nog schier onbetaalbaar waren, nu binnen bereik van meer mensen komen. Een wijnliefhebber die

● *Steeds meer Franse wijnboeren hebben het moeilijk.* Foto: GPD

de keus heeft tussen een 'deuxième grand cru' als Cos d'Estournel of Chateau Montrose voor dertig gulden of een goed gemaakte cru bourgeois voor twintig is vaak toch geneigd voor wat meer geld een topchateau in de kelder te hebben.

De Maastrichtse wijnhandelaar Erik Sauter weet het zeker: „Binnenskamers wordt bij de Franse wijnboeren veel geleden.

'En primeur'

De kleine domeinen zijn zwaar gefinancierd met leningen tegen hoge rentes." Sauter wijt een deel van de ellende aan de vercommercialisering van de wijnbouw. In de tijd dat elk millésime steeds weer meer opbracht, zijn veel chateaux gekocht door verzekeringsmaatschappijen, voedingsgiganten als Allied Lyons en het Japanse Suntory. „Deze aankopen hebben verstorend gewerkt op de prijsvorming. Nu het wat minder gaat, verliezen sommige grote investeerders hun interesse en willen weer verkopen." Sauters bewering wordt gestaafd door de verkoop van de topper Chateau Latour door het Britse Allied Lyons.

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

Het gebrek aan liquide middelen wordt ook veroorzaakt door het inzakken van de 'en primeurmarkt'. 'En primeur' wil zeggen: de wijn kopen en betalen ver voor de flessen ook daadwerkelijk bij de koper in de kelder liggen. De tijdspanne tussen kopen en ontvangen kan oplopen tot anderhalf jaar. Een aantal jaren geleden was deze vorm van kopen aantrekkelijk omdat de prijzen 'en primeur' lager waren dan op het moment dat de fles daadwerkelijk bij de wijnhandelaar lag. Op de absolute toppers na heeft 'en primeur' kopen nu nauwelijks zin omdat de prijs niet stijgt.

Het wegvallen van de primeurverkopen heeft voor de wijndomeinen grote financiële gevolgen: kwam er anders kort na de oogst geld binnen van de vroege verkopen, nu is deze geldstroom opgedroogd. Sommige chateaux lossen dit probleem op door voorraden uit de goede jaren '88, '89 en '90 (relatief) voor spotprijzen op de markt te brengen.

Lachende derde

Niet alleen de wijnboer in Frankrijk kan in de problemen raken, ook de Nederlandse wijnhandelaar zit met dure voorraden. Volgens Sauter vallen de gevolgen voor de verstandigen nog wel mee. „Maar de handelaar die in de jaren tachtig grote voorraden dure wijn heeft aangelegd heeft nu een probleem." Sauter is ervan overtuigd dat de prijsdaling gevolgen kan hebben voor de kwaliteit. „Op dit moment zit de prijs onder het niveau waarop de kwaliteit gewaarborgd kan worden. Dat kan niet al te lang duren."

Zoals vaak is er ook in het wijnverhaal een lachende derde: de koper. Jarenlang moesten wijnliefhebbers tandenknarsend toezien hoe steeds meer chateaux en domeinen hun financiële draagkracht ontstegen. Nu is dat anders. In de 'negoce' heet het dan ook een kopersmarkt te zijn. De liefhebber kan zijn schade inlopen.

Waar de Franse wijnboeren op zitten te wachten is een buitengewoon goed jaar. Een hoogstaand 1994 zou bijvoorbeeld de 'en primeur'-verkoop weer op gang kunnen brengen, de prijzen zouden weer iets stijgen. 1993 werd dan ook aangeprezen als een goed jaar op het moment dat de most nog in de gistkuipen borrelde. Het kwaliteitbewuste chateau zal onder het etiket 1993 inderdaad een betere wijn kunnen maken dan in '91 en '92, maar wat betreft een goed jaar lijkt ook hier de wens de vader van de gedachte.

Lijnen niet aangeraden

Gevarieerd eten bij zwangerschap

DOOR PATRICIA SCHUTTE

Aanstaande moeders vragen zich tijdens de zwangerschap vaak af of ze wel goed genoeg en voldoende eten. Wie gezond en gevarieerd eet, is al een heel eind op weg. Want al eet er eentje mee, het is echt niet nodig voor twee te gaan eten.

Een paar voedingsstoffen vragen tijdens de zwangerschap extra aandacht. Eiwitten bijvoorbeeld, nodig voor de groei van de baarmoeder, de moederkoek, de borsten en natuurlijk het zich ontwikkelende kind. Deze eiwitten zitten volop in vlees, kip en vis, maar ook in brood, rijst, macaroni, peulvruchten en aardappelen. Een andere belangrijke voedingsstof is kalk, in verband met de opbouw van het beendergestel van het ongeboren kind. Kalk zit in melk, melkprodukten en kaas.

Bloedarmoede

Tijdens de zwangerschap is extra ijzer nodig voor de vorming van het bloed van het kind. Bloedarmoede, door ijzertekort, is een veel voorkomend ongemak bij zwangere vrouwen. Meestal kan het ijzergehalte in het bloed op peil worden gehouden door de voeding een beetje aan te passen. Soms is dit niet het geval, zeker niet als het ijzergehalte al vóór de zwangerschap aan de lage kant was. Je kunt je dan extra moe, slap en futloos voelen.

Als dat het geval is zal de verloskundige of de arts staalpillen voorschrijven. Een ijzertekort is met de voeding niet snel te herstellen, doordat er vrij grote hoeveelheden ijzer nodig zijn. Het is dan ook belangrijk bloedarmoede te voorkomen door vanaf het begin van de zwangerschap met de voeding het ijzergehalte van het bloed op peil te houden.

Uit onderzoek is gebleken dat het ijzer het best uit de voeding wordt opgenomen als in dezelfde maaltijd ook vitamine C zit. Gebruik daarom bij elke maaltijd groente, vers fruit of vitamine-C-rijk vruchtesap (sinaasappelsap of grapefruitsap). Rijk aan ijzer zijn: vlees, volkorengraanprodukten (volkorenbrood, zilvervliesrijst, muesli), peulvruchten en groente.

Hoeveelheden

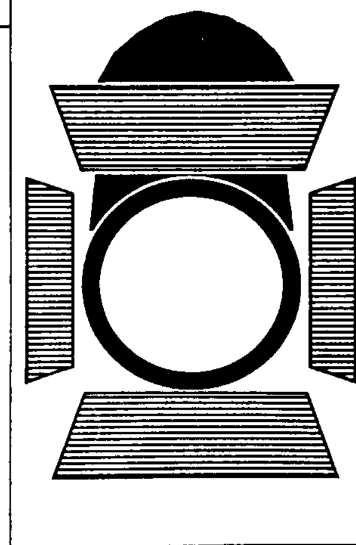
Een zwangere vrouw krijgt genoeg van alle voedingsstoffen binnen als zij zich houdt aan de hoeveelheden die het Voorlichtingsbureau voor de Voeding aanbeveelt.

Per dag wordt het volgende aanbevolen:
melk en melkprodukten: 2 tot 3 glazen
kaas: 1 - 2 plakken
vlees, vis, kip, ei of tahoe: 100 gram
vleeswaar: 1 - 2 plakken
halvarine: 5 gram per boterham
margarine: 15 gram
brood: 5 - 7 sneden
aardappelen (of rijst, pasta, peulvruchten): 150 tot 250 gram
groente: drie tot vier groentelepels
fruit: 2 vruchten
vocht: 1,5 liter.

Naast deze hoeveelheden is er nog enige ruimte voor tussendoortjes of smaakmakers. Verder kunnen zwangere vrouwen die trek hebben altijd een glas melk, een plak kaas, een aardappel of een portie fruit extra nemen. Ze moeten wel proberen te voorkomen dat ze te veel aankomen.

Omdat tijdens de zwangerschap extra vitamine D nodig is, wordt aangeraden in overleg met verloskundige of arts vanaf de vierde maand een vitamine-D-preparaat te gebruiken.

Het is normaal dat een zwangere vrouw in gewicht toeneemt; dat kan zelfs zo'n twaalf kilo zijn. Proberen te vermageren tijdens de zwangerschap is niet goed. Het lichaamsvet is namelijk een opslagplaats voor schadelijke stoffen. Bij het afvallen wordt dit vet verbruikt en de schadelijke stoffen die hierbij vrijkomen kunnen van invloed zijn op de gezondheid van het ongeboren kind.

'Ik sla definitief een meer volwassen weg in'

Meerjarig tv-contract voor Martijn Krabbé

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – „Het is afgelopen met Martijn Krabbé als jeugdidool. Ik ben niet meer met dat image bezig. Na zeseneenhalf jaar stop ik met het presenteren van een populaire hitlijst op de radio. Nu die hitlijst is weggevallen, sla ik definitief een andere weg in, een meer volwassen weg."

Tros-presentator Martijn Krabbé (25) staat aan het begin van een nieuwe fase in zijn carrière. Hij tekende onlangs een meerjarig contract met de Tros en in samenspraak met de omroep is besloten dat Martijn wat 'zwaardere dingen' gaat doen. Vanaf maandag is hij dertien weken op het scherm met zijn programma Krabbé. De formule van het programma, dat een combinatie is van talkshow en reportages voor jongeren tussen de 20 en 24, is enigszins aangepast. Ook hier is de kreet volwassener van toepassing.

Aanbod

De Overval die vorig seizoen in elke aflevering zat is vervallen. „Dat kwam toch niet helemaal uit de verf. Het aanbod van mensen die iemand in de maling wilden nemen, was niet leuk genoeg." Nieuw in Krabbé is een groepje 'bejaarde medemensen'. Zij mogen commentaar geven op de onderwerpen die in het programma aan bod komen. „Dat is een groep zeventig-plussers met verschillende achtergronden en ideeën. De een staat nog volop in het leven en een ander hangt wat meer aan vroeger. Het aardige van hun bijdrage aan het programma is de manier waarop zij onderwerpen kunnen relativeren. Ze zetten de onderwerpen in een bepaald tijdsbeeld. Hun aanwezigheid maakt het programma heel levendig," aldus Krabbé.

Studio

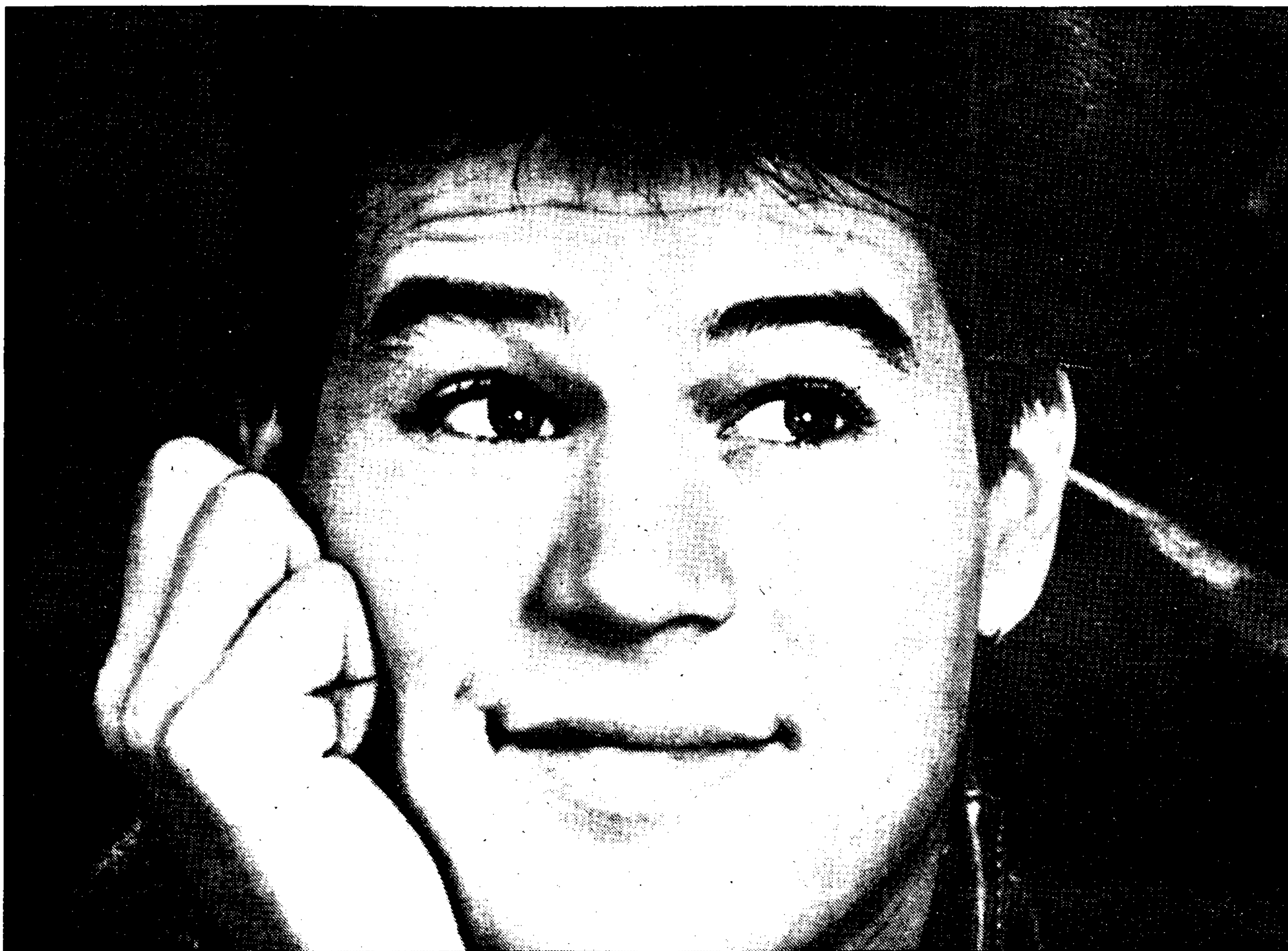
De drie studio-onderwerpen in het programma worden steeds afgewisseld met reportages. De reportages die Martijn Krabbé maakt zijn heel divers. „In principe is alles mogelijk." Muziek heeft geen vaste plaats in het programma. „Als we muziek en artiesten in het programma hebben, zijn we wel op zoek naar exclusiviteit."

Behalve het magazine gaat Martijn Krabbé ook komend seizoen weer de lokatie-items maken van Tros Aktua in bedrijf. Voor Radio 3 blijft Martijn voornamelijk op de zondagmiddag actief. „Ik ga vanaf januari ook elke zaterdagmiddag het popnieuws lezen bij Veronica, bij Gijs Staverman. Gijs komt dan op zondag bij mij het popjournaal doen."

Leuker

Martijn is niet rouwig om het verlies van de Mega Top 50 aan Veronica. „Mijn nieuwe programma Wereldhits, vind ik eigenlijk op dit moment leuker om te doen. Ik heb ruim zes jaar een voorgeschreven hitlijst gepresenteerd en het is heerlijk om nu zelf de muziek uit te zoeken die ik draai. Ik kan nu platen draaien uit Engelse en Amerikaanse hitlijsten."

De vraag of zijn hart nu meer bij radio of bij televisie ligt is snel beantwoord. „Radio. Dat is lekker rustig, je verantwoordelijkheden zijn niet zo groot, het is ontspannender en je werkt lekker in de anonimiteit. Radio is ook een stuk moeilijker dan televisie. Op de radio heb je alleen je stem om mensen te blijven boeien. Dat is een hele kunst. Bij televisie heb je nog het voordeel van de mimiek. Je kunt ook iets overbrengen door een knipoog te geven of een wenkbrauw op te trekken. Ik heb altijd gezegd dat ik heel goed wil worden in radio maken. En daar heb ik het druk mee. Ik vind hooguit twee uitzendingen per jaar van mezelf echt goed."

● *Martijn Krabbé. „Radio is een stuk moeilijker dan televisie."*

Foto: GPD

Avro maakt beste sporters 1993 bekend

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Avro maakt woensdag 15 december in theater 't Spant in Bussum bekend wie in 1993 de beste sportman, sportvrouw en sportploeg van Nederland zijn geworden.

Een verslag van deze jaarlijks terugkerende verkiezingen wordt door de Avro zaterdag 18 december uitgezonden.

De sportredacties van de landelijke en regionale dagbladen en de redacties van sportbladen stelden een lijst samen van de meest opmerkelijke sportprestaties van het afgelopen jaar.

Bij de heren zijn Falko Zandstra (schaatsen), Bert van Vlaanderen (atletiek) en Jos Verstappen (Formule 1) populair.

Bij de dames vielen de prestaties op van Angelique Seriese (judo), Laurien Vermulst (roeien) en Leontien van Moorsel (wielrennen).

Tot de kanshebbers bij de sportploegen behoren het nationale volleybalploeg, de nationale honkbalploeg, de Nederlandse bridgeploeg en het tennisduo Paul Haarhuis en Jacco Eltingh.

Na twee jaar nadenken en uitproberen première van Scherzo

Mini en Maxi verrassen met vlotte theatershow

DOOR ELS SMIT

SCHEVENINGEN – De heren hebben even twee dagen rust. Dertien voorstellingen achter de rug van hun nieuwe programma 'Scherzo'. Nog een paar en dan: op 16 december de 'Wereldpremière' in Luxor Rotterdam. Weliswaar zijn de rustdagen goed gevuld met bezigheden, maar 't is toch even iets anders. „Nu pas voel je wat je met die voorstellingen je lichaam aandoet," zegt Karel de Rooij, Mini in het gezelschap. „Je kunt het echt vergelijken met twee keer drie kwartier voetballen."

Maar verder geen klacht. Ze zijn blij dat ze na twee jaar nadenken en uitproberen weer een nieuw programma hebben. En wat voor een. De recensies in de regio, waar ze de eerste voorstellingen, zeg maar de try-outs hebben gegeven, zijn meer dan lovend. Vinden ze fijn. Peter de Jong, Maxi in het gezelschap: „Je kunt wel zeggen: de belangrijkste recensies zijn die in de landelijke pers, maar dat vinden wij niet."

„Natuurlijk zijn ze belangrijk. Maar na vijftien dagen Luxor in Rotterdam gaat ons werk gewoon door. Weet je hoeveel schouwburgen er in Nederland zijn: zo'n tachtig en die liggen heus niet allemaal in de Randstad."

Het zal wel lukken, toch. Vooral in de laatste tien jaar van de vijfentwintig jaar die ze als 'komisch duo' Mini en Maxi samenzijn, hebben ze een groot publiek voor zich weten te winnen, zelfs wereldfaam opgebouwd. De voorstelling in Luxor heet niet voor niets 'de Wereldpremière'. Karel: „Er komen, zo is ons verteld, mensen met wie we in het buitenland hebben samengewerkt, in Duitsland, in Oostenrijk."

Het lijstje kan worden aangevuld met o.m. Frankrijk, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, Rusland en Japan. Niet met gouden platen en dat is natuurlijk de consequentie als je programma's zonder tekst brengt. Maar er staat een groot voordeel tegenover: je kunt zonder moeite taalgrenzen overschrijden.

Dat hebben ze gedaan, uiteraard met hun programma's Sprakeloos, waarmee ze in 1984 begonnen en parallel daaraan Het Concert, waarvoor ze de Zilveren Roos in Montreux kregen. Eigenlijk is het verhaal van Karel en Peter zeker sinds het begin van Sprakeloos een succes-story.

Karel: „Vanzelfsprekend hadden we er geen idee van dat we zo lang bij elkaar zouden blijven, laat staan dat we ten langen leste zo veel succes zouden hebben. Ik wet alleen nog wel dat we, als we in die krakkemikkige auto onderweg waren naar de een of andere verafgelegen zaal, tegen elkaar zeiden: misschien kunnen we ooit een echte, mooie auto kopen."

Het was nog de tijd dat artiesten de gelegenheid hadden op te treden als onderdeel van een groep voorstellingen bij zogenaamde personeelsfeesten, onder leiding van een conferencier.

Peter: „Herbert Joeks, Frans Vrolijk, Cees de Lange. We hebben ze allemaal meegemaakt. Die vorm van amusement bestaat niet meer. Op zich is dat misschien jammer, waarschijnlijk kan het niet anders. Maar een heel groot nadeel is dat je als beginnend artiest vandaag de dag nauwelijks ervaring kunt opdoen."

Karel: „Het moet allemaal snel, snel. Je moet gauw voor het grote geld zorgen, anders krijg je geen enkele steun. Voor zangers is dat al erg moeilijk, maar die hebben dan nog enige gelegenheid in discotheken op te treden. Maar als je een andere tak van het vak beoefent: als je bijvoorbeeld poppenspeler bent of muzikale clown, dan wordt het heel erg moeilijk."

Peter: „Maar wij hebben ook nare tijden gekend. Dat is toch niet exclusief voor nu."

Karel: „Nee, maar wij hebben hoe dan ook altijd elkaar gehad."

Peter: „Dat is waar. Trouwens, het is nog zo, dat we elkaar kunnen opbeuren. Zo'n programma als Scherzo is heus niet meteen kant en klaar. Het is een creatief proces en dat kent golfbewegingen. Maar gelukkig zien we het bijna nooit allebei tegelijkertijd niet zitten. Het is er vrijwel altijd maar een. Die roept strijk en zet: 'Het wordt niks' en 'Laten we maar ophouden'. Maar de ander zegt dan: 'Ah joh, het is wel hartstikke leuk' en: 'Het wordt goed, heus'. Zo hou je elkaar op de been."

● *Mini en Maxi: „Wij kunnen elkaar opbeuren."* Foto: GPD

Thei Dols geeft One man-show

MAASTRICHT – 'Wat doon iech heij' oftewel 'Wat doe ik hier' is de titel van de One man-show, die Thei Dols in het Limburgs dialect in de komende weken op de planken brengt.

De première is zaterdagavond 18 december in Maastricht in het Theater aan het Vrijthof. Nadien volgen voorstellingen in de schouwburgen van Heerlen (11, 12 en 13 januari) en Sittard (14 januari).

Thei Dols, bekend van de voormalige cabaretgroep Rommedoe werd via tv bekend door het satirisch Veronica-programma 'Die twee', waarin hij als een fietsende pastoor steeds over melkbussen viel.

Van huis uit is deze geboren Sittardenaar leraar. Hij schrijft en speelt graag kluchten in het dialect. 'De mètskes van Meigel' waren daar een goed voorbeeld van.

In zijn nieuwe One man-show raakt Dols verzeild in allerlei gekke situaties: een Maastrichts café, de junktrein van Maastricht naar Luik, jeugdjaren in een mijnwerkerskolonie, studententijd, confrontatie met de corrupte Republique des Camarades en zijn bezoek aan een voorstelling van De kapitein van Köpenick.

● *Thei Dols.*

Die Anseltaler lanceren hun nieuwe cd-album

BRUNSSUM – In zaal Gorissen aan de Kerkstraat in Brunssum wordt zaterdagavond tijdens een feestelijke bijeenkomst het eerste exemplaar van de nieuwe cd van Die Anseltaler aangeboden. 'Die Musik ist unser Leben' is de titel van het album, dat ook als muziekcassette in omloop wordt gebracht. Op hun nieuwe cd/mc brengen Die Anseltaler nummers als Sing kleiner Vogel, Schöne Alpenwelt en Auf der Alm. De opnamen voor het album vonden in Oostenrijk in de geluidsstudio's van Tyrolis in Zirl plaats. Het feest, dat zaterdagavond om 20.30 uur begint, is voor iedereen toegankelijk.

● *Die Anseltaler*

(ADVERTENTIE)

Liass heeft goed nieuws voor zonaanbidders en wintersporters. Een royale reisverzekering voor een bescheiden prijs. Als u de coupon opstuurt, krijgt u het informatie-pakket vrijblijvend thuisgestuurd.

Naam:
Adres:
Postcode: Plaats:
Telefoon:
Zend de coupon in een gesloten envelop aan:
Liass Reisverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 VC Heerlen.
Een postzegel is niet nodig. U kunt ook gratis bellen naar 06-0227525*
* 24 uur per dag bereikbaar.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.

OOK VOOR REISVERZEKERINGEN

Nederland 1

Avro/Ncrv/KRO
07.00 **Journaal.**
07.07 **Black Beauty.**
07.35 **Breakfast club.**
08.00 **Journaal.**
08.07 **Boggle.** Herh.
08.32 **I love Lucy.**
09.00 **Journaal.**
09.05 **Via Ria.** Herh.
09.57 **Uitzending politieke partijen: Groen Links.** Herh.
10.00 **Total work out.**
10.15 **Dynasty.**
11.00 **The world of survival.** Herh.
11.30 ■ **The private life of Don Juan.**
13.00 **(TT) Journaal.**
13.07 **Roerend goed.** Herh.
13.57 **Villa achterwerk.** Herh.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.11 **(TT) Ja, natuurlijk.** Natuurfilmserie. Vandaag: Schildwantsen.
16.41 **Via Ria.** Talkshow.
17.38 **Boggle.** Woordspel.
18.02 **Alle dieren tellen mee.**
18.15 **Sesamstraat.** Afl.: Dieren.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Klokhuis.** 'Batterij'
Waarom heb je nog batterijen nodig als licht ook kan branden op tuinaarde, citroenen en avocado's?
19.00 **(TT) Yoy: De grote droom.** Jongerenmagazine.
19.29 **(TT) Gezicht van Nederland.** Serie portretten van Nederlandse dorpen en steden. Afl.: Nijmegen.
19.51 **Uitzending politieke partijen: Groen Links.**
20.00 **(TT) Journaal.**
20.26 **Wojeck: Out of the fire.** Canadese tv-film uit 1992.
Na een verblijf van 21 jaar in Afrika keert de arts Steve Wojeck terug naar Canada. Hij gaat werken in de kliniek van zijn dochter en maakt daar kennis met een jongetje en een zieke baby. Als de kinderen verdwijnen besluit Steve hen achterna te gaan.
22.00 **(TT) Zonder Ernst.** Nederlandse comedyserie.
Afl. 7: Gezinsuitbreiding.
22.30 **Rondje van het huis.** Praatprogramma rond maatschappelijke en levensbeschouwelijke onderwerpen.
23.10-23.15 **Journaal.**

Nederland 2

EO/Tros/Veronica
13.00-13.07 en 15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **Jody en het hertejong** (The yearling). 50-delige tekenfilmserie. Afl. 3: Toekomstmuziek. Herh.
16.27 **Ik ben Benjamin Ben.** Kinderprogramma.
17.00 **Fang de wolfshond.** Jeugdserie. Afl. 2: De verjaardag.
Kate en Adam zijn erg teleurgesteld als hun plannen voor Matts verjaardag dreigen te mislukken.
17.29 **Foreign affairs.** Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie.
Henk verklaart Miranda zijn liefde. Willie ontvangt een opzienbarend telefoontje uit het Midden-Oosten. Marcello staat erop Gus te spreken te krijgen.
18.00 **Journaal.**
18.15 **2 vandaag.** Actualiteiten.
18.41 **Sportjournaal.**
18.51 **Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.**
19.00 **Ik weet het beter.**
Spelprogramma.
19.29 **50 Kamers.** Jongerenmagazine.
19.55 **Nederland zingt.** Koor- en samenzangprogramma vanuit de Eusebiuskerk te Arnhem.
20.20 **Barcelona - AS Monaco.** Rechtstreeks verslag van deze wedstrijd in de Champions League, het Europa Cup-toernooi voor landskampioenen.
22.25 **Tijdsein.** Actualiteitenrubriek. Met aansluitende buitenlandcommentaar door Aad Kamsteeg.
22.53 **De wereld vandaag.** Buitenlandcommentaar met Hans le Poole en Aad Kamsteeg.
23.00 **Uitz. politieke partijen: CD.**
23.08 **Studio sport.** Sportprogramma met samenvattingen van de wedstrijden Spartak Moskou-Galatasaray en Werder Bremen-Anderlecht.
Verder beelden van het tennistoernooi om de Grand Slam cup vanuit München waaraan de 16 beste spelers van de vier Grand Slam-toernooien van 1993 deelnemen.
00.45-00.50 **Journaal.**

Nederland 3

Vara/RVU/VPRO
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.30-09.45 **Koekeloere.** Afl. 12.
10.00-10.40 **Kerstmis: verhalen rond de kribbe.** Afl. 3 en 4.
14.00 **Tennis: Grand Slam München waaraan de 16 beste spelers van de vier Grand Slam-toernooien van 1993 deelnemen.**
16.15 **Impact: Aids & Afrika.** Actuele documentaire over de omvang van de aidsepidemie in Afrika. Herh.
17.04 **Dieren centraal.** Amerikaanse serie over bijzondere dierentuinen. Afl. 18.
17.30 **Fievel.** 13-delige Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Moderne tante.
18.00 **Journaal.**
18.20 **Comedy op 3: Maude.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Flashback. Arthur kijkt samen met Maude en Walter naar de verkiezingsuitslagen op tv. Dit doet hun denken aan Maude's onstuimige verleden.
18.50 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.20 **(Slot) Phantom of the opera.** 2-delige tv-film van Rony Richardson. Met: Burt Lancaster e.a. Afl. 2.
De jonge zangeres Christine en het fantoom zijn verliefd op elkaar. Gek van verdriet ontvoert het spook van de opera haar en voor het eerst geeft hij zijn geheim prijs. Wanneer hij echter zijn masker afdoet, schrikt Christine en vlucht ze.
21.00 **De smaak van Nederland.** Wekelijks programma over smaak en persoonlijke beleving van de Nederlander. Afl. 10: De auto.
21.10 **Israël: de veranderde werkelijkheid.** Documentaire over de situatie in Israël, nu de vrede tuseen de PLO en Israël getekend is.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.00 **Den Haag vandaag.** Parlementaire rubriek.
23.15 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.20 **Lolapaloeza: Bebopalula.** Muziekmagazine. Vandaag: Jazz en hip hop.
00.05-00.10 **Nieuws voor doven.**

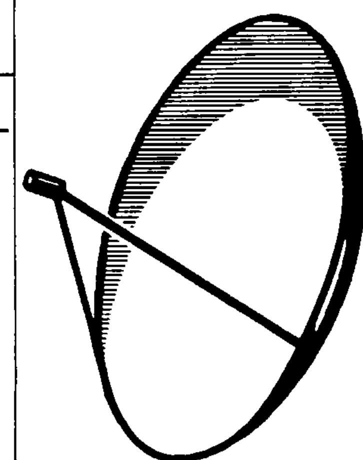
RTL4

06.00 **Hei elei kuck elei.**
06.30 **RTL Classique.** Klassiek concert, uitgevoerd door het RTL orkest.
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.05 **Scooby Doo.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.35 **Eigen huis & tuin.** Herh.
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.06 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse serie. Herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Serie. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Amer. serie.
09.35 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse serie.
10.05 **As the world turns.** Amerikaanse serie.
10.50 **Sons & daughters.** Australische serie. Herh.
11.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.25 **Clip van de dag.**
11.30 **Rad van fortuin.** Spel. Herh.
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.05 **Ooggetuige.** Herhaling.
13.50 **Ursul de Geer.** Herhaling.
14.40 **General Hospital.** Amer. serie.
15.20 **Santa Barbara.** Amer. serie.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow.
17.00 **5 uur show.**
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL Club.**
18.35 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse serie.
19.00 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse serie.
20.30 **Tineke's wereld.**
21.30 **Nurses.** Amerikaanse serie.
21.55 **Lief en leed.**
22.50 **Passport to terror.** Amerikaanse speelfilm uit 1989.
Bron: Gebaseerd op het boek van Gene LePere: Never pass this way again.
00.35 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
01.20 **As the world turns.** Herh.
02.05 **General Hospital.** Herh.
02.50 **De thuiswinkel.**
03.20 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.55 **Felix the cat.** Tekenfilmserie.
17.05 **Tropical heat.** Amer. serie.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.15 **Family ties.** Amerikaanse serie.
18.40 **Miami Vice.** Amerikaanse serie.
19.30 **Paradise Beach.** Australische serie.
20.00 **Crime International.** Amerikaanse serie.
20.30 **Blue thunder.** Amerikaanse actiefilm uit 1983 van John Badham. Frank Murphy en Lymagood krijgen de mogelijkheid Blue thunder, een schitterende helicopter, te testen. Ze zijn beiden onder de indruk van de ongekende capaciteiten van de vliegmachine: zij kan door muren kijken, conversaties opnemen of een blokkade in de stad opheffen. Murphy en Lymagood ontdekken dat de helicopter in de toekomst ingezet zal worden voor surveilleren en het bedwingen van grote groepen mensen. Ze zijn het daar niet mee eens en zetten hun leven op het spel in een strijd tegen militaire vliegtuigen boven de stad Los Angeles.
22.30 **I.S.C.H.A.** Talkshow.
23.30 **V extra.** Het late RTL 5-nieuwsbulletin.
00.00 **De draagmoeder.** Herh.
00.30-01.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.

● Tineke de Nooy presentatrice van 'Tineke's Wereld'. (RTL4 - 20.30 uur).

RTBF/La Une

14.40 Vacaturebank. **14.55** Around the world under the sea. Amer. speelfilm uit 1965. **16.50** Magazine voor liefhebbers van video. **17.20** Can't lose. Amer. jeugdserie. **17.50** Class of 96. Afl.: Projets de vacances. **18.15** L'empire des médias. Spelprogr. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.20** Joker-/lotto-trekking. **19.30** Nieuws. **20.10** Faits divers. Magazine over niet-alledaagse gebeurtenissen. Vandaag: reportage over Chaim Yarden, die zijn drie kinderen in 1986 ontvoert. **21.30** Hard to kill. Amer. politiefilm uit 1989. **23.10** Carré noir: Le fil des jours - Russie 1993. Documentaire over een Russische gemeenschap. **00.15** Laatste nieuws. **00.30-00.35** Beursberichten.

SPORTS 21

19.30 Nieuws. **20.10** Sportprogramma. Met om 20.30: Voetbal: Champions League: Werder Bremen - Anderlecht; 22.15 Barcelona - AS Monaco; 23.00 Galatasaray - Spartak Moskou. **23.15-23.30** Beursberichten.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Uno per tutti. **17.40** Voetbal: Cagliari-Malines. **18.00** Voetbal. Vervolg. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Nel fantastico mondo di Oz. Speelfilm. **22.35** Alfred Hitchcock presenta. **23.05** Nieuws. **23.10** Mercoledi sport. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** DSE - Sapere. **01.00** Giungla di bellezze. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

TV 5

06.00 Monsieur le ministre. Canadese serie. **06.30** Télématin. Met om 7.25 Weerbericht. **08.00** Nieuwsflits. **08.05** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits. **08.35** Comment ca va. **09.00** Nieuwsflits. **09.05** Parlements télévisés. Discussieprogr. met diverse politici en journalisten waarin een kijkje achter de politieke schermen wordt genomen. Uitzending is onder voorbehoud. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **18.55** Afrikaans persoverzicht. **19.00** Des chiffres et des lettres. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Temps présent. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Soirée théatre: La venus de Milo. Komedie van Jacuqes Deval. **23.30** Faut pas rever. Magazine. **00.25** Nieuws. **00.50** Alice.. Cultureel magazine. **01.45** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **02.20** Au nom de la loi. Magazine. **03.20** Feu vert. **03.50** Magellan. **04.10** Economique international. **04.25** Magazine européen. **05.00** Université de nuit.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Newshound. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours, soapserie. **14.50** XYZ. Quiz. **15.15** Hawaii Five-O. **16.05** Today's gourmet. **16.35** Tekenfilm. **16.45** Spider. **16.50** Pingu. **16.55** Harum Scarum. **17.05** Rude dog and the dweebs. **17.15** Mortimer and Arabel, **17.35** Artifax. Magazine. **18.00** Newsround. **18.05** Grange Hill. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Back to school. Amer. speelfilm uit 1986. **21.30** Sitting pretty. **22.00** nws. **22.30** States of terror. Documentaireserie over terrorisme en democratie. **23.20** Sportmagazine met boksen; UEFA Cupvoetbal: Norwich City-Inter Milan en FA Carling premiership voetbal. **00.30** Spenser for hire. Amer. misdaadserie. **03.15-04.45** BBC Select. **05.00-06.15** BBC Select.

BBC 2

07.55 ■ Strangers all. Amer. speelfilm uit 1935. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster daily. **10.00** ■ You'll find out. Amer. speelfilm uit 1940. **11.30** ■ Dance, girl, dance. Amer. speelfilm uit 1940. **13.00** Play chess! **13.10** Favourite things. Afl.: Margaret Thatcher. **13.40** Dipstick. **13.50** Animal passions. **14.20** Brum. **14.30** Stoppit and Tidyup. **14.35** The story of English furniture. **15.00** nws. Aansl.: A testing dilemma. **15.35** CountryFile. **16.00** nws. Aansl.: Westminster live. **16.50** nws. **17.00** Catchword. **17.30** A question of sport. **18.00** Today's the day. **18.30** Food and drink. **19.00** Star Trek. **19.50** Def II: Rough guide to the Americas. Afl.: Chile. **20.30** Open space. **21.00** Documentaire over de dreigende burgeroorlog in Algerije. **21.50** Human rights, human wrongs. Afl.: Genocide. **22.00** Seinfeld. Comedyserie. **22.25** Stark. **23.20** Celebrity mantelpiece. **23.30** Newsnight. **00.15** The late show. **01.00** Human rights, human wrongs. **01.10-02.45** Tudawali. Australische speelfilm uit 1987.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Kunstrijden op de schaats. Nations Cup vanuit Gelsenkirchen (Duitsland). **10.30** Eurofun. **11.00** Triathlon. Intern. triathlon vanuit Alanya (Turkije). **12.00** Eurogoals. **13.00** Amer. football. NFL-wedstrijd: Dallas - Philadelphia. Aansl.: Eurotennis. **15.00** Eurofun. **15.30** American football. NFL-wedstrijd: Dallas - Philadelphia. **17.00** Olymp. Winterspelen. Magazine waarin wekelijks wordt teruggeblikt op voorgaande Spelen en vooruit wordt geken naar de Spelen van Lillehammer. **17.30** Intern. marathon van Chicago. **18.30** Concours hippique: Wereldbeker-wedtrijd vanuit Bordeaux. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Tennis. Davis Cup, finale. **22.00** Auto- en motorsportmagazine. **23.00** Voetbal. Europese bekerwedstrijden. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. **96.00** Super shop. **06.30** NBC network news. **07.00** ITN World news. **07.15** European business today. **07.30** CNBC business tonight. **08.00** NBC network news. **08.30** ITN World news. **08.45** European business today. **09.00** Super shop. **12.00** CNBC World business. **12.30** Financial Times reports. Zakennieuws. **13.00** Today. **14.30** Financieel nieuws. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** On the air. Talkshow met phone-in. **20.00** Dateline. Actueel magazine. **21.00** Super sports. **22.00** ITN World news. **22.30** European business today. **22.45** Market wrap. **23.00** The Tonight Show with Jay Leno. **00.00** Real personal. Talkshow. **00.30** NBC network news. **01.00** Later with Bob Costas. Talkshow. **01.30** Richard Diamond. Amer. misdaadserie. Afl.: The runaway. **02.00** China news Europe. Zakenmagazine in het Mandarijn, Chinees en Engels. **04.00-05.30** ■ Classic movie: Pecks bad boy. Amer. speelfilm.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Marijne van der Vlugt. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **15.30** The pulse. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Music Non-Stop. **20.00** The real world II. **20.30** Most wanted. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Post modern. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** CNN & Co. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

05.55 **JOYrobic.** Ochtendgymnastiek.
06.00 **ZDF-Morgenmagazin.** Ontbijttelevisie met elk half uur Heute.
09.00 **Heute.**
09.03 **Dallas.** Herh.
09.45 ●● **Tele-Gym.** Ochtendgym.
10.00 **Heute.**
10.03 **Gott und die Welt: Es kommt ein Schiff geladen.** Herh.
10.35 **ZDF-info Arbeit und Beruf.**
11.00 **Heute.**
11.03 ■ **Casablanca.** Amerikaanse speelfilm uit 1952. Herh.
12.45 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 ●● **Sesamstrasse.**
14.30 **Janoschs Traumstunde.** Serie.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Ping Pong.** Spelprogramma.
15.30 **Boing!** Familiespelshow.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Frauengeschichten.** Afl.: Portret van de Argentijnse Alicia Cabrera, een gevluchte tango-danseres die momenteel in München woont.
16.30 **Hey, Dad!** Australische comedyserie. Afl.: Spiele und Spione.
17.00 **Tagesschau.**
17.05 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **(TT) Empty nest.** Amer. comedyserie. Afl.: Das späte Mädchen.
17.50 **Tagesschau-Telegramm.**
17.40 **Regionale informatie.**
17.55 **Im Schatten der Gipfel.** Serie.
18.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Happy Holiday.** serie.
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **Gerd Ruge unterwegs: In Jelzins Land.** Reportage.
20.59 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.00 **(TT) Morlock: König Midas.** Tv-film van Klaus Emmerich.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Nachschlag.** Satire.
23.05 **(TT) Das Nacht-Studio: Truly, madly, deeply.** Engelse speelfilm uit 1990 van Anthony Minghella.
00.50 **Tagesschau.**
00.55 ■ **The gun runners.** Amerikaanse speelfilm uit 1958.
02.15-02.20 **Z.E.N.** Japanische Landschaftsimpressionen. Vandaag: In der Bucht von Matsushima.

Duitsland 2

05.55-13.45 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Infotime.** Gevarieerd informatief magazine.
14.00 **Gesprengte Fesseln.** Serie. Afl.: Die Flucht des Herzogs von Beaufort.
Parijs, april 1643. Om zijn opvolging in goede banen te leiden, benoemt de zwaar zieke koning Lodewijk de 13e kardinaal Mazarin tot peetvader van zijn zoon Lodewijk de 14e, de latere zonnekoning. Na de dood van Lodewijk de 13e ontstaat er toch een machtsstrijd tussen kardinaal Mazarin en de hertog van Beaufort.
14.55 **WISO-Tip.** Herh.
15.00 **Heute.**
15.03 **Die Ketchup-Vampire.** Tekenfilmserie. Afl. 2: Ein neues Zuhause.
15.30 **Achterbahn.** Kinderserie. Afl.: Die Riders. Herh.
16.00 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.05 **Heute-Schlagzeilen.**
16.06 **Alaska Kid.** Serie. Afl.: Ansturm auf Squaw Creek.
17.00 **Heute, sport en weerbericht.**
17.15 ●● **Länderjournal.** Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
17.50 **Der Landarzt.** Duits-Oostenrijkse serie. Afl.: Missverständnisse.
18.45 ●● **Guten Abend.**
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **(TT) Diese Drombuschs.** Duits-Oostenrijkse serie. Afl.: Der Weg zurück.
21.10 **Gesundheitsmagazin Praxis.** Medisch magazine.
Thema: Revolutionaire ontwikkelingen in de geneeskunde, nieuwe ethische kwesties en prognoses voor de toekomst.
21.55 **Heute-journal.**
22.25 **Was nun,...?** Interview met een prominente politicus.
23.10 **Derrick.** Duitse misdaadserie. Afl.: Ein Mörder zu wenig. Herh.
00.10 **Heute.**
00.15 **Zeugen des Jahrhunderts.** Serie gesprekken met mensen uit Oost-Duitsland en Oost-Europa. Vandaag: gesprek met Gerhard Armanski.
01.20-01.45 **Inspektor Hooperman.** Misdaadserie. Afl.: Ein Mord nach Drehbuch.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus Engels. **09.00** Gespannt auf... Hansgünther Heyme. **10.00** Schooltv. **12.00** Das Recht zu lieben. Afl. 150. **12.30** 1000 Hertz. Actueel live-magazine. **13.15** Reporter. **13.45** Rückblende. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. Afl. 129. **14.30** Die Arktis. Afl. 2: Der weisse König. **15.00** FensterPlatz. **16.00** Der Himmel über Europa. Afl. 2. **16.30** Cursus Engels. **17.00** Urmel spielt im Schloss. Afl. 3: Der tolle Traum. **17.30** Es war einmal ... der Mensch. Aansl.: Mein kleines Märchen. Afl. 9. **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** TelePraxis. Vandaag: Snurken, alleen maar hinderlijk of gevaarlijk? **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.45** Mittwochs live. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Quarks & Co. Vandaag over de keuringsdienst van waren. **22.00** Die besten Jahre. Afl. 15. **22.50** Portret van aankomend toneelschrijfster van het jaar Dea Loher. **23.35** Documentaire over de nucleaire risico's van de jaren 90. **00.20** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus Engels. **09.00** Schooltv. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** Schooltv. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** A-Z Life-Show. **15.45** Hit Clip. Muziekprogr. **16.15** Consumentenmagazine. **17.00** Cursus Engels. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Zoo-Olympics. Afl.: Melken. **18.00** Twist total. Austr. jeugdserie. **18.23** Philipp. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Was die Grossmutter noch wusste. Afl.: Sylvestermenü. **19.05** Hallo, wie geht's? **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Länder - Menschen - Abenteuer. Reportage over de succesvolle goudwinning door Braziliaanse Indianen in het Amazonegebied. **21.00** Nachrichten. **21.15** AB. Discussieprogr. **22.15** Rumpole von Old Bailey. Engelse Serie. Afl. 8: ... und das Mysterium im Einkaufskorb. **23.05** ■ La bete à l'affut. Franse speelfilm uit 1959. **00.35** Schlussnachrichten. **00.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.00** Ironside. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** 227. Afl.: Ein schöner Wettbewerb. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. **12.30** The guiding light. **13.20** Santa Barbara. **14.10** Days of our lives. **15.00** Ilona Christen. **16.00** Hans Meiser. Vandaag: Nackt-Modelle. **17.00** Who's the boss?. **17.30** Family ties. **18.00** No one but you/Tu o nadie. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Champions League. Voetbal, Werder Bremen - RSC Anderlecht. **22.20** stern TV. Magazine. **22.50** Champions League. Voetbalmagazine. Samenvatting 2e speeldag. **23.15** Gottschalk. Late-night show. Aansl.: RTL aktuell. **00.00** Northern exposure. **01.00** Family ties. **01.35** Who's the boss?. **02.10** Explosiv - Das Magazin. **02.40** Hans Meiser. **03.35** Ilona Christen. **04.30** Ironside. **05.30** The bold and the beautiful.

SAT 1

05.15 The young and the restless. **06.00** Deutschland heute morgen. **09.15** Trapper John, M.D. **10.05** Retter. **10.50** 5 mal 5. **11.20** Glücksrad. **12.00** The young and the restless. **12.50** Trapper John, M.D. **13.50** live ran - Tennis. Grand Slam-Cup vanuit München, live. NB! Bij Duitse deelname volgende tijden onder voorbehoud! **16.45** Riskier' was! Quiz. **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. progr.'s. **18.30** 5 mal **18.58** Wetternews. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.18** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Last of the good guys. Amer. misdaadfilm uit 1978. **22.05** The streetfighter. Amer. actiefilm uit 1974 van Walter Hill. Met: Charles Bronson e.a. Aansl.: TopNEWS. **23.50** Der Fänger (The collector). Amer. thriller uit 1965 van William Wyler. Met: Terence Stamp, Samantha Eggar, Mona Washbourne e.a. **01.50** O'Malley, bitte melden. Amer. misdaadfilm uit 1978 van Theodore J. Flicker. (herh.). **03.25** Ein stahlharter Mann. Amer. actiefilm uit 1974 van Walter Hill. (herh.). Aansl.: programma-overzicht.

België/TV 1

15.05 **Eyes of the Amaryllis.** Jeugdfilm van Frederic Keller.
Iedere dag trekt de weduwe Geneva Reade naar het strand in de hoop een teken van de Amaryllis, het schip waarmee haar man 30 jaar geleden verging, op te vangen. Als ze haar enkel breekt komt haar kleindochter Jenny logeren. Voor haar is deze obsessie met de zee helemaal nieuw.
16.30 **Samson.** Met tekenfilms.
17.30 **Postbus X.** Jeugdserie. Afl.: Maskers af.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 342.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful). Afl. 830.
18.35 **Topkids (Topscore voor kinderen).** Spelprogr. voor de jeugd.
19.03 **Buren** (Neighbours). Afl. 1255.
19.25 **Mededelingen, progr.-overzicht en joker- en lottotrekking.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **'Allo 'allo...** 70-delige Engelse comedyserie. Afl. 66.
20.30 **De bergdokter.** Duitse serie. Afl. 9: Onder de grond. Aansl.: Winstverdeling van joker en lotto.
21.20 **Father Dowling.** Amerikaanse misdaadserie. Afl. 15: Blind man's bluff mystery.
22.05 **Op de koop toe.** Consumentenmagazine. Vandaag: Test van droogtrommels, pensioensparen en skivakanties in Frankrijk. Aansl.: Paardenkoersen.
22.45 **Vandaag en sport.**
23.10 **Boulevard: Wereldoorlog II.** 12-delige documentaireserie. Afl. 10: De slachtoffers.
23.40-23.45 **Coda.** Joris Denoo leest voor uit eigen werk. Vandaag: Korrel 2.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Schooltv: Nasi Goreng.** Afl. 3.
19.30 **Capitol.** Soapserie. Afl. 673.
19.53 **Angola.** Korte documentaire.
20.00-23.30 **Sportavond.** Sportprogramma met Voetbal: Champions League, Werder Bremen - Anderlecht en samenvattingen van de drie andere wedstrijden in deze competitie.

TV Films Video

Duitsland 1/2
11.03 Casablanca (USA, 1942).
Volgens velen de film aller films, met Humphrey Bogart als verbitterde bareigenaar in het bezette Casablanca.
Na jaren staat oude liefde Ingrid Bergman weer voor z'n neus, in gezelschap van verzetsheld Paul Heinreid. 'A lot of water under the bridge, miss Elsa'.
Ook de bijrollen zijn briljant.
Zes Oscars.
Regie van Michael Curtiz.

Nederland 1
11.30 The private life of Don Juan (Engeland, 1934). Routineus kostuumdrama van Alexander Korda, met charmeur Douglas Fairbanks in zijn laatste rol. Hij maakt onder meer Merle Oberon het hof.

BBC 2
11.30 Dance, dance, girl (USA, 1940).
Drama van Dorothy Arzner, met Maureen O'Hara, die ballerina wil worden maar door haar lerares Lucille Ball is voorbestemd voor het variété.

● Humphrey Bogart (links) en Ingrid Bergman (zittend rechts) spelen een hoofdrol in de film aller films 'Casablanca'. Deze Amerikaanse film werd bekroond met zes Oscars. (Duitsland 1 en 2 - 11.03 uur).

België/TV 1
15.05 Eyes of the Amaryllis (USA, 1982). Drama van Frederick King Keller, met Ruth Ford, Martha Byrne.
Meisje merkt tijdens bezoek aan haar grootmoeder aan zee, dat deze nog altijd wacht op haar lang geleden uitgevaren echtgenoot.

RTL5
20.30 Blue thunder (USA, 1983).
Routineuze actiefilm van John Badham, over belevenissen van een helicopterteam van politie in gevaarlijk Los Angeles.
Met Roy Scheider, Warren Oates.

Duitsland 1
23.05 Truly, madly, deeply (Engeland, 1991).
Veelgeprezen psychodrama van Anthony Minghella, met Juliet Stevenson, Alan Rickman.
Vrouw kan verdriet om overleden minnaar niet verwerken, tot hij plots weer voor haar staat.

Duitsland 1
00.55 The gun runners (USA, 1958). Niet de beste film van Don Siegel, met Audie Murphy die betrokken raakt bij wapensmokkel naar Cuba. Gebaseerd op boek van Hemingway.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30 ,16.30 en 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.05 NCRV's Hier en nu. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 NCRV's Hier en nu, vervolg. 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 De verandering. 3.02 Gospels van toen. 4.02 De ochtendmix. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het is maar een spelletje. 14.04 Terug in de tijd. 15.04 Nederland muziekland. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: EO's sing in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00 en 13.00 Nieuws. 7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.55 Ochtendconcert. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Mozartweek Salzburg 1993. 15.30 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Kleine zaal. 19.00 Opera magazine. Haydn als operacomponist. 20.02 Avondconcert: Bernard Haitink. Koninklijk Concertgebouworkest. 22.30 Thema. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren. 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. RVU: 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 CDA. 18.00 Nieuws. KRO/RKK: 18.02 Op verhaal komen. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Praktijkdiploma informatica MG I. 21.15 Telescoop. 21.30 Antiek. 22.00 Effectief vergaderen. 22.30 Architectuur. 23.07-23.58 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Liefde, tienerprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten (ca. 13.45 In het spionnetje, cursiefje met Louis Verbeeck). 14.00 Villa Musica zomereditie, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisier. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekplaten; 7.15 agenda, 7.30 regionaal nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 uit de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Nieuws uit de regio. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.40 Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
7.00 Elk heel uur niewws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goedemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid, Ron Bisschop. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk heel uur; vanaf 10.00 elke twee uur.
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (8.05 Zum Tage; 8.55 Andacht). 9.05 Musikpavillon (10.05 tot 11.00 verzoekplaten). 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen, 14.05 Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musik-Express (19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-04.00 ARD Nachtexpress (elk uur nieuws).

Misschien heb je binnenkort nog een

59.- 49.- New Fast.

25.- **Canda.** Crepe polyester feestblouse kraag met ruches. 36-46
59.- **New Fast.** Strakke zwarte tricot rok. 38-46

59.- **Canda.** Blouse ... 38-48
39.- **Canda.** ...

49.- **Clock House.** Witte blouse met ruches. 38-42. Gilet in zwart of bruin. 38-42 35.-
49.- Lange doorknooprok in zwart of bruin. 36-42

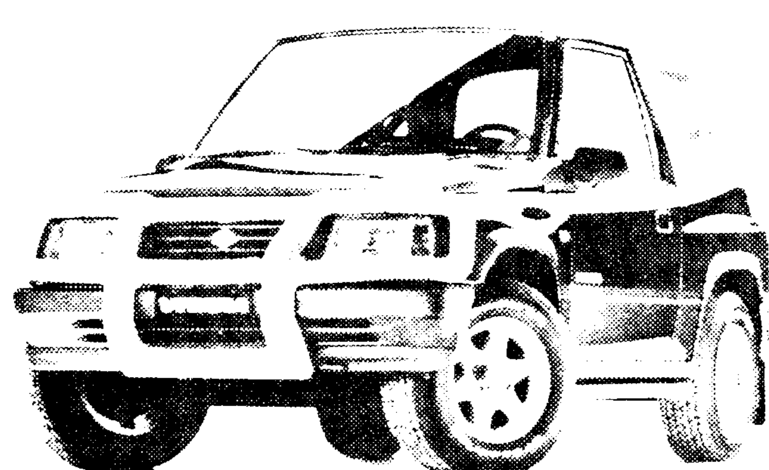

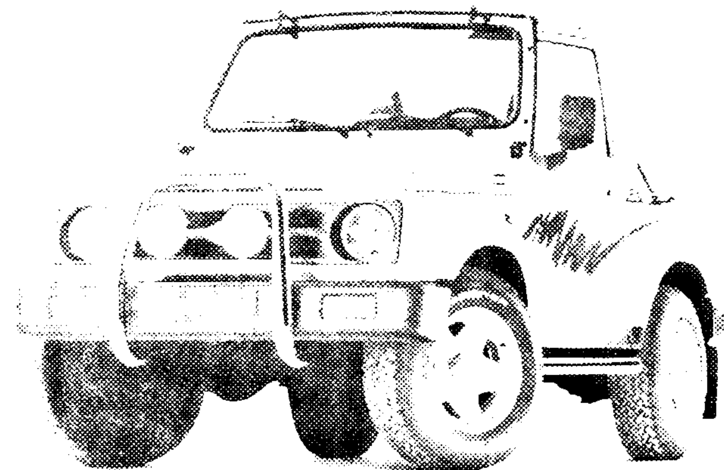
Hoe krijgt een fabrikant méér detaillisten in de krant met minder moeite?

Bel Cebuco 020-6242316 en informeer naar het effect van Co-adverteren

Co-adverteren
Verhoog de werking van uw reclamegulden

Koop nù een Suzuki met 'grijs' kenteken, want anders is 't te laat.

Binnenkort is het afgelopen

Nu heeft u nog volop keuze.

3 jaar Suzuki

SUZUKI
It's a giant Suzuki

Alles bij elkaar opgeteld is een Suzuki met 'grijs' kenteken een goede investering.

BRUNSSUM: ... Haefland 15, 045-259797/252244. HEERLEN: Autobedrijf Bos Heerlen ... 9, 045-724545. SITTARD: H.L.M. Sittard B.V., Rijksweg Zuid 212a, 046-52... ST. JOOST-ECHT: Autobedrijf Vossebeld, Hingerderstraat 28, 04754-81917/82754.

Autoverzekering
Waarom betaalt u nog te veel

GEURTS ASSURANTIËN
Nieuwstraat 22-24
HOENSBROEK

Met het postkantoor vliegt u goedkoper

VOOR DE SNELLE BESLISSERS

NU
Europese bestemmingen

***f* 449,-**

ATHENE	LISSABON
HERAKLION	BARCELONA
FARO	WENEN
PALMA	VERONA

... 27 december tot en met 27 maart 1994

BON PROTESTSIGNAAL

☐ Ik teken tegen de jacht op onschuldige trekvogels.

☐ Ik maak vandaag nog *f* ... over op giro 29213 t.n.v. Vogelbescherming Nederland o.v.v. Jachtverbod, zodat de campagne kan worden voortgezet

Stuur deze bon vandaag nog in een envelop zonder postzegel (mag wel) naar Vogelbescherming

Wist u dat ganzen elkaar levenslang trouw zijn?

Vogelbescherming

ALS WE NU NIETS DOEN KUNNEN WE STRAKS NAAR DE VOGELS FLUITEN.

DAAR MOET U BIJ ZIJN
NU VOOR DE FEESTDAGEN VOORDELIG KOPEN.

SOEPKIP 1200 GR. KILO 3.98	**KALKOEN** 2-2,5 KG DIEPVRIES KILO 5.98	**TAM KONIJN** OP SCHAAL KILO 6.98
RUNDERTONG KILO 8.98	**KONIJNEBOUT** KILO 8.98	**KIPFILET** KILO 10.98
LAMSBOUT ORIGINEEL KILO 9.98	**KALKOENFILET** KILO 10.98	**KALFSBIL** KILO 29.98

VARKENSHAAS KILO	19.98	**OSSEHAAS** DIEPVRIES KILO	29.98
HAMLAPPEN KILO	10.98	**ACHTERMUIS** KILO	17.98
VERSE HAM KILO	8.98	**RUNDERPOULET** KILO	13.98
VARKENSROLLADE KILO	7.98	**RUNDERLAPPEN** KILO	13.98
VARKENSPOULET KILO	7.98	**RUNDER SOEPVLEES** KILO	9.98
GEHAKT H.O.H. KILO	5.98	**RUNDERSCHENKEL** KILO	7.98
VERSE RIBJES KILO	2.98	**RUNDERGEHAKT** KILO	7.98

kleinere hoeveelheden dezelfde kiloprijs

EURO

SLAGERIJEN-MEAT PACK
BRUNSSUM JULIANASTRAAT 11 • HEERLEN HEERLERBAAN 108
SITTARD VEESTRAAT 42 • MAASTRICHT (AMBY) LINDEPLEIN 1
woensdag vanaf 12.00 uur open, donderdag koopavond (Sittard en Brunssum géén koopavond)

feestje... Het is Glamour Time bij C&A!

...da. Mouwloos vest in zwart of bruin, ...oen/polyester. M-XL 39.-
...w Fast. Lange zwarte doorknooprok. ...46 49.-

Clock House. Witte blouse met zwart imitatie leren vest. 38-42. 29.-
Stretch katoenen paardrijbroek met omslag. 38-42 39.-

Clock House. Witte blouse, met ruches aan de mouwen. 38-42 35.-
Gilet. 38-42 29.-
Zwarte stretch rib-paardrijbroek. 38-42 35.-

Getailleerde glansblouse in goud met zilver of azuur. 38-46 39.-
Canda. Rechte zwarte plissérok. 38-48 49.-

Canda. Marine noppenjapon met witte kraag, polyester. 40-52 79.-

AANNEMERSBEDRIJF

VERTROUWEN IN BOUWEN...

Tweede Kerstdag 1993

voor jeugd, recreanten en wedstrijdatleten

aanvang: 10.30 uur
start: nabij VV Heksenberg

32e Graus Kerstcross

Infolijn:
H. Meyers
045-723198

Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
ASSURANTIE-ADVISEURS - MAKELAARDIJ ONROEREND GOED
Nuth - Hoensbroek

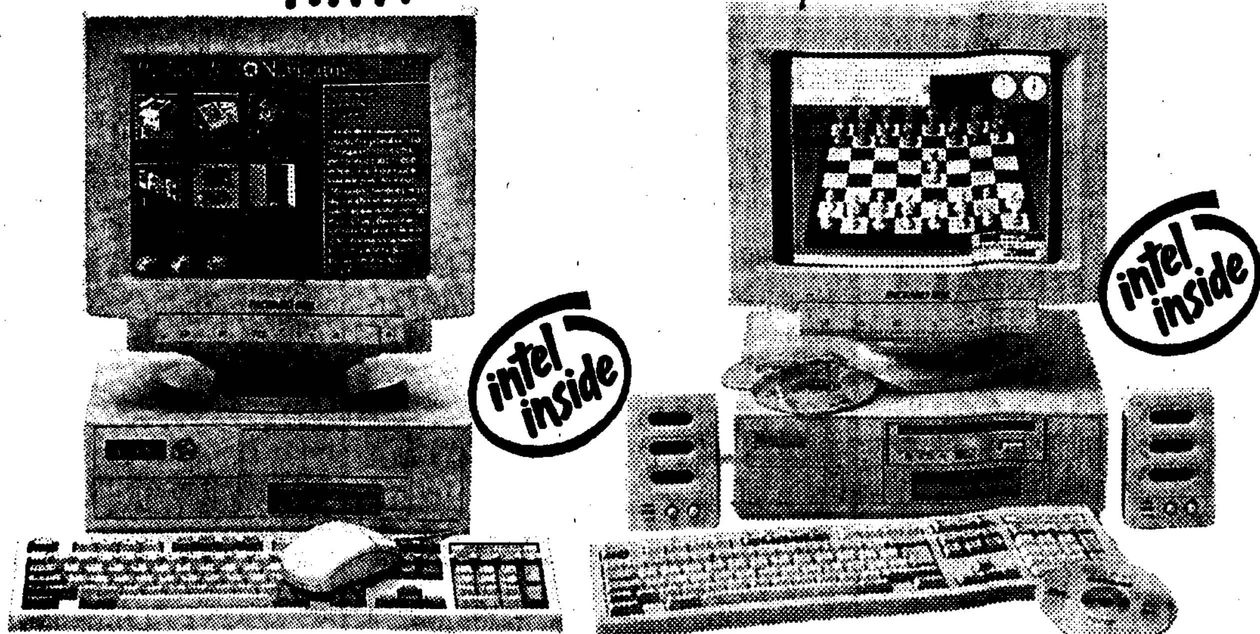
HEMI-SPORT
vrijtijds- en wintersportkleding
J. Deckerstraat 4 Valkenburg
Saroleastraat 80 Heerlen
Paradijsstraat 1 Sittard

Manders Interieurs
Willemstraat 101/103
Heerlen

DIXONS BLÌJFT VOOR SINTERKLAAS SPELEN!

ALLEEN BIJ DIXONS:
ELKE 14 DAGEN KANS OP EEN GRATIS PC!
(Packard Bell 430 Q ter waarde van 2799,- ...of de helft van dit bedrag in contanten)
BIJ AANKOOP VAN 3 ENKELPAKKEN OF 2 DUBBELPAKKEN DISKETTES VAN TDK, SONY, BASF OF MAXELL
Vraag het deelnameformulier én... de kassabon!

PACKARD BELL LEGEND 102 HW-33
486 SX 33
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,38 E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
170 MB Harde schijf	06 Hulp telefoon
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1280x1024, 512 kB	Ned. instr. progr

Nù bij DIXONS incl. BTW **2697,-**

PACKARD BELL LEGEND CDN 2
486 SX 25 MULTI-MEDIA
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Resolutie 1280x1024, 512 kB
8 kB Cache	Pitch 0,38 E-VGA kleur
170 MB Harde schijf	2-Knops muis
3,5" Diskdrive	06 Hulp telefoon
CD-ROM, MPC comp.	MS-DOS 6.0
Soundblaster kaart	MS-Windows 3.1 NL
2 Satelite speakers	Nederlands instructie programma
Local videobus	5 CD-ROM titels

Nù bij DIXONS incl. BTW **3798,-**
INCL. 12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

PACKARD BELL LEGEND 430 Q-33
486 SX 33
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,38 E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
250 MB Harde schijf	06 Hulp telefoon
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1280x1024, 512 kB	Ned. instr. progr
Powerpack	Navigator for Windows

Nù bij DIXONS incl. BTW **2998,-**
BEIDE INCL. 12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

Powerpack bestaat uit: ● De local bus technologie voor snellere verwerking ● de Windows accelerator chipset geïtegreerd op het moederbord, waarmee de beeldschermafhandeling onder Windows 2 tot 5 keer sneller wordt ● de XGA video controller met 512 Kb uitbreidbaar tot 1 Mb op het moederbord ● het gebruik van de Zero insertion Force socket, waarmee de Intel 486 upgrade technology ondersteund wordt ● uitbreiding van het cache-geheugen tot max. 512 Kb met normale onderdelen.

OLIVETTI JP 350 INKJETPRINTER 360 tekens per seconde, resolutie: 300x300 DPI, HP Deskjet emulatie, parallel interface, 80 koloms bij 10 tekens/inch. **598,-**

EPSON STYLUS 800 INKJETPRINTER Piezo printkop, resolutie 360x360 DPI, print-snelheid 180 CPI, 5 ingebouwde letterfonts, 32 kB printerbuffer. VAN 768,- VOOR **698,-**

IBM PS/1 571
486 DX 33
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28 E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
129 MB Harde schijf	IBM Helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1024x768, 512 kB	Ned. instr. progr

Nù bij DIXONS incl. BTW **3298,-**
INCL. 12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

IBM PS/1 594-T
486 DX2 66
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28 E-VGA kleur
128 kB Cache	2-Knops muis
253 MB Harde schijf	IBM Helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Resolutie 1280x1024, 1 MB	Nederlands instructie programma

Nù bij DIXONS incl. BTW **4498,-**
INCL. 12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

je komt ogen en oren tekort.

GRATIS 12 MND SERVICE AAN HUIS!
ALLE PC'S MET DOS EN WINDOWS GEÏNSTALLEERD
67 DIXONS-WINKELS DOOR HEEL NEDERLAND!
NEDERLANDS INSTRUKTIE-PROGRAMMA
HULPLIJN VOOR TELEFONISCHE ONDERSTEUNING
DESKUNDIGE MEDEWERKERS STERS
ALLE PC'S MET INTEL INSIDE!
ALLE PRIJZEN INCL. BTW

BEL VOOR DE DICHTSTBIJZIJNDE DIXONS-WINKEL 073-410010.

Service van A tot Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A

AANHANGWAGENS

Hic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., reper., speciaalbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452581.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

AUTOBEDRIJVEN

OPEL

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Schreurs en Co.
Off. APK-keuringstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

Lucar autobedrijf
Voor APK zonder problemen. CO- en koplampafstelling gratis. Holzstraat 67, Kerkrade, tel. 045-456963.

AUTOACCESSOIRES

SAS Autoshop „De Specialist"
Voor auto-accessoires, car-hifi, alarm, inbouwcenter. Scherpe prijzen. Nobelstraat 61, Heerlen, tel. 045-712113.

AUTOBANDEN

BREMEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

ROUWETTE autobanden

Alle merken banden leverbaar. Balanceren + uitlijnen. Putweg 49, Klimmen, tel. 04405-1288.

AUTOVERHUUR

Auto Vaessen B.V. Sittard-Beek
Leasing VW, Audi, VW bedr.-wag. Sittard, Leyenbroekerweg 27, 515777*. Beek, Pr. Mauritslaan 171, 372882*.

AUTOFIETS

Chris Adams
ANWB erkende auto- en fietsenverhuur. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

RIJSCHOLEN

Liever 100% rijles dan 30% korting
Autorijles is een zaak van vertrouwen. Ga daarom naar de vakman met jaren ervaring. Kies één van onderstaande B.B.R.O.-beroepsrijscholen.

Auto/motorrijschool Leijten Brunssum tel. 045-251418

Auto/motorrijschool Frans Bisschops Heerlen. 045-752827.

Auto/motorrijschool Sjef Dörenberg Heerlen. 045-213735.

Auto/motorrijschool Riet Hendriks Kerkrade. 045-415315.

Auto/motorrijschool Piet Hillebrand Kerkrade. 045-415597.

Auto/motorrijschool Nico Zoet Kerkrade 045-456772.

Auto/motorrijschool Kubben Schimmert 04404-2339.

Auto/motorrijschool Winthagen Simpelveld 045-443252.

Auto/motorrijschool Paul Simons Vaals 04454-62443.

Auto/motorrijschool Peter Kokkelkoren Voerendaal 045-750995.

AUTOSCHADE

Autoschadecenter Limburg
Schadereparaties aan alle merken. Topkwaliteit met 2 jaar garantie. Kloosterraderstr. 100, K'rade. 045-453837.

B

BEDDENSPECIALIST

BEDDENSPECIAALZAAK ruwette

Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29.
Tel. 045-717324
Geleen, Roosbulstraat 8.
Tel. 046-743030.

BLOEMENSERVICE

Voor fijne relaties is er meer

bart hilkens

D

DRUKKERIJEN

Compuprint Kerkrade b.v.
Uw partner voor al uw druk- en kopieerwerk, familie- en handelsdrukwerk, zwart/wit- en kleurkopieën. Kloosterraderstraat 14a, 6461 CC Kerkrade. Tel. 458079.

Studio Kerdel zeefdruk/offset
Voor al uw drukwerk ... van klein tot groot, in iedere oplage. Mauritslaan 114, Geleen. Tel. 046-742964.

E

ELECTR. ONDERDELEN

NILFISK
MET 'N NILFISK ZIT JE NERGENS MEE.

Onderdelendepot Roosen
Brunssum, Rumpenerstr. 157. Tel. 045-251015 (geen koopavond).

ELECTR. ONDERDELEN

Electro Bemelmans
Aanleg - onderhoud - keuring electro-installaties.
Snelservice bij storingen.
Aanleg aardlekschakelaars.
Unolaan 33 Heerlerheide. 045-212330.

F

FOTOGRAFIE

Fotostudio Winand Pelzer lid BFN
Vakfotografie - video
voor bedrijven en particulieren.
* Verhuur van portable videocamera's
* Voor al uw fotovideoreportages en studiowerk
* Moderne exclusieve huwelijksreportages
Groenstraat 47 - Landgraaf. ☎ 045-317692

G

GEVELREINIGING

G.V.L. Restauratie, 045-226000
Spec. gevelreiniging, renov., kelderafdichting, voegw., vochtwering 10 jr. schrift. garantie. Stralen van meubels, autoplaatwerk, velgen, chassis etc.

GLASREPARATIES

glasservice

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

H

HOUT EN BOUW

Houtindustrie Pelzer BV
Emball.-, pallet-, verpakkings- en stophout; eike-, beuke- en esse-, plaathout; goedkoop stookhout. Rijksw. 36, Wahlwiller. 04451-1218.

HUIS-AAN-HUIS VERSPREIDING

Spiral BV
Postbus 7
5961 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

SPIRAL

Organisatie voor gecoördineerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

K

KEUKENS

Kellerhuis-keukens Geleen
Ringovenstr. 1. 046-747905. Aanbouwkeukens + apparatuur, event. met compl. verbouwingen. Toonaangevend in keukens.

KEUKENS EN BADKAMERS

Vossen Keukens

Van ontwerp op maat tot komplete installatie. Tevens renovatie. Design-studio. Glaspaleis, Kerkplein 48 en elken stijlkeukens: Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

CEMA
Geleen, Burg. ' Lemmensstr. 216, 046-747575, keukens - badmeubelen - sanitair - c.v.

KUNSTSTOF KOZIJNEN

Kunststof Brunssum
Kunststof ramen en deuren, schuifpuien en balkonsystemen. Trichterweg 7, Brunssum. Tel. 045-231045.

L

LOODGIETERS

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, waterontth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

LEDERMODE

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 6a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen
Géén faillissementverkoop

Géén flauwekul met 1 gulden
Nu grote kortingen

M

MODELLENBUREAUS

modellenburo
fashion & style

Wijnruststraat 39 6467 EM Kerkrade

Organisatieburo voor modeshows en andere mode-evenementen. Opl. mannequin/dressman, fotomodel, host/hostess. Info: 045-422424.

N

NAAIMACHINES

Naaimachinehandel
VELDMAN B.V.

Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

O

ONDERHOUD GASTOESTELLEN

Gaswacht Limburg, 045-227676
Specialisten voor alle soorten gastoestellen. Ontwerp, onderhoud, installatie en verkoop. Litscherveldweg 5 Heerlen.

P

PEDICURE

schoenenspeciaalzaak
pieds sur terre

PLAFONDS

Wand- en plafondstudio Plafond bouw Kerkrade b.v.
Hoofdstr. 16c, 6461 CP Kerkrade. Tel. 045-462606. Fax 045-463480. Verk. part. Ma. 13.00-18.00 uur, di. t/m vr. 9.00-12.30 uur, 13.30-18.00 uur; za. 10.00-17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

Plafond- en keukencentrum Zambon 043-642535
Div. systeemplafonds, altijd een passende oplossing voor plafondproblemen. Al onze syst. zijn eenv. zelf aan te brengen. Idem diverse Zepka vouwdeuren en wandkastsystemen op maat. (Kruisberg 46 Meerssen).

POSTZEGELHANDELAREN

C. de Wit B.V.
Postzegelhandel, Nobelstraat 41, 6411 EK Heerlen, tel. 045-710571.

R

ROLLUIKEN

LAUMEN SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110A, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld, tel. 045-423848/442129.

Jago-Kerkrade
Rolluiken en zonweringen. Ook voor onderdelen en reparaties. Showroom Schaesbergerstr. 104, Kerkrade. 045-414270.

MICA zonwering
Rolluiken ★ jaloezieën ★ zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom Sittarderw. 116, Heerlen. 045-721658.

Mithra-Hercal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

Venetian Blinds Kerkrade BV

Zonweringskonstrukties, jalouzieën, markiezen en roll. in alu., staal + pvc. Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-453416.

S

SCHILDERSBEDRIJVEN

Schilderw. Bijsmans Heerlen
☆ Onderhouds- en utiliteitswerken ☆ kunststoftoepassingen ☆ betonrep. ☆ gevelreiniging ☆ graffitybestrijding. Heerlerbaan 134, tel. 045-425550.

V.S.M. Driessens-Niessen
Schildersbedrijf b.v. Ankerkade 127, 6222 NL Maastricht. 043-630353. Voor alle voorkomende schilderwerken.

SCHOENVOETSPECIALIST

FOUWELS
voor de BETERE schoenen

schoenenspeciaalzaak
pieds sur terre

SCHOENREPARATIE

schoenenspeciaalzaak
pieds sur terre

SCHOORSTEENVEGERS

Math. Linssen VOF Tel. 045-241587
Bergerw. 20 Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. weaterleid., geiser, boiler, gas-waterinstall. Erk. schoorsteenveger.

SCHOONMAAKBEDRIJVEN

deGast

Schoonmaakbedrijven BV
Hoofdkantoor: De Boelelaan 7, Amsterdam. Voor meer info, bel 06-0228400. Telex 10526, fax: 020-443454.

STICKERS

STICKERS NODIG ?
voor apparaten, auto's, fietsen, machines, reklame.
LETAS STICKERSERVICE
P.B. 32018, 6370 JA Landgraaf
Tel:045-312580 Fax:045-326865

V

VERANDA'S DAKEN

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lexan thermoclear. Hofd warsweg 7 Geleen. Tel. 046-753865.

VERHUIZINGEN

ERKENDE VERHUIZERS
dat pakt altijd goed uit

Stikkelbroek Verhuizingen b.v.
Laanderstraat 109-111, Heerlen 045-715045.

uw verhuizer
Harreman bv
☎ 045 - 213342

VIDEOTHEKEN

Vicaf's „Eroland Videotheken"
Gespecialiseerd in verhuur, verkoop erotische videofilms. Sittard, Stationsstr. 31. Maastricht, Via Regia 105, Brusselse Poort. Heerlen, winkelcentr. H'broek (achter Aldi) 221986.

Z

ZITMEUBELEN

Souren Schijns

Stofferen?
Eén kwestie van vertrouwen! Kern een grote intern. kollektie stoffen. Bel om vrijblijvende offerte. Kerkstr. Vaals. 04454-61044.

ZAKEN EN RELATIES

Voor fijne relaties

bart hilkens

ZONWERING

WINDOW CONCEPTS
ZONWERING
Standaard en op maat gemaakt 5 dagen levertijd.
Emmaplein 9-10 Heerlen. 045-71...
Kesselskade 59 Maastricht. 043-2...

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad.
Meer weten?
045-739380

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Project Octopus rond station duurt tot maart

Snelrecht in Heerlen tegen drugsoverlast

Van onze verslaggever

HEERLEN – De drugsoverlast rond het Heerlense station wordt aangepakt via snelrecht. Mensen die bekeurd worden op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening krijgen direct een dagvaarding overhandigd. Dat geldt ook voor buitenlanders. Politie, justitie, gemeente en het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs werken sinds gisteren samen in het project Octopus, dat tot maart van het volgende jaar duurt.

De bedoeling van de snelrechtprocedure is de overlast door gebruikers, bemiddelaars en dealers, die inmiddels 'ontoelaatbaar' wordt geacht, terug te dringen. Het centrum van Heerlen moet veiliger en leefbaarder worden, stelt de politie.

De actie Octopus wordt uitgevoerd vanuit het politiebureau dat op 1 december werd geopend aan de achterzijde van het station. Octopus is mede na overleg met belangenverenigingen van burgers en winkeliers opgezet.

De eerste verbalisanten krijgen een dagvaarding voor 24 januari. Dan dienen de eerste snelrechtzaken bij de kantonrechter. Met de overheden uit omringende landen is overeengekomen dat ook ingezetenen uit België en Duitsland voor de Nederlandse rechter dienen te verschijnen.

De politie van het nieuwe stationsbureau (☎045-700800) heeft twee agenten aangewezen, bij wie burgers steeds terecht kunnen met klachten over drugsoverlast.

Drugsorganisatie in Oostermaas opgerold

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft gistermorgen omstreeks 6.30 uur een drugsorganisatie in de wijk Oostermaas opgerold. Bij invallen in zes verschillende woningen werden veertien verdachten aangehouden, negen mannen en vijf vrouwen in de leeftijd van 16 tot 61 jaar.

Bij de huiszoekingen werden grote hoeveelheden hard- en softdrugs aangetroffen. Tevens stootte de politie op forse geldbedragen in diverse valuta's, gebruikers- en weegattributen, traangas en een stroomstootwapen.

Tevens werden in twee panden in de Parmastraat zeer grote partijen illegaal vuurwerk aangetroffen. Geld, verdovende middelen, vuurwerk en de andere attributen werden door de politie in beslag genomen.

Alle veertien verdachten werden aangehouden en ingesloten. Zij zijn inmiddels in verzekering gesteld.

Aan de actie is een intensief onderzoek voorafgegaan door personeel van het Bureau Verdovende Middelen en van de Basiseenheid Maastricht Noord-Oost. De actie zelf werd uitgevoerd door een arrestatieteam, het Bureau Verdovende Middelen, de Groep Openbare Orde, het Regionale Recherche Team, de Fiod en enkele speurhonden.

de Maas
is een rivier

waar België
tussendoor
glipt

punaise

● *De provinciale afvalverwerker AVL-Sturing wil vaste afspraken over het verwerken van oud-papier.* Foto: FRANS RADE

Verwerken oud papier kost gemeenten 7,5 cent

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Limburgse gemeenten kunnen hun oud papier volgend jaar voor 7,5 cent per kilo aanleveren bij AVL-Sturing, het provinciale afvalorgaan. Dat meldt AVL-Sturing in een brief aan alle Limburgse gemeenten.

Met grote oud-papierhandelaren in Limburg gaat AVL afspraken maken over een vaste prijs, verwerking en aanlevering. Als gevolg hiervan verwacht AVL dat de kleine handelaren het financieel moeilijk krijgen.

De gemeenten zijn niet verplicht een contract met AVL af te sluiten. „Op deze manier krijgen ze wel een vaste en reële papierprijs en zijn ze niet afhankelijk van de grillen van de papierhandelaren. Die komen immers op voor hun eigen boterham," zegt A. Winter van AVL.

Binnen enkele weken wordt afgesproken hoeveel de papierhandelaren voor het oud papier krijgen. Momenteel lopen er onderhandelingen met circa tien grote handelaren.

Momenteel leveren de gemeenten in Limburg hun oud papier in tegen diverse prijzen. Zo betaalt Landgraaf 7 cent en Kerkrade 8,5 cent. Heerlen haalt zelf het papier op en betaalt daardoor een paar cent minder. Sluiten de gemeenten een contract met AVL af, dan gaan ze 7,5 cent per kilo betalen. Aan het eind van het jaar, worden de kosten voor de gemeente aangepast aan de prijsschommelingen op de papiermarkt.

Verenigingen die oud papier ophalen om hun clubkas te spekken kunnen dat blijven doen, laat Winter van AVL-Sturing weten. Zo krijgen zij in Landgraaf 3 cent per kilo, in Kerkrade 5 cent. Gemeenten willen met deze prijs stimuleren dat oud papier zo veel mogelijk huis-aan-huis wordt opgehaald.

Commotie over late melding commissariaat

Vertrouwenscrisis wethouders en Riem

BRUNSSUM – Tussen de vier wethouders van Brunssum en de van corruptie verdachte burgemeester Henk Riem lijkt een vertrouwenscrisis te zijn ontstaan. Riem zou de overige collegeleden in het najaar van 1992 hebben misleid over zijn commissariaat bij Dekker Grindbaggerbedrijf BV.

Riem heeft toen bij de vier wethouders en gouverneur E. Mastenbroek gemeld dat hij het commissariaat wilde aanvaarden. Riem zou verzwegen hebben dat hij al negen maanden, vanaf 1 januari 1992, commissaris bij dat bedrijf was. Hij aanvaardde het commissariaat vlak nadat hij burgemeester van Brunssum was geworden.

Het Brunssums college vindt dat door de gang van zaken de goede naam van het gemeentebestuur in het geding is. De wethouders vinden dat nu politieke en bestuurlijke zaken in het geding zijn en niet alleen meer strafrechtelijke. Om die reden overwegen ze ook af te wijken van het standpunt om zich te onthouden van elk commentaar in de zaak Riem zolang de rechter geen uitspraak heeft gedaan.

Maar de vier wethouders wensen pas een officieel standpunt in te nemen na overleg komende donderdag met waarnemend burgemeester Jo Matti. Die verbleef gisteren wegens vakantie in het buitenland.

Riem zou tevens een advies van Mastenbroek om het commissariaat niet te aanvaarden, naast zich hebben neergelegd. Mastenbroek wees Riem op belangenverstrengeling. De voormalig gouverneur wilde gisteren niet inhoudelijk op de zaak in gaan. Mastenbroek: „Zolang justitie met de zaak bezig is, onthoud ik mij van commentaar."

De van corruptie verdachte burgemeester van Brunssum is nog altijd commissaris bij Dekker, dat geldt als een van de grootste grindbaggerbedrijven in Nederland. Justitie in Maastricht heeft het vermoeden dat een betaling van 120.000 gulden aan Riem niet deugt.

Het geld van Dekker zou, zo vermoedt justitie, via Van de Biggelaar naar Riem zijn doorgesluisd. De helft van het bedrag geldt als gift, de andere helft als lening voor de verhuizing van de burgemeester van Maastricht naar Brunssum. De twee ondernemers hebben ontkend.

Binnen de gemeente Brunssum gaat er vrijwel niemand meer van uit dat Riem weer terug zal keren op de burgemeestersstoel. Ook niet als de rechter hem vrijpleit van corruptie. Dan nog is de geloofwaardigheid en het gezag van de burgemeester zodanig aangetast dat normaal functioneren niet meer mogelijk is, zo luidt een in de wandelgangen veel gehoorde opvatting.

In de profielschets voor een nieuwe burgemeester sprak de raad zich nadrukkelijk uit tegen betaalde nevenfuncties. Alleen nevenfuncties die rechtstreeks uit het burgemeestersambt voortvloeien waren acceptabel.

Riem wilde gisteren geen commentaar geven.

Prisma Heerlen weer open voor thuisloze jongeren

Provincie geeft extra geld voor crisisopvang

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De provincie Limburg heeft extra geld vrijgemaakt voor de nachtopvang van thuisloze jongeren in Heerlen. Dit naar aanleiding van berichten, onder meer van de SP Jongeren, dat de crisisopvang van jeugdhulpverleningsinstantie Prisma wegens gebrek aan personeel en financiële middelen haar deuren heeft moeten sluiten.

Het geld gaat Prisma op zeer korte termijn een extra persoon in dienst nemen zodat jongeren vanaf maandag 's nachts weer onderdak kunnen krijgen.

Volgens directeur Frans Hermans van Prisma kan met de vrijgekomen 30.000 gulden de crisisopvang weer een half jaar draaien. Gedeputeerde Riet Greweldinger heeft zich volgens hem het lot van de zwerfjongeren zeer aangetrokken. „Vooral nu net in de decembermaand, vlak voor de kerstdagen, de noodopvang dicht moest," meent Hermans.

In de crisisopvang kunnen elke nacht tussen 22.00 uur en 9.00 uur zes jongeren terecht. Ze krijgen een warme maaltijd, ontbijt en hun kleren worden gewassen. „Maar bovenal krijgen ze een brede schouder om op uit te huilen," vertelt Hermans. Voor hulpverlening worden de jongeren doorverwezen naar het Straathoekwerk. Daarnaast kunnen ze terecht komen in het project Begeleid Op Kamers wonen (BOK).

Prisma heeft de crisisopvang in juni 1992 in het leven geroepen op verzoek van het Straathoekwerk. Veel jongeren bleken namelijk bij de reguliere hulpverleningsinstellingen buiten de boot te vallen. Daarnaast was de drempel voor andere opvang als het Slaaphuis, waar vooral oudere zwervers en verslaafden de nacht doorbrengen, te hoog.

Het afgelopen half jaar hebben 162 jongeren tussen de 14 en 25 jaar de nacht in de crisisopvang doorgebracht. Daaronder waren ook drie vrouwen met in totaal zeven kleine kinderen.

Prisma kwam in de problemen omdat een van de drie banenpoolers die in de opvang werkten, ziek werd en afhaakte. De twee anderen hebben drie maanden lang de zaak nog draaiende proberen te houden maar dat bleek twee weken geleden niet langer haalbaar.

Zie verder pagina 17
● Prisma wil drempelloze opvang bieden

Voedselbureau gaat op in nieuw kantoor

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Het voedselvoorzienings in- en verkoopbureau (VIB) in Hoensbroek verdwijnt in de huidige vorm. Het gaat op in de nieuwe Directie Uitvoering Regelingen (DUR) van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV). Die nieuwe directie krijgt een centraal kantoor met vijf regiokantoren verspreid over Nederland. Pas begin volgend jaar wordt duidelijk wat de vestigingsplaatsen worden en daarmee ook of de 100 arbeidsplaatsen van het VIB in Hoensbroek voor Zuid-Limburg behouden blijven.

De voorzitter van de dienstcommissie van het VIB, Jacob Oost, is er echter redelijk optimistisch over dat een van de regiokantoren van de directie met daarin opgenomen het 'oude' VIB in Zuid-Limburg terecht komt.

Het VIB voert allerlei EG-regelingen op het gebied van de landbouw uit. Al enige jaren wordt gestudeerd op de verzelfstandiging van de dienst. Het VIB gaat, met enkele andere instellingen, nu dus onderdeel uitmaken van de DUR. Die nieuwe directie wordt enkel 'intern' verzelfstandigd. Dat wil zeggen: de band met het ministerie wordt een stuk losser maar wordt niet verbroken.

Volgens een woordvoerder van het ministerie wordt het VIB aan het centrale kantoor of aan een van de vijf nevenvestigingen van de DUR aangehaakt. Over de vestigingsplaats is nog niets bekend. Het is ook nog niet duidelijk of die nevenvestigingen worden samengevoegd met de vijf regionale directies Landbouw, Natuurbeheer en Openluchtrecreatie (LNO) die na de reorganisatie bij het ministerie van Landbouw overblijven. Nu zijn er 12 van die directies LNO, per provincie één. Brabant en Limburg krijgen samen één regionale directie LNO.

Straf bij niet scheiden huisvuil

HEERLEN – Gemeenten die na 1 januari 1994 nog steeds weigeren het huisvuil gescheiden op te halen zullen worden aangepakt. Zo kan bij voorbeeld de rijkssubsidiekraan worden dichtgedraaid. Minister Alders (Milieubeheer) heeft dit gisteren in bedekte termen in de Tweede Kamer laten doorschemeren. Hij voldoet daarmee aan de wens van een meerderheid in het parlement die vindt dat het niet door de beugel kan dat er gemeenten zijn die zuivere onwil tonen om het afval te scheiden. Per 1 januari worden alle Nederlandse gemeenten verplicht huisvuil gescheiden van groente-, fruit- en tuinafval (gft) op te halen. Voorzover nu bekend zal op die datum 69 procent van de Nederlandse gemeenten aan de wet voldoen. Per 1 januari 1995 zal dat percentage 97 bedragen.

Geld kinderzegels naar organisaties

HEERLEN – Dertien organisaties en instellingen in Limburg ontvingen dit jaar geld uit de opbrengst van kinderpostzegels in 1992. De provincie ontving in totaal een bedrag van 212.750 gulden. Het geld wordt door de meeste organisaties en instellingen gebruikt voor het aanschaffen van speeltoestellen. Het grootste bedrag in Limburg werd toegekend aan de stichting voor Training, Advies en Toerusting (STAT) in Venray.

Zes jaar voor doden van junk

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht heeft de 25-jarige junk Bernd T. veroordeeld tot zes gevangenisstraf wegens doodslag. Het vonnis is gelijk aan de eis van de officier van justitie, mr. L. Ummels. De rechtbank noemde de manier waarop T. een andere eveneens verslaafde man doodde bijzonder gewelddadig. T. sloeg de man dood nadat zij op 31 juli van dit jaar op het Céramique-terrein in Maastricht de 33-jarige P. Triepels uit Valkenburg bij een ruzie over drugs. Slachtoffer en dader verdachten elkaar van diefstal van een hoeveelheid verdovende middelen.

Fusie Hotelschool en Rijkshogeschool

MAASTRICHT – Nu ook de medezeggenschapsraden van de Rijkshogeschool Maastricht en de Hoge Hotelschool akkoord zijn gegaan, staat niets een fusie van beide instellingen meer in de weg. Per 1 januari heet de fusie-instelling Hogeschool Maastricht. De Rijkshogeschool en de Hoge Hotelschool zijn sinds maart 1992 bezig geweest het uitwerken van de fusieplannen. Aanleiding was de druk vanuit Den Haag om te komen tot schaalvergroting in het hoger beroepsonderwijs. Aan de voorwaarden van de Hoge Hotelschool is tegemoet gekomen.

Kunsthart voor museum kerkrade

KERKRADE – Het in Kerkrade geplande museum voor Industrie en Samenleving, officieel Industrion geheten, gaat het eerste Nederlandse kunsthart in haar collectie opnemen. Het hart stond jarenlang in de kelders van het Rotterdamse Dijkzigtziekenhuis. Zeker 25 kinderen is met dit kunsthart een nieuw leven geschonken. De museumdirectie in Kerkrade meent dat 'een unieke Nederlandse machine nu voor het nageslacht bewaard blijft en een nieuwe bestemming krijgt, passend in de filosofie van het museum'. Het kunsthart is gemaakt in 1959 en deed begin jaren zestig dienst in Rotterdam.

Man schiet op deur dancing

HEERLEN – Een 38-jarige man uit Heerlen heeft maandagnacht enkele schoten afgevuurd op de deur van een dancing in het centrum. Hij had problemen gehad in de disco. De politie zette een aantal straten af, maar de man ontkwam. Toen bekend werd dat de schutter weer terug was in de dancing, werd hij door de politie in de boeien geslagen. Bij een huiszoeking werd een vuurwapen en bijbehorende munitie aangetroffen. De man is ingesloten.

Twee ton van GS voor wasserij

EYGELSHOVEN – Gedeputeerde Staten van Limburg heeft twee ton beschikbaar gesteld voor de onlangs uitgevoerde bedrijfsverplaatsing van wasserij De Berghof naar het Juliaterrein in Eygelshoven. De gemeente Kerkrade had al tweehonderdduizend gulden beschikbaar gesteld. Het bedrijf, tot voor kort gevestigd aan de Berghofweg, kon niet verder uitbreiden en verder zou een eventuele uitbreiding er teveel hinder veroorzaken voor de aangrenzende woningen.

(ADVERTENTIE)

WAARDEVOL CADEAU

Geef met Kerstmis 'ns wat héél anders: geef 't Limburgs Dagblad cadeau! Is dat geen goed idee? U doet er de ontvanger een reuze plezier mee!

Vul meteen de bon in! Dan ontvangt u tijdig (uiterlijk 22 december a.s.) een feestelijke krantencadeaubon die u dan aan iemand kunt schenken.

DE KRANT VAN LIMBURG

Limburgs Dagblad

CADEAUBON

Ik wil met Kerstmis een krantencadeaubon geven. Bezorg het Limburgs Dagblad van 27 december 1993 t/m 7 februari 1994. Voor maar ƒ 26,25.

Naam ontvanger:
Bezorgadres:
Postcode: Woonplaats:
Telefoon:
Naam gever:
Betaaladres:
Postcode: Woonplaats:

Ik wacht met betalen op uw acceptgirokaart. Stuur de bon in een open envelop zonder postzegel naar Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen of bel GRATIS 06-0229911.

†

Na een liefdevolle verzorging in Huize St. Elisabeth te Kerkrade is moegestreden, vredig van ons heengegaan, in de leeftijd van 86 jaar, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus en tante

Anna Maria Gerads

weduwe van

Leonard Joseph Vliegen

eerder weduwe van

Antoon Plum

Wij vragen u voor haar zielerust te bidden.

Familie Gerads
Familie Vliegen
Familie Plum

Kerkrade, 6 december 1993, Huize St. Elisabeth
Corr.adres: Hammolenweg 24
6460 XV Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal gehouden worden op zaterdag 11 december a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St. Lambertus te Kerkrade-Centrum.

Aansluitend leggen wij moeder te rusten op de begraafplaats Chèvremont.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Het rozenkransgebed tot intentie van moeder is op vrijdag 10 december om 19.00 uur in de kapel van Huize St. Elisabeth.

Moeder is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid om afscheid van haar te nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Zo fit, nog zo vitaal.
Waarom God, deze kwaal?
Het was een ongelijke strijd.
Pap, we zijn je voor altijd kwijt.

Enkele weken voor zijn 76-ste verjaardag ging van ons heen, voorzien van de h. sacramenten, mijn dierbare man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Teun Latten

echtgenoot van

Mia Corten

Heerlen: M. Latten-Corten
Brunssum: John en Toos Latten-Levens
Marc en Bianca
Katja
Beek: Marlies en Jo Canton-Latten
Heerlen: Peter Latten
Familie Latten
Familie Corten

6412 DJ Heerlen, 7 december 1993
Cambriumstraat 112

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op vrijdag 10 december om 11.00 uur in de parochiekerk H. Antonius van Padua te Heerlen-Vranck, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats te Heerlerheide.

Bijeenkomst in de kerk met gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondwake donderdag om 19.00 uur in eerdergenoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek heden woensdag van 19.15 tot 20.00 uur en donderdag [illegible] tot 19.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig te beschouwen.

Een speciaal woord van dank aan het personeel van de IC-1 oost en dokter Schepen van het De Weverziekenhuis voor alle goede zorgen.

Verdrietig om zijn heengaan maar dankbaar dat verder lijden hem bespaard is gebleven delen wij u mede dat na een moedig gedragen strijd en een welbesteed leven, na zijn laatste jaren liefdevol verzorgd te zijn door zijn gezin, van ons is heengegaan mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Jurrianus Christiaan (Janus) Hallingse

echtgenoot van

Antonia Geerssen

in de leeftijd van 78 jaar.

In blijvende herinnering:
Brunssum: A. Hallingse-Geerssen
G. Hallingse en M. Hallingse-Hast
A. Hallingse en G. Pruysen
M. Day-Hallingse en T. Day
Kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Hallingse
Familie Geerssen

Brunssum, 6 december 1993
Correspondentie-adres:
Hazenkampstraat 139, 6445 BM Brunssum

De crematie zal plaatsvinden op donderdag 9 december om 14.00 uur in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium alwaar er gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.

Janus is opgebaard in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

[illegible] voor de [illegible] Jo, Tooit en [illegible] dank aan dokter Tul [illegible]

Familie Hallingse

Enige en algemene kennisgeving

Op 5 december 1993 is toch nog onverwacht, vredig en zacht ingeslapen, op 87-jarige leeftijd, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Martha Olearczick

* 26-8-1906 te Liliënfeld, Oostenrijk
† 5-12-1993 te Heerlen

weduwe van

Jacob Schuitemaker

Heerlen: † J. Schuitemaker
Eysden: M. Eymael-Schuitemaker
J. Eymael
Landgraaf: P. Schuitemaker
C. Schuitemaker-Doorschot
Voerendaal: W. Schuitemaker
Heerlen: C. Schuitemaker
Voerendaal: L. Schuitemaker
A. Schuitemaker-Amkreutz
Heerlen: M. v. Beers-Schuitemaker
M. v. Beers
Heerlen: M. Vaessen-Schuitemaker
H. Vaessen
Beek: T. Schuitemaker
M. Schuitemaker-Visser
Gulpen: H. Schuitemaker
I. Schuitemaker-Senden
kleinkinderen en
achterkleinkinderen

5 december 1993
Bekkerveld 28
6417 CL Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op vrijdag 10 december a.s. om 11.00 uur in de H. Moeder Annakerk te Bekkerveld Heerlen waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Akerstraat te Heerlen.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen gelegenheid tot condoleren.

U kunt van onze moeder afscheid nemen in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 36 dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Geen bezoek aan huis.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, delen wij u mede, dat kalm en vredig van ons is heengegaan

Heins Hertog

weduwnaar van

Fietje Grond

Hij overleed in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken in Huize Ter Eyck.

Familie Hertog
Familie Grond

Heerlen, 7 december 1993
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 11 december a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van St. Cornelius te Heerlen-Heerlerheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

[illegible]

Als leven lijden wordt komt de dood als een verlossing.

Verdrietig om haar heengaan, maar dankbaar dat verder lijden haar bespaard is gebleven, delen wij u mede dat na een moedig gedragen strijd en een welbesteed leven [illegible] onze lieve moeder, oma, [illegible] schoonzus, tante en nicht

Niessing [illegible]

weduwe van

Pieter [illegible]

in de leeftijd van 75 jaar.

Brunssum: [illegible]
Heerlen: [illegible]

Brunssum, 6 december 1993
Corr.adres: [illegible]

De plechtige uitvaartdienst, geleid door ds. v.d. Ende, zal gehouden op vrijdag 10 december om 13.30 uur in de Sionkerk, gelegen aan de Kampstraat te Heerlerheide.

Aansluitend zal de begrafenis plaatsvinden op de algemene begraafplaats Heerlerheide aldaar.

[illegible]

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

[illegible]

Lei Kubben

echtgenoot van

May Janssen

Gesterkt door het h. sacrament der zieken [illegible] -jarige leeftijd.

Geleen: May Kubben-Janssen
Geleen: Marie-Louise Dreessen-Kubben
Marcel Dreessen
[illegible]
Geleen: Marjan Duijkers-Kubben
Wiel Duijkers
[illegible]
Familie Kubben
Familie Janssen

[illegible]
Röntgenstraat 2

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben vrijdag 10 december a.s. om 12.30 uur in de Pastoor van Arskerk Lienaertsstraat te Geleen-Zuid gevolgd door de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen donderdag 9 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis Barbarastraat 1 te Geleen alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Geen bloemen, liever een gebed.

---

†

[illegible] heeft betekend, delen wij u mede dat [illegible] leeftijd van 83 jaar, voorzien van de h.h. [illegible] man, onze lieve vader, schoonvader [illegible]

Jozef Guillaume

echtgenoot van

Annie Smeets

Heerlen: A.M.C. Guillaume-Smeets
[illegible]: Ans en Sjef Gillissen-Guillaume
Roeland en Karin
Muriel
Bunde: Loe en Ria Guillaume-Janssen
Vivian, Pascal
Familie Guillaume
Familie Smeets

6 december 1993
[illegible] AH Heerlen

[illegible]

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

[illegible]

Arnold Joseph Zimmermann

[illegible]

Rust in vrede

---

†

[illegible]

Maria Gertrudis Caselli

[illegible]

weduwe van

Peter Joseph Lemmens

In dankbare herinnering:
[illegible]

5 december 1993

[illegible]

---

†

wij zouden wat willen zeggen,
maar onze gedachten zijn zo klein.
flink was je, je hele leven,
[illegible]

[illegible]

mia hodenius

echtgenote van

sjef leufkens

[illegible] in de leeftijd van 75 jaar.

[illegible]

6 december 1993

[illegible]

Vervolg familieberichten zie pagina 16

[illegible]

Riet Jennekens

weduwe van

Kees Struijs

[illegible]

6 december 1993
Titus Brandsmastraat 24, 6441 LC Brunssum

[illegible] a.s. om 11.00 uur.

Samenkomst in de kerk waar gelegenheid [illegible]

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof [illegible]

[illegible]

[illegible]

Anna Maria Douven

[illegible]

Wilhelm Vanthoor

[illegible]

[illegible]

Frank Hendriks

[illegible]

Met zijn inzet, vaardigheden en zijn karakter [illegible]

[illegible]

[illegible]

Frank Hendriks

[illegible]

[illegible]

Leo Urlings

[illegible]

[illegible]

Samenwerking voor een schonere Maas

ARIJS – Duitsland, België, uxemburg, Frankrijk en Nederland gaan samenwerken bij het erbeteren van de kwaliteit van et water van het Maas- en het Scheldebekken. Ook Vlaanderen, Wallonië en het Gewest Brussel hebben hun medewerking toegezegd.

let ministerie van Verkeer en Vaterstaat heeft dit gisteren eegedeeld na afloop van de erste formele onderhandelinen over de bescherming van de kwaliteit van Maas en Schelde.

De betrokken landen hebben beloten twee commissies in te stellen. Die moeten met voorstellen komen voor actieprogramma's voor een schonere Maas en Schelde, voor coördinatie bij de bewaking van de waterkwaliteit en de uitwisseling van gegevens. Voor de Rijn bestaat al langer het zogenoemde Rijn Actieprogramma, dat inmiddels zijn vruchten begint af te werpen.

De voorgenomen samenwerking komt juist op het moment dat het Maaswater ernstig is vervuild met stoffen die vermoedelijk in België in de rivier zijn geloosd. Vorige week nog leidde dat tot felle kritiek van minister Maij van Verkeer en Waterstaat op Wallonië. Beschuldigingen die de Waalse milieuminister Guy Lutgen verontwaardigd van de hand heeft gewezen.

Frankrijk is de afgelopen dagen met het voorstel gekomen te gaan samenwerken. Het past binnen het vorig jaar gesloten Akkoord van Helsinki over grensoverschrijdende Europese rivieren. Landen zijn krachtens dat akkoord min of meer verantwoordelijk voor het gehele stroomgebied van een rivier, ook als slechts een deel daarvan door hun grondgebied stroomt.

Gijs van Mourik (52) voortaan gemeente-ambtenaar

Ontslagen ambtenaar Heuvelland onder dak

Van onze verslaggever

BERG EN TERBLIJT – Het in 1988 ten onrechte ontslagen hoofd Algemene Zaken en Welzijn van het Samenwerkingsverband Heuvelland, Gijs van Mourik (52), gaat op korte termijn weer aan het werk.

Voor hem wordt een ambtelijke werkplek gecreëerd bij een van de deelnemende gemeenten van het samenwerkingsverband in liquidatie.

Het algemeen bestuur van Heuvelland (inmiddels gewest Maastricht en Mergelland) moet de na een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep geboden herplaatsing van Van Mourik nog fiatteren. Half december komt het algemeen bestuur bijeen om de zaak af te ronden, zo is gisteren meegedeeld.

Van Mourik en zijn advocate mr. Feenstra spreken overigens niet van een herplaatsing, maar van een voortzetting van het dienstverband dat in 1988 ten onrechte werd afgebroken. Van Mourik: „Het ontslag is vernietigd, dus ben ik nooit ontslagen geweest. Waar ik per 1 januari ga werken, kan ik nog niet zeggen op dit moment."

Bijna een jaar lang is geprobeerd een oplossing te vinden voor de impasse die ontstond nadat de ambtenarenrechter in oktober 1992 het vier jaar eerder gegeven ontslag vernietigde.

Meineed

De rijksrecherche is intussen nog steeds driftig bezig om uit te zoeken of burgemeester Herman Kaiser in het kader van de procedure bij de ambtenarenrechter meineed heeft gepleegd. Mr. Feenstra: „Wij worden regelmatig door de rijksrecherche op de hoogte gehouden en ik heb de indruk dat het onderzoek goed vordert."

Ook Van Mourik wordt regelmatig door een rijksrechercheur geconsulteerd over de affaire. Kaiser zou op 5 november 1987 tegen beter weten in hebben gezegd dat niemand binnen het Heuvellandbestuur op de hoogte was van het benaderen van een organisatiedeskundige. Later werd die bewering onderuit gehaald door een andere getuige. Kaiser werd na de aanklacht zo kwaad dat hij een aanklacht wegens smaad tegen Van Mourik indiende. Ook die zaak is nog in onderzoek.

Van Mourik wees er gisteren op dat ook de aanklacht van valsheid in geschrifte van een aantal bestuursleden van het Heuvelland nog in onderzoek is. Volgens dat deel van de aanklacht is er een vervalst organisatieschema aan de ambtenarenrechter in Roermond getoond om zo te bewijzen dat Van Mourik wel degelijk voldoende personeel ter beschikking had in de tijd dat hij daarover met zijn bestuur ruzie maakte.

Arbeidsomstandigheden en milieu in het geding

Schietbanen politie Limburg afgekeurd

Van onze Haagse redacteur

N HAAG – De schietban van de politie in vooral id-Limburg voldoen niet nauwelijks aan de wettelijeisen. De schietbaan in tard is zelfs afgekeurd, nals die in Weert.

schietaccommodatie in Heerlen/nsbroek wijkt in ernstige mate an de wettelijke eisen, de banen Maastricht, Heerlen en Kerkrade rote mate. Op de schietbanen in lo en Horst wordt slechts in gee mate van de wettelijke eisen eweken. Dat blijkt uit een rapt uit juli van dit jaar dat minister es van Binnenlandse Zaken nu naar de Tweede Kamer heeft tuurd.

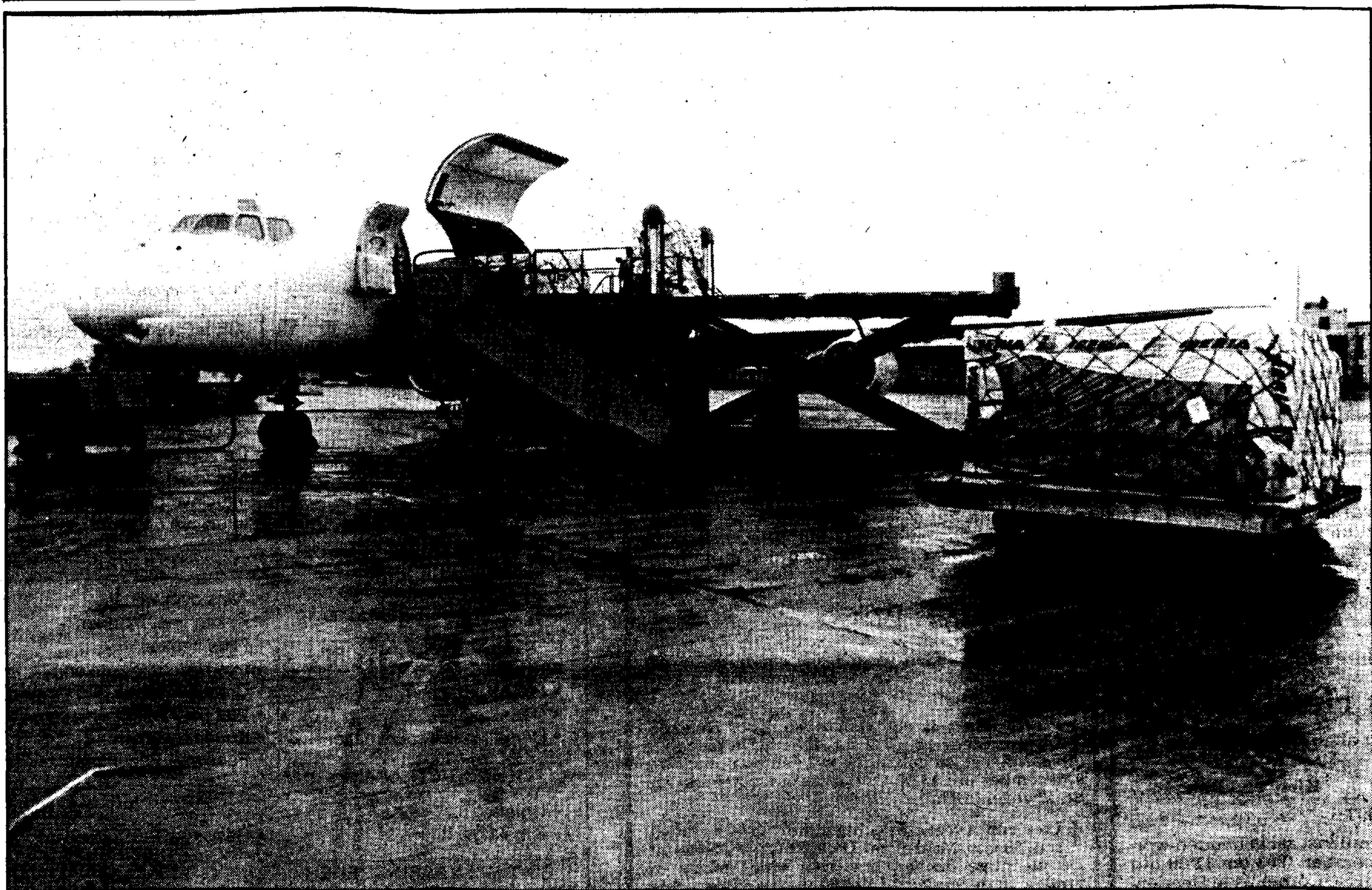
ritiek

het rapport van de speciale progroep wordt harde kritiek geuit de toestand van de schietbanen Nederland. Veelal wordt niet voln aan de eisen van de Arbeidsstandighedenwet en de milieuten. Luchtverversingsinstalla- en geluiddempende voorzienin- ontbreken vaak. Videotraining aak niet mogelijk. Door dit alles ft het politiepersoneel vaak ondoende mogelijkheid de schietrdigheid op peil te houden.

chts twintig procent van de ietbanen in Nederland voldoet de eisen. Van de circa honderd en zijn er 42 direct afgekeurd, wijl in 26 gevallen ernstige afwijgen van de regels werden geconteerd.

les heeft in antwoord op Kamergen laten weten dat zij binnent met een notitie komt waarin zij aangeven hoe de schietvaardigd bij de politie moet worden verrd. Een aantal schietbanen zal rden gerenoveerd of er komt uwbouw.

Eerste vrachtvlucht

● *De Spaanse luchtvaartmaatschappij Iberia is gisteren begonnen met vrachtvluchten vanaf Maastricht Airport. De eerste DC-8 die hier wordt geladen, vloog later via Madrid naar Havana op Cuba. Voorlopig vliegt Iberia twee keer per week (op dinsdag en donderdag) met vracht vanaf het Limburgse vliegveld naar Zuid-Amerika. Als de nieuwe samenwerking een succes blijkt te zijn, dan houdt de maatschappij het voor mogelijk dat Maastricht Airport het nieuwe distributiecentrum van vracht wordt in Noord-Europa.* Foto: HENK MAGNEE

Kabinet gaat met ziekenhuis overleggen

Geen vergunning AZM splitsing embryo's

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Het Academisch Ziekenhuis in Maastricht (AZM) heeft geen vergunning voor het splitsen van embryo's. Het kabinet wil daarom overleg met het AZM over deze techniek waarmee het ziekenhuis wil gaan experimenteren. Bovendien wordt het enkel wegnemen van een cel uit een embryo in een wetsvoorstel dat in voorbereiding is, in principe verboden.

Dat stellen minister Hirsch Ballin van Justitie en staatssecretaris Simons van Volksgezondheid in antwoord op schriftelijke Kamervragen van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Deze partij had om een verbod van de zogenoemde 'pre-implantatietechniek' gevraagd. Zover gaat het kabinet niet.

Het AZM wil met de techniek gaan experimenteren. Hierbij wordt een cel weggenomen bij het embryo dat pas een paar dagen oud is. Onderzoek van de cel moet duidelijk maken of het embryo drager is van een erfelijke ziekte. Het voordeel is dat niet hoeft te worden gewacht op een vlokkentest of vruchtwaterpunctie, die pas in een veel later stadium kunnen worden uitgevoerd.

Het kabinet wil nu overleg met het AZM omdat het ziekenhuis geen vergunning heeft voor de omschreven techniek. Bovendien komt er dus een wetsvoorstel waarin het wegnemen van een enkele cel van het embryo in principe wordt verboden. Er wordt echter nog gediscussieerd of en in hoeverre hierop uitzonderingen mogelijk zijn voor duidelijk omschreven gevallen van de pre-implantatietechniek.

Lozo adviseert cheques Datel SA te verscheuren

Vervolg van pagina 1

VENLO – Ook de politie Heerlen waarschuwde gisteren voor een zogenaamd in Panama gevestigde organisatie die bedrijven voor eenzelfde bedrag zou oplichten. De politie maakte echter melding van niet het bedrijf Datel SA, maar zegt dat het gaat om een bedrijf dat zich TTS noemt.

De Lozo adviseert de ondernemers in deze provincie de cheques van Datel SA te verscheuren. „Het is nog maar de vraag of de telefax-gids daadwerkelijk zal worden uitgegeven en verspreid. Bedrijven als Datel SA, met zeer misleidende en agressieve verkoopmethoden, dient men links te laten liggen," zegt Van den Boomen. Hij wil de zwarte lijst waarover hij beschikt niet openbaar maken aangezien daarop ook bedrijven staan die, gezien ervaringen die ondernemers daarmee hebben gehad, weliswaar onbetrouwbaar lijken, maar waarvan het malafide karakter niet overtuigend en wettig is te bewijzen. „Alleen als iemand mij de naam van een bedrijf noemt, zeg ik wat ik er van vind," aldus Van den Boomen.

In ieder geval zijn er nog drie andere bedrijven die hij wel met naam en toenaam bekend maakt. Volstrekt malafide zijn naar zijn mening in ieder geval Nedcom Limited, gevestigd in Zwitserland, Bedrijfsgegevens Nederland bv en TAE Europees registratiekantoor, voor welk bedrijf de Lozo overigens vorige week nog waarschuwde. Die vermeende nepfirma hanteerde eenzelfde methode als Datel SA.

Geleendenaar ontkent ernstig mishandelen van ex-vriendin

Van onze verslaggever

AASTRICHT – Nauwelijks zes anden nadat hij voor het mishanlen van de baby van zijn vriendin or de rechtbank tot acht maann werd veroordeeld, stond Janni (24) uit Geleen opnieuw terecht. maal zou hij zich meerdere ma- hebben vergrepen aan de moe- van het kind, die hij tevens zou bben geprobeerd te wurgen.

or K. en zijn raadsman mr. hyns is de hele aanklacht 'een elletje van de vriendin en haar oeder om aan de relatie een snel einde te krijgen'. Volgens K. heeft hij wel veel ruzie met zijn vriendin gemaakt maar echt geweld is daarbij niet gebruikt. „Ik heb haar wel bij de strot gegrepen of een mep gegeven maar dat ik noem ik geen echt geweld," aldus K. Hij verschilde duidelijk van mening met officier van justitie Van Atteveld.

K. ontkende niet dat hij tijdens de woordenwisselingen vreselijke dingen had geroepen; onder andere dat hij de vingertjes van zijn kind zou afsnijden en opsturen naar de familie. „Maar dat doet toch iedereen als hij boos is," viel zijn raadsman bij. Voor officier van justitie Van Atteveld waren de gedragingen van K. desondanks reden genoeg om vijftien maanden (waarvan vijf voorwaardelijk) en behandeling in afkickcentrum De Keet te eisen. „Ook als je ruzie hebt, kun je niet alles maken," vindt hij.

De officier verzette zich overigens tegen de visie van de psychiater Van Leeuwen die een half jaar na een eerste rapport over K. deze als verminderd toerekeningsvatbaar omschreef. Die stelling wordt nergens wetenschappelijk onderbouwd, aldus Van Atteveld.

Overigens vorderde de officier ook dat K. een voorwaardelijk straf van 122 dagen die in mei was opgelegd, nog moet uitzitten. Mr. Schyns vroeg de rechtbank te bevorderen dat zijn cliënt begin januari opgenomen kan worden in de afkickinrichting.

Allochtonen in Reuver en Venlo bedreigd

ROERMOND – Nadat het Marokkaans centrum in Roermond afgelopen week twee anonieme brieven met racistische taal heeft ontvangen, blijkt dat ook in Reuver en in Venlo zeker acht brieven naar allochtonen thuis zijn gestuurd met discriminerende teksten.

Volgens een woordvoerder van de politie zijn de geschriften in Reuver en Venlo van eenzelfde teneur, maar het onderzoekteam ziet vooralsnog geen verband met de brieven die het Marokkaans centrum ontving. Het Bureau Regionale Informatiedienst (Brid) is al driekwart jaar bezig met een onderzoek naar uitingen van discriminatie en geweld richting allochtonen.

Kladacties, hakenkruisen, brieven, pamfletten worden onderzocht op een mogelijke samenhang. Eind dit jaar zullen resultaten van het onderzoek op een rijtje worden gezet. Die worden besproken met korpsbeheerder J. van Graafeiland van de regiopolitie Noord, de officier van justitie en de burgemeesters van betreffende gemeenten.

Vier jaar en tbs voor wurgen van Heerlense huisbaas

MAASTRICHT – Leon M. (22) uit Heerlen is gisteren door de Maastrichtse rechtbank tot vier jaar gevangenisstraf en tbs met verpleging veroordeeld voor het wurgen van Heerlenaar J. Delnooz (65). De rechtbank kwalificeerde daad als doodslag.

Tegen de man was twee weken geleden acht jaar geëist. De rechtbank nam in haar vonnis de visie van psychiater Van Leeuwen over, die M. vrij sterk verminderd toerekeningsvatbaar achtte. Volgens de psychiater was de dood van Delnooz het gevolg van een bijzondere samenloop van omstandigheden. De zich huismeester noemende Delnooz werd op 1 december 1992 gewurgd nadat hij M. had uitgenodigd om in ruil voor geld seks met hem te bedrijven. Dit was teveel voor de juist op dat punt kwetsbare jongeman.

Na zijn daad sloeg M. op de vlucht en nam ongeveer elfhonderd gulden mee. Bijna een jaar later kon de politie bij toeval de dader aanhouden toen M. betrokken was bij een drugsaffaire in Kerkrade.

DSM geplaagd door diefstallen

Vervolg van pagina 1

GELEEN – Medewerkers van een installatiebedrijf waren bezig met het verwisselen van gaasnetten in een katalysator van de fabriek. Daarbij moesten vier oude platen vervangen worden door vier nieuwe. Terwijl de mensen lunchten, werden de platen gestolen.

Alle toegangen tot de fabriek werden onmiddellijk afgegrendeld maar zonder resultaat. De dieven bleken reeds spoorloos verdwenen te zijn. DSM wordt de laatste maanden trouwens veelvuldig geplaagd door diefstallen. In oktober werd bekend dat uit laboratoria en andere werkruimten tientallen peperdure weegschalen, in waarde variërend van twee tot vijf mille per stuk, zijn gestolen.

De politie tast nog steeds in het duister over de identiteit van de daders en de verblijfplaats van de meeste goederen. De politie vermoedt dat de Mettler-weegschalen zijn gestolen in opdracht van drugscriminelen. Zij leidt dit af uit het feit dat een van de gestolen weegschalen werd teruggevonden bij een inval in de woning van een heler in Noord-Brabant. Tussen zit nog geen verband tussen de diefstallen van de netten en de weegschalen. „Maar dat is een zaak van de politie."

Influenzacentrum kent omvang van epidemie

Aantal grieppatiënten in week verdrievoudigd

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het aantal grieppatiënten in gezondheidsregio Zuid is in een week tijd verdrievoudigd. In week 48, van 29 tot en met 5 december, waren 41 van de tienduizend inwoners ziek in de provincies Limburg, Zeeland en Noord-Brabant die gezamenlijk gezondheidsregio Zuid vormen. In week 47 waren dat er nog veertien per tienduizend inwoners. In het oosten van het land waren in week 48 reeds 73 mensen van de tienduizend ziek en in het westen 53. Volgens het Nationaal Influenza Centrum in Rotterdam heeft de griep inmiddels de omvang van een epidemie gekregen.

In de week tot 22 november sloeg de griep vooral toe in de leeftijdsgroep van vijf tot veertien jaar. Recentere cijfers zijn nog niet verwerkt, zodat er nog niet veel valt te zeggen over een uitwaaiering naar andere leeftijdsgroepen, zo zei dr. Eric Claas van het Nationaal Influenza Centrum.

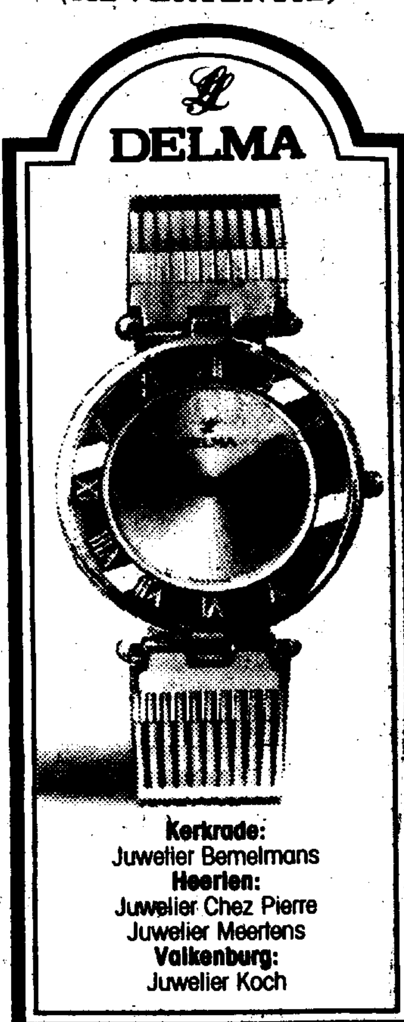
Het centrum baseert die cijfers op onderzoek van het Nivel, het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijns Gezondheidszorg. Nivel peilt het aantal patiënten met griep of een griepachtig ziektebeeld in veertig huisartspraktijken, verspreid over het land. In een rustige periode is het gemiddeld aantal grieppatiënten minder dan vijf per tienduizend inwoners.

De boosdoener is een influenza A-virus dat in het dit jaar gebruikte vaccin zit. Mensen die zijn ingeënt zijn dus in principe beschermd. Maar nu de griepgolf zich erg vroeg in het jaar voordoet kunnen volgens dr. Claas problemen ontstaan bij mensen uit risicogroepen die laat zijn gevaccineerd. Optimale bescherming treedt namelijk pas ongeveer tien dagen na de inenting op. Als risicogroep worden onder andere beschouwd mensen met hart- en vaatziekten, cara, stofwisselingsproblemen, nierdialyse, een verminderde afweer en 65-plussers.

Bij het Nationaal Influenza Centrum worden de virussen die griep veroorzaken geanalyseerd en gekarakteriseerd. Op basis van deze gegevens en die van influenzacentra in andere landen geeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in februari een wereldwijd advies voor het soort vaccin dat wordt gebruikt voor de zogenoemde griepprik in november. Die tijd heeft, volgens Eric Claas, de industrie nodig om op grote schaal vaccin te produceren. In het vaccin zijn doorgaans drie verschillende griepvirussen vertegenwoordigd: twee van het type influenza A en een influenza B.

Medewerkers van de diverse Gemeenschappelijke Administratie Kantoren (GAK) hebben hun handen vol aan het verwerken van de ziekmeldingen. Zo meldde de regio Maastricht in week 46 een stijging van dertien procent, een week later was de stijging vijftien procent en in week 48 al 23 procent. Dat geldt in grote lijnen ook voor de regio's Sittard en Heerlen. Gisterochtend was het volgens een woordvoerster, een drukte van belang op de afdeling waar de ziekmeldingen binnenkomen. „Op die dag verwerken we de meldingen van maandag. Het loog er niet om. Ik heb de indruk dat de piek nog niet is bereikt."

(ADVERTENTIE)

Restauratieprijs Rolduc Kerkade

KERKRADE – Centrum Rolduc in Kerkrade is onderscheiden met de Europa Nostra Award voor restauratie en conservatie. De prijs is toegekend voor de restauratie van Hoeve Kloosterrade, die ruim twintig jaar in beslag heeft genomen.

De Hoeve op het terrein van Rolduc heeft veel schade ondervonden van de mijnbouw van de Domaniale Mijn in Kerkrade. Enige maanden geleden is de mijnschadeclaim van enkele miljoenen afgehandeld die de voormalige eigenaar had ingediend. De Bond Heemschut heeft het complex op Rolduc voorgedragen voor de prijs. Europa Nostra is een Europese organisatie op het gebied van restauratie. De organisatie adviseert de Raad van Europa en de Europese Unie. De prijs wordt vrijdagmiddag op Rolduc uitgereikt.

†

Bedroefd maar in grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is delen wij u mede dat God [illegible] mijn inniggeliefde vrouw, onze pleegmoeder, tante en nicht

Hubertina Elisabeth Paumen

echtgenote van

Arnold Römkens

Zij overleed op de leeftijd van 81 jaar, een week na hun 68ste huwelijksdag, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Nieuwenhagen: A. Römkens
Hulsberg: Jo en Mia
Martin en Ilse
John en Anja
En haar neven en nichten

Landgraaf, 5 december 1993
Caeciliahof 23
Corr.-adres: J. Römkens, Irenestraat 12, 6336 TX Hulsberg

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 10 december a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen, Heigank, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene donderdag 9 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van Lindeman Uitvaartcentra Beuteweg 32 te Nieuwenhagen.
Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar van 18.45 uur tot 19.00 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met leedwezen namen wij kennis van het overlijden van ons zeer gewaardeerd lid

Pierre Kuijpers

Pierre was gedurende bijna 24 jaar actief speelend lid van onze vereniging. Een groot aantal jaren heeft hij zich vol overgave ingezet voor de vereniging als bestuurslid en commissielid en was een zeer gezien, fijne en vriendelijke persoonlijkheid.
Wij wensen Sonia veel sterkte toe, om dit verlies te kunnen dragen.

Bestuur en leden Tennisclub Hulsberg

Dankbetuiging

De stervolle uitvaartdienst, de vele bloemen, brieven, bewijzen van dank en alle warmte en hartelijkheid van familie, vrienden en buren bij het overlijden van mijn lieve man en onze fijne vader en opa

Piet Meurders

waren voor hem een waardig afscheid en voor ons een grote steun. [illegible]
Een bijzonder woord van dank aan het mannenkoor St. Remigius. Ze hebben ons diep ontroerd door hun [illegible] afscheidnemen van hun [illegible] Piet.

Wil Meurders-Tijkkers
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst, opgeluisterd door mannenkoor St. Remigius, zal gehouden worden op zaterdag 11 december om 19.00 uur in de St. Remigiuskerk te Klimmen.

---

†

Bedroefd om zijn heengaan, dankbaar voor zijn werkzaam en voorbeeldig leven, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten onze vader, schoonvader en opa

Frans Evers

weduwnaar van

Fien Janssen

op de leeftijd van 83 jaar.

In dankbare herinnering:
Meerssen: Henk en Mieke Evers-Smeets
Ralph
Hoensbroek: Bert en Maril Evers-Smit
Roel, Joost
Hoensbroek: Leo en Els Evers-Venema
Bart, Esther
Nijmegen: Pierre en Karen Evers-Brouwer
Machteld

Hoensbroek, 7 december 1993
Prof. Asserstraat 2
Corr.-adres: Demstraat 72, 6431 TG Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 10 december om 11.00 uur in de St. Josephkerk te Hoensbroek-Passart, gevolgd door de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Heden, woensdag om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, bloemen en h. missen bij het heengaan van onze broer, oom en neef

Hendrik (Hay) Willems

hebben ons getroffen. Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat hij door zovelen werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.
Een speciaal woord van dank aan de bewoners van de Mgr. Hanssenstraat te Nieuwenhagen.

Familie Willems

Landgraaf, december 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 11 december om 19.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagen.

Dankbetuiging

Als je door verdriet wordt gedragen, [illegible]

De [illegible] van onze [illegible] pap

Frans Habets

Daarvoor willen wij u allen [illegible] danken.

Kitty en kinderen

Heerlen, december 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 12 december 1993 om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Cornelius te Heerlen-Heerlerheide.

Dankbetuiging

In plaats van eenieder persoonlijk te bedanken, willen wij u langs deze weg voor de vele blijken van medeleven, zowel persoonlijk als schriftelijk, bij het overlijden van onze moeder, grootmoeder, schoonmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Henriette Horsmans

echtgenote van

Giel Lemmens

hartelijk dankzeggen.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 11 december 1993 om 19.00 uur in de H. Hartkerk, Mariarade-Hoensbroek.

Dankbetuiging

In plaats van kaarten

Langs deze weg willen wij iedereen bedanken voor de vele blijken van medeleven, de talrijke bloemen, kaarten en brieven en uw aanwezigheid tijdens de sfeervolle afscheidsmis.
Het doet ons goed dat wij ons verdriet om het verlies van

Twan Moers

met zovelen kunnen delen.

Familie Moers
[illegible]

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 12 december om 11.30 uur in de parochiekerk H. Moeder Anna aan het Bekkerveld.

OVERLEDEN

† **Maria Elisabeth Velter**, weduwe van Petrus Hubertus Gerardus Niessen, 84 jaar, Weert. Corr.adres: A. Bos-Niessen, Hogenakkerstraat 24, 6002 BB Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 9 december om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Oda te Boshoven-Weert.

† **Toos Meusen**, echtgenote van Ab Kuiper, 67 jaar, Herenstraat 151, 6004 KH Weert. De crematieplechtigheid vindt plaats op donderdag 9 december om 11.15 uur in het crematorium te Heeze.

† **Thei Engelen**, echtgenoot van Tiny Bonné, Duiperweg 46, 6042 LM Roermond-Asenray. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden donderdag 9 december om 11.00 uur in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van Goede Raad en H. Jozef te Asenray.

† **Piet Pubben**, echtgenoot van Christien [illegible], weduwnaar van Corrie Pustjens, 75 jaar, [illegible] 149, 6104 AL Koningsbosch. De [illegible] [illegible] om 14.45 uur in het [illegible] Geleen.

† **[illegible]**, echtgenoot van Lenie [illegible], Markt 12, 6063 AW [illegible]. De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op donderdag 9 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Montfort.

† **[illegible]**, weduwe van Anke van der Meer, 85 jaar, Maasbracht. Corr.adres: [illegible]. De [illegible] dienst zal gehouden worden op donderdag 9 december om 14.00 uur in de Reformatorische kerk te Maasbracht.

† **Pierre Reumen**, echtgenoot van Toos Rutkens, 74 jaar, Steeg 18, 6077 AS Thorn. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 9 december om 13.30 uur in de parochiekerk van St. Michael te Thorn.

† **Lies van Avezaath**, echtgenote van Frits Driessen, 58 jaar, Maasstraat 18, 6051 CK Maasbracht. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op vrijdag 10 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Gertrudis te Maasbracht.

Jaardienst

In dankbare herinnering aan

Paul van Lochem

10 december is het een jaar geleden dat ik afscheid moest nemen van Paul.
Ik nodig u bij deze uit voor de eerste jaardienst op zondag 12 december om 11.00 uur in de parochiekerk te Oirsbeek, waar wij hem zullen gedenken.
Dank aan allen die mij het afgelopen jaar een grote steun en troost geweest zijn.

Martha van Lochem-Widdershoven

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen tijdens het overlijden en de crematie van mijn lieve echtgenoot, onze vader, opa en overgrootvader

Wiel Pakbier

betuigen wij u allen hierbij onze oprechte dank.

Truus Pakbier-Hauser
kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Landgraaf, december 1993

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 11 december a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Landgraaf-Nieuwenhagerheide.

Dankbetuiging

†

Bedankt voor uw medeleven betoond bij het overlijden van

Will Dieteren

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 11 december a.s. om 19.00 uur in de patio van paviljoen Langefoort, Watersley [illegible] Sittard.

Al diegenen die wij niet persoonlijk of schriftelijk konden bereiken, willen wij langs deze weg heel hartelijk danken voor de vele blijken van belangstelling bij het overlijden van mijn dierbare man, onze vader, schoonvader en opa

Maria Leo Hubert van Wersch

Mevrouw J.A. van Wersch-Bindels
kinderen en kleinkinderen

6369 AN Simpelveld, december 1993
Pastoriestraat 9

De plechtige zeswekendienst vindt plaats op zaterdag 11 december 1993 om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld.

VOLKSUNIVERSITEIT
Voorjaarsprogramma 1994

Onderstaande kursussen starten medio jan./febr. '94. U kunt zich nu reeds aanmelden.

EXCURSIES
• Voorjaarsexcursie naar Wijnandsrade.
• Bruinkoolgroeven Duitsland.
• Hautes Fagnes.

MENSEN
• Psychologie II.
• Geestelijke stromingen.
• Praktijklessen bridge I.
• Praktijklessen bridge II.

[illegible]
• Kunstbeschouwing van de Schilderkunst.
• Kennis van antiek.

[illegible]
• Landschappen in Nederland.

[illegible]
• [illegible]
• De geschiedenis van de duif en de duivensport in Limburg.

[illegible]
• Patiëntenrechten.
• Reanimatie.
• Herhalingsles reanimatie.

[illegible]
• Ismalogie I.
• Ismalogie II.

[illegible]
• Communiceren met elkaar.

[illegible]
• Kalligrafie I.
• Kalligrafie II.
• Boekbinden.

HUIS - TUIN - NATUUR
• Interieurarchitectuur.
• Tuinierkunst I.
• Tuinierkunst II.
• Kruiden-atelier.
• Natuurverkenning.

[illegible]
• Kennismaking met yoga.
• Autogene training I.
• Autogene training II.
• Gesprekken over [illegible]
• De zon in [illegible]
• Metamorfose-massage.
• Intuïtieve ontwikkeling I.
• Intuïtieve ontwikkeling II.

[illegible]
• Alles over wijn II.
• [illegible]
• Creatief met vis.
• Wat haal ik uit mijn oven.
• Koude buffetten.
• Feestelijk [illegible]

[illegible]
• Basiskursus informatica.

[illegible]
TEXTIEL:
• Kleur en stijl.
• Werken met textiel.
• Paasworkshop: quilten en patchwork.
PAPIER:
• Pergamano verv. beg.
• Pergamano verv. gevord.
• Origami (voor beginners).
PORTRETTEKENEN/ TEKENEN/SCHILDEREN/ AQUARELLEREN
• Kunstschilderen/tekenen.
• Aquarelleren (verv. beg.).
• Aquarelleren (verv. beg. II).
• Werkbijeenkomsten aquarelleren/tek./schilderen.
HANDVAARDIGHEID:
• Edelsmeden.
• Bonsai (voor beginners).
• Bonsai (voor gevorderden).
• Boetseren.
AUDIOVISUEEL:
• Fotografie als hobby II.

VOLKSUNIVERSITEIT
maakt deel uit van ROV (Regionaal Opleidingencentrum voor Volwassenen)
Geleen, Veemarktstraat 9
INFO: 046-590470

AGENDA
van de vaste commissies van Provinciale Staten van Limburg
vergadering 10 december 1993

[illegible]

Stijlvol en met de grootste zorg
BVZ
UITVAARTVERZEKERING
Al meer dan 45 jaar vertrouwd
Kantoor Heerlen
Klompstraat 4 • Tel. 045 - 717373
Kantoor Brunssum
Kerkstraat 358 • Tel. 045 - 717373

KANTOORMEUBELEN
[illegible]
VAN BOOREN Kantoormeubelen
[illegible] 23
Sittard
Tel. 046-514867

ONDERWIJS GEEFT WERK
VOOR MEER INFORMATIE:
terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
GIRO 646900

HALVE PRIJZEN!!!

CHINA | ORIGINELE NEPAL | INDIA
[illegible] 750.- | 500.-
1000.- | 750.-
1500.- | 1000.-

Alle tapijten vrijblijvend op zicht.
Reserveren, betalen in termijnen mogelijk.
TEHERAN TAPIJTEN B.V.
PROMENADE 145-147
HEERLEN

Een kraan in India doet wonderen...
SCHOON WATER NU EXTRA BROODNODIG
[illegible]
SIMAVI
giro 375

---

officiële mededelingen

GEMEENTE BEEK

OPENBARE BEKENDMAKING

Inspraak over bestemmingsplan [illegible]
Burgemeester en wethouders van de gemeente Beek (L.) maken bekend, dat ter gemeentesecretarie van 9 t/m 30 december 1993 voor eenieder ter inzage ligt:
[illegible] "Uniformering van de artikelen m.b.t. bijgebouwen en vrijstellingsbevoegdheid", bestaande uit:
1. voorschriften;
2. toelichting.
Over de strekking en de inhoud van voornoemd ontwerp-bestemmingsplan wordt de mogelijkheid tot inspraak geboden. Van de gegeven mogelijkheid tot inspraak kan gebruik worden gemaakt door alle belanghebbenden.
De inspraakprocedure verloopt verder als volgt:
- gedurende de termijn van de tervisielegging kunnen schriftelijke reacties bij ons college worden ingediend;
- ter afronding van de inspraakprocedure zal ons college een eindverslag opmaken, inhoudende een weergave van de meningen die tijdens de inspraakprocedure naar voren zijn gebracht. Indiende

[illegible]
Beek (L.), 7 december 1993
B. en W. van Beek (L.),
[illegible]
en Volkshuisvesting,
H.J.C. Keuren

GEMEENTE SCHINNEN

BEKENDMAKING

De burgemeester van Schinnen maakt bekend dat [illegible]
[illegible]
Schinnen, 8 december 1993.
De burgemeester voornoemd,
P.J.E. Roefen

Prisma wil drempelloze opvang bieden

Vervolg van pagina 13

HEERLEN – Directeur Frans Hermans van het Heerlense Prisma vindt dat er een structurele oplossing moet komen voor de nachtopvang van de dakloze jongeren. Daarom vraagt hij nu in een nota, gericht aan de gemeente Heerlen en het streekgewest, 120.000 gulden subsidie voor een betaalde kracht.

„Met drie banenpoolers en een betaalde kracht kunnen we deze eenvoudige opvang draaiende houden," vertelt Hermans. „We zijn toen met het experiment begonnen maar eigenlijk valt de crisisopvang niet onder de jeugdhulpverlening van de provincie maar onder de gemeente en het streekgewest," aldus Hermans. „We vinden dat ze er daarom ook geld voor moeten vrijmaken."

Hermans verwacht niet dat er overlappingen zijn tussen de crisisopvang en Pension Mijnzicht, dat binnenkort voor zwerfjongeren in Heerlerheide wordt geopend. Het pension werkt volgens hem met een heel ander concept. „Dat is een project voor ongeveer dertig gemotiveerde jongeren volgens het principe wonen/leren/werken. Wat wij bieden is drempelloze opvang. Jongeren die geen slaapplaats hebben kunnen bij ons terecht. Daarvoor hoeven ze geen intake te doen."

Maar toch lijkt het alsof allerlei instanties zich op de markt van zwerfjongeren hebben gestort. Binnenkort start Prisma namelijk ook nog met T-teams voor deze jongeren. WVC heeft Heerlen uitgekozen als vierde stad waar dit project van start gaat. In Utrecht, Rotterdam en Den Haag zijn de T-teams al enkele jaren met succes actief. Speciaal getrainde hulpverleners van deze teams benaderen zwerfjongeren op straat om ze vervolgens te helpen met het zoeken van een woning en een opleiding of werk.

Volgens Hermans is deze individuele aanpak echter weer anders dan die van Pension Mijnzicht. „We zijn echt geen concurrenten van elkaar," zegt hij stellig. „Het pension gaat uit van een groepsgerichte benadering terwijl wij individueel werken. Zeker de laatste jaren is de problematiek van zwerfjongeren een stuk groter geworden. De uitzichtsloosheid is enorm toegenomen en daarbij het drugsmisbruik. Wij vinden daarom dat deze jongeren ieder op een eigen manier begeleid moeten worden."

Hoewel Hermans Pension Mijnzicht van harte ondersteunt, heeft hij gezien de massale aanpak wel enige twijfel over het uiteindelijke succes. „Maar we juichen elk initiatief toe. Ik denk dat het heel goed naast elkaar kan bestaan." Hij schetst daarbij een constructie waarbij zwerfjongeren die snel geholpen kunnen worden, bij de T-teams terechtkomen, jongeren die moeilijker zelfstandig kunnen wonen onder de hoede vallen van Mijnzicht en de rest die nergens terecht kan, gebruik maakt van de crisisopvang. Maar dit is allemaal nog toekomstmuziek. „Dan moeten eerst de schotten tussen de verschillende instanties wegvallen. En dan moeten vooral ook de subsidiegevers het beleid beter op elkaar afstemmen," meent Hermans.

Opleiding automontage voor woonwagenbewoners

'Ik zit hier puur voor het papiertje'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Zijn vrouw heeft de diploma's, de accountant regelt zijn financiële zaken en hij heeft drie monteurs om aan de auto's te sleutelen. Maar toch volgt autohandelaar Bennie Schoenmakers de cursus Vakopleiding Automontage (VAM). „Ik zit hier puur voor het papiertje," zegt hij. Bennie Schoenmakers is een van de zestien cursisten die de speciale ondernemingsopleiding voor woonwagenbewoners volgen aan het centrum vakopleiding in Heerlen.

Hoewel de meeste cursisten al enige kennis in de autobranche hebben opgedaan, luisteren ze met veel aandacht naar de instructeurs Marcel Delbressine en Harry Colsters. „Ik vind de cursus heel leerzaam. We deden bijna alles met hamer en beitel, maar we leren nu ook andere gereedschappen kennen," zegt Leon Schumans, knikkend naar een aantal gereedschappen die genummerd op een tafel in de werkplaats liggen. „Vorige week hebben we de benamingen van deze gereedschappen leren kennen en vandaag moeten we de juiste naam bij het juiste gereedschap invullen."

● *De woonwagenbewoners kijken geboeid naar de aanwijzingen die instructeur Harry Colsters bij de aandrijfas geeft.*

Foto: FRANS RADE

Examen

Het project wordt uitgevoerd door Liose, het Limburgs instituut ter ondersteuning van het sociaal-cultureel en educatief werk. Namens het instituut houdt Dik Tahapary de ontwikkelingen van de cursisten nauwlettend in de gaten. „We willen met dit project de autobedrijven, die veel woonwagenbewoners al hebben, uit de illegale sfeer halen. Bovendien hebben ze een grote onderwijsachterstand, waardoor het een moeilijke stap voor hen is om een opleiding te gaan volgen."

De cursus is dan ook speciaal op de woonwagenbewoners afgestemd. Het lespakket is verdeeld in de vijf blokken onderhoud, motoren, onderstellen, bedrijfskunde en rechts- en wetskennis. Aan het einde van ieder blok worden de cursisten mondeling geëxamineerd, in tegenstelling tot de eigenlijke VAM-opleiding, waar de cursisten het examen aan het einde van de vijf blokken op de computer moeten maken. „Maar dat wil niet zeggen dat iedere cursist bij voorbaat voor het examen slaagt. Niet alleen de kennis wordt getest, maar er wordt ook gelet op aanwezigheid," weet Colsters.

Een leuk clubje, noemt leraar Harry Colsters de groep woonwagenbewoners. „Ze zijn zich bewust van het feit dat ze niet zomaar een autohandel kunnen runnen en hoewel ze van sommige zaken al veel verstand hebben, zijn ze erg leergierig." De cursisten zijn bij de twee instructeurs Delbressine en Colsters in goede handen.

Delbressine werkte zeven jaar als automonteur en veertien jaar als chef, voordat hij, vijf jaar geleden, als instructeur bij het centrum vakopleiding aan de slag ging.

Colsters is leraar aan de Pedagogische Technische Hogeschool in Eindhoven. Hij werd door het opleidingsinstituut Innovam gevraagd de cursus met Delbressine te leiden omdat hij in het verleden al met woonwagenbewoners had gewerkt. „Je moet bij het lesgeven rekening houden met de onderwijsachterstand die ze hebben. Ik probeer de moeilijke begrippen zoveel mogelijk te vermijden." Toch onderschat Colsters de kennis van zijn pupillen als hij over het meten van olie begint.

„Met dit plaatje kun je de olie..." „Dat is een oliecensor," wordt er uit de klas geroepen.

„Ik wist niet dat jullie dat wisten," verontschuldigt Colsters zich.

„Wij zijn nog niet zo dom," is de gevatte reactie.

Schoolbanken

Toch hebben de meeste cursisten moeite met de theorielessen. De laatste keer dat ze in de schoolbanken zaten, kunnen velen zich nauwelijks herinneren. „Ik heb misschien twee jaar op de lagere school gezeten. Ik vind de theorielessen erg zwaar. Het leren gaat nog wel, maar het in de kop houden, dat is het moeilijkste." De cursisten kunnen begeleiding krijgen bij het leren van de theorie. Daarnaast is er vlak voor het examen nog een extra les om het geheugen op te frissen. Voor deze les hoeven ze niet te betalen, deelt Tahapary de cursisten mee.

Motorblokken

Om te voorkomen dat de cursisten overspoeld worden met informatie, worden de theorielessen afgewisseld met lessen in de praktijkruimte. Daar staan een aantal auto's en veel onderdelen, als motorblokken, zuigers en pompen. De theorielessen worden met voorbeelden nog een keer herhaald en er is tijd voor koffie en een praatje. Een cursist leunt op het dak van een auto en kan een geeuw niet onderdrukken. „Ik rij liever duizend kilometer dan dat ik een dag hier ben. Maar ja, ik heb het diploma nodig."

Slechte reputatie Aldi als werkgever

Van onze verslaggevers

HEERLEN/DEN HAAG – De supermarktketen Aldi bevindt zich al jaren in een uitzonderingspositie binnen de branche. Dat het bedrijf plotseling een bewijs van goed gedrag eist van zijn personeel, is dan ook weinig verrassend. De onderneming houdt zich niet aan de cao en staat evenmin op goede voet met de arbeidsinspectie.

De directie houdt het erop dat sprake is van een misverstand. Niet al het personeel – zeshonderd medewerkers in zestig winkels – hoeft de zogenoemde verklaring omtrent het gedrag te overleggen, alleen nieuw personeel. Directeur W. de Wit heeft echter geen zin dit verder toe te lichten en laat via een medewerker het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL), de overkoepelende organisatie, weten dat sprake is van een misverstand.

Voor M. Maassen, bestuurster van de Dienstenbond FNV, staat de eis van Aldi niet op zichzelf. „Het is een vreselijk lastig bedrijf, al jaren." Aldi houdt zich niet aan de cao en de verplichting van de arbeidsinspectie om te zorgen voor telefoon in de vestigingen, is lange tijd genegeerd. „Als er een winkeldief was aangehouden, moest het personeel naar de buren om de politie te bellen," aldus Maassen. Het verzoek van de bond om met de directie over de nieuwste rel te praten, leverde na een aanvankelijke weigering een afspraak op voor eind december.

Moeite

De bedrijfsleider van het Aldi-filiaal in Landgraaf – inderdaad geen telefoon – haalt zijn schouders op over de eis die zijn bedrijf aan zijn medewerkers stelt. „Nee, ik zie daar geen probleem." De districtsleider van Aldi in Zuid-Limburg ('Nee, geen namen in de krant, belt u maar met het hoofdkantoor') wil niet meer kwijt dan zijn verbazing over de plotselinge opschudding. „Voordat ik bij Aldi kwam, werkte ik bij Albert Heijn. Daar moest ik ook een verklaring van goed gedrag overleggen."

Hoewel de andere supermarktketens zich liever niet uitlaten over deze collega en concurrent, hebben ook zij moeite met Aldi.

Het optreden van de onderneming schaadt het imago van de bedrijfstak. En volgens Albert Heijn-woordvoerder Pascale Smeets vraagt deze supermarktketen beslist geen verklaring van goed gedrag van het personeel. „Dat is bij mijn weten ook in het verleden nooit gebeurd en we hebben evenmin plannen in die richting."

„Als een bedrijf zich niet aan de cao houdt, kun je moeilijk verwachten dat het personeel je vriendelijk tegemoet treedt en goede service verleent," verklaart FNV-bestuurster Maassen. Volgens de bond treft een slechte naam voor Aldi de hele bedrijfstak. En dat, terwijl de laatste jaren veel is geïnvesteerd om het imago van de branche op te krikken.

Het CBL daarentegen verwacht geen schade. „Imago is een lange-termijnzaak. Dat verandert niet van de ene op de andere dag," aldus woordvoerder R. Roorda. Hij voegt eraan toe 'niet gelukkig te zijn met de publiciteit' over de affaire. Over de reputatie van Aldi laat hij zich niet uit. „Wij vormen een rijk geschakeerde organisatie."

Burgemeester W. Bloemendaal van Culemborg, waar het hoofdkantoor van Aldi is gevestigd, kan zich niet zo goed voorstellen waarom de kruidenier zo'n verklaring wil van zijn personeel. „Ik ken de argumenten van het bedrijf niet, maar als ze zomaar mensen gaan toetsen, zie ik daar niets in," zegt zij.

Individueel

Verklaringen omtrent het gedrag worden doorgaans gevraagd voor functies met een vertrouwelijk karakter en geven aan dat iemand niet met justitie in aanraking is geweest. Voor onderwijzers, taxi-chauffeurs, badmeesters en ook van boekhouders wordt wel zo'n verklaring gevraagd. Zo wordt voorkomen dat een gerenommeerde gauwdief wordt aangesteld als kassier of een veroordeeld zedendelinquent als schoolmeester.

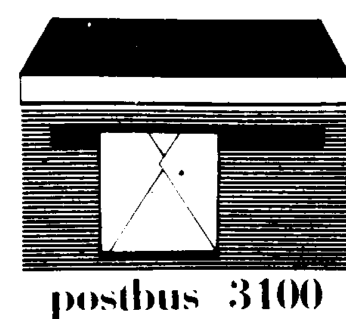
Burgemeester Bloemendaal heeft van Aldi nog geen verzoek gehad voor het personeel zo'n verklaring af te geven. Het is ook mogelijk dat personeelsleden individueel een dergelijke verklaring aanvragen. „Maar wij geven die alleen als mensen een brief van hun werkgever hebben, waarin staat dat het om een nieuwe baan gaat."

Wat er gebeurt als mensen een 'verleden' hebben, is niet onmiddellijk te overzien. „Afwijzingen komen bij de burgemeester terecht, die dan bekijkt of het gaat om een functie die iets te maken heeft met een misstap uit het verleden."

Als voorbeeld noemt de burgemeester een taxi-chauffeur met een veroordeling wegens dronken rijden. „Dat is wat anders dan wanneer diens collega bij echtscheiding zijn huis heeft leeggehaald. Dat heeft niets met het werk te maken en zo iemand krijgt dan toch een verklaring."

Overigens vraagt de burgemeester zich af wat Aldi beoogt. „Het personeel zonder zo'n verklaring ontslaan? Dat zie ik nog niet als een haalbare kaart."

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Balkan

Stel een VN-mandaat in over het gehele Servo-kroatische taalgebied. Alleen Slovenië en Herzegowina hebben eigen talen en daar is het ook rustig. Na enige malen gepleit te hebben voor bewapening van de Bosnische moslims ten einde hun grond, eigendom, eerbaarheid en geloof te kunnen verdedigen, is de grond aan dit pleidooi ontvallen. Men heeft ze op een hoop gedreven in hun steden en hongert ze uit, beschiet scholen en ziekenhuizen met mortieren en granaten. Er zijn veel onschuldige slachtoffers.

De voordelen van een mandaat zijn dat men beslag kan leggen op alle snelvuurwapens, pantserwagens, kanonnen, mortieren en vliegtuigen en men de macht heeft de misdadigers voor het gerecht te brengen. Ook de moslims moet men hun wapens ontnemen opdat zij geen wraak kunnen nemen. Stel daarna in eerste instantie een politiemacht in dienst, uitgerust met revolver en wapenstok, totdat de etnische groepen weer met elkaar overweg kunnen, de democratie is hersteld en één tot drie rechtsstaten zijn geschapen.

HEERLEN H.J. Kisters
(Door redactie ingekort)

● Euthanasie 2

Eerst werd in 1981 de Abortuswet aangenomen met één stem verschil. Dit was de regering Dries van Agt. Het CDA met zijn christelijke identiteit neemt beslissingen die niet overeenkomen met de christelijke leer. Alle christelijke politieke partijen hebben toch de plicht en verantwoordelijkheid het mensenleven te beschermen en te eerbiedigen vanaf de conceptie tot aan het einde van een menseleven.

Aan Gods schepping kan en mag men niet experimenteren (abortus of euthanasie). God geeft het leven, en Hij neemt het. Laten wij kijken naar de Nobelprijswinnares Moeder Teresa. Die zei: de ergste bedreiging van de wereldvrede is de doodskreet van het ongeboren kind.

De artsen hebben een eed afgelegd om de mens te helpen genezen en bij te staan. Menswaardig leven en menswaardig sterven. Laten we in deze adventstijd daar extra voor bidden. Dat de leiders tot inzicht mogen komen. Ook voor de wereldvrede, met name in Bosnië, in de Afrikaanse landen en in het Midden-Oosten.

HEERLEN H.C.J. Mengelers

● Euthanasie 3

Even een reactie op het artikel in uw krant van 2-12-'93 waarin het Vaticaan stelt tegen de goedkeuring te zijn van de Euthanasiewet, die zij 'oneerlijk en immoreel' noemt. Maar hoe stelt het Vaticaan zich op tegenover de onmenselijke behandeling van de Godmens Jezus, om Hem als de levende Heer aan dat vreselijke kruis bloedend te laten hangen, al eeuwen en eeuwen? De eerste pausen die het geloof zouden verkondigen hebben de Heer weer aan dat kruis genageld en in alle kerken opgehangen, levensgroot. In alle tijden heeft Jezus de kerk gewaarschuwd door de verschijningen van Maria tot op de dag van vandaag. Maar de kerk heeft niet willen luisteren. Onze paus zal als hoofd van de kerk het antwoord moeten geven en deze zware klus moeten klaren en rechtzetten. Het wordt nu weer Kerstmis. De Godmens wordt weer herboren. Maar mag Maria zich dan ook verheugen dat ze haar kind weer terugkrijgt? Het laatste woord is aan de paus van Rome. Dan komt er vrede op aarde voor de mensen van goede wil.

LANDGRAAF M. Doensen-Triepels
(Door redactie ingekort)

● Tweeverdieners

Als reactie op het ingezonden stuk 'Tweeverdieners' d.d. 1-12-'93 wil ik het volgende kwijt. Wat die meneer Steinbusch uit Beek schrijft vind ik pure onzin. Je mag inderdaad niet alle werklozen over één kam scheren. Maar wat wel een feit is is dat er werklozen zijn die gewoon niet willen werken. Het schijnt dat ze toch geen gebrek hebben aan voedsel, drinken, slaap en sex. Daarom moet die meneer niet schrijven, dat de schuld ligt bij over- en tweeverdieners.

Iedereen is voor zichzelf verantwoordelijk. Daarom moeten diegenen die verdwaasd thuiszitten, zichzelf beter motiveren om weer te gaan werken. Zelf ben ik trots dat ik met mijn image op de ladder van de piramide van Maslow kan staan. Ik heb daar hard voor gewerkt.

Over de motivatietheorie van Maslow heb ik een eigen theorie, namelijk deze: gezien het feit dat het aantal tweeverdieners stijgt en de werkeloosheid daarentegen ook, moet ik concluderen dat de tweeverdieners beter gemotiveerd zijn om te gaan werken dan de werklozen!

HEERLEN José Celie

● Sociaal

Naar aanleiding van de vele negatieve berichten in uw krant over het optreden van de sociale rechercheurs moet mij toch het volgende van het hart. Ook ik ben als bijstandsmoeder bezocht door twee sociale rechercheurs. Dit naar aanleiding van, uiteraard anonieme, brieven, waarin stond dat ik zou samenwonen. Dit laatste is niet het geval. De sociale rechercheurs gedroegen zich zéér correct. Dit mag volgens mij ook wel eens vermeld worden. En wie de anonieme briefschrijver is? U mag een keer raden!

HEERLEN Charlotte Hornstra

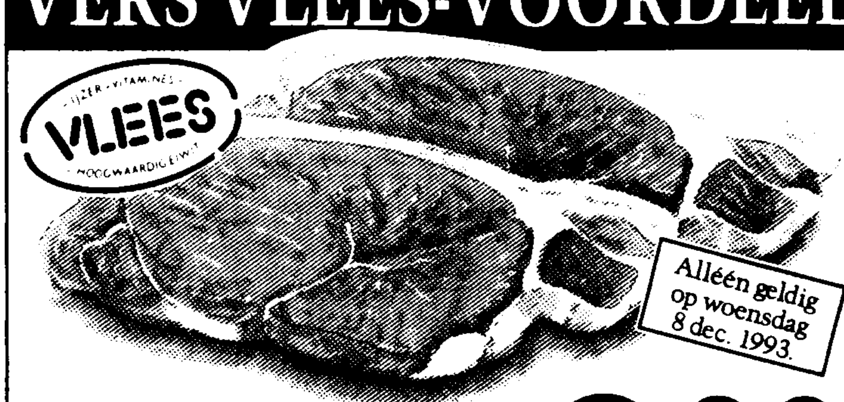
● Sociaal 2

'Sociale diensten' zouden eigenlijk niet nodig moeten zijn. Geef iedereen werk en een redelijk inkomen en hou de lasten laag, dan hebben we ook geen sociale dienst nodig. Zaals het nu gaat hebben de ambtenaren van de sociale dienst een goedbetaalde baan dank zij de uitkeringstrekkers. Fraude wordt in de hand gewerkt door de regering. Mensen die van een lage uitkering/loon moeten leven zoek middelen zoeken om te overleven. Het meeste zwartgeld wordt verdiend door mensen die het niet nodig hebben! Belastingfraude: 30 miljard per jaar! Mensen met een laag inkomen kunnen geen belastingfraude plegen. Hoe meer je verdient, hoe meer je de belasting voor de gek kunt houden.

HEERLEN Ben Tarici

(ADVERTENTIE)

VERS VLEES-VOORDEEL

Magere boeren-hamlappen 8.90
1 kilo van 16.50 nu
Max. 4 kilo
in alle slagerijen van
jan linders
't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs.

Limburgs Dagblad **piccolo's**

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739284 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,86.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo/Scanner)

Dactylo Uitzendburo heeft werk!

Een leuke baan voor

Produktiemedewerkers m/v
Weet u van aanpakken? Wij zoeken voor een relatie in de vleesverwerkende industrie gemotiveerde kandidaten. Liefst met enige ervaring.

Glazenwassers m/v
Wij zoeken voor diverse schoonmaakbedrijven in de omgeving van Heerlen/Hoensbroek/Landgraaf kandidaten met ervaring.

Naaisters/stiksters/locksters m/v
Heeft u ervaring en eigen vervoer? Dan is deze baan bij een relatie in de konfektie wellicht iets voor u!

Ziekenverzorgenden/bejaarden-verzorgden/verpleegkundigen m/v
Voor diverse relaties in de gezondheidszorg zoeken wij gediplomeerde kandidaten voor enkele uren per dag. Deze banen, in de omgeving van Heerlen zijn voor langere tijd.

Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in Heerlen, Tempsplein 33, 045-712338

Gevraagd een beslist erv. en FRITUREHULP. Telef. 045-418725.

WERKSTER gevr. voor 2 dgn. per week. Melden na 21.00 uur telef. 04492-1934.

1994

Neues Jahr, neue Karriere
Neue Chance, neuer Beginn.
Fühlst Du Dich gelangweilt, frustiert, gefangen, keine Aussichten für die Zukunft, geringes Einkommen, bist Du wieder an einem Kreuzweg des Lebens?

Dann, unternimm etwas dafür!
Wir sind eine Internationale Marketing Gesellschaft, die 1994 sehr weit expandiert. WIE? Mit schneller internen Mitarbeiterförderung in 1993.
Wir brauchen karriereorientierte Personen, die eigenständig arbeiten können, attraktives Aussehen, Begeisterung und Ehrgeiz haben.
Erfahrung ist nicht wesentlich, weil volle, intensive Schulung gegeben wird.
Hervorragene zusätzliche Vorteile und Motivations-Programme werden geboten.
Telefonnummer für Terminvereinbarung:
09-49.221935514-25 von 12.00 bis 20.00 Uhr von Montag bis einschliesslich Sonntag, ausser Freitag.
BEDENKE: "Eine Karriere ohne Zukunft, ist gar keine Karriere!".

Gevraagd voor de bediening in een

Bistro-Restaurant
datum 12-01-1994.
Ervaring gewenst;
goed loon, kost en inwoning.
Sollicitaties met recente pasfoto aan: Fam. Nelissen, Hostellerie des Remparts, Postbus 15, L-9401 Vianden. (Luxemburg). Voor meer informatie ☎ 09-35.284574.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Enthousiaste jongeman gevraagd, plm. 16 jaar, die opgeleid wil worden tot SCHOENHERSTELLER (volgens leerlingwezen). Wij bieden een stage-adres aan in onze zeer sterk-groeiende schoenmakerij. Tel. 046-528648, na 18 uur 046-524699.

OSSEN schoonmaakbedrijf zoekt wegens uitbreiding dames voor schoonmaakwerkzaamheden in Geleen en Sittard. Tel. 045-353056.

Gevraagd KEUKENHULP, poetshulp en persoon voor de bediening voor de zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur. Telef. 045-351526.

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

Bent u op zoek naar 'n OP-PAS, bel dan: 045-230981

Jongedame, 21 jr., met MDS BD-TEXTIELDIPLOMA zoekt werk in de verkoopbranche. Br.o.nr. B-04938, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414015

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

LANDGRAAF, vooroorlogs woonhuis zonder tuin, met bouwplaats en goedgekeurd bouwplan. ƒ 195.000,- k.k. Telef. 04498-55898/54054.

Te k. vrijst. WOONHUIS met ernaast gel. bouwplaats in Brunssum sam. ƒ 275.000,-. Br.o.nr. B-04939, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop in SITTARD "toplokatie", Dr. Nolenslaan. Gelegen landhuis met naast gelegen bouwplaats plm. 2.650 m2. Volumineuze detailhandel toegestaan. Inlichtingen 046-510655 of 529368.

KANTOORRUIMTE omg. Heerlen/Hoensbroek, plm. 40 m2, huurindicatie plm. ƒ 600,- per maand. Telefoon 045-728355.

OG te huur

Te huur tijdelijke WOONRUIMTE, volledig gemeubileerd. Tel. 045-241588.

Te huur 2 bovenverdiepingen te centrum HOENSBROEK, met gemeenschap. gebr. van keuken. All-in ƒ 750,- per etage. Telef.: 045-224946.

Stunt!
Te koop 350 kerstbomen. 1e Keus Amorika's met kluit, hoogte tot 1,75 mtr. à ƒ 4,-. Telef. 04766-2520.

Studentenkamer te huur centrum HEERLEN. Inlichtingen 046-743275.

Te huur kamer, KERKRADE-West, all-in ƒ 450,-. Telef.: 045-420576.

Diepvries en koelkast reparatie
zonder voorrijkosten
Geleen, 046-745230
Service binnen 24 uur.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar, E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

OP=OP
kerstaanbieding
1 buro 1.60 x 80 m. / 5 laden + 1 burostoel ƒ 345,-.

Rockmart Kantoormeubelen Kissel 46 A, Heerlen.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven. 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Beukenlaan 363.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Auto's

Vencken Sittard

Polo Fox 1300 zilver	1989
Golf 1.3 rood	1989
Golf CL 1600 3-deurs blauwmet.	1990
Golf CL 1300 3-deurs zilver	1991
Golf CL 1600 3-deurs wit	1987
Golf Manhattan 1300 cc wit	1989
Golf Manhattan 1300 cc grijsmet.	1990
Golf Madison 1600 cc wit	1990
Golf III 1800 GL wit	1992
Passat 1.8S 90 pk zwartmet.	1992
Passat C1600 5-deurs zilver	1987
Passat CL 1.8i sedan groenmet.	1990
Jetta CL 1300 2-deurs blauwmet.	1987
Jetta diesel grijsmet. 2-deurs	1988
Jetta Pacific 1600 4-deurs roodmet.	1990
Audi 80 1.8 S wit	1989
Audi 80 1.8 S stuurbekr. roodmet.	1990
Mazda 323 1.3 LX grijsmet.	1988
Ford Escort 1.1 CL 3-deurs wit	1987
Opel Kadett Club rood 1300	1988
Vectra 1.6i sedan roodmet.	1989
Kadett 1.3 Club GT uitv. rood	1988
Subaru Justy 1.2 GL 5-deurs wit	1990
Volvo 440 GL 1.8 grijsmet.	1989
Volvo 440 GL 1.8i blauwmet.	1992
AUTOMAAT	
Golf CL 1600 zilver	1988
Volvo 340 DL 5-deurs zilver	1987
DEMO'S	
Passat Ariva 1.8 90 pk blauwmet.	1993

Bijna alle auto's 1e eig., voorzien van Nationale Autopas. Occasionskelder, Leyenbroekerweg 27, 6132 CA Sittard. Tel. 046-515777.

Hoge beloning
Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd op 30-11-1993 en tot terugverkrijging van SUZUKI SAMURAI, kleur zwart, VL - 61 - JJ, alles ontvreemd te Heerlen.
Inlichtingen welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Gevr. Lada's
bwj. '83 t/m '91. Defect of geen APK geen bezwaar. Tel. 04958-91917 b.g.g. 06-52964552.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te k. Opel ASCONA automatic, met LPG, bwj. '82, oud model, APK 10-5-'94, i. z.g.st., ƒ 950,-. Telef. 045-323178.

Te k. KADETT 1200 S, bwj. '81, i.z.g.st., APK '94, vaste pr. ƒ 1.350,-. 045-410750.

PEUGEOT 205 GL, 5-bak, 5-drs., bwj. '86, als 2e auto gebr. ƒ 6.750,-. 045-729036.

Te k. RENAULT 11, bwj. '87, ƒ 4.850,-. Telefoon 045-721576.

SKODA 105 S bwj. '89, APK 8-'94, i.z.g.st., ƒ 2.550,-. Telef. 045-724993.

VW GOLF CL 1600 Diesel, 5-drs., sportwielen, km.st. 33.000, vele extra's, bwj. '87, leren bekleding, nieuwe APK, in staat van nieuw, ƒ 8.750,-. ☎ 045-323178.

Te k. VW GOLF 1.3i CL, model '90, 3-deurs, kleur Tornadorood, in staat van [illegible] APK [illegible] ƒ 13.500,-. Tel. 045-323178.

VOLVO 440, november '90, ANWB-gekeurd, in nw.st., ƒ 14.250,-. Tel. 046-512138.

AUDI 80 GL 1800, 4-deurs, bwj. '83, APK-gek. 12-'94, ƒ 2.900,-. Tel. 045-317675.

Te k. BMW 520i, antraciet-metallic, bwj. '88, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 29.500,-. ☎ 046-757708.

Te k. BMW 520i, bwj. '84, vr. pr. ƒ 4.500,-. i.z.g.st. APK dec. '94. Tel. 045-722227.

Te k. zeer mooie BMW 315, bwj. '81, vaste prijs ƒ 2.800,- of ruilen tegen kleine auto. Telef. 045-354766.

Te koop BMW 728i 5-bak, 140.000 km, bwj. '85, schuifd., ABS, i.z.g.st., pr. ƒ 7.500,-. Broekstr. 8, Obbicht, tel. 04498-55824.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Opel Kadett 1200 SC Sedan '86; 2 x Opel Manta '82 en '85; VW Passat Sedan '85; Mitsubishi Colt 1200 GL 5-bak '84; Suzuki Alto '84; Volvo 360 LPG 11-'82 ƒ 1.000,-; Opel Kadett 1600 Diesel '83. Inruil mogelijk. Autobedrijf M. HOGENHOUT, Wilheminastraat 146, Hoensbroek. ☎ 045-215557.

Opel KADETT 16 Diesel, 3-drs., Caravan, APK 8-9-'94, i. z.g.st., bouwjaar '83, ƒ 2.750,-. ☎ 045-323178.

Te k. Opel REKORD 2.0, bwj. '85, ƒ 2.500,-. In perfekte staat. ☎ 045-323178.

Met spoed te k. gevr. (export) PERSONENAUTO'S, vracht, bestel, caravans. Schade of defect geen bezwaar. Lucar Kerkrade, telef. 045-456963.

Fiat RITMO 60 L, wit, 77.000 km., bwj. '87, ƒ 4.400,-. Broekstr. 8, Obbicht

Te koop Ford FIESTA, bwj. '83, APK '94, vr.pr. ƒ 2.850,-. Telefoon: 045-216470.

Te k. Ford ESCORT 1600 GL automatic, 3-deurs, kleur blauwmet., sunroofdak, bwj. '85, APK 8-6-'94, prijs ƒ 3.950,-. ☎ 045-323178.

Te k. MAZDA 323, bwj. '82, ƒ 1.750,-. Zeer leuke auto. Telefoon: 045-323178.

MERCEDES 300 E, 137.000 km, bwj. '86, diamantzwart, electr.: ramen; schuifd.; buitenspiegels, 4 hoofdst., wortelnoot dashboard en stuur, airco, ABS, automaat, Pullman bekl., helemaal AMG uitgev., vaste prijs ƒ 33.950,-. 04406-12121 of 043-473122.

MERC. 190D, '87, in nw.st., 2e eig., onderh.boekje, blauwmetal. 045-352009.

Te koop BLUEBIRD 1.6 LX Nissan, bwj. 1986, 1e eigenaar. ☎ 045-226146 na 17 uur.

Te koop VOLVO 340 Diesel, bwj. '85, tegen elk aannemelijk bod. Tel. 045-463138.

Te k. VOLVO 345, bwj. '82, i. z.g.st., APK 29-12-'93, ƒ 800,-. Telef. 045-323178.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

Autocentrum P. VEENSTRA: Nissan Primera 2.0 SLX 5-drs '90 ƒ 21.500,-; Opel Vectra 1.6i Frisco 5-drs. '92 ƒ 29.500,-; Toyota Celica 1.6 GTi veel acc. '88 ƒ 20.500,-; Toyota Starlet DX '87 ƒ 8.900,-; Honda Civic GL automatic '89 ƒ 14.750,-; Mazda 323 GLX F coupé '90 ƒ 21.250,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 323 GLX 1.3i type '90 ƒ 15.900,-; Fiat Panda 1.0 XLi '92 ƒ 11.900,-; Ford Escort 1.6 CLXi '91 ƒ 19.750,-; Opel Rekord 2.0 S '85 ƒ 4.250,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.250,-; Citroën AX 1.1 '87 ƒ 5.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; VW Golf Manhattan '91 ƒ 20.750,-; Mazda 323 DL '85 ƒ 6.250,-. Daihatsu Cuore TS '90 ƒ 10.250,-. Bovaggar., inruil, finan. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. ☎ 045-752999.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Siërra 2.0 CL '87; Opel Kadett 1.3 S '86; Ford Siërra 1.6 '86; Fiat Ritmo '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Opel Ascona '82/'85 LPG; Corsa TR '84; Fiësta '82/'84; Toyota Corolla 1.6 HB '84; Honda Civic 1.3L '84; [illegible] de 1.8 EX '83; BMW 320 '81; FSO Prima 1.5 SLX '89. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Proficiat!

Proficiat Oma de Vries
uit Ransdaal met je 90e verjaardag, nu in Huize Tobias, Heerlen.

H.G.
jarige vrienden
in Rome

de heuschrecke

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER

Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet onder op de envelope nummer uit de advertentie te vermelden.

Te koop Peugeot BUSJE J7 PZ60, bwj. '79, diesel, grijs kenteken, ƒ 950,-; Mazda 323 1.5 Sport, bwj. '83, elke keuring toegest., ƒ 2.000,-. Tel. 045-442687.

AANBIEDING!! Nissan Micra '84; Nissan Stanza 1.6 '83; BMW 316, 318 '80 t/m '84; Mercedes 200 D wit '83; Mercedes 200 autom. perfekte staat '77; Kadett '79 t/m '87; Ascona 80 t/m '82; Manta GTE liefhebber '77 '78; Fiat Ritmo 60 CL '86; Panda 34 '82 t/m '86; Escort 1.3 '81 '83; Granada 2.3 '83; Volvo 343 '83; Skoda '82; Kever '73. Swalmcars, Heerlerbaan 74. Telef. 045-413568. Inkoop en verkoop, financiering mogelijk.

MAZDA 323 HB ƒ 3.900,- '85; Mazda 323 HB '82 ƒ 2.500,-; Mits. Lancer '83 ƒ 2.900,-; Suzuki Alto '82 ƒ 2.750,-; Ford Taunus '81 ƒ 1.300,-; Opel Ascona '81 ƒ 1.350,-; Peugeot 305 '81 ƒ 1.150,-. Oude Landgraaf 101, Landgraaf 045-311078.

Te koop Nissan SUNNY 1.3 LX, 3-drs., APK dec. '94, bwj. '87, km.st. 80.000, nieuwe banden en uitlaat, 1e eig., i.z. g.st., vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04404-1986.

"OCCASIONPARK" Echt, Voltaweg 11, Echt. Keuze uit 50 automobielen, alle prijsklassen o.a.: VW Golf GTi, Peugeot 205, Opel Ascona, Kadett en BMW. Inruil en garantie mog. Industrie de Berk, Echt. 04754-87933.

Weg. omst. PEUGEOT 205 XS 1.4i, bwj. '91, [illegible] t.e.a.b. Telef. 04406-12577.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Opel Corsa 12S - HB [illegible]; Opel Ascona 16S '85; Passat turbo D '87; Passat D '85; Audi 80 5[illegible] '83; Opel Manta CC [illegible]; Opel Senator 25E aut[illegible] '82; Suzuki Alto '82; VW [illegible] D '81; Peugeot 305 G[illegible]. Math BRULS Auto's, [illegible] str. 200, Hoensbroek. 045-227395.

Met bovaggarantie [illegible] ANWB gekeurde [illegible] Opel Astra stationcar '92 ƒ 30.950,-; Opel [illegible] 2.0i als nw., '90 ƒ 23[illegible]; Opel Vectra 1.8 5-drs. [illegible] maat '89 ƒ 20.750,-; [illegible] Siërra 1600 '87 ƒ 8[illegible]; Opel Corsa 1.3 [illegible] ƒ 9.750,-; Opel Corsa [illegible] '90 ƒ 14.750,-; Opel [illegible] 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Opel Ka[illegible]dett 1.3 '88 ƒ 12.500,-; [illegible] Kadett stationcar 1.3 [illegible] ƒ 6.950,-; Ford Escort [illegible] '86 ƒ 8.900,-; Opel Kadett [illegible] drs. '86 ƒ 8.500,-; [illegible] Rapid coupé '86 ƒ 2[illegible]; Opel Omega 2.0 Sta[illegible] LPG '87 ƒ 12.500,-; [illegible] des 190E automaat [illegible] ƒ 22.750,-; Peugeot 20[illegible] ƒ 1.250,-; Volvo 340 G[illegible] ƒ 6.500,-; Ford Escort [illegible] ƒ 3.250,-. WEBER, A[illegible] drijf, Baanstraat 38, S[illegible] berg. Telefoon 045-31417[illegible]

KADETT 1.3 club, bwj. [illegible] APK 8-'94, 95.000 [illegible] ƒ 9.000,-. 045-241935.

Te koop antieke SCHWARZWALDKLOK, met beeldje en lang[illegible] hangende gewichten. [illegible] voor verzamelaar. Tel. 323050.

Voor Piccolo's zie verder pagina 2[illegible]

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

(50 cpm) Maar meneer, als ik m'n onderbroekje nou ook nog uittrek,.....
06-340.340.30

Direkt snel
sexkontakt met 'n meisje bij jou in de buurt
06-320.299.37 (75cpm)

Direkt Privé:
snel apart met de leukste meisjes! 06-9710 (100 cpm).

Tijdelijk onderigend
Direct apart
met een leuk meisje!
06-320.329.88 (100 cpm)

Zoek jij vurige meisjes?
Sex-thuis-kont.
06-320.320.44 (100cpm)

Voor een SPANNEND privégesprek met een meisje (100 cpm)
06-320.330.32

400 Meisjes
willen direkt kontakt
06-320.322.11 (75cpm)

300 Meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320*321*44 (100cpm)

Ondeugend en echt live!
S.M. voor 2
[illegible]

Sex-voor-twee
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwtjes.
[illegible] (75 cpm)

Direkt apart
met die leuke meiden.
Bel 06-9[illegible] (75cpm)

Nieuw:
Homojongens,
[illegible] (75 cpm)

Gratis
v. vrouwen: 06-4366, mannen bellen direkt 'n meisje via 06-9594 (1 gpm)

Sex-voor-twee
Snel 'n hete vrouw aan de telefoon
06-320.330.91 (75 cpm).

Meisjes
zoeken aantrekkelijke vriend
06-320.330.[illegible] (100cpm)

RIJPE vrouwen zoeken
sexkontakt
06-320*330*80 (100cpm)

Homo Regio
KONTAKT. Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
06-320.322.75 (75 cpm).

Hete meisjes
die eenzaam zijn zoeken voor vanavond sexkontakt!!
06-320.330.42 (75cpm)

Nieuw: Hete meisjes uit de regio Limburg. Sexdating (100 cpm)
06-350-23-047

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.329.32 (100 cpm)

Partnerruil
Direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 - 75 cpm.

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9661 (100 c/m)

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor Snel Sexkontakt (100cpm)

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90 (100 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-Dating
06-320.330.95 - 75 cpm.

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar nr. 06-96[illegible] - 100 cpm.

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75 cpm)

Gratis sexkontakt
met 400 hete meiden.
06-320.3[illegible] (100 cpm)

Vluggertje:
Hete meisjes zoeken sexkontakt.
Bel: "06-9[illegible]" - 100 cpm.

Sex voor twee
snel in bed met een heet meisje!
06-320.330.82 (75 cpm).

35+ sexkontakt
volop rijpe vrouwen zoeken sexkontakt:
06-9616 (100 cpm)

Meisjes zoeken sexkontakt
Jonge vrouwen
06-320.330.66 (75 cpm)

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit, 75 cpm.
*****06-9810*****

Bi-sex voor 2,
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (75cpm)

SM Kontakt
Bij jou in de buurt!
06-320.325.80 - 100 cpm.

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan
06-320*330*88 (75cpm)

Prive kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn
06-9570 - 100 cpm.

Lekker babbelen met een meisje in een box (75 cpm)
06-9580

Homo
Waar gebeurd, echt live
06-320.327.01 (100 cpm).

Thuiskontakt
meisjes in jouw regio.
06-320.320.58 (100 cpm)

Nieuw
direkt babbelen met het meisje van je dromen. Bel 06-9757 (100 cpm)

Ondeugende jongens bellen hun strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm).

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Pornofoon
06-320.320.54
Maak jij al mijn knoopjes los?
1 g.p.m.

Harde Pornosex
06-320.320.09
Hete verhalen verteld door hete meiden. 1 g.p.m.

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm
06-320.320.14

!! Grieks !!
Marcha v. achter. 100 cpm
06-96.18

TIENERSEX 18 jr.
06-320.320.10
06-320.321.10 100 cpm.

ONE ON ONE
06-320.329.60
Direct contact met een ondeugende meid. ƒ 1,-pm.

HOMO-LIVE
06-320.330.12
Mannen genieten van mannen. ƒ 1,- pm.

(50 cpm) De 2 jongens trokken het meisje 't fietsenhok in, daar gaat haar broekje naar beneden.
06-340.340.20

Extreem
onnatuurlijk
1 g.p.m. 06-320.322.72

Lesbi-agressie
1 g.p.m. 06-97*78

Real live-sex
75 cpm. Live, apart, privé en lekker! 'n meisje voor jou alleen. 06-320.330.62.

Sex voor 2, gratis voor vrouwen
06-4366.

Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9694
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9635
Live sex 06-9645
Jack off direct 06-9795
Afsprekiijn 06-9718
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.16
Regiobox Limburg 327.55
Bi-sex 323.39
Bondage 325.18
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongerensex 325.19
Gay pervers 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 326.73

Lesbi-meiden
zoeken sexkontakt met stoute jongens:
06-350.270.08 (ƒ 1,- p.m.

Even vlug
Direkt apart met hete Bianca.
06-350.270.12 (100 cpm).

Vrouwen 40
jaar zij op zoek naar een hete sexrelatie.
06-350.270.16 (100 cpm).

Sex for Two
Wacht op je beurt voor een live privé beurt.
06-320.370.80 - 75 cpm

Vrouwen
Sandra zoekt mannen voor opwindende sexspelletjes.
06-350.270.17 (100 cpm).

06*95*92
Het meisje bukt en schuift haar rokje omhoog. Jij trekt haar onderbroekje opzij, op z'n GRIEKS. 100 cpm.

06-320.320.22
Ik zit dakje me in de lijn [illegible] hoor, ben 18 jr. 1 gpm.

06.96.09
RIJPE vrouwen willen een livesexgesprek! Laat je doorverbinden! 1 gpm

SEXMEISJES live! Wel voorzichtig doen. Ben net 18 jr. U bent gelijk aan de beurt!
1 gpm 06.96.36

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit, schatje! Heerlijk heet, 1 gpm
06-320.320.65

LiveSex. Hier kunnen jonge jongens 18 jr. lekker met Rijpe Vrouwen rommelen,
1 gpm. 06.98.48

LADY B. Superieure en geestel. behandeling 1 gpm
06-320.324.68

06.9711
Sabrina in het pashokje. Je komt te vroeg binnen. Geeft niet zegt ze, pak me, ik buk wel! 1 gpm.

Livesexgesprek met Topsex meisjes. Laat je verwennen. 1 gpm. Heerlijk zo met jou!
06.97.22

Rijpe lesbische Vrouwen! Heerlijk die hand onder m'n rok! 1 gpm
06.98.68.

EROX! De Madam verbind je door, zeg maar naar wie! Zalig zo'n hoogtepunt! 1gpm
06*95*06.

Dikke vrouwen live. Voor livegesprek met mollige vrouwen, enorme bollen. 1 gpm.
06.98.70

GRIEKSE-LIVESEX.
Alleen live voor Grieks! Ik buk wel schat 1 gpm
06.95.05

RUIGE PORNO ƒ 1,- pm. Ik zou een prostituée willen zijn.
06-320.320.53

DATING Sexconnection. Spreek 'n boodschap in bij 1 v.d. 300 meisjes en vrouwen in jouw buurt. ƒ 1,- pm.
06-96.06.

Direkt Privé
Regio Limburg, meisjes vertellen je alles zelfs hun adres of tel.nr. 06-9826 1 gpm.

ONE ON ONE
06-98.91
Direct apart met 'n leuk meisje, 75 cpm.

Bi-sex Privélijn
Direkt-Apart met bi-meisjes en of jongens 18 jr. Lekker toch!!
06-340.350.72 (75cpm)

Homo Direkt-Apart met hete jongens 18 jr. 06-9887
NU 50 cpm.

Direkt-Privé
voor een sex-gesprek en/of afspraak met 'n heet meisje.
06-320.326.56 / 75 cpm.

Vlucht in de kelder. Als ze haar vinden..
Voor en achter..
06-320.323.85 (1 gpm)

06-9585 Meisjes voor direct 1, gloeiend Live-2, met nog 3 extra
hete sextaboes
die je nergens hoort. 1gpm.

06-9588 Nieuw.
Blondjes met privé adres-1, Ruw Grieks-2. Plus 3 sexvormen die waanzinnig zijn. Zap en ontdek! 1gpm.

Partnerruil-
Privélijn Direkt-Apart met vrouwen en mannen voor een hete sexruil
06-340.350.71 (75cpm)

Gay-Special
NU 50 cpm. Gay Dark Room Direkt Apart
06-340.350.16

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door de jongen (18 jr). "Kom hier KNUL, pak ze maar 'ns lekker beet!"
06-340.350.60.

Toets maar in hoe ze er uit moet zien, wat ze moet doen en hoe u haar wilt ontmoeten voor Pure Sex! (1 gmp)
06-95.42

Club Merci
5 nieuwe meisjes aanwezig, prijzen vanaf ƒ 100,-
Rijksweg Zuid 241, Geleen. Telefoon 046-745814.

Magic Club Romantica
Zelfs "Piet" gunt zich de tijd een meisje bij MAGIC "ROMANTICA" te pakken. Wij zijn open van 11.00-23.00 uur. Tel. 045-419742. Kleingraverstraat 157, Kerkrade-West. Jonge dames altijd welkom.

Nieuw ** Nieuw ** Nieuw ** 6 nieuwe meisjes bij
Privé Yvonne
Anja uit Geleen, Stephanie, Brigitte, Astrid, Annet, Claudia / THANNEE, Shirley, Monique, Sandra en Nicky. 7 dg. 11-24 zond. 15-23u. Kapelwg. 4 K'rade 045-425100.

Sinterklaasje kom maar binnen....
LYDIA GIRLS
zetten hem allemaal even r....
Groenstr. 64, Geleen. Tel. 046-749662. Meisje gevr.

Paren en alleenstaanden
Club Cupido
voor He-Ho-Bi- en les. Open woensdag, vrijdag, zat. en zondag v.a. 21.00 uur. Putstraat 85A, Sittard ☎ 046-583801.

MADAME BUTTERFLY
en haar meisjes: een gezellige bar in Vaesrade, Hommert 24. Tevens meisjes gevr. voor middag- of avonduren.

Club Levant
Intieme sfeer, mooie meisjes, erotische massage, frans zonder. Donderdag speciale triodag. Maastrichterstr. 156 Brunssum. Tev. leuk meisje gevr.

XX Nieuw, Nieuw !!!!! XX
Verwen uzelf 2 x 4 x 6 x relaxen ƒ 200,- all-in. Open sex of privé! 2x hoogtepunt ƒ 100,-. Dagelijks v.a. 14.00 u. Rijksweg Zuid 196, Geleen. Tel. 046-756335.

Paren en alleenstaandenclub
Villa Liberta
Woens. en vrijdag voor paren en alleenstaanden. Zaterdags alleen paren. Let op! Paren woensdag voor 21.30 u. gratis entree. Maaseikerweg 24, Susteren. Bandinfo 04499-4926. Vrijdag 17 en 31 dec: show van supersexy Française.

Sex-O-Theek Liberta
Net als altijd 3x relaxen voor 1 all-in prijs.
Nieuw Nieuw!!!
4 - 14 - 24 Relaxen voor 1 prijs, gratis sauna en whirlpool en drankjes. Open sex privé of triosex. Wij verwachten U ma.-di.-do., 12.00-02.00 u. Wo. en vr. 12.00-18.00 u. Maaseikerweg 24, Susteren. ☎ 04499-4346.

Escort All-in
045-326191

Buro Venus
100% betrouwb. privé-adressen in ons fotoboek. Kom kiezen! ☎ 04750-28353.

Privé Rani
Lief Indisch meisje
☎ 045-420096

St. Tropez-Bar.
Iedere dag geopend van 21.00 tot 05.00 uur. Putstraat 40, Sittard.

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11-22.30 uur. Wo. tot 19 u. 046-374393 woensdag Trio-dag ƒ 125,- Vanessa 18, Kim Grieks, Yvonne DD. Russisch. En de rest doet gewoon z'n best.

Sandra Privé
☎ 045-416344. Met spoed meisjes gevraagd.

Bedroom Escort
met meisjes va. 20 jr., ook SM mog. Tel. 045-273099.

Delight Escort
Nieuw boys/girls va. 18 jr., nieuwe supermeiden, ook striptease. 045-229156.

jongen/meisje.
Privé en escort 045-428556.

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je komt terug!! ☎ 045-423606.

Voor veel plezier
Club Paris
Oirsbeek. Tel. 04492-1873.

Angelique
Privé en ero.massage. Nieuw! Simone en Daisy. Ook m. 2 meisjes va. ƒ 130,-. Tel. 045-311135.

Lekkere vrouw
045-714707, Heerlen-Privé

Buro Sittard
Met 50 betrouwbare adressen. ☎ 046-523203

Duitse
SM-meesteres, haar onderdanige "O" Isabelle (18 jaar). ☎ 043-626436 / 638365.

Joke en April, wild van elkaar en dol op mann[illegible]
Maastricht Privé
en vele, leuke collegaa[illegible] Jodenstraat 2. ☎ 043-25[illegible]

Nieuw Nieuw
Privé en escort
Tel. 045-427631. Tev. [illegible] meisje gevr. liefst [illegible]

Diana Escort
045-320323 v.a. 10.00 [illegible]

2 Nieuwe jonge meisjes [illegible]
ontsp. massage
Tel. 045-353489.

Brenda Kelly
Af 10 uur, ook zat. en z[illegible] ☎ 045-721759. Meisje [illegible]

Meisjes Opgelet!!!
Heb je WILSKRACHT [illegible] ZET en UITSTRALING [illegible] is hier de gelegenheid [illegible] nog meer te verbeter[illegible] Wegens toenemende [illegible] drukte nog plaats voor [illegible] leuk meisje (alleen Ned[illegible])
Privé Yvonne
Telef. 045-425100.

Club Samant[illegible]
Géén fatamorgana m[illegible] werkelijkheid. Bloedmo[illegible] vol met verrassingen. P[illegible] ƒ 100,-. Carboonstr. [illegible] Kerkrade-W. ☎ 045-41[illegible]

Privé Ilona
045-708003. Nu m[illegible] Michelle, Claudia, Te[illegible] Vannessa, Kelly, Sam[illegible] Daisy, Angela en Lin[illegible]

! Julia !
Privé, SM en adres[illegible] Tev. leuke meisjes g[illegible] 045-225833.

Sexy vrouw
ontvangt thuis.
Tel. 043-473309.

SM Huis
open ma t/m zat. v.a. [illegible] uur, 's woensdags be[illegible] in groepsverb. voor 1 [illegible] prijs! V.a. 21 uur. Part[illegible] alleenst. SM avond m[illegible] publiek. Ook iedere v[illegible] Ons adres: Pannesheid[illegible] 41, K'rade-Bleijerheid[illegible]

Brigitte, Monique, Gr[illegible]
045-254598

Over de relatie tussen de gemeente Heerlen en het bedrijf van Peter Bijsmans doen al jaren geruchten de ronde. Dit vooral omdat Bijsmans jarenlang voorzitter was van de machtige CDA-afdeling Heerlen en zijn bedrijf veel opdrachten van de gemeente krijgt. Dat laatste is niet veranderd sinds Bijsmans in 1991 zitting nam in de Provinciale Staten. Burgemeester en wethouders hebben nu een intern onderzoek laten uitvoeren. Conclusie uit de ambtelijke notitie: Bijsmans heeft in Heerlen prima werk verricht. Het is aan het stadsbestuur om die conclusie te onderschrijven.

'Bedrijven niet straffen voor leveren van kwaliteit'

Heerlense ambtenaren pal achter Bijsmans

in het nieuws

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Het schildersbedrijf van CDA'er Peter Bijsmans heeft in Heerlen sinds 1988 slechts één keer een opdracht gekregen die meer kostte dan twee ton.

Het college heeft dat bedrag dit najaar vastgesteld als de grens waarboven openbaar moet worden aanbesteed. Het ene geval betreft de onderhands aan Bijsmans gegunde opknapbeurt van het stadhuis waar Heerlen 350.000 gulden voor betaalde. Die opdracht werd echter al in juni 1991 verstrekt, lang voor het collegebesluit van kracht werd.

Dit blijkt uit een interne notitie van de diensten Stadsontwikkeling en Financiën van de gemeente Heerlen. Burgemeester en wethouders, die zeer recent bepaald hebben dat ook beneden de twee ton diverse offertes dienen te worden gevraagd, moeten zich nog over het stuk buigen.

In de ambtelijke notitie wordt betoogd dat zeer specialistische schilderwerken voor 1970 tegen zeer hoge kosten werden uitbesteed aan bedrijven uit het westen van het land. Later werd getracht die vakkennis dichter bij huis te halen. „Dat een aantal grotere opdrachten door Bijsmans werd uitgevoerd heeft puur en alleen te maken met de uitgangspunten van kennis, kwaliteit en kwantiteit," betogen de Heerlense ambtenaren.

Ze adviseren het college het 'reeds jaren geleden bewust gekozen beleid om goede kwaliteit te verkrijgen tegen redelijke prijs' voort te zetten. De ambtenaren vinden dat bedrijven niet gestraft dienen te worden voor in het verleden geleverde kwaliteit.

Uitschieters

Heerlen heeft de laatste zes jaar voornamelijk zaken gedaan met de schildersbedrijven Bijsmans en Wensink-Leuven. Bijsmans heeft per jaar zo'n driehonderduizend gulden gekregen, met als uitschieters naar beneden en naar boven: 1992 (slechts 85.000 gulden) en 1993 (ruim zes ton, door de grote opdrachten 'stadhuis' en 'brandweerkazerne').

Bijsmans heeft ongeveer 49 procent van het gemeentelijke schilderwerk verricht. Wensink heeft ongeveer veertig procent van het werk gekregen, vooral het schilderen van scholen en verkeerslichten. Beide bedrijven waren daarbij steeds voor oproep beschikbaar.

De notitie geeft een aantal voorbeelden waaruit moet blijken dat het inschakelen van Bijsmans bij grote werken zeer voordelig is geweest. Zo voorzag het bedrijf in 1979 wanden in de Stadsschouwburg van Zwisters doek met muurschilderingen, waardoor een extern advies om het totale stucadoorwerk te vervangen niet behoefde te worden opgevolgd.

Schilderwerken in het stadhuis werden in 1975 en 1977 aan de hand van meerdere offertes aanbesteed. Bijsmans kreeg de eerste opdracht niet, maar die van 1977 wel. Hij schreef toen als goedkoopste bieder in. Hij constateerde vervolgens dat het in 1975 uitgevoerde werk opnieuw moest worden gedaan.

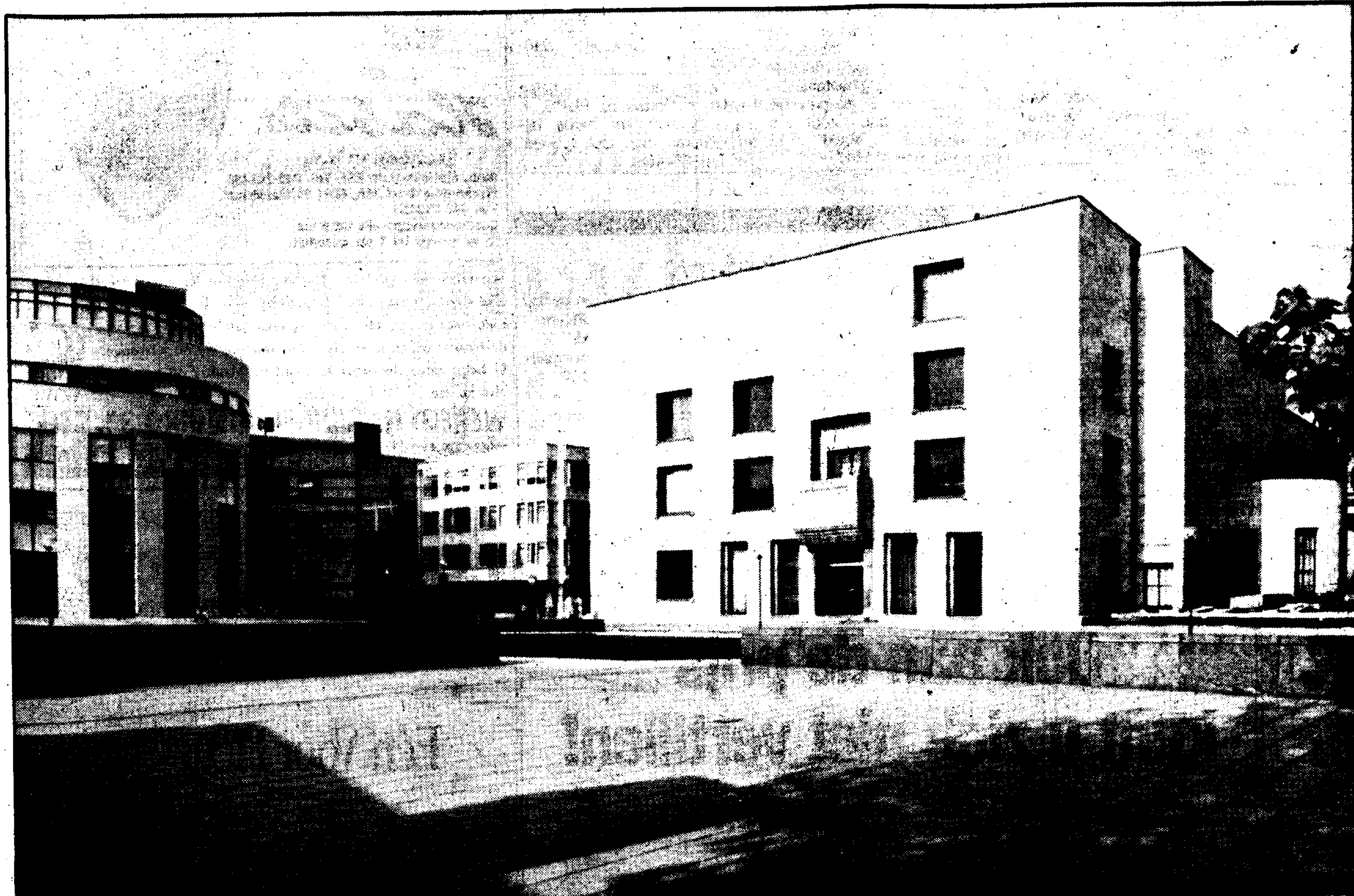
Bijsmans loste in 1977/78 ook de problemen op met de blauwe dakpanelen van het gloednieuwe Thermenmuseum, waar Heerlen zelfs nog een arbitragezaak over aanspande. Bijsmans voorzag de in 1980 geleverde nieuwe panelen van een speciale verf. „Door kwalitatief hoogstaand werk blijven ook hier de onderhoudskosten relatief laag," staat in de notitie.

Bij een opknapbeurt aan het stadhuis in 1978 moest in principe een deel van de natuurstenen noordoostgevel wegens oorlogsschade vervangen worden. Bijsmans vond een oplossing, waardoor de natuursteen gehandhaafd kon blijven.

Dat wekte blijkbaar veel vertrouwen bij de gemeente in het vakmanschap van de firma. „Bij renovaties in 1989/90, Burgerzaken en recent in 1993 zijn de schilderwerken, na goedkeuring vooraf door het college, door de firma Bijsmans op basis van open begroting tot grote tevredenheid uitgevoerd."

Dat werken met een open begroting houdt in dat deskundigen van de gemeente met een bedrijf om tafel gaan zitten en door onderhandeling een prijs afspreken.

De notitie concludeert dan ook: „Er wordt nadrukkelijk niet zo maar werk 'vergeven,' laat staan dat de balans in het voordeel van Bijsmans moet doorslaan." Het Heerlense college moet die conclusie nog onderschrijven.

● *Het stadhuis van Heerlen is dit voorjaar voor 350.000 gulden geschilderd door de firma Bijsmans.*

Archieffoto: DRIES LINSSEN

streeksgewijs

Thema-avond over knelpunten in wijk Kerkeveld

BOCHOLTZ – De PvdA-afdeling Simpelveld-Bocholtz houdt vrijdag in café De Auwleemkoul aan de dr. Nolensstraat in Bocholtz een thema-avond over de knelpunten in de nieuwbouwwijk Kerkeveld. De avond begint om 20 uur.

De inleiding wordt verzorgd door een vertegenwoordiger van de plaatselijke afdeling Veilig Verkeer Nederland.

De werkgroep 'Knelpunten Plan Kerkeveld' heeft begin dit jaar een enquête gehouden onder de bevolking van de nieuwbouwwijk Kerkeveld. In een nota werden alle resultaten opgesomd. De nota werd vervolgens aan de gemeente Simpelveld toegestuurd. De werkgroep heeft recent de reacties van de gemeente ontvangen.

De PvdA wil tijdens deze bijeenkomst de reacties van de bewoners van het Kerkeveld op de nota en de reactie van de gemeente peilen.

Galaconcert 'Agatha' in Eys

EYS – De bas Hans Scheijen en mannenkoor David uit Simpelveld treden op tijdens het galaconcert van harmonie Sint Agatha. Dit concert vindt plaats op zaterdag 11 december om 20 uur in de gymzaal van Eys.

De harmonie organiseerde de afgelopen twee jaar soortgelijke concerten, waarbij Limburgse mannenkoren en Angelina Ruzafate en Lea Akkermans optraden.

per persoon

Zilveren LD-jubilaris

● Klimmenaar Jos Delahaye is 25 jaar in dienst van het Limburgs Dagblad. Hij werkte bij de expeditie en de binderij. Sinds 1991 is Delahaye actief bij de afdeling transmissie. Hij vangt de pagina's op van de krant Nikkei, die vanuit Tokio worden verzonden en verstuurt pagina's van de Wall Street Journal naar Engeland en Zwitserland.

De directie van het Limburgs Dagblad biedt hem vrijdag van 16.30 tot 18.30 uur een receptie aan in het bedrijfsrestaurant, In de Cramer 37 in Heerlen.

Prinsenpaar

● Het carnavalsrijk van Groët Neuehage wordt dit seizoen geregeerd door een prinsenpaar: prins John III (Vasik) en zijn vriendin (en prinses) Michaela Horbach. Het is voor de tweede maal in het 45-jarig bestaan dat een prinsenpaar de scepter zwaait over Nieuwenhagen.

Huldigingen

● Tijdens het patroonsfeest van harmonie St.-Caecilia Eygelshoven werd de heer Abrahams gehuldigd omdat hij 60 jaar actief was als muzikant. Ere-dirigent J.Kuypers, dirigent van 1953 tot 1978, vierde zijn 40-jarig jubileum.

● Johan Logister uit Nieuwenhagen kreeg onlangs de gouden bondsspeld van de FNV in verband met zijn 40-jarig lidmaatschap.

● Gymnastiekvereniging Olympia Nieuwenhagen huldigde negen jubilarissen. Bijzondere eer werd Casper Smeets bewezen. In verband met zijn 50-jarig lidmaatschap werd hij benoemd tot ere-lid.

● *Jos Delahaye*

● *Jos III en Michaela.*

Foto: W. SMEETS

Tentoonstelling over Amnesty in Brikke Oave

BRUNSSUM – De afdeling Brunssum van Amnesty International opent vrijdag een tentoonstelling over het werk van die organisatie. Daar zijn onder meer kaarten te zien die kinderen van Brunssumse basisscholen voor Amnesty hebben getekend.

Centraal tijdens de tentoonstelling staat de campagne van Amnesty tegen politieke moorden en verdwijningen. Regeringsgeweld tijdens interne conflicten vergt volgens Amnesty meer slachtoffers dan oorlogsgeweld tijdens internationale veldslagen.

De expositie vindt plaats in D'r Brikke Oave tot en met woensdag 15 december. D'r Brikke Oave is op werkdagen geopend van 10.00-12.00 uur, van 13.30-17.00 uur en 's avonds van 19.00-21.00 uur. Op zondagmiddag is de tentoonstelling te bezichtigen van 14.00-17.00 uur.

journaal kort

BRUNSSUM

● Bridgeclub Bronsbeek houdt zaterdag vanaf 13.30 uur een Drive in Casino Brunssum. Inschrijven tot 8 december bij Jonus, ☎255069.

● De SP houdt vanavond om 20.15 uur een informatie- en discussieavond in zaal De Kepper.

● De industriebond FNV houdt vrijdag vanaf 19.30 uur de jaarvergadering in De Burcht. Aansluitend worden de jubilarissen gehuldigd.

● In de Burcht wordt zondag van 11 tot 17 uur de snuffelmarkt voor de kleine beurs gehouden.

● Het Progressief Akkoord Brunssum houdt donderdag vanaf 20 uur een openbare fractievergadering. De bijeenkomst is in café Keulen, Schinvelderstraat, Brunssum.

● D66 afdeling Brunssum houdt donderdag vanaf 20 uur een openbaar fractieberaad in het Casino in Treebeek. Het verkeerscirculatieplan staat centraal op deze avond.

HEERLEN

● De Nederlandse Vereniging De Verzamelaar houdt zondag 12 december van 10 tot 17 uur de grote najaarsbeurs met stenen en mineralen in de spiegelzaal van het Corneliushuis, Heulstraat 2, Heerlerheide.

● Het Heerlens City Koor presenteert zaterdag jong talent. Vanaf 20.30 uur treden koor en solisten op in de Lounge van het Pullman Grand Hotel.

● De Katholieke Bond voor Ouderen houdt zaterdag om 19.30 uur een dansavond voor 50-plussers in het Corneliushuis. Medewerking verlenen De Palemiger Spatzen, Wiel Knipa en Sjef Diederen.

● Drumband Olympia Heerlen neemt zaterdag deel aan de Landskampioenschappen in Arnhem. Wie als supporter mee wil, kan zich opgeven bij G. Wachelder ☎723136.

● Scouting St.-Jan Baptist Meezenbroek houdt zondag van 14 tot 17 uur kijk- en doemarkt met wandeltocht in het hoofdkwartier aan de Henri Jonasstraat te Meezenbroek.

VOERENDAAL

● Het IVN en de VVV houden zondag een wandeling met als thema 'Monumenten'. Vertrek om 9 uur aan de kerk in Klimmen.

LANDGRAAF

● Rubens kindertheater geeft zaterdag om 14 uur een voorstelling in het Ora.

● Op de Draf en Renbaan wordt zondag van 10 tot 17 uur een snuffelmarkt gehouden.

SIMPELVELD

● Het IVN maakt zondag een dagwandeling in de Noord-Eiffel. Vertrek om 9 uur aan de Markt. Voor informatie: Starmans ☎443597.

KERKRADE

● Fraktie Burgerbelangen houdt vandaag om 20 uur de ledenvergadering in Socio te Eygelshoven.

HOENSBROEK

● Kinderkoor 'Sjamaes en Kraolkes' uit Maastricht luistert vanavond de plechtige hoogmis (aanvang 19 uur) op tijdens het Maria-tridiuum in de Christus-Koningkerk, Pius XII-plein in Hoensbroek.

Kerstboomverkoop door scouting

LANDGRAAF – Voor een kerstboom hoeven inwoners van de Landgraafse wijk Eikske de deur niet meer uit. De leden van scouting 't Eikske verkopen deze huis-aan-huis op 11 en 12 december. Met deze actie wil de scouting de verenigingskas spekken.

De bomen worden door de scouts en hun ouders zelf gekapt, om de kosten zoveel mogelijk te drukken. Een kerstboom – variërend van één tot twee meter hoogte – kost fl 17,50.

Wie zeker wil zijn van een kerstboom, kan die ook vooraf reserveren bij P. Reinaerts (☎045-319880) of W. Ludwiczak (☎045-323002).

kerstevenementen

HEERLEN

● Voor de twaalfde keer houdt Scouting Welten zondag van 11.30 tot 16.30 uur een kerstmarkt in het Gemeenschapshuis tegenover de kerk.

● In de Sionskerk aan de Kampstraat is vrijdag van 14 tot 16.30 uur een kerstmarkt.

LANDGRAAF

● Harmonie St. Michaël Eikske houdt zondag van 11-18 uur kerstmarkt in Wijkcentrum, Pijler 13.

BRUNSSUM

● In dagverblijf De Rozengaard, Heulstraat 1a, worden zaterdag tussen 11 en 16 uur kerstartikelen te koop aangeboden, die gemaakt zijn door verstandelijk gehandicapten uit De Rozengaard, 't Veldje en de Muelebeek.

SIMPELVELD

● In dienstencentrum I gen Bende vindt zaterdag van 14 tot 17 uur de kerstviering van SWOBS plaats.

BOCHOLTZ

● De Kon. Philharmonie en kerkelijk zangkoor St.-Joseph geven zondag om 16 uur een Kerstconcert in de kerk van Jacobus de Meerdere.

SCHINVELD

● Jeugdkoor De Grenslandzangers geeft zondag om 17 uur een kerstconcert in café Im Weissen Rössl, Broekstraat 2. Aanstaande vrijdag geeft het koor om 19.30 uur een concert tijdens de kerstmarkt van basisschool De Tweesprong.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. My home is your home. T/m 23/1. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Stadsschouwburg. Werk van Francz Witte. T/m 31/12.
Sterrenwacht Schrieversheide, Schaapskooiweg 95. Airbrush-werken van Frank Baumann. T/m 31/1.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek. Expositie Zilver in beweging. T/m 30/12, open dag. 10-17 uur.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Internationale groepstentoonstelling. T/m 19/12, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur, wo-avond gesloten.

● VOERENDAAL

Galerie Kleen Lingelauf, Valkenburgerweg 79. Werk van Jelle Hoogstra en Meg Langeslag. T/m 31/1, open di t/m vr 14-17 uur, za 10-16 uur.

● NUTH

Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Werk van Peter Schuijren en Francz Witte. T/m 9/1, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● VAESRADE

Galerie Tsaat, Rozenstraat 49. Schilderijen van Jos Beurskens en beelden van Ivon Drummen. T/m 3/1, open do en zo 14-17 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater. Expositie Annemiek Vermeulen-Böckling. T/m 23/12.

● LANDGRAAF

Galerie Gandi, Hereweg 83. Werk van Gerda Roodenburg en Ton van den Hoogen. T/m 19/12. Open vr 16-20 uur, za en zo 13-176 uur.
Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Egypt Paintings van Pierre Devreux. T/m 9/1, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Werk van Andries van der Beek en Wouter Bouwman. T/m 20/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● BEEK

Gemeentehuis. Expositie van acht leden van de kunstenaarsfamilie Spronken. Open tijdens kantooruren.

● SITTARD

Galerie Zabawa, Agricolastraat 152. Schilderijen van Jacques Dieteren. T/m 20/12, open wo t/m vr 16-18 uur, zo 14-17 uur.
Kunstcentrum, Leyenbroekerweg 113 a. Vlissingen ontvlucht. T/m 31/12, open wo t/m zo van 14 tot 17 uur.
Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Schilderijen en aquarellen van Lau Heidendael. T/m 3/1, open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● MAASTRICHT

Galerie Duynstee, Hoogbrugstraat 18. Kerstmis '93. Keramiek. T/m 31/12, open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur.
Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Werk van Fieke Weilers en Hein Severijns. T/m 30/12. Open di t/m za 13.30-17.30 uur.
Theater aan het Vrijthof. Foto-expositie Maastricht-centrum. T/m 12/12, open ma t/m za 11-16 uur.
Galerie Dis, Tafelstraat 28. Objecten en tekeningen van Kathryn Feldman. T/m 5/1. Open wo t/m zo 13-17 uur.
Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Werk van Maarten van Dreven. T/m 3/1, open vr t/m zo 13-17.30 uur.
Galerie Contempo, Rechtstraat 96. Werk van Willem van Scheijndel. T/m 12/12.
Gouvernement, Limburglaan 10. Foto's van Betsy Green. T/m 17/12.
Galerie Wanda Reiff, Rechstraat 43. Werk van Ton Slits. T/m 12/12.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Herma van den Heuvel. T/m 17/12, open ma t/m vr 8.30-18 uur.
Galerie Ardi Poels, Lage Barakken 31a. Werk van Benoît Hermans. T/m 8/1, open wo t/m za 13-17 uur.
Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Expositie van Mieke van Alphen en Tjikkie Kreuger. T/m 15/1, open di t/m za v.a. 11 uur.
Galerie Sis2, Rechtstraat 71. Kunst voor kinderen. T/m 23/12, open wo t/m za 13-17 uur.
Studio Maastricht, Brusselsestraat 30. Glaskunst uit Frauenau. T/m 31/12, open do t/m za 11-18 uur.
Museum Spaans Gouvernement, Vrijthof. De gedekte tafel. Van 1/12 t/m 31/1.
Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b. Expositie van Pascalle Kusters. T/m 15/1, open di t/m za 13.30-17 uur.
Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Nic Jonk, Luc Bemelmans, Roland Deussen, Appie Drielsma en Emile Cornelis. T/m 1/1, open do t/m zo 12-17.30 uur.
Galerie Ardi Poels, Lage Barakken 31a. Werk van Benoît Hermans. Van 12/12 t/m 15/1, open wo t/m za 13-17 uur.
Theater aan het Vrijthof. Werk van Lou Heynens. Van 18/12 t/m 18/1.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Grafiek van Pavel Sukdolak. Van 9/12 t/m 9/1, open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

● CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Expositie van Monica Rotgans. T/m 12/12. Werk van Hank Beelenkamp. Van 19/12 t/m 16/1. Open do t/m zo 13-17.30 uur.

● GULPEN

De Aw Sjkiaatfabriek, Ringweg 31. Ouvrage d'homme, werk van Sjer Jacobs. T/m 9/1, open do t/m zo 14-17.30 uur.

● MARGRATEN

Gemeentehuis. Paul Haimon 80. T/m 27/12, open op werkdagen van 9-12 uur, do ook 13.30-15.30 uur.
Keramiek-galerie 'Groot Welsden', Groot Welsden 48. Atelierexpositie van Natascha Rieter en Siegfried Gorinskat. T/m 16/1, open di t/m zo 13-17 uur

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Sieraden van kunstenaarscollectief Totem. T/m 9/1, open di t/m zo 14-17 uur.

● ROERMOND

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Expositie van Fred Kessels. T/m 9/1. Beelden van David Vandekop. Van 11/12 t/m 30/1, Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Galerie Wansink, Neerstraat 76. Recent werk van Lucebert. T/m 24/12, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● SUSTEREN

Galerie Artanna, Pissummerweg 1. T/m 20/12, open wo 10-12 uur, zo 15-17 uur.

● ROOSTEREN

Galerie Bon Art, Maaseikerweg 23. Werk van Jos Kivits, John Deckers en Niek Hoogland. T/m 9/1, open vr t/m zo 13-18 uur.

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

Te koop 4 losse AUTO-MOTORS VW Golf 1800 '91 ƒ 750,-; Opel diesel 2300 ƒ 750,-; 2 Toyota Corolla-motors '91 en '90 12 V ƒ 750,- p.st. ☎ 045-323178.

Relatiebemiddeling v. elke vorm van kontakt. Dames gratis inschrijven. (100cpm).
06-320.324.96

Goed uitziende sportieve MAN gevr. 30-35, met baan, voor een zelfst. en werkende jonge lieve vrouw, 26 jr. Foto bijsluiten. Br.o.nr. B-04931, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

NU OF NOOIT!
Ongekend HOGE inruilwaarde
bij aankoop van een nieuwe
CARAVELAIR 1994 CARAVAN

Kom dus NU bij Beckers kijken naar deze schitterende caravans (3-jaar garantie!). Heeft u niets in te ruilen? Ook dan profiteert u mee van deze grandioze aktie! (Deze aktie loopt t/m 31 december 1994).
Off.dealer voor Limburg - Bovag Caravanbedrijf
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31 (Handelscentrum "Bergerweg")
SITTARD, telefoon showroom (046) 580858.

DETHLEFFS caravans '94 collectie in onze showhal. Tillemans Recreatie b.v., Haefland 19, Brunssum.

Sprite CARAVAN te koop, bwj. '78, prijs ƒ 500,-. Telefoon 045-275291.

HOMETRAINER (Kettler: Golf), nieuw, met gar. Tel. 045-710899 na 15 uur.

Te koop VESPA, bwj. '88, ƒ 650,-. Telefoon: 045-412904.

Te k. MOUNTAINBIKE S503, 4 mnd. oud, nw.pr. ƒ 1.600,-, met verz., vr.pr. ƒ 1.190,-. 04405-3783.

Te k. THOMOS snorbromf., nieuw, niet gebr. ƒ 1.000,-, Dorpstr. 97, Brunssum.

Korg i 3 keyboard
Pas op de markt, nu al een topper!
Kom luisteren en sta versteld.
Bruto adviesprijs ƒ 6.235,-.
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
Donderdag koopavond.

De muziekzaak van de jaren '90
GRATIS SHOW
op donderdag 9 december van 16.00 tot 21.00 uur demonstreert Michel Voncken de nieuwste Orla Drawbar Keyboards: KX 400 EN KX 750
De chromatische keyboards Concerde: KX 450 EN KX 465
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein.
☎ 046-333227
Ma. t/m za. open
donderdag koopavond.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Te k. Miele WASDROGER Electronic ƒ 450,-; Philips bovenlader wasaut. 850 toeren p.m. ƒ 250,- met garantie. Tel. 045-275291.

Te k. van particulier gebruikte eiken L-KEUKEN, afm. 3.70 x 2.50 mtr. Vraagprijs ƒ 1.500,-. Eiken eethoek, 5-delig. Vraagprijs ƒ 600,-. Te bevragen: 045-443335.

LDC-Computer
goede kwaliteit en service voor een lage prijs.
80386 SX/40 Mhz - 2 Mb RAM 3½" drive - 40 Mb harddisk
2x ser. 1x par. 1x game, XVGA kaart 512 Kb (1024x768)
XVGA zw/w monitor (stralingsarm), mini-tower - AT toetsenbord - muis
ƒ 1.475,- incl. BTW
Iedere andere configuratie mogelijk, wij geven zéér goede cursussen WP, MS-DOS, installatie Novell-netwerken.
Leufkens-Dubois, Sittarderweg 58a,
6412 CH Heerlen, 045-726444.

Te koop HEADSTART II PC met 3.5 en 5.25 diskdrives, Epson printer en Monochr. monitor. Veel software. Vr.pr. ƒ 700,-. Tel. 045-754566.

DAMES gevraagd voor SM-club, zeer goede verdiensten. ☎ 045-414338.

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Maastricht, Eindhoven en Weert. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

HUISWERK-begeleiding: 2x per week onderzicht van leraren. Tel. 045-754607.

Diversen

Yoga en SPORTMASSAGE. Bel nu: 045-716332. Sportfit, Nobelstraat 25, Heerlen. Ook 's avonds en zaterdag.

Te k. Henri-Deux HANGKLOK; tevens omaklok en verschillende kleine tafelklokken. Telef. 045-323050.

Nog enkele mooie luxe showroomkeukens met zeer
Hoge korting bij Vossen Keukens
Modern: Glaspaleis, Kerkplein 45. Klassiek: Eikenderweg 77, Hrln. ☎ 045-717555.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

INBOUW-APPARATUUR: grote keus in topmerken, scherpe prijzen en vakkundig advies. Vossen-Keukens: Glaspaleis, Kerkplein 45, Heerlen en Eikenderweg 77. Telef.: 045-717555.

KEUKEN-RENOVATIE: Workbladen, spoelbakken, inb.app. en montage met gar. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77 en Glaspaleis, Kerkplein, Heerlen. Telef.: 045-717555.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te k. ant. KAST, Biedermeier bank, lampen, tafeltjes, kleingoed. Tel. 045-721352.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S grote sort. met gar. v.a. ƒ 95,-. Reeds 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Telef. 045-724760.

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! Nu halen in '94 betalen. GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. De nieuwste modellen '94 en alles uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Tel. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Feestaanbieding: ƒ 1.395,- 13 lamps, extra breed, traploos statief en lampbescherming, nakoeling, lampen volgens pigmentanalyse. Incl. bez. en 3 jr. garantie. AU SOLEIL b.v. Grooth. in zonnehemels, Markt 38, Kerkrade. 045-461417.

Kachels/Verwarming

KACHELSMID; Walem 21, Klimmen. Telef. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Gas- HOUTKACHELS-c.v.-ketels. Keus uit 200 stuks. Jac. Köhlen. 046-513228/514862. Rijksweg Nrd 104, Sittard.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop diverse soorten PAPEGAAIEN. Telefoon: 043-650563.

Zwarte POEDELTJES te koop Thull 30 A, Schinnen.

Te koop boeren FOX, 3 maanden. Telefoon 046-513251.

Te koop nog 3 Mechelse herder x Rottweiler PUPS, t.e.a.b., vader zeer harde bijter/bewaker. enz. Lief v. kind. Tel. 045-354468.

Montage-chef m/v
voor de afdeling Werktuigbouw-montage van een bedrijf in Geleen. Het bedrijf is gespecialiseerd in full-concept service van werktuigbouw, energie en onderhoud.
U geeft leiding aan 10 personen en bent verantwoordelijk voor de uitvoering van kleinschalige projecten. Ook adviseert en ondersteunt u bij de werkvoorbereiding. Daarnaast calculeert en coördineert u subcontractors. Voor deze baan hebt u een diploma HTS-WTB aangevuld met enige jaren relevante werkervaring.
Leeftijd: 27 tot 35 jaar.
Informatie: 046 - 75 61 56, Nathalie Verlaan
Geleen, Rijksweg Zuid 1a
tempo-team uitzendbureau

van Bommel® SUPERIOR SHOES
Perfect door zijn details – New Generation Classics.
Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier
Habets schoenen b.v.
Nuth, Stationsstraat 224. Tel. 045-241298
Wyckerbrugstraat 38A, 6221 ED Maastricht. Tel. 043-210426.
Donderdag koopavond tot 8 uur.
's Maandags tot 1 uur gesloten.

We willen onze kinderen de schoonheid van de natuur meegeven. Maar elke seconde verdwijnt er ergens op aarde natuur. En dat kunnen we niet meer terugdraaien. Als we onze kinderen nog iets van de natuur willen laten zien, dan moeten we nu iets doen. U helpt door donateur te worden. Maak ƒ 30,– over op giro 30 van het WNF in Zeist.
WWF
WERELD NATUUR FONDS GIRO 30, ZEIST
WE HEBBEN DE AARDE IN BRUIKLEEN VAN ONZE KINDEREN

ENORME VERBOUWINGS
OPRUIMING
KORTINGEN TOT MÉÉR DAN 50%
PROFITEER NU!
OP = OP
Steenweg 15 - Sittard
Tel.: 046-518738
Fax: 046-522913

Ook aan de prijs kunt u zich niet vertillen!

LASER — TOSHIBA

LASER LT 322 NOTEBOOK
386 SX processor, 33 MHz, 2 MB RAM, 80 MB hard disk, floppy 1,44 MB, 9½" VGA LCD scherm. Inclusief DOS 6.0 en Windows (NL) en luxe lederen tas.
VOGELZANG PROFESSIONEEL PRIJS Excl. BTW 2499

TOSHIBA T4500 NOTEBOOK
Intel 486 SX processor, 20 MHz, 4 MB RAM, 80 MB hard disk, floppy 1,44 MB, 9½" VGA STN-LCD display. Inclusief DOS, Windows en Trackball.
VOGELZANG PROFESSIONEEL PRIJS Excl. BTW 3299

VOGELZANG PROFESSIONEEL
UW PARTNER IN AUTOMATISERING EN TELECOM
Kruisstraat 12, 6411 BT Heerlen. Tel. 045-740382. Fax 045-742528.
Openingstijden ma. t/m vr. 09.30-18.00 uur.

HEFFINGS UITVERKOOP
van ons filiaal te Roermond
Vrijdag koopavond tot 21.00 uur
Op al onze showmodellen korting tot: 70%
GEPADE, HF-STYLE, ROBUSTAFLEX, MOSER, SKOVBY
-50%
van sloun interieur
HERKENT U AAN DE KWALITEIT
Roermond Minderbroederssingel 33 / Zwartbroekstraat 20,
TEL: 04750 - 10110

Eén Voor Henry.
Tweede Bril Gratis.
Eén Voor Harley.

Die Henry. Zodra hij van de gratis tweede bril hoorde, sprong hij op zijn Harley richting Pearle. Want wie bij Pearle een complete bril koopt met een montuur van meer dan f 100,-, krijgt daar, uit een speciale collectie, een gratis tweede bril met enkelvoudige glazen bij.

Zo koos Henry een hele beschaafde voor zijn werk en een hele stoere voor op zijn Harley. Misschien wilt u wel een hele moderne of een hele sportieve. Het is allemaal mogelijk.

En welke u ook kiest, op beide brillen ontvangt u een jaar onvoorwaardelijke garantie. Vraag naar de voorwaarden en maak uw keuze uit de enorme collectie monturen. Pearle heet u van harte welkom.

PEARLE
PEARLE EXPRESS
Pearle Is Kijkplezier.

Beek, In de Makado (ingang Oost) - Heerlen, Promenade 129 (schuin tegenover Schunck warenhuis) - Maastricht, Vrijthof 16a - Roermond, Steenweg 29a - Sittard, Tempelplein 7b (naast EDAH) -
Nu ook in: Brunssum, Schiffelerstraat 1b - Weert, Langstraat 20e

Landgraaf zegt overeenkomst per 1 januari op

Rote moet kasteel in Strijthagen verlaten

Van onze verslaggever

HEERLEN – Ron Rote, vertegenwoordiger van de stichting European Round Table, dient kasteel Strijthagen per 1 januari te verlaten. Dit antwoordt het Landgraafse college op raadsvragen van de PvdA-fractie.

De 51-jarige Rote heeft met zijn stichting plannen om van het kasteel een conferentie- annex bezinningsoord te maken. De Simpelveldse belegger Meyers gaf hem toestemming om het kasteel en de rentmeesterswoning gratis in gebruik te nemen.

De gemeente, formeel nog steeds eigenaar van het kasteel, stemde daar anderhalf jaar geleden mee in.

Rote zou het kasteel pas in bezit kunnen krijgen als Meyers' plannen voor een bungalowpark in het gebied Strijthagen doorgaan.

Door twee recente uitspraken van de Raad van State is de kans daarop minimaal geworden.

Het Landgraafse college laat de PvdA weten: „We hebben de ideeën van de stichting European Round Table steeds met een bepaalde mate van gereserveerdheid bezien. Van enige geestdrift is bij ons college noch bij één der individuele leden ooit sprake geweest. Wij hebben de stichting tot dusverre het voordeel van de twijfel gegund."

Blijkbaar is dat voordeel nu afgelopen, want het college heeft op 16 november besloten om de ingebruikgeving van het kasteel en de rentmeesterswoning op te zeggen.

„Rote mocht daar gratis wonen en werken, want het opzeggen van een huurovereenkomst zou veel gecompliceerder en tijdrovender zijn," schrijven burgemeester en wethouders.

Rote noemt het besluit van het college 'dom.' „Meyers heeft de gemeente terecht terug geschreven dat ze eerst maar eens de schriftelijke motivatie van het laatste Raad-van-Statebesluit moet afwachten. Ik wil sowieso blijven tot de bodemprocedure in september 1994 is afgerond."

Volgens Rote is de ware reden voor de opzegging dat Landgraaf de 'politieke en emotionele rust' wil herstellen.

Rote zegt maandag een gesprek te hebben met burgemeester Bert Janssen. „Ik ben ook bereid om het kasteel los van de bungalowplannen van Meyers te kopen."

Verenigingen wijzen college op voordelen stichting

Gebruikers 't Kloeëster fel tegen privatisering

Van onze verslaggever

SCHINVELD – De negen verenigingen en instellingen die gebruik maken van gemeenschapshuis 't Kloeëster in Schinveld blijven zich tot het uiterste verzetten tegen privatisering. Verkoop door de gemeente aan een particulier biedt te weinig waarborgen voor de verenigingen, zo vinden de verenigingen. Een stichting waarin de verenigingen zitting hebben, biedt voor de gebruikers de zekerheid dat zij het gemeenschapshuis ook in de toekomst naar eigen goeddunken kunnen gebruiken.

Dat is de strekking van een open brief die begin deze week door de gezamenlijke gebruikers van 't Kloeëster naar de raadsleden is gestuurd. De brief is een laatste strohalm, omdat de raad zich donderdagavond over het collegevoorstel tot privatisering van het gemeenschapshuis buigt. Burgemeester en wethouders houden vast aan verkoop van het voormalige klooster voor 320.000 gulden aan horeca-exploitant A. Nieling. De bouw van 24 woningen op het aangrenzende terrein brengt extra geld in het laatje om de voorgenomen bezuiniging van ruim een ton per jaar te halen.

B en W hebben na kritiek van diverse commissieleden het alternatief van de verenigingen om een stichting te vormen bestudeerd. Te duur, luidt in het kort de reactie van het college op dat alternatief plan.

C. Steiner betoogt namens de gebruikers dat een kastelein in eerste instantie naar de winstcijfers kijkt en dan pas naar de verenigingen. „Als hij op vrijdagmiddag een bruiloft kan houden die meer oplevert dan kunnen de verenigingen het wel vergeten. En hoe zal hij reageren op de ouderen die komen kienen? Die gebruiken hooguit één consumptie." De verenigingen hebben weinig vertrouwen in het college dat stelt dat er keiharde afspraken met de exploitant te maken zijn over het gebruik van de ruimtes.

Volgens de gebruikers is exploitatie door een stichting 41.000 gulden duurder dan in het geval van privatisering. „De verenigingen zijn best bereid meer huur te betalen. Waarom kan beheer door een stichting in de kleine kernen van Onderbanken wel en in Schinveld niet. Ook bij overdracht aan een commercieel exploitant betaalt de gemeente nog altijd 46.000 gulden aan kapitaallasten. Dan ontstaat de vreemde situatie dat de gemeenschap een particulier bedrijf subsidieert," luidt de kritiek van gebruikers.

Rijproef

● *Ruim zeventig 50-plussers krijgen vandaag in Brunssum de gelegenheid geboden hun rijvaardigheid te testen. Geen examen, geen stress. Maar een ritje van een half uur in een ontspannen sfeer onder begeleiding van een rij-instructeur. Tijdens de rit kunnen ouderen inzicht krijgen in het eigen verkeers(on)veilige gedrag en bovendien worden vrijblijvend adviezen voor eventuele verbeteringen aangereikt.*

Rijproef 2

● *Een goed initiatief van de Katholieke Bond voor Ouderen in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland. Want iedere oudere krijgt op bepaalde leeftijd wel te maken met verminderd gehoor en gezichtsvermogen en reactiesnelheid. De eerste groep 'senior-rijders' komt om 8.45 uur bijeen in d'r Brikke Oave in Brunssum. 's Middags is van half twee tot half vijf een tweede sessie met een dertigtal automobilisten. Als 'beloning' krijgen alle deelnemers na afloop een certificaat uitgereikt.*

Eerste

● *Het Brunssumse raadslid Tjeerd de Graaf is een van de eerste Brunssummers van protestantse komaf die het tot wethouder schopten. Beter gezegd een van de eerste van CHU-huize. Zo blijkt medio jaren vijftig CHU'er A. Verhoog twee jaar lang wethouder te zijn geweest in Brunssum. Zeker voor die tijd niet zo vanzelfsprekend. Verhoog wordt dan ook, onder anderen door De Graaf, als iemand gezien die baanbrekend werk heeft verricht voor protestanten in de regio.*

Koning

● *De klant is geen koning meer. Mochten er klanten zijn die menen van wél, dan houden zij zich zelf voor de gek. Koning zijn wil zeggen: vrij beslissingen kunnen nemen, een vrije keus hebben. Vergeet het maar, tenminste als het op aankopen van duurzame spullen of de dagelijks levensbehoeften aankomt. Wij hebben allang geen vrije keus meer. Onze keus wordt bepaald door wat de televisie- en andere reclame - ons heeft opgedrongen of door hetgeen ons door anderen, die eveneens beïnvloed zijn door reclame, wordt aangepraat. Bovendien kiezen we alleen maar uit het aanbod in de winkel; het is niet kiezen tussen wel of niet kopen. In vele landen op de wereld hebben de mensen geen keus, louter en alleen omdat er niets te kiezen valt. Omdat er niets in de schappen te vinden is, zo er al schappen en winkels zouden zijn. Ook daar zijn de mensen allesbehalve koning.*

Kerstboom

● *Her en der liggen ze al klaar: de kerstbomen. Nog zonder engelenhaar, blinkende bollen, kransjes, kunstpaddestoelen, lampjes en wat dies meer zij, maar wél nog goed in de groene naalden. Een kerstboom is eigenlijk geen boom in de oorspronkelijke betekenis van het woord boom. Bomen maken deel uit van de natuur. Kerstbomen zijn welhaast het tegenovergestelde: het zijn consumptie-goederen die na gebruik worden afgedankt en op de vuilnisbelt terecht komen. Iets om (onder de kerstboom) over na te denken.*

Raad Heerlen wil eerst plan zien voor citybad

Renovatie van zwembad Terveurdt uitgesteld

Van onze verslaggeefster

EERLEN – De ondertekeng van het contract voor de novatie van het Hoensoekse zwembad Terveurdt uitgesteld. Het college krijgt ie maanden de tijd om een an op tafel te leggen voor n nieuw zwembad in Heern Centrum/Zuid. Pas dan at de gemeenteraad met de novatie van het Hoensoekse bad akkoord. Een otie van die strekking werd steravond door de hele raad steund.

gemeenteraad wil hiermee zeker llen dat er een zwembad in het ntrum van Heerlen komt. Hierer bestond namelijk grote onduiijkheid. Het nieuwe bad moet in plaats komen van het Sportfondnbad. Op die plek moeten (samen t het aangrenzende Canton iss-terrein) vijf woontorens verzen. Het actiecomité Behoud ortfondsenbad Heerlen heeft h ook altijd hard voor gemaakt or een vervangend zwembad.

t college wilde echter de verbouing van Terveurdt tot familieemparadijs loskoppelen van een enueel nieuw te bouwen citybad. s het contract gisteravond getend zou zijn, dan was exploitant vex op korte termijn begonnen t de verbouwing van het bad tot r zwembaden, horeca, whirlols, zonnestudio's en een spectalaire glijbaan.

n prachtig kindje maar wij verchten nu van u binnen drie aanden een tweede schepsel," zei rel Scholtissen (PvdA). „U heeft lang genoeg kunnen oefenen dus t moet kunnen."

e meerderheid van de fracties rak tevens bezorgdheid uit over nieuwe tarieven in het verbouwzwembad Terveurdt. In plaats n een uurtarief van 85 gulden uden verenigingen 143 gulden oeten betalen. Vier Heerlense emverenigingen en de ouderenchting hadden hier eerder al te geprotesteerd.

aar volgens wethouder Jo Evers n de tarieven nog worden onderndeld.

Weltense fritesoorlog

● *Filiaalhouder Louis Hodiamont van snackbar Weltertuintje geeft een strooifolder aan een klant.* Foto: FRANS RADE

Snackbar niet rouwig om advertentieverbod

Van onze verslaggever

HEERLEN – Eigenaar André Ploem van de Heerlense frituurzaak Weltertuintje begrijpt niet goed waarom hij wordt geboycot. Collega Joep Ramackers van Oud Welten geeft geen toestemming voor een advertentie van zijn concurrent in het wijkblad.

„Elke expert op het gebied van marketing weet dat zo iets niet werkt," zegt Ploem. „Ik vind het merkwaardig. We hebben hier toch te maken met een open economie en geen Russische toestanden."

Het Weltertuintje is achteraf niet rouwig om het advertentieverbod.

„We krijgen op onze strooifolders, die regelmatig in de wijk worden verspreid, meer reacties dan wanneer wij in het wijkblad zouden adverteren," aldus filiaalhouder Louis Hodiamont.

Enkele weken geleden gaf het Weltertuintje bij de redactie van de Welterkoerier een advertentie op. Het betrof een speciale aanbieding. De advertentie werd geweigerd. Oud Welten heeft immers het alleenrecht voor het plaatsen van advertenties in het wijkblad.

Filiaalleider Hodiamont: „Voor de speciale aanbieding hadden we extra inkopen gedaan. Maar omdat de advertentie niet werd geplaatst, en de mensen dus niet konden reageren, zaten we met een te grote voorraad. Voor ons was dat een extra strop."

Ploem is nu samen met andere ondernemers van het plan in januari in Welten een eigen blaadje uit te geven. „Ik heb begrepen dat nog meer ondernemers in Welten negatieve ervaringen hebben opgedaan."

Zestien maal te hard rijden in Landgraaf

LANDGRAAF – Bij een snelheidscontrole gistermorgen tussen tien en twaalf uur op de Europaweg-Zuid in Landgraaf heeft de politie zestien bekeuringen uitgereikt. Volgens de politie overtraden hoofdzakelijk vrouwen en Duitsers de snelheidslimiet van 50 km per uur. De hoogst gemeten snelheid bedroeg 87 km per uur.

Vrouw beroofd van videocamera

HEERLEN – Een 29-jarige vrouw uit Heerlen is maandagmiddag door een onbekende man van haar videocamera beroofd. De vrouw die op de parkeerplaats van de Van der Maessenstraat stond, droeg de camera in een schoudertas. De man kwam van achter de vrouw, rukte de tas los en verdween.

Politie zoekt 'Kadett-dief'

KLIMMEN – De politie Nuth/Voerendaal stelt een uitgebreid onderzoek in naar een man die het heeft gemunt op Opel Kadetts.

In Klimmen liep de dader zondagavond bij een inbraak in een woning bijna tegen de lamp nadat hij werd verrast door de bewoners. De man liet bij de woning een Opel Kadett achter, die eerder die dag was gestolen in Geleen. In de auto vond de politie goederen die afkomstig waren uit een inbraak in Schimmert.

Nog dezelfde dag werd in Klimmen opnieuw een Opel Kadett gestolen. Dat voertuig werd een dag later uitgebrand in Munstergeleen aangetroffen. Getuigen kunnen bellen ☎ 045-753500.

Kerkrade krijgt noodvoorziening voor zwervers

ERKRADE – Kerkrade heeft gisen besloten een noodvoorziening r daklozen te realiseren in het oormalig GAK-gebouw aan de an Beethovenstraat, schuin tegener de Rodahal. Het gaat om een achtopvang, waar zwervers kunn slapen, douchen en ontbijten. onderdag wordt in de Rodahal n omwonenden uitleg gegeven er dit besluit.

n Kerkrade zijn in de afgelopen ouperiode ongeveer twaalf daklon 's nachts op straat gesignaleerd. e gemeente vindt dit onacceptael. Een oplossing in de vorm van en slaaphuis is gepland aan de erkradersteenweg. Omdat hiertеen door omwonenden bezwaar is ngetekend bij de Raad van State, s deze nachtopvang nog niet gereaiseerd. Een uitwijkmogelijkheid aar het slaaphuis in Heerlen is evenmin mogelijk, omdat dit bij oud weer volledig bezet is.

Het gemeentebestuur heeft voor het oormalig GAK-kantoor tegenover e Rodahal gekozen, omdat dit eiendom is van de gemeente, leeg taat en slechts in geringe mate oeft te worden aangepast. Ook iedt het bestemmingsplan ruimte oor de voorziening.

De noodvoorziening is een zogeheen bed-bad-brood-voorziening en s alleen geopend als de temperauur 's nachts tot onder het vriesunt daalt. Het slaaphuis is dan open van 22 uur tot 9 uur. Naast het laaphuis in Heerlen is in deze gemeente ook een noodvoorziening oor daklozen in een voetbalkantine gecreëerd.

Nieuw project van Technopark Educatie

Zorg voor kwaliteit bij beroepsonderwijs

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Gedeputeerde Ger Kockelkorn heeft gisteren in Landgraaf het officiële startsein gegeven voor het project 'Integrale Kwaliteitszorg' van Technopark Educatie Oostelijk Zuid-Limburg. Het project moet ervoor zorgen dat de zorg voor kwaliteit binnen het voorbereidend beroepsonderwijs (vbo) in de regio wordt verhoogd.

De aandacht voor de kwaliteitszorg is met name in het bedrijfsleven de laatste jaren sterk gegroeid.

„Het in huis hebben van juist opgeleide en gemotiveerde medewerkers is van groot belang voor een bedrijf," aldus Kockelkorn. „Het zijn immers de mensen in de bedrijven die de kwaliteit van het product voor een belangrijk deel bepalen."

De gedeputeerde vindt dat de belangstelling voor het technisch onderwijs achter blijft bij de maatschappelijke behoefte. „Het imago van het technisch beroep en de technische opleiding is hier debet aan. Associaties als zou techniek vies, zwaar en vrouw-onvriendelijk zijn, zijn algemeen bekend."

Kockelkorn hield in zijn toespraak in de scholengemeenschap Brandenberg een pleidooi voor brede scholengemeenschappen waarvan het vbo deel uitmaakt. Leerlingen kunnen dan volgens de gedeputeerde gemakkelijker wisselen van algemeen vormend onderwijs naar beroepsgericht onderwijs en omgekeerd. „Onderlinge contacten tussen het regionale bedrijfsleven en het vbo via Technopark Educatie is dan ook van groot belang."

Het nieuwe project is in oktober tijdens de voorronde van de Nationale Onderwijsprijs genomineerd voor de provinciale onderwijsprijs in de categorie voortgezet onderwijs. Voorzitter Boll van de vereniging van besturen van scholen voor beroepsonderwijs oostelijk Zuid-Limburg, heeft de oorkonde van deze nominatie in ontvangst genomen.

Verhuizing van Hambokliniek

KERKRADE – In verband met de verhuizing van de Hamboskliniek naar de voormalige Vroedvrouwenschool in Heerlen is er donderdag van acht tot vijf uur op de Kapellaan in Kerkrade een tijdelijke verkeersmaatregel van kracht.

Vanaf de Caspar Sprokelstraat tot aan de Engerweg kan het verkeer slechts de helft van de weg gebruiken. Er worden hekken geplaatst zodat de verhuiswagens, staande voor de Hamboskliniek, zo min mogelijk hinder ondervinden van het overige verkeer.

Meubeldieven aangehouden

HEERLEN – Zes dagen na een inbraak in een meubelzaak aan de Akerstraat-Noord in Hoensbroek heeft de politie drie mannen aangehouden.

Afgelopen zaterdag werd reeds een 29-jarige man in verzekering gesteld en gisteren werden een 29-jarige Landgravenaar en een 30-jarige Heerlenaar aangehouden. Het trio heeft inmiddels een volledige bekentenis afgelegd.

De inbrekers hadden dinsdagnacht reeds voor een groot bedrag aan meubelen uit de zaak gesleept en klaar gezet voor transport. Oplettende getuigen zorgden er echter voor dat de daders de buit niet mee konden nemen. De dieven sloegen op de vlucht met achterlating van een groot gedeelte van de buit.

Kerkrade machteloos tegenover 35 sexclubs

Van onze verslaggever

KERKRADE – Kerkrade heeft bijna geen mogelijkheid iets te doen tegen het grote aantal sexclubs in de gemeente. Het aantal Kerkraadse bordelen en privé-clubs is nu ongeveer 35. „We hebben er te veel, maar we zijn helaas bijna machteloos," zei burgemeester Jan Mans gisteren in de commissievergadering Algemene Bestuurlijke Aangelegenheden.

Een groep bewoners van de Oranjestraat vroeg de gemeente gisteren de verbouwing van een huis tot bordeel in hun straat te stoppen. Mans gaf aan dat er vorige week drie bordelen in de gemeente zijn bijgekomen. Het aantal sexclubs en privé-adressen waar tegen betaling sex wordt bedreven is daarmee op circa 35 gekomen. Ter vergelijking: Heerlen geeft als officieus aantal twee sexclubs op.

Voor bordelen kan geen vergunning worden afgegeven, omdat er geen wetgeving bestaat op dat gebied. De Eerste Kamer heeft een bordeelwet eerder dit jaar tegengehouden. Zonder vergunningen kunnen aan sexclubs geen voorwaarden worden verbonden. „Wettelijk gezien zijn ze daarom allemaal illegaal," aldus gemeente-ambtenaar W. Lurken gisteravond. „Maar het is moeilijk te bewijzen dat er ergens een sexclub is en als al bewezen wordt dat er sprake is van een sexclub, dan heeft het voor justitie geen prioriteit." Eenzelfde situatie doet zich voor op het gebied van softdrugs.

Kerkrade gaat de pas gevestigde bordelen aanschrijven in de hoop dat zij gesloten kunnen worden op grond van het bestemmingsplan, een bouwvergunning of brandvoorschriften. Burgemeester Mans: „Handelt een exploitant in strijd met deze voorschriften, dan gaan we er tegenin. Verder staan we helaas machteloos. Een Kafkaïaanse situatie."

Volgens GroenLinks wringt de schoen in Den Haag. „Wij als gemeente zijn weer eens de sluitpost van de Haagse regelgeving," aldus A. Brauers van GroenLinks. Hij kreeg steun voor zijn voorstel om aan Den Haag duidelijk te maken dat beide Kamers het probleem opnieuw moeten bespreken.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - [illegible]
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

CROKY CHIPS
Naturel, paprika of bolognese, pak 300 gram 1.99

GEROOSTERDE ACHTERHAM
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram 2.89 2.29

KINGSIZE PINDA'S
Uit de verse notenafdeling, gezouten of ongezouten, cup 275 gram 2.59 1.98

Parkeer uw auto maar dicht bij de winkel deze week.

CAPPUCCINO SLAGROOMSTAM
Per stuk 6.98 5.98

NOORSE GARNALEN
Uit de diepvries, pak 100 gram 3.95 3.49

ARTLAND EDLE KALBSLEBERWURST
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram 2.09 1.69

ONTBIJTSPEK DOBBELSTEENTJES
Zuurstofarm verpakt, 100 gram 1.49 1.19

UNOX ROOKWORST
Vacuüm verpakt, 350 gram 4.29 3.59

BOERENKOOL OF ZUURKOOL MET WORST
Vers verpakt, 1 kilo 7.99 6.99

HUTSPOT MET RUNDVLEES
Vers verpakt, 1 kilo 7.99 5.99

KNIPBROOD
Wit, bruin of volkoren, heel, 800 gram 1.95

BOERENWIT
Heel, 800 gram 2.35 1.99

MONA MAGERE YOGHURT
Aardbeien of perzik, beker 500 ml 1.95 1.59

CHAMBOURCY SMULPUDDING
Caramel, chocolade, griesmeelpudding met saus, vanillepudding met saus of rijstdessert, pak 500 gram 1.99

DIAMANT FRITUURVET
Duopak, 2 kilo 4.99

VERSE ROOMKAAS 70+
Pakje 125 gram 2.98 1.98

PREI À LA CRÈME
Uit de diepvries, pak 450 gram 2.09 1.79

DOUWE EGBERTS KOFFIE
Excellent, snelfiltermaling, pak 250 gram 3.74 3.19

GO-TAN KROEPOEK
3 plakken 1.89 1.49

AUGURKJES ZOETZUUR
Zoer fijn, pot 340 gram 1.79 1.49

CREMERS WAFELS
Luikse of suiker-flash wafels, pak 1.79

CREMERS CAPRI-GALET WAFELS
Pak 250 gram 1.65 1.49

CREMERS CHOCO-GALET WAFELS
Pak 250 gram 2.09 1.89

DELACRE INTIMITE
Gesorteerde koekjes, pak 125 gram 2.99 2.59

NIEUW:
HERO JAM ROYAL
Bosbessen/cassis of kersen/aardbeien/rum, pot 340 g 2.09 1.99

HERO EXTRA JAM
Aardbeien/kersen, abrikozen/passievrucht of tuinvrucht, pot 225 gram 1.99 1.69

NESTLÉ MINI'S
Crunch, Nuts hazelnoot, Kitkat, Smarties, Lion of Bros melkchocolade, zak 3.29 3.09

VOOR DE HOND:
CESAR
Rundvlees/lever, rundvlees/hart of kip/rundvlees, kuipje 150 gram 2.39 1.99

VOOR DE KAT:
SHEBA
Tonijn, rundvlees, kipfilet, wild of forel, kuipje 100 gram 1.89 1.69

KAAS 30+
Vers van 't mes, 33% minder zout, per kilo 17.50 14.90

ZAANLANDER EXTRA PIKANT 48+
Vers van 't mes, per kilo 18.50 15.90

MAGERE RUNDERLAPPEN
Per kilo 16.99

MAGERE RIBLAPPEN
Per kilo 14.99

KIPDRUMSTICKS
Gekruid, 1400 gram 9.99

CLEMENTINES
Per kilo 1.75

HUTSPOT
Schaal, 1 kilo 2.50

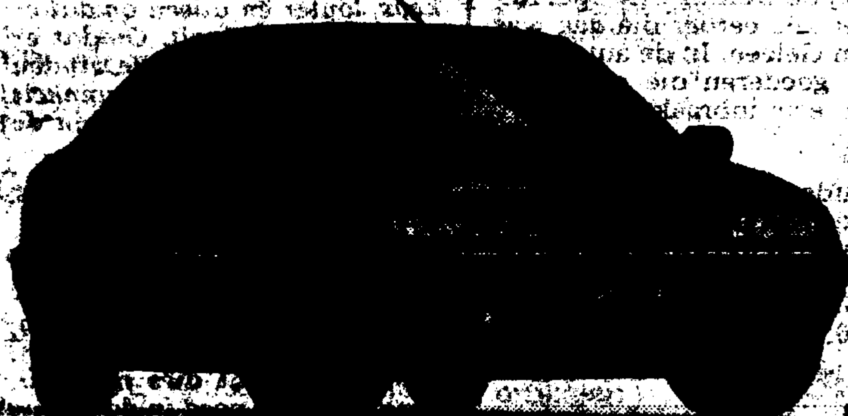
IN ONS RESTAURANT:
KIPPASTEITJE + KOP KOFFIE 7.25

49.08.93

MIRO Beek
Aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 11 december a.s.

Lage prijzen en winkelgemak onder één dak.

GOEDE VOORNEMENS MOET JE STIMULEREN.

is. Volgens de BOVAG/ANWB-richtlijnen wordt hij dus één stuk meer waard.

Een goed begin voor goede voornemens.

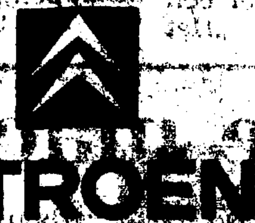
Citroën geeft u een goede start: via het bijzondere ...

De Citroën-dealers hebben de Citroën-dealers nog iets voor u in petto. Koopt u een Citroën AX of ZX dan taxeert de Citroën-dealer uw inruilauto een jaar jonger. Stel, u komt met uw bouwjaar 1989 ... maar hij taxeert uw auto alsof hij uit '90 ...

der interessante financieringsaanbod en wellicht door middel van een 1 jaar jonger getaxeerde inruilauto. Kom in december naar de Citroën-showroom. Want welke Citroën u ook kiest, met de ... van uw Citroën-dealer beleeft u nog lang plezier aan uw goede voornemens voor 1994.

DE FEESTELIJKE DECEMBERMAAND VAN CITROËN ZORGT VOOR EEN GOED BEGIN.

CITROËN

BIJZONDER EIND. BIJZONDER BEGIN. BIJZONDER CITROËN.

... Van Rossmalen, ... 013, tel. 04450-1450. HEERLEN, Sondagh, De Koumen 36, tel. 045-223300. KERKRADE, Van Leeuwen, ... 129, tel. 045-453535. MAASTRICHT, Van Rossmalen, Wilhelminasingel 58-62, tel. 043-215154. SITTARD, ... 14, tel. 046-511051.

GELD NODIG?

JORISSEN FINANCIERINGEN

TEL. 045-721781 - 72795...
SCHAESBERG 54, HEERLEN

Provincie Limburg

... de ontwerp-nota stiltegebieden ... december 1993 tot en met 8 januari 1994 ter inzage:
- in de bibliotheek van het provinciehuis ...
- in de gemeentehuizen van alle gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en ... Zuid-Limburgse gemeenten ...

Reacties
Tot en met 8 januari 1994 kan iedereen schriftelijk ... zienswijze geven op de ontwerp-nota stiltegebieden ... 6200 MA Maastricht. Voor nadere informatie ... Simons (043-897549) van de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu van de provincie Limburg.

Limburgs Dagblad
sport

Sportarts Martens somber over herstel Nederlands beste spits:

'Van Basten speelt wellicht nooit meer'

BRUSSEL - De kans dat Marco van Basten nooit meer topvoetbal speelt, is groter dan dat hij weer voor AC Milan zijn rentree op het voetbalveld maakt. Van Bastens arts Marc Martens laat dat deze week weten in een interview met het Belgische weekblad Humo. De duidelijk pessimistische Martens zegt over de enkelblessure van Van Basten dat „we alleen maar kunnen hopen dat het over enkele maanden beter met 'm is. Maar onmogelijk is het niet."

De Belgische [illegible] heeft een [illegible] van Van Basten [illegible] De spits van Milan [illegible] volgens Martens „kan niemand antwoorden [illegible] vraag of de spits [illegible] In de eerste maanden na de operatie verliep de revalidatie [illegible] Maar de stap naar de sportbeoefening is momenteel te groot. Hij [illegible] alweer golfen. Maar [illegible] dat [illegible] sport niet."

[illegible] Martens. Even later in het [illegible] antwoordt de arts [illegible] vraag of de kans dat Van Basten [illegible] van de kans op [illegible] „Mu, zoals het er nu [illegible] ja." Volgens de Belgische dokter is het 'normaal' dat Van Basten twijfelt over zijn terugkeer en daarom ook een tweede arts om raad heeft gevraagd.

Martens [illegible] dat de oorzaak van Van Bastens enkelblessure terug te voeren is op een enkelbreuk zes jaar geleden. Van de operaties daaraan is de spits niet helemaal hersteld". Het verhaal dat Van Basten in de spits op de meest kwetsbare plaats heeft gespeeld, noemt de dokter „mythevorming. De meeste ernstige blessures zijn trouwens niet aan harde contacten te wijten, maar aan overbelasting."

Dokter Martens erkent in het interview met Humo dat voor Van Bastens probleem van afgesleten kraakbeen medisch nauwelijks een oplossing is. „Er is al zo vaak geprobeerd dat te verhelpen, experimenteel en klinisch, maar dat liep altijd faliekant verkeerd af. De kans op succes is zo wisselvallig. Het wachten is altijd op het antwoord van het organisme. Tien jaar geleden was een speler defintief aan het eind van zijn carrière als zijn kruisbanden waren geraakt. Da's nu niet meer zo. Nu betekent een scheur in het kraakbeen meestal het einde."

Zondag liet Van Basten zijn enkel nog een keer bekijken door Martens. „Dit is een delicate blessure. Het kraakbeen groeit niet aan in het tempo dat wij wensen. Het gaat Marco in ieder geval te traag. Wij hebben afgesproken dat hij zijn enkel laat rusten en dat ik met dokter Tavana bij de bekendste specialisten in de wereld naar een alternatieve geneeswijze zoek."

Transplantatie

Martens sluit een kraakbeen-transplantatie niet uit. De Californische specialist Farkel heeft met een dergelijke operatie al enkele successen geboekt. Zo genas hij de aanvaller Ian Durrant van Glasgow Rangers, die twee jaar kampte met een knieblessure en al was afgekeurd. Durrant is helemaal fit. Tavana, clubarts van AC Milan, neemt deze week vanuit Tokio contact op met Farkel. „Maar deze methode is niet zonder risico", laat Martens weten. „Als arts wil ik Marco garanderen dat hij ook na zijn loopbaan over een werkende enkel beschikt. Dat is voor mij belangrijker dan dat hij nog vier jaar op topniveau voetbalt."

De discussies over Van Bastens enkel zijn bizar. De Zwitser Rene Marti kent de enkels van de oud-Ajacied het beste. Hij opereerde Van Basten drie keer. Hij is zeer teleurgesteld in de houding van AC Milan en Martens. „Milan heeft in het voorjaar teveel druk op Marco uitgeoefend om de Europa Cup finale te spelen. Daardoor is zijn rentree toen overhaast. Marco had de pech dat Milan die finale verloor. In een vlaag van paniek is er toen buiten mij om door Martens besloten om opnieuw te opereren. Bij een overwinning van Milan denk ik dat Marco nog twee maanden extra de tijd had gekregen om te herstellen. Wie weet was hij dan nu weer Europees Voetballer van het Jaar geworden?".

Marti is vorige week door Tavana om zijn mening gevraagd. „Ik heb sinds april de enkel niet gezien, dus kan ik er geen oordeel over hebben. Ik zou graag de films van de Martens' operatie zien," aldus de Zwitser, wiens mening door de Belg tot nu toe is genegeerd. Gelooft Marti nog in een wonder? „Het echte wonder is, dat Marco na zijn blessure in 1987 vijf jaar op het hoogste niveau speelde zonder veel blessureleed."

● Marco van Basten (links) verrichtte onlangs met Ronald Koeman de loting voor de Champions League. Of hij ooit nog zal spelen, is hoogst onzeker. Foto EPA

Theo Pickée herkozen als praeses Roda

KERKRADE - [illegible]

Lazio leurt met Gascoigne

LONDEN - Lazio Roma is het wispelturige gedrag van Paul Gascoigne meer dan zat. De Italiaanse clubleiding heeft de momenteel geblesseerde Engelse international in zijn geboorteland te koop aangeboden. Manager Howard Wilkinson van Leeds United bevestigde de handelwijze van de Italianen.

„Hij is niet alleen bij Leeds aangeboden, ook Blackburn, Newcastle en Manchester United zijn benaderd met de vraag of er interesse voor Gascoigne bestaat," verklaarde Wilkinson. De grote baas van Leeds staat niet onwelwillend tegenover de komst van Gascoigne. „Maar de hele situatie is nog erg onduidelijk," voegde hij eraan toe.

De middenvelder reageerde zelf verbolgen op de berichten. „Ik denk dat de club eerst met mij moet praten als ze me willen verkopen. Tot nu toe is dat niet gebeurd." De speler, die volgens Britse bladen per week bijna een ton van Lazio Roma ontvangt, voelt niets voor een terugkeer naar Engeland. „Ik wil Lazio en mezelf bewijzen, dat ik in Italië een toekomst heb." Daarmee kan hij zondag beginnen. Na een blessureperiode van twee maanden maakt 'Gazza' in het duel tegen Juventus zijn rentree.

sport kort

TENNIS - Anique Snijders heeft de eerste ronde van het 50.000 dollar toernooi in het Franse Val d'Oise niet overleefd. Tegen de Amerikaanse Shanon McCarthy verloor de Geleense met 6-2, 6-1. Hiermee is het tennisjaar 1993 voor haar voorbij.

trainerscarrousel

BRUNSSUM - Eersteklasser Schuttersveld heeft het contract met oefenmeester Bart Vreuls met een jaar verlengd.

EUROPACUP

champions league

Vandaag

POULE A

[illegible]

Woensdag 2 maart

[illegible]

POULE B

[illegible]

Woensdag 2 maart

[illegible]

uefacup

Karlsruher SC [illegible]
[illegible] Frankfurt [illegible]
Salzburg [illegible]
Boavista [illegible]

Vandaag

[illegible]

karakteristieken

Karlsruher SC - Bordeaux 3-0 (1-0) [illegible]

Deportivo La Coruna - Eintracht Frankfurt 0-1 (0-1) [illegible]

Austria Salzburg - Sporting [illegible]

Boavista - OFI Kreta 2-0 (1-0) [illegible]

Ook Boavista, Salzburg en Frankfurt overeind in Uefacup

Karlsruhe blijft Europa verbazen

Van onze verslaggever

KARLSRUHE - Karlsruher SC, Boavista, Austria Salzburg en Eintracht Frankfurt hebben zich al gekwalificeerd voor de kwartfinales van het Uefabekertoernooi. De grootste surprise is Karlsruher SC. De debutant in een Europees voetbaltoernooi versloeg voor 25.000 toeschouwers Bordeaux met 3-0. De uitwedstrijd hadden de Duitsers met 1-0 verloren. In de eerste en tweede ronde werden de vooraf sterker geachte ploegen van PSV en Valencia (toen nog met Hiddink), dat in Karlsruhe met 7-0 werd vernederd, uitgeschakeld.

[illegible]

Frankfurt

[illegible]

Sporting

[illegible]

OFI

[illegible]

● Dirk Schuster van Karlsruher SC speelt de man in plaats van de bal. Slachtoffer is Marcel Dib (links) van Bordeaux. Foto EPA

FC Luzern ontslaat trainer

LUZERN - Het bestuur van de Zwitserse [illegible] FC Luzern heeft trainer Bertalan Bicskei ontslagen. [illegible]

Routinier onderhandelt met Collstrop-formatie

Uniek contract voor Adrie van der Poel

DOOR GOVERT VAN VEEN

WAREGEM - Adrie van der Poel zal hoogstwaarschijnlijk morgen een eenjarig contract tekenen bij de Belgische Collstrop-ploeg van Willy Teirlinck. De afrondende besprekingen hebben plaats in Waregem, in het kantoor van Noel Demeulaere, directeur van de tapijtenhandel Beaulieu en voorzitter van de sponsorstichting ASS.

Bij de laatste onderhandelingen zal ook Manfred Krikke aanwezig zijn. De ex-manager van de PDM-formatie fungeert als co-sponsor van de Belgische wielerploeg, die hij voorziet van materiaal en kleding. Door de zakelijke inbreng van Krikke is de Belgische wielerploeg bereid enkele Nederlanders op te nemen.

De Meulenaere zegt namens Collstrop bereid te zijn tot een jaar overeenkomst van anderhalve ton. „Dat is toch redelijk, niet waar meneer?" Gelooft u mij. Rooks rijdt bij Prima voor stukken minder. Zo is de tijd nu eenmaal..." De prijs van Adrie van der Poel ligt echter een 'stukje' hoger, zodat de 34-jarige renner zelf gisteren nog even voet bij stuk hield. „Er staat nog niets vast, of ik teken is nog maar zeer de vraag."

Maar volgens 'bemiddelaar' Manfred Krikke zullen er in elk geval zaken worden gedaan. „Hoe dan ook, voor alle partijen is het nu kort dag geworden."

De constructie van het toekomstige contract van Van der Poel zou voor Nederlandse begrippen wel eens uniek kunnen zijn. Meest voor de hand liggend is een overeenkomst waarin Adrie van der Poel zich vastlegt voor de voorjaarsklassiekers en daarna de vrijheid krijgt in het shirt van Krikke, die zelf de baas is over de ATB-ploeg Concorde Ultima, de markt bij de mountainbikers te verkennen.

Krikke gaf gisteren de waarschijnlijkheid van een dergelijke constructie al toe. „Adrie rijdt in elk geval [illegible] zeker niet de Tour en gaat na het WK veldrijden in Koksijde alleen de weg op voor de wedstrijden [illegible] de voorjaarsklassiekers [illegible] de zomerperiode [illegible] mountainbiken [illegible] kan komen. Want [illegible] nog maar de vraag [illegible] worden. Het komende seizoen [illegible] z'n laatste op de weg, dat was al [illegible] bekend. Volgens [illegible] tekent hij [illegible] een contract bij De Meulenaere [illegible] het dan wel weer verder met Collstrop. Het gaat me natuurlijk geld kosten om hem in de zomer op de ATB-fiets te krijgen, maar dat zal geen probleem worden."

Voor de twee overige aan Nederlanders te vergeven plekken in de Collstrop-ploeg, zijn nog vier kandidaten: [illegible] Aert, John van den Akker, [illegible] Michel Cornelisse. [illegible] week [illegible] worden [illegible]

Hofman oefent met Fortuna

HEERLEN/SITTARD – Fortuna Sittard heeft opnieuw een oefenwedstrijd georganiseerd voor René Hofman. Donderdag speelt een Sittards combinatie-elftal, met onder andere de van een achillespeesblessure herstellende Hofman en Roy van de Heuvel in de gelederen, tegen derdeklasser Heidebloem. Gespeeld wordt in Lindenheuvel op het sportcomplex Landgraaf. Aanvang 19.30 uur.

Hans Beugel stapt op

DEN HAAG – Trainer Hans Beugel van handbalvereniging Hermes uit Den Haag heeft zijn functie neergelegd. Hermes is momenteel in de onderste regionen van de ranglijst te vinden. De twee nederlagen die zijn ploeg afgelopen week leed, waren voor Beugel (40) de bekende druppel. De oud-international zei geen mogelijkheid meer te zien zijn ploeg te motiveren.

Fondriest cosponsor

PARIJS – Maurizio Fondriest, dit jaar winnaar van de wereldbeker wielrennen, wordt volgend jaar cosponsor van een nieuwe Franse profploeg. Het team, dat gefinancierd wordt door de club Corbeil-Essonnes, krijgt het rijwielmerk Fondriest als materiaalleverancier. De ploeg zal voornamelijk uit profdebutanten bestaan. De kans is groot, dat de gebroeders Marc en Yvon Madiot en Jérôme Simon bij deze nieuwe formatie onderdak vinden.

Schumacher nog bij Benetton

FRANKFURT – Michael Schumacher heeft zijn contract bij Benetton met drie seizoenen verlengd. De Duitse formule 1-rijder blijft zijn werkgever trouw tot het einde van 1996. Schumacher heeft een salaris van ongeveer twintig miljoen dollar, ongeveer 36 miljoen gulden, bedongen. Team en coureur zijn ervan overtuigd dat een wereldtitel haalbaar is. De bolides van Benetton worden komend jaar opnieuw uitgerust met de motoren van Ford.

Ritsma stijgt met stip

HAMAR – Rintje Ritsma is op grond van zijn succesvolle wereldbekerdriedaagse in Hamar opgeschoven naar de derde plaats op de ranglijst aller tijden, de zogeheten Adelskalender. Op deze lijst - het fictieve klassement van de klassieke afstanden - moet de 23-jarige schaatser uit Lemmer alleen nog Johann Olav Koss en Falko Zandstra vóór zich dulden. Hij passeerde op de lijst de Zweed Tomas Gustafson, de Amerikaan Eric Flaim en de Italiaan Roberto Sighel.

Jesse Thehu stoot door

KÖNINGSWINTER – De Limburgse poolbiljarter Jesse Thehu heeft bij het WK poolbiljart (9-ball) de eerste ronde overleefd. Thehu schakelde de Australiër Lou Condo uit met 2-1. Een aansprekende prestatie van Thehu, want het was al een uniek feit dat de Limburger de eindronde van het WK wist te halen. Morgen ontmoet hij de Europees kampioen Ralf Souquet.

Europese liga in oprichting

BRUSSEL – Roger Vandenstock, Belgisch bestuurslid van de Uefa en zoon van voorzitter Constant van Anderlecht, ziet over enige jaren een volwaardige Europese competitie voor topclubs van start gaan. Naar zijn idee zal in het seizoen 1994-95 de Champion's League volledig zijn verdwenen. Vandenstock is tot deze conclusie gekomen, nadat hij vorige week in Genève alle besprekingen had bijgewoond, die uitmondden in een voorlopige nieuwe opzet van de prestigieuze League.

Aanvulling wielerkalender

HEERLEN – Bij de wielerkalender voor het nieuwe seizoen zijn abusievelijk de wedstrijden van maart niet gepubliceerd. Na de trainingsrit op 6 maart in Geleen is het programma als volgt: **13 maart**, Nieuwenhagen: clubkampioenschappen voor Ni, Jj, Aa, Ab/Ve, Da en Jd. **20 maart**, Del-Gulpen, criterium voor Ni, Ju, Aa, Ab/Ve. **25 en 26 maart**, Hel van het Mergelland (Int. open vrije wedstrijd) voor Aa en profs. **27 maart**, Neerbeek: Ni, Ju, Aa. **3 april**, Haelen, criterium voor Jd, Ni, Ju, Aa.

Ferreira schakelt aanstaande vader uit in eerste ronde Grandslamcup

Boris kan weer naar Barbara

MUNCHEN – Boris Becker kan zich volledig concentreren op zijn aanstaande vaderschap. De Duitser verloor in de eerste ronde van het tennistoernooi om de Grandslamcup van Wayne Ferreira: 5-7, 4-6. Het was een triest slot van een dramatisch jaar. Op de wereldranglijst zakte hij van de vierde naar de elfde plaats.

In de Olympiahalle in München verwelkomden de 10.000 toeschouwers Becker met een beleefd applaus, 97 minuten later had hij die sympathie verspeeld. Zijn weigering uit te komen voor het Daviscupteam, is hem door de Duitse tennisfans niet in dank afgenomen. Michael Stich is sinds afgelopen weekeinde de nieuwe held van de natie.

Vier weken verkoos Becker het gezelschap van vriendin Barbara Feltus, het paar verwacht volgende maand hun eersteling. Gisteren was de tennisser nog altijd met zijn gedachten elders. Hij liet aan het net ballen passeren waarnaar hij anders een snoekduik had gewaagd. Tegen Ferreira verspeelde hij de eerste set door twee dubbele fouten bij 5-5, in de tweede set sloeg hij andermaal onnodig vaak mis. In de vijfde game verloor hij zijn opslag en vervolgens de wedstrijd.

Becker (26) plakt er nu maar twee maanden extra vakantie aan vast, in februari speelt hij weer een toernooi, in Marseille. Dan begint papa Boris opnieuw. Met een nieuwe coach. Vriend Eric Jelen werd na zes maanden bedankt voor de moeite. In vier jaar versleet Becker al drie coaches. In München zorgde Nick Bolletieri voor de tips.

Ferreira speelt morgen in de kwartfinales van het eindejaarstoernooi tegen Stefan Edberg. De Zweed won van de Amerikaan Todd Martin. Het was de eerste keer dat Edberg in München een partij succesvol beëindigde. Het toernooi om de Grandslamcup is aan de vierde editie toe. Korda versloeg Volkov met 6-3 6-2. De Rus vervangt de geblesseerde Krajicek.

● *Boris Becker sloot in München een rampzalig tennisjaar in stijl af. Hij verloor in de eerste ronde.* Foto: EPA

Eddie 'The Eagle' gekortwiekt

STOCKHOLM – Tijdens de Winterspelen in Calgary (1988) was hij de succesvolste verliezer, in Lillehammer hoopt hij opnieuw tot de olympische familie te behoren. Schansspringer Eddie 'The Eagle' Edwards maakt zich op voor een rentree. In Falun (Zweden) probeerde hij het de afgelopen dagen weer op een kleine schans. Hij maakte, zoals gewoonlijk, geen indruk.

„Ik geloof dat ik in Lillehammer kan deelnemen, ondanks dat iedereen tegen mij is. Ik ben nu eenmaal de beste schansspringer van Engeland," kraaide de 'Adelaar'. In Falun landde de Brit na vijftien meter. Een testsprong van de zeventigmeterschans liet hij daarna aan zich voorbijgaan wegens duizeligheid.

Edwards maakte in Calgary vijf jaar geleden furore. Niet met grote afstanden, maar door zijn fratsen op en naast de schans. Waar de Brit zich ook bewoog, overal was hij 'hot news'. Edwards verscheen na het evenement in allerlei televisieprogramma's en reclamespots, maakte een film en ging vervolgens failliet.

Hij mocht in 1992 overigens niet mee naar de Winterspelen in Albertville. Ook Lillehammer wordt een probleem voor de vreemde vogel. Het IOC heeft limieten gesteld. Daar kan de Brit nooit aan voldoen. De door de officials gewenste afstanden heeft Edwards nooit gesprongen. Niet eens benaderd.

Geheel herstelde Wim Jonk weer terug naar Inter Milan

'Nooit gedacht aan Van Basten'

DOOR YPE MINKEMA

VOLENDAM – Zelfs de meest evenwichtige mensen raken soms even uit balans. Wim Jonk, model voor de Volendamse nuchterheid, moet zelfs een weekje steun zoeken. Op twee kale krukken bewoog de voetballer zich door zijn geboortedorp. Op eigen benen gaat hij weer terug naar Italië. De bittere ervaringen bij Inter Milan en Oranje zijn verwerkt, de knie is weer bijna klaar.

Ze hadden het zo leuk voor elkaar, het jonge echtpaar Jonk. Zij rekende de boodschappen al in het Italiaans af, hij struinde op het trainingsveld al met Italiaanse voetbaltermen. En samen keken Wim en Gina Jonk in hun prachtige appartement uit op het wiegende water van het Como-meer. Een sprookje.

Maar hij moet wel het nodige doen voordat hij bij het happy end is aangekomen. Natuurlijk had hij zich ingesteld op een ander leven. Maar dat het hem zo zwaar zou vallen, had hij niet kunnen bevroeden. De mentale aanslagen bij Inter, de onverwachte dreun bij Oranje. Een knieblessure duwde een van de meest evenwichtige voetballers uit het lood. Dat kon er nu net niet meer bij.

Pijnlijk

De knieën waren altijd al zijn zwakke punt. Bovendien leken pijnlijke gewrichten wel bijna besmettelijk onder de Nederlandse Italianen. Ruud Gullit scharniert, maar hoe lang nog? En Marco van Basten strompelt ook al zonder kraakbeen door de (medische) wereld.

Op de operatietafel van de Hilversumse chirurg Hermans mocht Jonk meekijken. „Het gaf me een goed gevoel", zegt hij. „Zeker als je zelf je operatie ziet en de chirurg hoort vertellen dat het er goed uitziet. Ik heb ook geen moment aan Van Basten gedacht. De blessures zijn ook niet te vergelijken. Ja, bij beiden gaat het om het kraakbeen." Maar iedere verdere vergelijking gaat mank.

Revalidatie

De revalidatie kon beginnen. Afgeschermd van de buitenwereld, voor bijna niemand bereikbaar. „Ik ben", zegt hij na zeven dagen op krukken en bijna veertig uur op de massagetafel, „alleen maar met m'n herstel bezig geweest. Ik kon gewoon niets anders aan m'n hoofd hebben."

De problemen begonnen op een ander vlak. Inter beloofde plechtig met Jonk en Bergkamp aanvallender te gaan spelen. Maar voorlopig vangt Bergkamp als enige spits de schoppen op en werd van Wim Jonk verwacht dat hij voornamelijk tegenstanders achterna liep, tackelde en elimineerde.

„Het is een prachtig avontuur. Je komt in een heel andere wereld terecht. Maar je moet wél alles wat achter je ligt vergeten. Verbranden. Alles wat je tot die tijd hebt bereikt. Dat telt niet meer. Je kunt van Inter Milan ook nóóit een aanvallende ploeg maken."

Het is de omschakeling. Wim Jonk kon maar moeilijk wennen aan de verdedigende speel- en denkwijze. Andersom ook. „Wij wisten vantevoren dat dit probleem zich voor zou doen. Wij moeten ook onze weg zien te vinden. Dat is een langzaam en moeizaam proces. Alleen, maak dat iedereen maar eens duidelijk. Alleen de prestaties tellen."

De Volendammer kwam zelfs op de tribune terecht. Daar nam hij natuurlijk geen genoegen mee. „Na de wedstrijd tegen Napoli heb ik dat trainer Bagnoli duidelijk gemaakt. Ja, ik ben erg duidelijk geweest." „Ik ben echt niet naar Milaan gekomen om m'n eigen ego te strelen. Of m'n zakken te vullen. Dat heb ik hem ook gezegd. Hij begreep het."

De knieblessure was de klap op de vuurpijl. „Ik had er al een week of vier last van. Het ging maar niet over. Er moest wat gebeuren."

Maar hij had nét weer vaste grond onder zijn voeten bij Inter. Wat moest-ie? „Het ging verdorie niet zoals ik wilde. Ik wist dat ik beter kon en moest. Ik heb toen de knoop doorgehakt."

Het lead lijkt weer geleden. Een weekje 'Volendam op Krukken', het rondscharrelende alternatief voor het toeristische 'Volendam op Klompen', heeft Wim Jonk weer geheeld. Lichamelijk en geestelijk.

● *Wim Jonk was afgelopen weekeinde te gast bij Volendam. De middenvelder heeft zich inmiddels weer bij Inter gemeld.* Foto: AP

Russische voetballers rebelleren

MOSKOU – De rebelse nati-
nale voetbalselectie van Ru-
land, die coach Pavel Sadyri-
weg wil werken, heeft steun g-
kregen van Jeltsins sportad-
seur Sjamil Tarpisjtsjev. „M-
met alle spelers te hebben g-
sproken kwam ik tot de concl-
sie dat hun kritiek serieus is
aldus Tarpisjtsjev, oud-atletie-
trainer, in het blad Sport E-
press.

De bondsleiding is woedend o-
de spelers. Federatievoorzitt-
Vjatjeslav Koljeskov zei teg-
Itar-Tass, dat Sadyrin een su-
cesvolle coach is, die in h-
verleden twee clubs aan h-
Sovjet-kampioenschap hee-
geholpen. Bovendien noem-
hij spelerseisen voor hoge-
premies bij het komende W-
in de Verenigde Staten voorb-
rig.
„De spelers gaan straks zek-
niet minder verdienen dan -
teams van Brazilië, Italië e-
Duitsland, vooropgesteld d-
ze goede prestaties leveren,"
dus Koljeskov. De spelers vi-
den echter dat ze te wein-
hebben gekregen voor het b-
reiken van WK-kwalificatie.

● TENNIS – Stephane Ober-
benoemd tot coach van Zwit-
se Daviscupteam. De 32-ja-
Oberer begeleidt ook olymp-
kampioen Marc Rosset.

● TENNIS – De Argentijn M-
tin Jaite heeft aangekondigd
tennisloopbaan te beëindi-
De 29-jarige Zuidamerikaan
buteerde in 1984. Zijn beste p-
tatie leverde hij in 1990 toen
als tiende op de wereldrang-
werd geklasseerd.

● VOETBAL – Manchester C-
de club van de Nederlanders
chel Vonk en Alfons Groen-
dijk, heeft algemeen-direc-
John Maddock ontslagen.
was pas drie maanden in die-
Twee maanden geleden w-
trainer Peter Reid ontslagen,
werd opgevolgd door Brian H-
ton.

● VOETBAL – Bernard Ta-
voorzitter van Olympique M-
seille, dreigt zijn rijbewijs k-
te raken. De omstreden pra-
werd eind oktober op de a-
snelweg van Le Mans naar
gers betrapt met een snelh-
van 206 kilometer per uur.

● HANDBAL – De dames
Loreal treden vandaag voor
vierde ronde van het natio-
bekertoernooi thuis aan te-
Internos (sporthal Venlo, 1-
uur). Eveneens voor de be-
speelt Stock Control/SVM n-
gen de uitwedstrijd tegen S-
Helmond (20.00 uur).

HEERLEN – **Toto 48.** Eerste prijs:
winnaar. Tweede prijs: 1 winnaar, b-
ƒ 10.040,30. Derde prijs: 30 winn-
ieder ƒ 836,60.
Lucky ten van gisteren: 1 - 3 - 5 - 10
18 - 21 - 23 - 25 - 29, 38 - 44 - 50 - 54
68 - 71 - 72 - 73 - 80. Onder voorbeh-

SCHAKEN

Wijk aan Zee. Sonnevanck-toer-
Zesde ronde: Van Mil - Armas 1-0
hansen - Sokolov 1-0, Kuijf - Rei-
man 0-1, Wojtkiewicz - Rogers 1/2
Blees - Bosboom 1-0. Stand: 1. Wo-
wicz 4 1/2 punt, 2. Sokolov 4, 3. Va-
en Rogers 3 1/2, 5. Blees, Johanse-
Reinderman 3, 8. Armas 2 1/2, 9. Ku-
10. Bosboom 1.

TENNIS

München. Mannen, Grandslamcup
miljoen gulden: Eerste ronde: Ko-
Volkov 6-2 6-3, Edberg - Martin 6-3
Ferreira - Becker 7-5 6-4, Brugu-
Larsson 6-3 6-4.
Wereldranglijst vrouwen: 1.
409,174, 2. Sanchez-Vicario 243,55
Navratilova 221,498, 4. Martinez 192
5. Sabatini 146,404, 6. Novotna 145
7. Fernandez 138,216, 8. Seles 133,51
Capriati 126,375, 10. Huber 124,562
Oremans 43,425, 33. Rottier 43,235
Schultz 37,523.

VANDAAG

14.00-16.15 Ned 3: tennis Grand S-
Cup München.
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.41-18.51 Ned 2: Studio Sport.
20.00-23.30 BRT 2: voetbal, rechtstr-
verslag Werder Bremen-Anderlecht.
20.15-22.20 RTL Television: voe-
rechtstreeks verslag Werder Bre-
Anderlecht.
20.20-22.25 Ned 2: voetbal, rechtstr-
verslag Barcelona-AS Monaco.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.08-00.45 Ned 2: voetbal (Spartak M-
kou-Galatasaray en Werder Bre-
Anderlecht) en tennis (Grand Slam
München).

(ADVERTENTIE)

RODA rekent a.s. vrijdag op de "twaalfde man"!

Vrijdag 10 december 1993
Aanvang 20.00 uur

Roda JC - Feyenoord

Kaarten te koop bij de reguliere voorverkoopadressen.
Zitplaatsen **uitsluitend** te koop in het stadion,
dagelijks van 10.00-12.00 uur en van 14.00-17.00 uur.